

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE RI TS

Jomswikinga-Sagan,

eller

Historia

om

Kämparne från Jomsborg.

På

Isländska och Swenska,

Redigerad och Öfwersatt

af

MAGNUS ADLERSTAM,

Commerce-Råd.

Och

Utgifwen

af

L. HAMMARSKÖLD.

Amanuens wid Kongl. Bibliotheket och
Ledamot af Wettenskaps och Witterhets-
Samhället i Götheborg.

STOCKHOLM,

Tryckt i Elméns och Granbergs Tryckeri 1815.

Utgifwarens Företal.

Ifrån första stunden jag hade den lyckan att, såsom tjensteman, få inträde i det Kongl. Allmänna Riks-Bibliotheket, uppstod hos mig den lifliga önskan, att för ett wettgirigt publiqum kunna göra några af detta Bibliotheks dyrbara Mscrskatter bekanta. Att jag nu är i tillfälle att uppfylla denna önskan, skyller jag förnämligast Herr Sekreteraren Granbergs warma nit för forskning och utbredd kännedom om fosterjordens forntid, i det att han, då försöket att, förmedelst prenumeration, winna allmänt understöd för företaget, icke syntes gynnande, wänskapsfullt åtog sig hela risken för tryckningskostnaden; och jag anser det för en lika så helig som ljuf pligt att, inför allmänheten, honom härför betyga min lifligaste tacksamhet.

Att jag bland de handskrifna Handlingar, till hwilka jag hade tillgång, för utgifwandet, först med mitt wal föll på Jomswikinga sagan, hoppas jag skall utaf de flesta warda gilladt. För kunskapen om nordens äldsta öden, seder, tänkesätt och förhållanden är kännedomen af den gamla Norrænatunga (som längst i genuin gestalt bibehållit sig på Island) ett oumgängeligt medel; och denna kännedom kan icke winnas utan genom studium af de Isländska fornböckerna. Walet af en Isländsk handskrift war derföre nästan på förhand gifwet. Och bland dessa Isländska fornböcker har jag trott den bör wara af mesta interesse; som i ungefär samma lifliga, rena, objectiwa och sant historiska styl, som wi hos Sturleson beundra, behandlar ett rent historiskt ämne; tecknar norden i det ögonblick, då conflicten mellan Odinisk, krigisk hedendom och mild christelig tro war färdig att inbryta; beskrifwer en af den nordiska kraftens wildaste och märkwärdigaste yttringar och omtalar kanske den största bedrift som ett, nu mera, med oss förenadt brödrafolk, i äldre tider, utfört.

Till dessa, att jag så må säga, inre skäl, kommo äfwen de yttre, att ehuru åtskillige lärde i senare tider, wändt sina forskningar till det gamla kämpa-nästet, Jomsborg, af hwilka jag, med skyldig wördnad, må nämna, bland danskarne, Vedel Simonson *) och bland wåra landsmän Hr. Professor A. O. Lindfors i Lund **), så har hufwud-documentet för denna forskning, jag menar den gamla isländska Jomswikinga-Sagan, icke hittills, i sin helhet, blifwit utgifwen. Endast i utdrag finnes den, på blotta Isländska, i Saga Thess Haloflega Herra Olafs Tryggwasonar, Noregs Kongs. Vol. 1, 2. Skalholt 1689, 1690. 4:o, emedan J. F. Peringskiölds företag att utgifwa den, icke gick i fullbordan. Emedlertid hade han redan redigerat texten och utarbeta

*) Historisk Undersøgelse om Vikingesædet Jomsborg i Venden, udgjørende 2:re Del. 1:e Häft. af denna författares Udsigt over National-Historiens ældste og mærkeligste Perioder. Kiöpenh. 1813 173 sid. 8.

**) Dissertatio Historica de Civitate Jomensi. Lundae 1811. 75 pag. 4:o.

utarbetat en både Swenskt och Latinsk wersion, samt inlemnat detta arbete till Antiqwitets Collegium, men ur dess samlingar är den och har redan för flere år sedan warit alldeles förkommen.

Men ännu ett annat skjäl werkade kraftigt på mig, till utwäljandet af denna Saga. Bland Kongl. Bibliothekets skatter befinner sig en donation af sal. Commerce-Rådet Magnus Adlerstam, bestående af producterna utaf hans ifriga forsknings-möda och brinnande kärlek för fäderneslandets fornhäfder, och jag ansåg det som en blygd för denna generation om den icke sökte begagna sig af förfäders arbeten och icke med tacksamhet lemnade den ära åt deras nit, som det rätwisligen förtjenar. Hr Commerce-Rådet Adlerstam har neml. lemnat denna saga i det skick, att den är fullkomligen tryckfärdig. Handskriften är på papper 657 sid. in 4:o. Har ett med tusch raskt ritadt titelblad, der öfwer den generella titeln: Jomswikinga-Saga, man ser en wapensköld tecknad med ett korss, och under titeln, ett gamalt Castell på en bro. Efter öfwersättarens företal, som intager 2:ne blad, börjar Upphaf Sogunnar rc. som med sin egna serskildta Ordstafwarad går till sid. 87. Den egenteliga Jomswikinga Sagan widtager nu med egen paginering, sid. 4, och räcker, med de gamla, ur Bartholin *) hämtade Qwäden och sin Ordstafwarad, till sid. 570. — På ena sidan läses alltid isländska texten, med latinska, och på den motswarande Swenska öfwersättningen med tyska charakterer, allt med den yttersta omsorg och elegans skrifwit. Handskriften är inbunden i grönt Maroqvin med guldlister och förgylld schnitt. Den förwaras i 36:te skåpet af Kongl. Bibliothekets nedre Gallerie, som i Catalogen betecknas med bokstafwen e.

Utom detta Manuskript äger Kongl. Bibliotheket trenne andre codices af Jomswikinga Sagan. Den ena finnes i den Membrana in 4:o som, under N:o 7, förwaras i 29 skåpet af nedre Galleriet. Denna codex börjar med Richards och Conrads Saga, och widtager Jomswikinga Sagan med bl. 92 sträckande sig till 104. Denna innefattar i ett, så wäl Upphaf Sogunnar rc., som den egenteliga Jomswikinga Sagan, och under en rubricerad öfwerskrift: H. hefr upp jomswikingasaga, börjar den sålunda: Gorme hinn barnlausi hann uar rikr Kongr rc. samt slutas med de orden: Wer her luka at segia fra Jomswikingum. Här och der träffas åtskilliga utzirade initialer, liksom wissa afdelningar hafwa rubricerade öfwerskrifter, t. ex.: Suik wid Sweyn Kong af Sigwalldr. Picturen är ren och jemn men så öfwerlastad af adbrewiaturer, att knapt ett enda ord finnes som är fullt utskrifwit. Pergamentet är tjockt och brunaktigt, och af den anledningen kan man förmoda, att handskriften är från slutet af 14:de Seklet. — I samma skåp, under N:o 17, finnes en Codex chartaceus in Fol., som utom flere Sagor, t. ex. Rolf Götrikssons rc., äfwen innehåller på 41½ bl. Jomswikinga sagan. Den omfattar äfwen Upphaf Sogunnar rc. af hwilken dock fjerdedelen, i början, felar. Jemte texten, är en gammal dansk wersion, i första hälften, ställd interlineariskt under, i sednare hälften åter, parallelt med texten; dock felas wersionen wid några af Poemerna. I bredderna finnas åtskilliga wigtiga språkanmärkningar. Det hela är läsligt fast wårdslöst skrifwit, med gammalt bläck, och synes handskriften wara från medlet af 1600:talet. — Den tredje handskriften är ocksa en codex

*) Antiqvitates Danicæ de causis contemptæ a Danis adhuc gentibus mortis, Hafn. 1690. 4:o.

[illegible], 107 bl. i fol. förwarad i Skåpet N:o 33. Den tyckes rent af wara en afskrift af den ofwanföre beskrifna Membrana, och har också samma öfwerskrift. Ock hefr upp Jomswikinga Saugu. Isländska texten läses blott på hwarannan sida, emedan det warit ämnat att, på dess motstående, inskrifwa en latinsk version, som äfwen blifwit börjad men genast, midt på fjerde sidan, afbruten. Alla de öfriga med jemt numertal tecknade sidorna äro rena. Picturen är ganska klar och spatiös, troligen från början af 1700-talet.

Jemnföra wi nu dessa trenne sist beskrifna Mscter med den Adlerstamska codex, finna wi i den, en så afgjord större fullständighet och nogare utarbetning, att man lätt kan falla på den tanken, att det af denna Sagan funnits twänne redactioner; då den Adlerstamska codex blifwit afskrifwen efter något Man:pt som hört till den sednare och mer utförliga. Så är icke blott hela berättelsen i de trenne Msc:terna, i jemförelse med det Adlerstamska, mer utförd i sammanträngd korthet, utan det saknas i dem åtskilliga stycken som träffas i den sednare. Så t. ex. saknas i dem det i 1:a Cap. af egentliga Jomswikinga Sagan, sid. 28 förekommande stycket från Ake war vitur mathur rc. ända till illr; början af 4:de Cap. sid. 35, Litt huart — Brettlandi, Fiolners tal i 6:te Cap. sid. 47. Tha maelti Fiolner — yduart; berättelsen om Hawarder och Hoggwandi i 12:te Cap. sid. 73, their fringu — ad asti; berättelse om Sigwalds upphöjande till wärdighet af Jarl, i 23:e Cap. sid. 112, o. fl. st.

Deremot hafwa dessa trenne codices på ett par ställen berättat någon omständighet, som i den Adlerstamska codex blifwit förbigången, likasom de någon gång haft bättre läsarter. Efter dessa anledningar har jag sökt förbättra närwarande text, för hwilket förfarande, jag, i de af mig tillagda anmärkningar, skall göra räkenskap.

Swenska öfwersättningen är ingalunda ordagrann. Det har snarare warit tolkarens afsigt, att gifwa den wettgirige anledning till ett närmare studium på egen hand, af Isländska språket, än att rent af underhjelpa orklösheten. Då detta icke utan genom utarbetande af en alldeles ny öfwersättning, kunde ändras, har jag endast här och der rättat uppenbara misstag; ibland sökt att gifwa perioden mera klarhet och ledighet att bilda werserna något närmare symmetriska med originalerna och utbytt den archaistiska rättskrifningen mot den nu wanliga.

I den så kallade Ordstafa-Raden har Öfwersättaren bemödat sig att förklara hwarje förekommande namns betydelse. Här och der har jag sökt angifwa de etymologiska grunderna för dess förklaringar, men framförallt att kunna bifoga Historiska och geografiska underrättelser rörande de märkwärdigaste här förekommande ställen och personer. Öfwerallt har jag dock genom annan styl och ett tillsatt A. sökt skilja Herr Commerce-Rådet Adlerstams anteckningar från mina tillägg.

Den fullkomliga owanan som nu mera råder hos wåra Boktryckare, att uppsätta Isländska, har wållat att, i synnerhet i början, nog många tryckfel insmugit sig, dem läsaren, efter den meddelade anwisningen, behaget torde rätta. Men då man alldeles kommit utur bruk att upplägga Isländska skrifter, fanns på intet Stock-

Företal.

Stockholmskt Boktryckeri någon typ för runan þ, utan måste den särskildt tillgjutas. Då nu denna således icke war af samma kegel som de öfriga typerna, har den ledsamheten inträffat, att den, anwänd midt uti orden, icke riktigt slutit sig till de andra bokstäfwerna, utan hafwa sådane ord, t. ex. Seþarin, meþan, m. fl. kommit att få förra stafwelsen skild från den sednare, ehuru de såsom ett ord måste hopläsas. Denna oundwikliga omständighet har jag, för att förebygga all förwillelse, trott mig böra, på förhand, angifwa.

De underrättelser om Herr Commerce-Rådet Adlerstams lefnad, som jag kunnat erhålla, har jag ansett mig böra meddela, för att dermed kanske, lifwa någon skickligare, att åt hans stilla, nyttiga mödor resa ett wärdigare minne.

Stockholm, i Kongl. Bibliotheket d. 4 Nowemb. 1815. L. Hammarsköld.

Re

Nekrolog.

Hof-Rätts-Rådet Adrian Baltinsson hade gjort sig så förtjent af medborgares agtning och sin Konungs nåd, att beslut blef fattadt om hans upphöjande i Adeligt stånd. Hans dödsfall, som timade innan detta beslut blef satt i werket, hindrade dock icke detsammas utförande, utan blefwo hans båda söner år 1767, med adelig wärdighet beklädde, och år 1776 på Riddarhuset introducerade, under N:o 2957 och namnet Adlerstam. Den äldste af deßa Hof-Rätts-Rådet Baltinssons söner, Magnus war född d. 14 Juli 1717, ett år, under hwilket den Swenska Nordiska hjeltekraften tycktes samla sig till sin sista explosion nästan för ett helt sekel. Tidigt yttrade gossen håg för att, på tjenstemanna-banan, träda i sin faders fotspår, och hela hans uppfostran rigtades åt bildandet, af en framtida duglig civilist. Man trodde, på de tiderna, detta icke wara möjligt utan grundelig scientifisk underbyggnad, och Magnus Baltinsson tillbragte derföre tolf år wid Upsala Universitet, med oförtrutna studier särdeles af fäderneslandets gamla språk och häfder, såsom nästan oumbägnglig för en säkrare kunskap om fäderneslandets lagwerk. På detta sätt underbyggd, inträdde han år 1736, såsom Extra-Ordinarie Canzlist i Kongl. Commerce-Collegium, och år 1737, såsom Auscultant i Swea Hof-Rätt. År 1738 befordrades han till Vice Notarie i Commerce-Collegium, och kallades af förmän, som lärt känna hans skicklighet, till säte och stämma i Tulltaxe-Commißionen samt att deltaga i utarbetandet af de mål, som rörde Handels-balance-werket; befattningar som äfwen, åren 1740 och 1742, blefwo honom uppdragne. Såsom belöning för den flit han, i deßa wärf, ådagalagt befordrades han, år 1744, till Lands-Sekreterare i Gefleborgs Län; men kallades derifrån, för att åren 1748 och 1749, blifwa Ledamot i den Commißion som hade fått sig uppdragit att utarbeta Aßecurance- och Hafweri-Stadgan. Efter slutad befattning erhöll han, sistnämde år, fullmakt att wara Ordinarie Notarie, och befallning att derjemte föra Kongl. Commerce-Collegii Secreta Protocoll. År 1755 utnämdes han till Advocat-Fiscal; uppfördes 1757, på Secreterare-förslaget; blef 1762 Aßeßor i Commerce-Collegium och 1780 Commerce-Råd. Från denna beställning, erhöll han, på underdånig begäran, nådigt afsked 1792, och afled år 1803, mätt af ålder, men icke trött att gagna, eller för gammal worden, att eftersträfwa förökade kunskaper.

Gift war han med dottern af Hof-Rätts-Kommißarien S. Lyssenberg, Elisabeth Lyssenberg; utan att dock derigenom winna den glädjen att weta några barn följa honom till grafwen.

Nästan såsom en paßion beherrskades han af kärlek till Nordens forntid, till deß gigantiskt betydningsfulla kämpeålder, och heldst tänkte han sig, försatt tillbaka i deßa tidehwarf, då Skalder söngo, Wikingar drogo i härnad, och ett stortsinnigt folk offrade åt Thor, Oden och Freya i Upsala. För att underhålla detta sitt fantasi-spel stiftade han också ett Sällskap, de gamle Götherne, benämdt, för hwilket han på det gamla Norrænamålet, uppsatte ett Reglemente. Deßutom utgjordes hans käraste

tids-

tidsfördrif, af tolkningar utaf äldre Isländska Sagor, och anteckningar i Swenska Historien. Efter Commerce-Rådet Adlerstams död, skänkte också, på hans anordning, hans enka de efter honom qwarwarande handskrifter, till Kongl. Allmänna Riks-Bibliotheket. Deßa skrifter woro följ. 1:o Saga om Orwar Odder, på Isländska och Swenska, renskrifwen 1786; bunden i grönt Maroqvin. 4:o. Beskrifwen i tidskriften Phosphoros 1813, sid. 383. — 2:o Jomswikinga-Saga, på Isländska och Swenska renskrifwen 1786; bunden i grönt Maroqvin, 4:o — 3:o Saga om Barder-Dumbson, samt om Gester Barderson, på Isländska och Swenska, renskrifwen år 1788, in 4:o bunden i M. B. — 4:o Saga om Thorgrim Pruda och hans son Viglunder, på Isländska och Swenska, renskrifwen år 1788 i 4:o; bunden i M. b. -- 5:o Jokul Buesons Bedrifter, på Isländska och Swenska renskrifwen, år 1788, i 4:o bunden i M. b. -- Olavi Verelii Peregrinatio Cosmopolitana, eller Wandring i stora werlden från Latinen förswenskad år 1795. Perg. b. 4:o — 7:o Nöjsamt tidsfördrif, eller Anteckningar utur flere lärda arbeten, samlade åren 1794--1802. Del. 1--6 Perg. b. 4:o. Etiketten på hwarje del är: Tillfälligt Snatteri. -- 8:o Miscellanea eller Blandning af hwarjehanda Ämnen, samlade år 1802. Perg. b. 4:o. Alla deßa handskrifter förwaras i 36:te Skåpet i Kongl. Bibliothekets nedre Galleri.

De arbeten som Commerce-Rådet Adlerstam af trycket utgifwit äro: Tal i Samhället Pro Patria, Stockholm 1777 8:o och Äreminne öfwer Baron och Öfwer-Kammarherren Axel Gabriel Leijonhufwud. Norrköping 1790. 8:o. Detta Äreminne har också blifwit uppläst i Samhället Pro Patria, och handskriften till detsamma, med ritadt titelblad försedt, bewaras i Linköpings Gymnasii Bibliothek.

Slutligen bör jag nämna, att Commerce-Rådet Adlerstam i lifstiden warit Ledamot icke allenast af Sällskapet Pro Patria utan äfwen af Kongl. Musikaliska akademien.

Upphaf
Sogunar fra þeim Jomsvikinga-Koppun.

Inledning
till
Berättelsen om Sjö-Kämparne af Jomsborg.

Utur en gammal Pergaments-Bok yttermera afskrifwen, och med en swensk uttydning i hastighet lemnad år 1713.

af

Johan Fredrik Peringskiöld.

Men sedermera närmare påsedd och rättad, samt bägge texterne mot hwarannan jämnförde, utarbetade och renskrefne i Stockholm år 1786.

af

M. A.
Aetat. LXIX.

Några Ord till Läsaren.

In omnibus Rebus, difficilis Optimi Perfectio & Absolutio. — CICERO.

Hwarken anmodad eller twungen, utan endast af behag till det gamla Nordiska modersmålet, och för egit nöjes skull, har jag ansett såsom en hwila från Embetssysslor, då jag fått [illegible] mig med Joms-wikinga Sagans öfwersättning på wårt nu brukeliga tungomål.

Den jämna, korta, enfaldiga, men tillika sinnrika skrifart, som, wid [illegible] Nordiske Forn-sagors författande, är nyttjad, tillåter ej eller någon utsmyckad öfwersättning. Ämnet skulle lika såsom förlora en del af sitt wärde, derest uttolkningen icke liknade Grundskriften uti okonstlade ord och meningar.

Det är, i wårt tidehwarf, ett märkeligt afbrott från dageliga händelser, att betrakta de fordne Hieltars upptucktelse, lefnadssätt och sysslo[illegible].

När man utan fördom, beskådar [illegible] förfäders görömål, befinnas de alltid hafwa warit alfwarsamma och manliga. Hieltesånger wore deras enda och förnämsta lekar: hwarföre ocksá krig och enwige, af dem kallade Stridslek, Hilldarlek, Bardalek. Dessutom blefwo jämwäl Skaldeskaparmål samt Gåtors frambringande och uttydning, nyttjade till Skemtunar ok Gammans, dels i krig inom Sköldborgen, dels i weitslukag med förnämlige män.

Då ännu Krut, till sin skadeliga och förödande werkan, icke war bekant, utgjorde styrka och wighet att kämpa, simma, snällt skjuta med spjut och båga, kasta sten och bräcka lans, samt att försigtigt uppställa och anföra krigshärar och skeppsflottor, en Hieltes kännemärke.

Den starka Fästningen Jomsborgs anläggning och byggnad, torde äfwen förtjena de erfarnaste Architeckters uppmärksamhet och förundran. Cap. 10.

Huru angelägen man i forntiden warit, att jämwäl hålla ord och uppfylla sina ingågna löften, ehuru med wåda för lif och wälfärd, kan nogsamt intagas af Jomswikinga Kämparnes Sjötåg till Norrige, och skarpa strid emot Håkan Jarl och hans trollkap. Cap. 23, 26. seqq.

Men Jomswikinga flottans förnämsta Höfdinges Sigwald Jarls wanhederliga förhållande, i det han, då det mest gällde drog bort från sina Stallbröder med Trettio skepp, under förewändning, sig hafwa ingått löfte, att strida emot menniskor, men icke emot troll, ger likwäl tillkänna en oförswarlig feghet, och att i alla tider gifwits wanbyrdingar. Cap. 38.

Hans Grefinna, olik denna tidens Fruntimmer, som fägna sig när deras Herrar helbrägdade återkomma från farliga äfwentyr, utbrast emot sin man uti stickande och förakteliga ord, då hon, wid Sigwalds badande, fann hans hud oskadd, och på hans kropp inga lekmärken synas efter strid och wapen. Cap. 46.

Utur Thom. Bartholini Antiqwit. Dan. har jag hopletat och efteråt widfogat ett sammandrag af Jomswikinga-Drapu och Bua-Drapa, såsom innehållande korta Berättelser om det märkwärdiga sjöslaget i Hiorunga-Wog, som de tappraste Kämpars wälförtjenta beröm.

De så wäl uti Inledningen, som sjelfwa Sagan, förekommande namn och några wissa talesätt, har jag äfwen, förmodligen till Läsarens nöje, uttålkat och ytterst samlat den uti särskilda Ordstafs-rader efter Alphabetet.

I forn-älskare! som torde komma att genomögna detta: Betrakten händelserna, men låten uttolkningsfelen uppmuntra eder, att sjelfwa lägga handen wid en felfriare Öfwersättning.

Aliena Vitia in Oculis habemus: A Tergo nostra sunt.

Seneca.

M. ADLERSTAM.

Stockholm den 15 April 1786.

Hier er Uppras Sogunnar.

1. Kapitule.

Fra Arnfinnur Jarl, ok Knutur hinn Fundni, Syne hans.

Gormr Audulfs son hiet Kongr, er ried firi Danmorku, er kalladur var hinn Barnlausi: Hann var rikr Kongr, och Vinsäll vid Menn sina. Han hafdi þa leingi radit Rikinu, er þetta er tidinda.

Þa var i sakslandi Arnfinnur Jarl, er Riki hellt af Karla Magnusi Kongi: þeir voru Viner goder ok Gormr Kongr, ok hofdu verit i Viking samann.

Jarl atti Systur frida: Enn sua bar til, ad hann fagdi a hana meire hug, en skylldi, ok gat med henni Barn, enn þui var leynt: Ok sendi Jarl hana braut med trunadar Monnnum sinum, ok bad þa eigi vid skiliast, fyrr enn þeir vissi huat af yrdi Barninu. Sua giora þeir, ok komu fram i Danmork, ok nema Stad vid skogeirn, er Myrkvidur heitr.

Urdu þeir þess varer, ad Gormur Kongur er a Skogi, ok Hir-

Här Är Upprinnelsen till Sagan.

1. Capitlet.

Om Arnfinner Jarl, och hans Son Knut den fundne.

Gorm Adolfs Son hette en Konung, som regerade i Danmark, hwilken och kallad war den Barnlöse: Han war en rik (mäktig) Kong, och af sitt folk mycket kärhållen. Länge hade han styrt riket, när följande händelse sig tilldrog.

Då för tiden war i Saxland Arnfinner Jarl, som hade landet i förläning af Konung Carl Magnus: de woro i god wänskap med Konung Gorm, och hade bägge warit i Wikingsfärd tillsammans.

Jarlen hade en däjelig syster: men det bar sig så till, att han fattade, till henne större håg och tycke, än wara borde, så att han aflade Barn med henne ehuru i löndom. Altderföre skickade Jarlen henne bort med sine förtrogne Män, och befalde dem, att icke skiljas wid henne, förr än de wißte huru det gick med Barnet. Så gjorde de, och kommo fram i Danmark, och stadnade wid en skog som Mörkweden kallas.

De blefwo warse att Konung Gorm war i skogen med alla sina hofmän uti

dinn oll' i allblidu vedri, ok foru ad Dyrum, Aldini ok Foglum allan þann Dag, ok skemto ser sua. þeir komu Barninu undir (Vidar Bætur) Eik ena, enn forda ser i skoginum, ok dvoldost þar. Um kvoldit for Kongr heim ok aull hirdin nema þueir Brœdr, hiet annar Hallvardr annar Havarder. þeir urdu iptir stadder, ok geingu siþann viþa um Merkur ad skemta ser: Enn firir Myrkurs sakir þa rotuþu þeir ekki heim, ok snero þa leid sini til Siafar, ok þottust vita, ad þeir mundu seta heim, ef þeir fiǫgdu Seafar-strondo, þui ad Borg Kongsins var skamt fra Sæ, enn Morkinn geck fram alt a Sæ.

þeir geingu fram ad Sia, ok þa þeir geingu um Seafar-sanda ok ad Melum nokrum, þa heirdu þeir Barns grat, ok geingu iptir, enn vissu eigi hverju gegndi. þeir fundu þar Sveinbarn undir Eik eini ok knitter mikinn (i Ennino) i limunum yfir uppi. Barn var vafid i guldvefiar-Pelli, ok knytt Silki-Dregli um haufud Barninu, ok þar i Aurtugar Gull. þeir toko upp Barninu, ok haufdu heim. Koma sua heim, at Kongr sat vid drykkiu ok sua Hirdinn, ok saka fik sua um þat, er þeir hofdu eigi gat ad fylgia Kong heim, enn Kongur kuadst ekki firi þetta reidur vera.

ett ganska ljufligt wäder, der de hela den dagen foro efter djur, Elgar och Foglar hwarmed de sig förlustade. De gömde Barnet under (Trädsrötter) en Ek stucko sig sedan undan, och dwaldes der. Om qwällen begaf sig Konungen hem jemte allt häffolket, utom twänne Bröder, af hwilka den ena hette Hallwarder och den andre Hawarder. Desse blefwo qwar, och wandrade sedan wida omkring i skogen att roa sig. Men som mörkret dem öfwerföll, så hittade de icke hem, för hwilken orsak skull de ställde sin gång åt sjön, i förmodan att de månde komma hem, så framt de följde sjöstranden åt, emedan Konungens Borg war nära intill sjön belägen, och skogen jämwäl sträckte sig fram åt sjökanten.

De gingo fram åt sjön, och medan de gingo utmed sjöstranden intill en stenbacke, fingo de höra Barnagråt, och förfogade sig dit åt, utan att weta hwad å färde war. Der funno de ett Pilte-Barn under en Ek (ett träd), samt en stor knut (mitt före ännet) imellan armarne. Barnet war inlindadt uti dyrbaraste gyllenduk, och om dess hufwud knuten en silkesbindel, samt deruti några örtuger gull. De upphämtede Barnet, och bragte det hem med sig. De kommo sålunda hem just då Konungen satt wid dryckjom med häfmännen, och man derom talade, att de icke gittat följa Konungen hem, men Konungen sade, att han derföre icke wore förtörnad.

Nu saugdu þeir Kongi, hversu giorst hafdi i ferdum þeirra, enn huat þeir hofdu fundit, ok syndu honum Sveininn.

Honum leist vel a, ok mællti: Sia Sveiñ mun mikil manna vera ok betra fundinn, enn eigi, ok liet Sveim ause Nafni, ok kalla Knutt, af þui ad (fingur gull) gull var knytt um enni hans, þa er hann fannst, ok tok han þar nafn af, þater hann liet Sveininn hafa. Kong fiek honum fostur gott, ok kalladi sin son, ok unni mikit ok giordi vel vid.

Knutur fæddist þar upp. Var hann vitur ok vel at Iþrottum buinn. Ok er Gormr Kongr gamall, þa gaf hann Rikit Knutti Fostra sinum, ok iptir þat læter Gormr Kong lif sitt. Enn aþr hann andadist, baud hann til sinn morgum vinum sinum ok frændum, er hann þottist sia, huorsu fara mundi. Hann beddi þa þess, ad hann mætti raþa huerium hann mundi svera, bæþi lond ok þegna iptir dag hanns, ok villdi til þess faa þeirra leyfi, enn kuadst Knut gefa vilia allt riki sitt, ok alla þa Hluti, er hann væri þa meiri Maþr enn aþr, iptir daga sino.

Ok nu, firir sakir vinsællda Kongs, ok hann var monnum Astfoldinn, þa jatto þeir hanom þessu, ad hann

Sedan berättade de för Konungen, hwad i denna deras färd sig tilldragit, samt hwad de hade funnit och wiste honom Barnet.

Konungen lät sig det wäl behaga, sägandes: Denna Pilt tyckes mig blifwa en förträffelig man, och är bättre att han funnits, än om han icke blifwit påhittad. Han lät, wid wattubegjutningen, kalla Pilten Knut, emedan (gullring) gull war knutit omkring hans änne, hwaraf Konungen tog det namn, som han lät Pilten hafwa. Konungen gaf honom god uppfostran, kallandes honom sin Son, den han mycket älskade, och lagade wäl om honom.

Knut föddes der upp. Han war förständig, och uti Ridderliga konster wäl öfwad. Och när Konung Gorm war gammal worden, då uppdrog han riket sinom fosterson Knut, hwarefter Konung Gorm afsomnade. Men förr än han blef död, kallade han till sig många af sina wänner och fränder emedan han tyckte sig märka, hwartut det mände hwälfwa. Han bad då derom, att på honom måtte få ankomma åt hwem han wille öfwerantwarda landets och folkets Regering efter sin lifstid, hwartill han åstundade deras bifall, förklarandes att han wille antwarda Knut hela sitt rike med alla tillhörigheter, som den der wore med flere förmåner begåfwad, än någon annan man efter Konungens dödeliga afgång.

Af wänskap för Konungen, samt att han war af alla kär hållen, blef honom tewiljadt, att han härutinnan skul-

skylldi raþa. Ok for þetþa fram, ok iptir þat liet han lif sitt.

II. Kapitule.

Knutur hinn Fundni ræþur Londi.

Nu tekur Knutur vid Riki þuiaulhu, er at hafdi Gormr, ok er vinsæll vid menn, ok ræþur ekki leingi firir Londi, aþr hann getr ser einn son er Gormr hiet, sa var fyrst kallader Gormr hin heimski, enn þa han var roskinn, Gormr hinn gamli, eþur hinn riki. þessi Knutur var smist kalladur þræla Knutur eþur Knutur hinn Fundni. þui var hann þræla Knutur kalladur, ad hann gaf frialsi huoruþueggiu þrælum þeim, er hann hafþo folgit ok funndit, ok Jalldoma.

þræla Knutur var skamma stund Kong, enn þo harla frægur.

Iptir hann, var til Kongs tekinn Gormur son hans, han hielt Riki af Ragnar sunum Lodbrokar, ok var mest i kiærleikum vid Sigurd Orm i Auga.

Sigurdur atti Heleno dottur Ella Kongs, ok þa er Ragnar sunir raka hernad um þessi lond, Eingland, Valland, Frakland, Saksland, ok allt um Longbardi, Suiþiod, Danmork, Vindland. Ok er þeir kuamo heim, skiptu þeir med ser þeim Londum, er þeir hofdu unnit. Beorn Jarn:

le så råda. Tiden led så fram, och sedan blef han död.

2. Capitlet.

Knut den Fundne styrer Landet.

Nu tog Knut emot Riket öfwerallt, det Gorm hade ägt, warandes afhållen af hwar man, och regerade icke länge öfwer Landet, innan han aflade sig en son, wid namn Gorm, hwilken i förstone kallades Gorm den Fånote, men då han war kommen till åren, Gorm den gamle eller den rike (mäktige). Denne Knut kallades omsom Träla Knut, eller Knut den Fundne. Af den orsak war han Träla Knut kallad, att han med frihet och Jarladöme begåfwade de båda trälar, som hade funnit och bewarat honom.

Träla Knut war kort tid Konung, men icke deß mindre ganska berömlig.

Efter honom blef hans son Gorm tagen till Konung hwilken erhöll Riket i förläning af Ragnar Lodbroks söner, och war mest i wänskap med Sigurd Orm i Öga.

Sigurd egde Helena Konung Ellas dotter, på samma tid som Ragnars söner förde härskold öfwer deßa länder: England, Wallonien, Franken, Saxen, ända intill Lombardi, Swerige, Danmark, Wenden. Och när de kommo hem, skiftade de sins emellan de Landskap som de hade wunnit. Björn Järn:

sida hlaut Eingland, Suiþiod, Gautland huorutueggia. Sigurdr Orm i Augu, Eygotaland, ok Halland ok skaney. Huitserkur hafdi Reidgotaland ok Vindland.

Ok er Sigurd Ormur i Auga sat i Danmork, fæddi kona hans sun, sa hiet Knutur, han var fæddur a hæd a Jotlandi, ok þ þann af kalladur Horda Knutur. Hann fostradi Gormur Kongur.

Gormur vard sottdaudr enn Hordu Knutr vard Kong i Danmork, yfir Eijgotalandi ok Skaneij ok Halland, þui þat var hlut skipti Sigurdar Orms i Augu faudur hans.

Knutur Kongur kuæntist ok gat sun, þann liet hann heita iptir Gormi fostra sinum, syne Knuts hinn Fundna.

Hann var Kongur iptir faudur sinn, manna mestur ok fridastur: Hann var kalladur Gormr hinn gamli þa er hann eldtist.

sida feck på sin lott England, Swea Rike bägge Götha Länder. Sigurd Orm i Öga erhöll Ö-götaland, Halland och Skåne. Huitserk innehade Ridgötaland och Venden.

Medan Sigurd Orm i Öga wistades i Danmark födde hans hustru en son, som kallades Knut. Han war boren på en hed (torr och mager skog) i Jutland, och för den orsaks skull, kallad Horda Knut. Honom uppfostrade Konung Gorm.

Gorm dödde på sotesängen, men Horda Knut blef Konung i Danmark, samt öfwer Ö-götaland, Skåne och Halland; ty efter lottskifte tillhörde detta hans fader Sigurd Orm i Öga.

Konung Knut trädde i ägtenskap, och aflade en son, den han lät nämnas efter sin fosterfader Gorm, Knuts den Fundnes Son.

Han blef Konung efter sin fader, samt war en förträffelig och ganska wacker man. På sin ålderdom wardt han kallad Gorm den gamle.

III. Kapitule
Fra Klakk Haraldi Jarli.

Haraldr hiet Jarl, er ried fyri Holdsetulandi, hann var kalladur Klakk Haraldr. Hann var vitur maþur.

Jarl atti dottur, er þyri hiet, hun var spauk ad viti, Kuenna fridust ad sia, ok red betri drauma, enn aþrar menn. Jarl unni henni mi-

3. Capitlet
Om Klakk Harald Jarl.

Harald hette en Jarl, som regerade öfwer Holstein, och kallades Klakk Harald. Han war en förståndig man.

Jarlen egde en dotter, som hette Thyri, hwilken war begåfwad med stor wisdom, och tillika den däjeligaste qwinna att åskåda, samt kunde bättre, än

kit, ok þar þottist hun eiga oll Landraþ, er hun var.

Nu er Gormr rosknadist, ok hafdi tekit vid Kongdomi, þa fer hann or Londi med mikin her, ok ætlar þat Raþ firir ser, ad bidia dottur Haralds Jalls, ok ef hann eigi vil gefa honum Konuna, þa ætlar hann at Herfor a hann.

Enn er þau Haraldur Jall ok dottur hans spyria til for Gorms Kongs ok firirætlan hans, þa senda þau menn a moti honum, ad bioda honum til agiætrar veitslu.

Kong hann þektist þat, ok situr þar i veitslu med sæmd ok allri Allud. Ok er hann hefr upborit erindi sinn firi Jarli, þa veitir Jarl þau suor, ad hann skilldi sialf raþa, firir þui, seigir hann, þui ad hun er miklu vitrari, enn ek.

Kongr skorar þa þetta mal vid hana sialfva. þa seigir hun sua: Eigi mun þetta raþats ad sinni, ok skallþu fara heim ad sinni med godum giafum ok virduglikum; Enn ef þier er mikit um Raþahag vid mier hugat, þa skallþu, er þu kemer heim, lata giora bralega hus, þar sem eigi hæfi fyrr verit, þat þier se skaplikt ad sofa i, ennþar skallþu einn sofa i veturnott hinu fyrstu, ok þriar nætur i samt, ok mun þu gloggt, ef þik dreymir nokud, ok send siþann a

någon annan, utföda drömmar. Jarlen höll henne ganska kär, och hwarest hon wistades, der egde hon styrelsen.

När nu Gorm war blefwen manswuxen, och hade mottagit Konunga-wäldet, då reste han utur landet med en wäldig här, sättjandes sig det före, att fria till Harald Jarls dotter, men derest han ej wille gifwa honom Jungfrun, hade han i sinnet att örliga på Jarlen.

Men när Harald Jarl och hans dotter förnummo Konung Gorms ankomst samt hans afsigt, då sände de män emot honom, att bjuda honom till ett präktigt gästabud.

Konungen lät sig sådant täckjas; och bemöttes i detta gästabud med all heder och wälwilja. Sedan han hade framburit sitt ärende för Jarlen, då lemnade Jarlen det swar, att hon skulle sjelf få råda, förty, sade han, hon är myckel klokare, än jag.

Konungen anmälte således detta wärf för henne sjelf. Hwarpå hon sålunda swarade: Ej månde härom tagas något beslut för denna gången, utan först skall du resa hem, begåfwad med wackra och anständiga föräringar. Men derest du är myckel mohn om giftermål med mig, då måste du, när du kommer hem, låta skyndesammast uppbygga ett hus på sådant ställe, der hus tillförene icke stådt, men att det må wara tjenligt för dig att såfwa uti, derinne skall du ensam såfwa den första winter-natt, och tre efter

ter hwarannan: men kom noge ihog, om du drömmer något, och låt mig sedan genom bud få weta dina drömmar, derest sådana förekommit, sedan skall jag låta sändemännen weta, om du skall hålla fort med detta frieri eller icke. Men icke behöfwer du sända dina män i detta giftermåls-ärende, så framt du icke drömmer.

Fund minn, ok lat seigia mier Drauma þina, ef nokrir eru, ok mun eg þa seigia Sendimonnum, huart þu skalt vitia Raþahags þessa, eþa ekki. Enn eigi þarfþu ad senda Menn ad vitia þessa Raþahags, ef þu dreijmer ekki.

Efter slutadt samtal, fördröjde Konung Gorm icke länge wid detta gästabud, utan begaf sig hem med mycken ärebewisning och kostbara gåfwor, wiljandes för wißo pröfwa hennes wett och förordnande.

Iptir þetta Viþurtal, þa er Gormur Kongur skamma stund at þessari Veitslu, ok fer heim med miklu sæmd ok virduglikum giofum, ok vil ad vissu royna vitre hennar ok tilskipan.

När han kom hem, beskyrde han om allt detta, enligt det råd, som hon hade honom gifwit.

Er hann kemur heim, þa fer hann sua med þessu ollu sem hun hafdi honum Raþ tilkent.

Konungen lät nu bygga huset, och gick sedan der in, såsom tillförene är wordet omtaladt. Sedan såf Konungen tre nätter i huset. Tre hundrade fullkomligt bewäpnade män, lät han hålla wärd om huset, och befalde dem waka samt noga tillse, att de icke måtte warda med swek omgifne. Han lade sig ned i den säng, som derstädes war tillredd, och somnade, hwarefter han drömde och såf tre nätter i samma hus. Sedermera affärdade Konungen sina Sändebud till Jarlen och hans Dotter, att förkunna sina drömmar.

Kongurinn liet nu smiþa Husit, ok geingur siþann i Hus þetta, sua sem fyrr mællt var. Kong suefur nu þriar nætur i Husinu. Enn þria hundrud manna alluopnaþa læt hann vord hallda um Husit, ok baud þa vaka ok vord hallda ad ekki varda med suikiæþum umsetid. Ok legst hann nidur i rekkiu þa, er þar gior i Husino, ok suefur, ok iptir þat dreijmer hann, ok þar suefur hann þriar nætur i þui Husi. Siþann sendir Kong Menn sina a Fund Jarls ok Dottur hanns, ad seigia drauma sina.

IV. Kapitule
Sagder draumar Gorms Kongs, ok raþner af Þyri.

Nu fara sendimenn, ok koma a fund Haralds Jarls ok Þyri Dottur hans, ok seigia þeim drauma Gorms Kongs, ok bera up Erindi sinn' firir Þyri. Enn er hun hefr heijrt Drauma, þa mællti hun: Ad þeir segdi Kongi, ad hun mun ganga med honum.

Sendimenn seigia nu sua skipud Kongi, ok verdur hann nu allkattur vid þetta. Biost hann nu heiman med miklu Lidi ok skrautlegu, ad vitia þessa raþa.

Gormr Kong kemur nu vid Holldsetuland. Haralldер Jarl fri-etter nu til Ferda Kongs, bijr hann nu dyrliga Veitslu ok mikinn Fog-nud a moti honum, ok togst þar Raþahagr þeirra a midlum ok mik-lar aster. Enn þat var haft at Skem-tan at Veitslunni, ad Gormr Konongr sagdi Drauma sina: Enn Þyri ried iptir.

Kongr sagdi sua, ad honum dreym-di hinu fyrstu Nott Vetrar, ok allar þriar, er hann suaf i Husino, ad hann þottist uti stadder, ok sia yfir alt Riki sitt. Honum þottist Siafar falla fra Londi, ok sua langt, ad hann matti eigi auga yfir reka, ok

4. Capitlet
Konung Gorm förtäljer drömmarne hwilka uttydas af Thyri.

Sändemännen afreste, och träffade Harald Jarl jemte hans dotter Thyri, berättandes dem Konung Gorms drömmar, och framburo deras ärende för Thyri. Sedan hon afhört drömmarne, sade hon: Det de kunde berätta Konungen, att hon wore redebogen att följa med honom. (gifta sig med honom).

Sändemännen gäfwo Konungen förloppet häraf tillkänna, hwaraf han blef ganska glad. Sedan gjorde han sig resefärdig hemifrån, jemte ett talrikt och prydligt medfölje, att fullborda sitt beslut.

Konung Gorm anlände sedan till Holstein. När Harald Jarl fick kunskap om Konungens ankomst, tillredde han ett dyrbart Gästabud och mycken fägnad emot honom, och fullbordades giftermålet dem emellan med mycken kärlek. Det nyttjades till rolighet och tidsfördrif, wid Gästabudet, att Konung Gorm berättade sina drömmar: men Thyri uttydde dem.

Konungen talade sålunda, att honom drömde den första winternatten, och äfwen alla tre nätterna, då han sof i huset, att han tyckte sig wara utestadder, der han skådade öfwer allt sitt rike. Honom syntes sjön falla ut ifrån Landet, och det så långt borrt,

sua vard mikit Fearan, ad þurr voru all Eya, Sund ok Firdir. Enn iptir þessi Tidindi þa sa hann ad Auksn þria, geingu op ur Sænum huiter, ok runnu a Lond upp þar nær er han vär, ok bitu af Græs allt af Jardar at Snoggo, er þeir kuamo at, ok geingu aptr i Siainn siþann.

Sa var annar Draumur, er þessum er miok aþekkur, ad honum þottu enn þrin Yksn ganga upp or Sænum, ok rynni aller a Lond upp. þeir voru raudir allir at lit ok hyrndir miog. þeir bitu enn gras af jordu jafnt sem hiner fyrri, ok er þeir hofdur verit nokra hrid, þa geingu þeir enn aptur siþann i siainn.

Sa var draumur hinn þridi enn þessum likur, ad Kongr sa enn Auksn þriar ganga or sea: þeir voru allir svarter at lit, ok miklu mester ok mest hyrnder, ok bitu enn gras af Londi, ok voru enn nokra hrid, ok foru ena somo leid a burt, ad þeir geingu aptr i sia siþann. Ok ipter þat heyrdi hann brestr sua mikinn, ad hanum hugdi ad heijra mundi um oll Danmork, ok sa hann, ad þat verdur af siaforganginum er hann geck at Londinu.

Enn nu vill eg, Drottning! ad þu raþer draumana, til skemtunar minum, ok lysir sua yfir hinum viturleik þinn.

Hun kuad, sua vera skylldu ok reþ draumana, ok skipaþi þeim

att han ej kunde följa åt med ögonen, och blef så stark utsjö, att alla öar, sund och fjärdar uttorkades. Efter denna händelsen såg han, att trenne hwita Oxar gingo upp utur sjön och sprungo på Landet nära intill der han war, samt betw helt noga af gräset in wid jorden, ehwarest de kommo åt, och gingo sedan tillbaka i sjön.

Den andra drömmen stämde myckett öfwerens med den förre, i det att honom tycktes ännu trenne Oxar stiga utur sjön, som allesamman sprungo upp på Landet. Alla woro de röda till färgen med många horn. De betw äfwen gräset af jemt wid, såsom de förre, och efter någon stunds förlopp begåfwo de sig åter till sjös.

Tredje drömmen war de förra lik, i det att Konungen såg ännu trenne Oxar stiga upp af sjön. Desse woro aldeles swarta till färgen, mycket större med ännu flere horn, och gnagde jämwät gräset af marken, samt, sedan de warit en stund uppe, foro på lika sätt sina färde tillbaka i sjön. Derefter hörde han ett dån så starkt, att han trodde det skulle kunna höras omkring hela Danmark, och märkte han, att sådant förorsakades af sjögångens brusande, som föll åt Landet tillbaka.

Nu will jag, Drottning! (sade Konungen) att du utreder drömmarne, mig till förnöjelse, och låter så ditt förstånd häröfwer blifwa lysande.

Hon läfwade, att så skje skulle, företagandes sig att uttyda drömmarne,

fyrst. er fyrst var sagdur ok dreymdur: Ok seigir sua.

þar er Auksn geingu a Lond or sæ huiter, þar mun koma vetrar þrir ok snio mikler, sua ad af mun taka Ar i Danmorku.

Enn þar er uppgeingu aþrir þrir Auksn rauder, þar mun koma aþrir þria vetr snio littir, ok þo eigi goder, firir þuiþer þottist þeim bita gras af jordinu.

þa geingu upp hiner þrir Auksn surtur: þar munu koma hiner þridiu þrir vetra, þeir muno vera sua iller, ad þat muno allir menn tala, ad aunguer mun a muna þuilika. Ok þat sorta Hallæn muno koma, ok Naud yfir Londit, ad varla munu dæmi til finnast ad slikt hæfi ordit. Ok þar er þer þotto Auksniner voru hyrnder miog, þar munu margir verda Hormungar, als þess er eigu. Enn þar er þau geingu aptur i sæinn, þar, kuad hun, Naaran mundi huerfa af Londi, ok aptur i sæenn, er ur kuamu Yksanner, þa heyrdir þu bresti mikinn af siafargang, þat mun vera firi ofridi Storeflis-manna, ok finnast hier i Londi, ok eiga her orustar storar. þess er mer ok van, ad þeir menn sumir sea þer naner ad Frændsæmi, er vid munu vera stadder nokkurn ufridinn. Ok ef þik hefdi þat dreymt hina firstu Nott, er nu var hina siþurstu, þa mundi ufridurinn verda a þinum dogum,

och den första, som först war drömd och henne berättad: Och talade sålunda.

Dermed att hwita Oxar gingo på Landet upp af sjön, betecknas trenne tillstundande år med så mycken snö, att årswäxten månde minskas i Danmark.

Att andra trenne röda Oxar uppstego, betyder ännu trenne år med ringa snö, men likwäl icke goda, emedan dig tycktes att de afbeta jordens gröda.

Sedermera uppgingo tre swarta Oxar, hwilka tredje gången förebåda trenne efterföljande år, hwilka blifwa så swåra, att alle med en mund skola bekänna, det ingen månde sig slike påminna. Och warder den swarta hungersnöden så grufwelig kommande öfwer Landet, att näppeligen skall finnas exempel att sådant elände förr warit till. Och som Oxarne syntes dig hafwa många horn, så lärer och bedröfwelsen blifwa mångfaldig öfwer allas Egodelar. Men att de wända om till sjös igen, sade hon, månde betyda, att hårda tiden omsider måtte flytta från Landet tillbaka i sjön, hwarutur Oxarne kommo. Det starka buller och dån du hörde af sjögången, betecknar ofrid emellan de wäldige män, som finnas här i Landet, och skall utbrista i stora Wapenskiften. Det kommer mig ock så före, som deße män till en del wore dig genom Frändskapsband nära förbundne, hwilka i denna oenighet blifwa delagtige. Och så framt du första natten

enn nu man þetta ekki saka, enn þa hefda ek eigi med þier gangit, ef þik hefdi sua dreymt, sem aptur gat ek: Enn vid hallæri mun ek gert geta.

Iptir veitslu þessa foru þau Gormr Kong heim, ok þyri Drottning til Danmork, ok letu lada morg Skip af Korni ok annari Giedsku, ok flyttia sua ar i Danmork, ok a hverjum misserum þadan fra, þartil er hallærit kom, er hun hafdi firir sagt. En þa hallærit kemur, þa sakadi þau ekki, firir umbuningi sinum, ok ongua þa er i Nander þeim voru, þui ad þau midludiu þadann mikill gædi ollum Landsmonnum sinum.

Ok hefer þyri vitrés kona, komit i Danmork, ok var kalladur Danmorkar bot.

ten hade drömt det samma som du drömde den sidsta, då wore owäsendet kommande under din lifstid, men nu månde detta icke skada, och hade jag ingalunda gift mig med dig, om du så drömt som jag sedermera uttydt; Och hwad dyra tiden widkommer, månde jag hafwa spådt sant.

Efter detta gästabåd, reste Konung Gorm med Drottning Thyri hem till Danmark, och läto lasta många Skepp med Spannemål, samt hwarjehanda annat till lifsförnödenhet, så att, öfwerflöd inbragtes till Danmark. Och härmed fortfors tid efter annan, intill dess att dyra tiden infödll, som hon hade förut sagt. När ändteligen miswäxten yppades, då ledo de ingen brist, ej heller någon af deras grannar, emedan derifrån afhämtades mångfaldiga nödwändighetswaror för Landsorternas samteliga Inbyggare.

Den förständiga qwinnan Thyri kom således till Danmark och blef kallad Danmarks hjelp.

V. Kapitule
Sendimenn Gorms Kongs til Klakk Haralds Jarls.

þau Gormr Kong ok þyri Drottning attu tueir Synir, hiet Knutr hinn ellri, enn Haralldr hinn yngri. þeir voru bader efniliger, ok var Knuter enn vitrari i asku þeir-

5. Capitlet
Konung Gorms Sändebud till Klakk Harald Jarl.

Konung Gorm och Drottning Thyri egde twenne Söner, af hwilka den äldre hette Knut, men den yngre Harald. Redan i unga åren gåfwo de begge godt hopp om sig; dock war Knut af

ra. Hann var fyrir flestum monnum i vænleik ok, alla atgerfi þeim, er þa voru i Danmorku. Hann er huitur a hars lit, ok huorgum manni væni. Kongur unni honum um alla menn framm, ok þar med oll allþyda, þui var hann kalladur Knutur Dana-ast. Haralldr var likr modur Frændum sinum. þyri unni honum ekki minna, enn Kongur Knuti. Knutur var fostraþur med Klakk Haralldi Jarl modurfadur sinn. Jarl unni honum mikit, ok hann var hiner vinsællasti i upruna sinum. Haralldr var heima, fæddur up med hirdinni fodur sins. Hann var þeirra brædra miklu yngri, ok var snæmmindis æfur ok odæll vidskiptis, ok vard hann firir þui hinn ovinsælaste i uppruna sinum.

þat er sagt eitt huort sinn, ad Gormr Kong sendir nu menn til Fundar vid Haralldz Jarls Mag sinn, þess eyrindis, ad bioda honum til Jola-Veitslu med ser. Jarl tok þui vel, ok heit ferd sinni til bordsins. Foru nu aptur Sendimenn Kongs, ok sogþo sua, ad Jarls var til Jola Veitslunnar.

Nu byst Jarl til ferdar þessar, ok valldi hann ser forunauti slikt, er hann villdi hafa til Bodsins. Knutur for med honum, enn ekki er sagt, huorsu fiolmennur hann for.

þeir fara þeir er Lima-fiarder verdur firi þeim, ok er þeir voru

qwickare förstånd medan de uppwäxte. Uti angenämt wäsende och allskons tilltagsenhet öfwerträffade han de flesta män som då woro i Danmark. Han hade hwitt (ljust) hår, och war behaglig för alla. Konungen, så wäl som hela menigheten, älskade honom framför alla andra, för hwilken orsak skull han också blef kallad Knut Danmarks kärlek. Harald liknade sin moders fränder. Han älskades icke mindre af Thyri, än Knut af Konungen. Knut uppfostrades hos sin moderfader Klack Harald Jarl. Af Jarlen hölls han mycket kär, och i unga åren war han ganska lycklig af goda wänner. Harald föddes upp hemma ibland sin faders hofmän. Han war mycket yngre än sin broder, och började bittida att blifwa sticken och ostyrig att widfås, hwarföre han ock ägde inga wänner den tid han wäxte upp.

Det berättas, att Konung Gorm en gång skickade bud till sin Swärfader Harald Jarl, uti sådant ärende, att bjuda honom till Juhle-Gästabud hos sig. Jarlen upptog detta med wälwilja och gaf budet löfte, att han skulle komma. Konungens Sändemän reste sedan tillbaka med berättelse att Jarlen wore wäntandes till Juhle-Gästabudet.

Nu gjorde Jarlen sig redo till denna färd, och walde sig sådant medfölje, som han wille hafwa på Gästabudståget. Knut följde honom, men ej är omtaladt, huru manstark han utreste.

De fortsatte resan till dess de kommo intill Lima fjärd, men när de hun-

þar kuamner, ok æþludo yfir Fiordinn, sa þeir standa Eik undarlika, þa er þeim þottist med kynlegu moti. þar voru vaksin a Epli helldur sma ok grøn ok blomgud. Enn undir Eikinni lau nidri onnur Epli, þau voru haþi forn ok stor. þeir undrudust miög, ok sagdi Jarl, ad honum þottist þetta vera Bysn mikill, ad græn voru Eplin i þan tima arsins; þui ad þeir sa stad þeirra Epla, er um Sumarit hafdi vaksit, enn þau Eplinn lau hia Eikini: Voru þau stor ok forn; ok munum Ver versa aptur, sagdi Jarl, ok fara eigi leingra, ok sua gera þeir. Huerfur hann nu aptur, ok fara uns þeir koma heim.

Sat Jarl heima þann Misseri med Hird sinni. Kongi þotti kynlegt, er Jarl kom eigi, ok ætlan þo, ad nokrar naudsyniar mundi fyrir standa.

Nu er Kyrrt þetta Sumar. Annari Vetr sendi Kongr Menn eins sama Erindis. Jarl heit Forinni, ok fara Sendimenn aptur, ok seigia Kongi sua skipat. Ok nu kemur þat, ad Jarl for heiman med Foruneiti sino, ok fara uns þeir koma til Lima Fiord, ok voru nu a skip kuamner, ok æþludo þa yfir Fiordinn. Enn þat er sagt, ad þar voru Hundar marger blauþer a For med þeim a Skipi Jarls, ok lagu Huolpar i Hun-

nit dit, och ärnade sig öfwer fjärden, blefwo de warse ett besynnerligt träd hwilket tycktes dem wara en förunderlig händelse. Der funnos utwuxna, små, gröna och helt friska äplen. Men nedanföre trädet lågo affallna andra äplen, som woro både gamla (mogne) och store. Häröfwer förundrade de sig storligen och yttrade sig Jarlen, det honom tycktes wara ett märkeligt widunder, att äplen skulle wara gröna denna tid af året: Ty stället syntes tydeligen hwarest de äplen sutit, som wuxit om sommaren hwilka lågo nedanföre trädet, samt woro stora och mogne. Wi måste alltså wända om igen, sade Jarlen, och ej resa längre, hwilket de ock gjorde. Således wände de om och reste hem tillbaka.

Jarlen blef hemma de följande Månader med sine Hofmän. Konungen tyckte det sällsamt wara, att Jarlen icke inställde sig, och förmodade således, att några angelägenheter månde warit honom till hinders.

Den följande Sommaren war allt stilla. Andra Wintern afsände Konungen sina män i enahanda ärende. Jarlen lofwade att resa, och Sändemännen wände om, samt gåfwo Kungen tillkänna hwad de uträttat. War nu så wida kommit, att Jarlen for hemifrån med sitt resesällskap, och fortsatte färden till dess de kommo till Lima Fjärd, samt woro redan om bord på Skeppen, ärnandes sig öfwer Fjärden. Men det berättas, att på Jarlens Skepp woro

dunum: Enn er þeir voru a Skip kuamner, þa heyrdi þeir, ad Huelparner go i Greyhundunum, enn Hundarner sjalfer þogþu. Jarl kuad, þetta vera Bysn mikit, ok kuad þa skyllda aptr huerfa. Ok sua var, ok voru heima þa Jol.

Nu lider Veturinn, ok hinn þridia Vetr sendir Kongr enn Menn, ad bioda Jarl til Jola-Veitslu. Hann heit Ferdinni. Fara Sendimenn aptur ok seigia Kongi. Enn Jarl byst heimann, þa er ad þui kemur med Forunauti sitt.

Ok nu ferer Jarl þar til er hann kemur at Lima Fiord, ok ætluþu ad vera þar vid Fiordinn um Nottina. Siþann bar syn firi þa, er þeim þottist mikills umvert, þa sa þeir baþa Risa, eirn innann verdum Firdi, enn annan utan verdum Firdi, ok gek huor a moti oþrum, enn Bodarner vom mikler, ok vard Siarinn okyn miog. Enn er þeir mættust, fell huarr i kuerk auþrum, ok vard Siarinn allr i blodi einu. þa mællti Jall: þetta eru stor Bysn, ok skulum aptur huerfa, ok vill eg eigi fara til Bodsins. Nu giora þeir

många små hundar i följe med dem, samt att hyndorna woro walpstinna; När de nu kommit upp på Skeppen, hörde de att walparne skällde i hyndornas lif, men hyndorna sjelfwa tego. Jarlen som ansåg detta såsom ett stort widunder, sade att de skulle wända om igen. Så gjordes äfwen, och woro hemma den Juhlen.

Året skred således fram, och när tredje wintern infölll, affärdade Konungen än ytterligare sine män, att bjuda Jarlen, till Juhle-Gästabud. Efter gifwet löfte att han wille komma, återreste sändebuden och gåfwo Konungen Jarlens swar tillkänna. Jarlen begaf sig hemifrån med sitt Resesällskap, när det kom så wida.

Nu fortsatte Jarlen sin färd, till deß han kom till Lima Fjärd, der han hade i sinnet att förbröja öfwer natten. Sedan förekom dem åter en syn, som de ansågo för ganska märkwärdig. För dem wiste sig twenne Resar, den ena på hinsidan om Fjärden, och den andra på andra sidan om samma fjärd, desse gingo emot hwarannan hwaraf ett stort brusande förorsakades, så att sjön häftigt swallade. Och som de möttes åt, fattade de hwarannan i strupen, hwaraf sjön stod öfwer allt i blod. Då sade Jarlen: Detta är ett förfärligt underwerk, derföre skole wi wända om, ty jag will ingalunda färdas till gästabudet. Så skedde ock, att de reste hem,

och

ona, fara heim, ok sat Jall heima þau Jol.

och satt Jarlen hemma den Juhlen öfwer.

VI. Kapitule.
Haralldur Jarl kuam til Kongs, ok ræþir um Synina.

6. Capitlet.
Harald Jarl kommer till Konungen, och förtäljer sina syner.

Gormr Kongr verdur nu reidur miög Jarli, er hann hafdi eigi þekts heimbod hans, enn han vissi eigi, kuad til hafdi halldit, er hann kuam ekki, ok ætlar hann nu, ad heria a Jall um Veturinn iptir Jol, ok launa honum Suivirding þessa, ok þotti hann hafa drambat miök vid Bodum sinum, er hann hafdi ekki sinn komit, þa er a var kuedit.

Er þyri Drottning verdur þess arar Firirætlan var, kuad hun þat eigi sæma, ad gjöra mein Jarli firir eingar Sakir, ok kuadst mundo fa til betra Raþ um þetta mal.

Kongur giorir nu sem Drottning vill, sua ad ædidist Herforinn. Eru nu Sendirmenn iptir Jarlinum, ad vita huerjo Sæti. Ok hafdi Drottning Raþ þetta tilgefit, ad þeir findist fyrst Magarner ok toludust vid, ok sia þa huad vid sik væri.

Nu

Konung Gorm blef nu swåra förtörnad på Jarlen, som icke tillgodo hållit hans hembjudning, ty han wisste icke hwad som wållat Jarlens uteblifwande, hwarföre han ock satte sig före att hårja på Jarlen om wintern efter Juhl, och på sådant sått löna honom denna sidwördnad, emedan han tycktes med fråckhet hafwa föragtat de skedde bjudningar, i det att han ingendera gången på sagdan dag sig infunnit.

Så snart Drottning Thyri blef warse denna tillstållning, sade hon, det icke wara anståndigt, att tillfoga Jarlen något mehn utan orsak, heldst man kunde finna på ett båttre råd angående detta mål.

Konungen gjorde nu Drottningen till wiljes, så att krigståget blef om intet. Beskickning affärdades efter Jarlen, att få weta huru det hångde tillsamman. Sådant råd hade Drottningen gifwit, att deße Swågemån skulle först råka hwarannan, att talas wid, och tillse, huru hårmed wore beskaffadt.

Endr

Nu koma Sendimenn Kongs a fund Jarls, ok seigia honum Eyrindinn. Bregdur hann vid skiott, ok fer a fund Kongs med fogru forunauti.

Kongur tekr nu at hofi vid Magi sin, ok geingu þeir, Kongur ok Jarl, bratt a Malstefnu, ok er þeir voru þar kuamner, spurdi Kongur nu, huersu gegndi, er hann kom aunguu sinni, er ek baud þer til min, ok suivirdir sua mier ok bod minn? Jarl svarar ok kuads, eigi til suivirdingar þat giort hafa vid hann, þott han kuæmi ekki sinn til Veitslunnar, helldr kuad hann þar aþra hluti til bera. Sagdi nu Kongi Undurinn þau, er þeir hofdu sed. Mun ek nu skira firi I þur, hvat ek ælla þessi Fakynsl muno boda. Kongur jatar þui. Jarl mællti.

Þar mun ek þa first til taka, er Ver sam Eik um Havetri meþ grenum Eplum ok smam, enn forn epli ok stor lagu hia niþri. "Þat hygg "ek vera firi Sida-Skipti þui, er koma "mun a þessi Lond, ok mun sa si"durinn vera med meira Blomæ, ok "jartegna þat hinn fogru Eplin: Enn "sa sem nu er, lagu a Jardar, enn "honum mun leggias nidr, sem hinu "forna Eplin, þa er hinn geingur "yfir, ok munu þau funa ok verda "ad Dusti eina ok er þa sem sa verdu at eingo."

Þat

När Kongens Sändebud kommit till Jarlen och sagt honom ärendet, repade han mod, och reste till Konungen med ett wackert och ansenligt följe.

Konungen tog med höflighet emot sin Swärfader, begifwandes sig med honom straxt i samtal, och när de woro så wida komne, sporde Konungen: hwad war wållände, att du ingendera gången kom, då jag böd dig till mig, och sidwördade i så måtto mig och mitt Bud? Jarlen swarade med försäkran sig ingalunda hafwa gjort det af föragt emot honom, ehuru han wid intetdera tillfället inställde sig till gästabudet, utan hade fast andra omständigheter sig tillbörit. Derefter upprepade han för Konungen, hwad förunderliga ting de hade sett. Nu månde jag (sade Jarlen) för Eder utreda, hwad efter min mening, deßa underteckn lära bebåda. Konungen jakade härtill. Jarlen sade:

"Jag måste då först taga mig före, huru wi sågo ett träd mitt i Wintern, som bar gröna och små äplen, men de gamla och stora lågo bredwid nedanföre. "Detta menar jag skola förebåda Sedaskifte (Sedens förändring), som lärer tilldraga sig här i landet, och månde de nya sederna wara mera lysande, hwilket de fagra Äplen betekna. Men den (seden) som nu är, låg på marken, och skall på lika sätt nedläggas, som de gamla äplen, då den nya tager öfwerhanden, så att den förra måste ruttna och förswinna såsom en rök, och såsom den aldrig warit till."

Det

Þat var annad Undr, ad huelpar go i Greij-Hundum. "Þar munu ungir Menn taka mali firir Munnina "Ellrum Mannum, ok giorast sua Huatvisir, ok meiri Von er, ad þeir hafi "meira Hlut raþa, þo ad hiner Oldri se optar raþgari. Ok hygg ek "þo vera eigi komna i heimina, er en "mali þetta til; þui ad Huelparner "go, er voru eigi lagder, enn Greij-"hunderner sialfer þogþo."

Det andra widundret war, att walparne skällde i lifwet på hyndorna. "Såsedes lära Ynglingar taga målet utur munnen på gamle män, och blifwa så näswise, att man skall tro dem hafwa större förstånd, ehuru de äldre äro i alla mål Rådklokare. Dock förmodar jag, att deße sällar ännu icke äro komne till wärlden, den stund jag detta omtalar; ty Hwalparna skällde, då de ännu icke woro födde, men Hyndorna tego."

Þa sa Ver baþa Risar a moti med Gnyr miklum ok blodi. "Þat "mun vera, fin Missætti nokvara Storeflis Menn hier innann Lands, ok "munu þar geras af storir Bardagar "ok mikill Styriold, ok meiri Von, ad "þessum Firdum verdi Afspreingir "nokkur, at Ufridi þeim a LimaFior-"di, sem þessi Bysn bar firir okkar, "er nu hefr ek sagt."

Sedan sågo wi twänne Jättar täfla mot hwarannan med mycken gny och blodspillan. "Sådant månde förebåda några wäldige mäns oenighet här inom landet, hwilken lärer utbrista i stora drabbningar och mycket owäsende, och ser det ej heller olikt ut, att några deße store mäns afkomlingar understödja den wid Lima Fjärd yppade ofrid, hwarest wåra ögon äro förekomne de underliga ting, som jag nu omtalat."

Enn Gormi Kongi skildist vel ord Jarls, ok þotti spaklig vera. Gaf Kongr honum upp reidi sinn. Enn sua er sagt, aþur þeir geingu a Malstefnuna ad sætta, hafdi Kongur Menn til ad bera Vopn a Jarl, ef honum þottist sem orækt ein til hafa geingit ok ofmetnadur, er hann hefdi ekki farit til Bodsins neinu Sinni er hann baud honum, ok þottist Kongr nu sakir til, þo hann hefdi ekki farit.

Konung Gorm begrep helt wäl hwad Jarlen sagt, och tyckte honom wara en förståndig man. Konungen afstod från sin emot honom fattade wrede. Det säges ock, att, förr än de gingo till förlikningssamtal, hade Konungen män i beredskap, till att bära wapen på Jarlen, derest han funnits, antingen af wårdslöshet eller af högfärd, hafwa underlåtit att wid någotdera tillfället, infinna sig wid de gästabud, hwartill han warit buden, men nu fann Kongen skjäl för Jarlens uteblifwande.

Skilja þeir nu Malstefnu þessari.

Sålunda slöts detta samtal.

Dualdist Jarl þar nu slika Hrid sem Kongr villdi, ok for heim si þann.

Jarlen fördröjde så lång tid som Konungen behagade, och for sedan hem.

Skill Deße

Skilldu þeir Magir satter, ok þa Jarl af Kongi godar Giafer a þur hann før brutt, ok for hann nu med Forunauti sitt, ok ferst vel, nns hann kemur heim.

Litlu siþar gaf Haralldær Jarl Riki sitt alt Knuti fostra sinum, ok tök Knutr nu vid Holdsetulandi ok ollu þui Riki, er att hafdi Klakk Haralldur Jarl, enn Jarl sialfur redst ifra, ok for ut om Lond, ok byriadi hann en Ferd sina suþur i Valland, ok tok þar vid Kristni, ok kom alldreigi siþann till Rikis.

VII Kapitule.

Drepim Knutur DanaAst.

Gormr Kong ok Haralldr Son hans urþa osamþykkir þegar Haralldær gerdist vaksinn. Fiek þa Haralldr skip nokkur, ok lagdist hann þa i Viking hvert Sumar, enn sat um Veturinn i Danmork.

I þann tima reþ Adälstein Kongur Einglandi. Hann var godur Kongur ok gamal. A Dogum hans ofarla kom Dana her i Eingland, och voru Synir Gormr Kongs Haufþingiar firi, Knutir ok Haralldr. Þeir heriudu vida um Nordrimbraland, ok logdu under ser mikil Riki, ok toldu þat Arflek-hluta sinn, er at hofdu Lodbrokar, Synir ok aþrir for ellra þeirra. Adalstein Kongur hafdi lidaf-

Deße skyldsmän åtskildes wäl förlikte, och mottog Jarlen af Konungen goda gåfwor innan han bortfor, samt gaf sig med sitt sällskap på återresan, hwilken gick lyckligt, intill dess han hemkom.

Något derefter afstod Harald Jarl hela sitt Rike åt sin fosterson Knut, som nu emottog Holsten, tillika med alla de länder, dem Klack Harald Jarl innehaft, men Jarlen skilde sig derifrån och reste utomlands, samt började sin färd söder till Walland, hwarest han tog wid Christendomen, och kom sedermera aldrig åter till sitt förra Rike.

7. Capitlet

Knut, Dana-Frödes Dråp.

Konung Gorm och hans Son Harald blefwo oense, så snart Harald blef fullwäxt. Harald förskaffade sig då några skepp, och gaf sig i Wikingsfärd hwarje sommar, men wintrarne blef han i Danmark.

På den tiden regerade Konung Adelsten i England. Han war en from Konung och till åren. Under hans regering kom de Danskes här, en morgon ganska bittida, till England, för hwilken krigsmagt Konung Gorms söner, Knut och Harald woro Höfdingar. De härjade wida omkring Nordhumberland, och underlade sig många landskaper, som de räknade för sin arfwelott, den Lodbroks söner och andre deras förfäder,

Brædrum, ok hitti þa firi Nordan Kliflond ok drap hann fiolda af Danum. Nokrusiþar geingu þeir upp Gorms Synir um Skardaborg, ok bardust þar, ok höfdu Danir sigur. Iptir þat ætludu þeir til Iorvikr Suþr, ok gek þa allþyda undir þa: Ugþo þeir þa ok ekki at sier.

Eirn Dag, er heitt Skin var æ, foru menn a Sund milli skipinn, ok Kongar baþer, þa hliupu Menn af Londi ofann, ok skutu a þa. þa var Knutur lostinn oru til Bana, ok toku þeir Likit a Skipinn. Enn er þetta spurdu Landsmenn, þa drost þegar saman Her uvigan, ok þui nest kom Adalstein Kongr, ok snerist þa til hans Margmenni, sa er aþur hofdu geingit undir þa Knut, ok iptir þat fa Danir onguar Uppgeingur firi Lidsafnadur Landsmanna.

Iptir þat foru Danir aptur til Danmork, þa var Gormr Kongr stadr a Jotlandi. Harralldr for þegar þangat, ok sagdi Modur sinn Tidindi. Enn Gormr Kongr hafdi þes heit streingt, ad hann skylldi deija, ef hann spurdi fall Knuts suns sins, ok sua

der, hade egt. Konung Adelsten hade samlat mycket folk, hwarmed han begaf sig mot deße bröder, och träffade dem Nordan om Klifland, der han dräpte ett stort antal af Danskarne. Något derefter landstego Gorms Söner wid Skardaborg, hwarest de drabbade och fingo de Danske seger. Derefter begåfwo de sig söder ut till Jorwik, der hela menigheten gaf sig under dem; men då sågo de sig ej wäl före.

Ty en dag, då warmt solskjen war, togo männen sig före, att simma imellan skeppen, åfwenså bägge Prinsarne. I det samma lupo några män nedifrån landet och skuto på dem. Då blef Knut träffad af en Pil till döds, hwarefter liket hämtades upp på skeppet. Men när Landets inwånare detta förnummo, samlades genast en talrik krigsmagt, dertill med infann sig Konung Adelsten, och drog sig till honom allt det folk som tillförene hade undergifwit sig Knut, hwarefter de Danske ej fingo företaga någon landstigning för Landshärens skull.

Sedermera wände Danskarne om igen till Danmark, wid hwilket tillfälle Konung Gorm wistades på Jutland. Harald begaf sig straxt dit, och berättade sin Moder hwad skedt war. Konung Gorm hade gjort det fasta löfte, att derest han sporde sin sons, Knuts fall, skulle icke allenast han sjelf dö, utan och den mista sitt lif, som wåga-

sua sa, er honum sagdi. Þa let Drottning tiallda avallt gram Vadmalum.

VIII. Kapitule.

Kongur friettir fall Sune sins. Daude Kongs.

Gormr Kongr hin gamli reis upp snemma dags, ok gek i Hasæti sitt ok ætladi ad taka til Drykkiu: Enn er Kongr kom yfir Bord, þa þaugdu allir þeir er inni voru. Þa lit hann a Hallar-Veggina. Þyri Drottning sat i Hasæti hia Kongi. Þa mællti Kongur: Hui þegia allir Menn? Eru nokra Tidindi ad seigia? Þu munt hafa þessu radit, Þyri Drottning! seigir Kong, er Hollina er þannig buin.

Þa seigir Drottning: Herra! þier attud tuar Hauka, annar huiter, enn annar grar; hinn huiti hann flokkrar langt i Eydimork: þat komo at honum Krakur margir ok flokkudu hann sua, ad allar Fiodrar voru af honum rekinn, ok nu er hinn huiti folginn, enn hinn Grai apter kominn ok mun hann nu drepa Fugla til Bordhallds ydvar.

Þa mællti Gormr Kongr: Sua harmast Danmork, sem dauder se Knutr Sun min. Þa sagdi Drottning: Sann munu vera Tidindi þessi, er þier seigir Herra! Ok sannudu þat aller-

de sig sådan tidning att för Konungen frambära. Drottningen lät alltså öfwer allt beklåda med grått wallmar.

8. Capitlet.

Konungen spörjer sin Sons Fall. Konungens död.

Konung Gorm den gamle, stod upp bittida, och geck i sitt högsäte, ärnandes att taga till dryckjo (äta Frukost). Men när Konungen kom till bords tego alla som inne woro. Då såg han på Salswäggen. Drottning Thyri satt i högsätet bredwid Konungen. Konungen frågade: Hwi äre alla så tyste? Äro några Tidender att berätta? Du Drottning Thyri! sade Konungen månde wara dertill wållande, att salen är sålunda klädd.

Då swarade Drottningen: Herre! Ni egde twänne falkar, den ena hwit och den andra grå: den hwita flög wida omkring i ödemarken: der anföllo honom en stor hop med kråkor, hwilka honom så plåckade, att alla fjädrarne blefwo afryckte. Och har nu den hwita gömt sig undan; men den grå är återkommen, hwilken nu månde dräpa foglar till mat på ert bord.

Då utbrast Konung Gorm: Så sörjer Danmark, som död wore min Son Knut. Drottningen swarade: sanfärdige månde wara de Tidender, hwarom Ni nu talar, Herre! Hwilket besannades

þa aller er inni voru. Gormr Kongr hafdi stadit upp or Hasetino, er þau ræddu þetta, enn nu settist hann niþur hart, ok suarar eingu.

nades af alla dem som inne woro. Konung Gorm, som hade stått upp utur högsätet, medan detta omtalades, satte sig nu hårdt ned, och swarade intet.

þann sama dag tok Gormr Kongur Sott, ok andadist annan Dag at jafn Leingd. þa hafdi hann verit Kong Triatigi Vetra. Haugur mikill var orpin iptir hann, at Raþi þyri Drottningar, ok nu sendir hun iptir Haralldi Syni sinum, ad hann skylldi heim kuama med ollu lidi sinu, ok drekka Erfi iptir Faudur sin, ok sua giordi hann, ok var þat hid virduglegasta Erfi.

Nu var Haralldr tekin til Rikis yfir oll þau Riki, er att hafdi Faudur hans, ok hafdi þing vid Landsmenn, och toku Danir hann til Kongs a þinginu yfir allt Danavelldi, ok siþann gerdi hann Erfi iptir Faudur sin, ok sest siþan fyrst um kyrrt iptir þetta, ok stiornar Riki sino med Vegsæmd ok miklum Soma.

Samma dag blef Konung Gorm sjuk och dödde andra dagen wid tygnets slut, sedan han warit Konung i trettio år. En stor hög blef öfwer honom uppkastad, enligt Drottning Thyris föranstaltande, och sände hon Bud efter sin Son Harald, att han skulle komma hem med allt sitt Manskap, att dricka Arfwedl efter sin Fader, hwilket han ock efterkom, och wärkställdes grafölet med all Ståt.

Blef således Harald upphöjd till Regent öfwer alla de länder, som hans Fader egt, och höll han allmänt Ting med Landets menighet, hwarwid Danskarne hyllade honom såsom Konung öfwer allt Dana-Wälde, och sedan han mottagit arfwet efter fadren, då satte han sig i Ro och stillhet, och styrde sitt Rike med allskötns heder och åra.

IX. Kapitule.

Svik Hakonar Jarls.

þessu samtida red firi Noregi Haralldr Grafelldr ok Gunhildr modur hans, ok þa stauk or Londi Hakon Jarl Sigurdar sun: Hann hafdi Tugur skipa, ok lagdist i Viking, enn um haustit kom hann i Danmork, ok mællti til Vinfeingis vid Haralldr Kong

9. Capitlet.

Håkan Jarls Swek.

Wid samma Tid regerade i Norrige Harald Gråfell jemte sin Moder Gunhild, och då wek Håkan Jarl Sigurdson utur landet. Han hade tio skepp, och lade sig i Sjöröfweri, men om hösten kom han till Danmark, och sökte Wänskapsförbud med Konung Harald. Ko-

Kong. Enn Kongr tok þui vel, ok er hann þar um Veturin med hundrud Manna.

Knutr, sun Gorms Kongs atti Son iptir sik, sa hiet Haralld, hann var kalladur Gullharalldr. Hann kom litlu siþar fra Vikingu, enn Hakon, hann hafdi ok tugur skip ok ogrynni Lausa Fiar. Hann for ok til hirdar Harallds Kongs. Þennan Vetur sitta þeir Haralldr Kong Gorms Son ok Hakon Jarl, Vielræþi um Haralldr Noregs Kongs, ok Modur hans Gunhild, ok um Vorit suiku þeir hann i Lima Fiord, iptir þui sem seigir i KunungaBok, ad Gullharalldr felldi Haralldr. Enn Hakon Jarl let siþan festa Gullharalld a Galga. Enn siþan tok Hakon Jarl vid Einvalldi yfir Noregi, ok skylldi giallda Skatta af Norena Kongur.

Konungen lät sig sådant wäl behaga, och hade han der sitt tillhåll Wintern öfwer med hundrade mån.

Knut, Kong Gorms Son, hade lemna en son efter sig wid namn Harald, och som kallades Gullharald. Denne kom litet sednare från Sjöharnad, än som Håkan, och hade äfwen Tio skepp, jemte ganska mycket i lösa egodelar. Han begaf sig också till Konung Haralds Håf. Den samma wintern stämplade Konung Harald Gorms Son och Håkan Jarl försåteliga emot Norriges Konung Harald (Gråfäll) och hans moder Gunhild, och om wåren sweko de honom i Lima gård, på sätt som derom berättas i Konunga-Boken att Gullharald fällde Harat (Gråfäll): men Håkan Jarl lät sedan fästa Gulldharld i Galga. Sedan; tog Håkan Jarl åt sig Enwåldet öfwer Norrige, och skullegälskatten för Konungen i Norrige.

X. Kapitule.
Haralldr Kongr Kristnadist.

Litlu siþar kom Otta Keisara af Sakslandi til Danmork med miklu Lidi, ok þa kom Olafr Trygvasonar til Lids vid hann. Þeir bruto Haralldr Kong til kristni, ok Hakon Jarl. Var þa kristnud oll Danmork: Enn Hakon Jarl gek aptur til Heidni, þegar hann hafdi komit aptr til Noregs, ok gallt olldreigi Skatta siþann.

10. Capitlet.
Konung Harald Christnas.

Något derefter kom Kejsar Otto af Saxen till Danmark med en stor krigshär, och, honom till undsättning, förenade sig Olof Trygwason. De förmådde Konung Harald och Håkan Jarl att blifwa Christe. Då blef och hela Danmark christnadt. Men Håkan Jarl trädde tillbaka till Hedendomen, så snart gan återkommit till Norrige, och utgjorde Skatten aldrig sedermera.

Sagu

Saugu

af

Jomsvikingum.

Saga eller Historia

om

Jomswikingarne

Utur Isländska Exemplaret afskrifwen i Köpenhamns
geheime Archiwe in Januario 1757, efter Cod.
N:o 288, jämförd med N:o 289

af

Jacob Ixel.

Sedermera på Swenska öfwersatt i Stockholm 1783

af

M. A.

Samt bägge Texterne af den samma renskrifne 1786.
Ætat. LXIX.

6

Hier byrjast Saugu af Jomsvikingum.

I. Kapitule.

Fra Toke ok Sonum hans: ok Haralde Konge Gorm-Sonar.

Maþur er nefndr Toke, hann var i Danmork i heradi þui, er a Fione heitir. Toke var rikur maþur, ok mikill fyrir sier. Þorvor hiet Kona hans. Toke atte þria Sonu, þa er nefnder eru. Ake hin elldste Son hans. Pallnar hiet annar, sa en honum var næstur ad alldri. Enn sa yngsti hiet Fiolner; hann var Frillu Son.

Toke, Faudur þeirra, var gamall maþur, er þetta vard Tidinda.

Þad var eit haust, ad Toke tok sott, ok andadist.

Ej lida langar Stundir fra andlati hanns, ad Þorvor tok sott ok andadist lika, ok bar þa alla Erfd undir þa Brædur Aka ok Pallnar. Toku þeir allt Fæ iptir Faudur sinn ok Modur.

Ok er sua var komir, spurdi Fiolner Brædrum sinum, huad þeir ætludu ad fa hanum af erfinum þeim, er

Här börjas Sagan om Jomswikingarne.

I. Capitlet

Om Toke och hans Söner: samt om Konung Harald Gorm-Son.

Det war en Man, som hette Toke, han bodde i Danmark i det härad som Fyen kallas. Toke war en wäldig och mycket berömlig man. Thorwara hette hans hustru. Toke egde trenne Söner, hwilka såtunda kallades: Ake hans äldste son. Palne hette den andre, som war honom närmast i ålder. Men den yngste hette Fiolner, och war Frilleson.

Deras Fader Toke, war gammal man, när detta sig tilldrog.

Det war en höst, att Toke sjuknade och blef död.

Icke war långt efter hans dödsfall, som också Thorwora blef sjuk och dödde hwarefter hela Arfwet kom under Bröderne Ake och Palne. Togo de all egendomen efter deras Fader och Moder.

När så wida war kommit, frågade Fiolner sina Bröder hwad de ärnade att låta honom få af de egodelar, som deras

Audur þeirra hafdi att? þui þad var mikill Audur, er þeir Brædur erfdu, bædi i Londum ok lausa Fie. þeir Brædur sogdust, mundi midla honum þridiung af lausa Fie, enn ej af Londum. En Fiolner mællti til þridiungs Fiar, so sem væri hann Arfgeingur. Enn þeir Ake ok Palnar, sogdust ekki mundi meir midla, enn þeir hofdu bodit. Fiolner lier sier þad illa lika, er hann hefdi ej allan þridiung vid Brædur sina, ok kuadst þat ætla, ad hann mundi eitt huort sinn verda a moti þeim.

Ok litlu sidar for hann a burtu med Fiar-Hlut sinn, vid so buit. Ok for hann þangat, til hann kom a Fund Haraldds Kongs Gormsonar, ok giordist honum handgeingin ok Raþgiafi hans. Fiolner var Vituger, Raþugur Slægur ok Illgiarn: Enn Kongr var ekki Diupsettr.

Suo er sagt, ad þegar Fiolner kom til Haraldds Konongs, ad hann rægidi Brædur sina vid Konongin.

I þann Tima var eingin sagdur meiri hauþingi i Danmork, enn Ake Tokason, ad Frateknum Haraldds Konongi, þo hann hefdi meira Tignar-Nafn.

Ake var i Viking huert Sumar, ok hafdi jafnan Sigur, huer sem hann bardist, ok vard honum gott til Fiar ok Menningar. Hann satt heima a Ve-

deras fader egt? Helst det war ganska mycket gods, som deße Bröder ärfde, så wäl i fastigheter, som lösören. Bröderna swarade, att de wille beskå honom tredje delen af lösa Egendomen men icke något af Fastigheterna. Men Fjolner påstod icke deß mindre, att erhålla tredjedelen af allt, emedan han wore rätter arftagare. Ake och Palne återigen sade det månde de ej jemka något mera än hwad de hade budit. Fjolner lät sig det högeligen mißhaga, att han icke fick hela tredjedelen emot sina Bröder, och sade sig derpå wara betänkt att han wid alla tillfällen månde wara dem emot.

Litet derefter, wid så beskaffad sak, reste han bort med den del han fått, och for till deß han träffade Konung Harald Gormson, der han blef honom med trohet förbunden och tillika hans rådgifware. Fjolner war wettig, rådig, slug och ondskefull; men Konungen war icke försigtig.

Så är sagt att så snart Fiolner kom till Konung Harald, gjorde han sina bröder misstänkte hos Konungen.

På den tiden war ingen omtalad att wara större Höfdinge i Danmark än Ake Tokeson, enligt Konung Haralds tycke, ehuru Konungen hade förnämare Hedersnamn.

Ake war i sjötåg hwarje Sommar och hade alltid seger, ehwarest han stridde, hwarmedelst han förwärfwade stort förråd af egodelar och dyrbara Klenodier.

Vetrum, ok hafdi jafnan huers daglika Fiolmenni mikit, ok hiellt sik vel.

Ake var vitur Maþur, ok Vingodur: Hann atti Vini allstadar um Danmork, ok vidar, ok soktu margir Menn a hanns Valld; Enn Kongur þottist hardur, Fiollner var ok tillaga illur.

Eitt sinn seigir Konungr, ad Ake se hinn mesti Haufþingi, ok Vinfastur. Fiolner suarar ok seigir, ad bratt munne hann reina Trufesti hanns ok Vingan. Er eg nu Yþuar Maþur, ok er skylldur ad vara Yþur vid ok seigia Yþur Sannleikan. Ake dregur mikit Lid undir sik, ok lætur Menn sættast til þess. Hann seigir ok, ad Haralldr muni eigi leingi Kongur yfir Danmork vera, ef hann leitar ej nokra Raþa; þvi Ake sittr a Svikraþum og verdur þad yþar skadi. Hlyder nu Kongur a þetta.

nobiet. Om Wintrarne satt han hemma, höll beständigt hwarje dag myckel folk och uppförde sig hederligt.

Ake war en förständig och wänfär man. Han egde wänner så wäl öfwer hela Danmark som annorstädes, och sökte många män att komma i tjenst hos honom. Men Konungen tycktes blifwa honom widrig, hwartill Fiolner war en skadlig orsak.

Wid ett tillfälle sade Konungen: att Ake wore den förträffligaste Höfdinge samt mycket wänfast. Fiolner swarade sägandes: att icke långt till månde hans trohet och wänskap röinas. Jag är nu eder Man, pligtig att åtwarna eder samt säga eder Sanningen. Ake drager mycket manskap under sig, och låter folket emedlertid förenas. Han säger ock, att Harald icke månde länge wara Konung öfwer Danmark, derest han icke ser sig wäl före; ty Ake umgår med swikfulla afsigter, och warder det Eder skada. Konungen lyßnade till allt detta.

II. Kapitule.

Svikræþi Fiolners ok Myrding Aka Tokasyni, i Trygdum.

Aki var mikill vinr Ottars Jarls af Gautlandi, ok eitt huert sinn for hann þangat. Ake hafdi tuo langskiep

2. Capitlet.

Fiolners swek, samt Ake Tokesons Dråp, då han intet ondt förmodade.

Imellan Ake och Ottar Jarl af Götland war stor Wänskap, så att han (Ake) en gång reste dit. Ake hade twänne

skip, var annat Dreki godur, enn annat snekkia. Hann hafdi ok hundrut menn valda, hverjer allvel voru bunir at vopnum ok klædum. Ekki er getit um Erendi hanns. Ake þa godar giafir af Ottari Jarli, aþr þeir skildu, ok for suo heimleidis.

Nu friettir Fiolner, ad Ake er farin til Gautlands, ok seigir þad Konongi, ok bidur hann sia Raþ til þess, ad hann dregi ej sva mikit Lid saman af ollum londum; þui ad þessi Ferd hanns, er ekki nema flærd vid Yþur, meigi þer nu reina, ad ek vil Yþur, heilraþur vera, þott skylldur Maþur eigi i Hlut, ok eigi mattu eirn Konongr vera yfir Danmerkurveldi, medann Ake er a lifi.

Enn med þui ad Konongr var Tal hlydin ok eigi djupsaettur, enn Fiolner var bædi slægr og Illgiarn; þa leggur Kongur Trunad a þad, er Fiolner lo.

Haralldur Kongur liet þa framsetja tiu skip, liet han þar a ganga hundrud manna og þriatigi er hann for fra bodinu

Nu er fra þui ad seigia, ad Ake kom vid Joþland i Danmork, geingu þeir fra Skipum sinn, ok tjolldudu a Londi, ok er þeir voru bunir, logdust þeir til Suefns nidur, ok letur

ne Långskepp, det ena war en goder Drake, och det andra en Snäcka. Han hade åfwen Hundrade utwalde män, som alle woro med Wapen och kläder ganska wäl försedde. Icke är nämndt om hans ärende. Ake mottog goda gåfwor af Ottar Jarl innan de åtskildes, och begaf sig sedan på hemwägen.

Nu hade Fiolner fått underrättelse, att Ake hade rest till Götaland, hwilket han berättade för Konungen, och bad honom förekomma, att han (Ake) icke måtte draga tillhopa så mycket manskap från alla Landsorter; emedan denna hans Färd icke har annat ändamål, än swek emot Eder och mågen I nu röna, att jag will wara Eder en trogen Rådgifware, oagtadt min skyldeman eger häruti del, och aldrig måtte någon (med trygghet) wara Konung öfwer Danawälde, så länge Ake är wid lif.

I anseende härtill att Konungen lydde på detta tal, och icke war af stort förstånd, men Fiolner deremot war både listig och skadelig; så satte Konungen tro till det som Fiolner lugit.

Konung Harald lät då utreda Tio skepp med Trehundrade Trettio mans Besättning emot Ake, när han reste från det gjorda besöket.

Nu är det att berätta, att när Ake kom till Jutland i Danmark, gingo de ifrån sina Skepp, och slogo upp Tält å Landet, hwarefter och sedan allt war i ordning, lade de sig till sömns, utan att

tur einginn Vardhalld hafa yfir ser: Ok er nattadi, komu Menn Harallds Kongs a ovart, ok drapu Ake ok Menn hans, enn ræntu ollu-þui, er þeir hofdu medferdis. Foru siþan a Fund Harallds Kongs ok sogdu honum, ad Ake mundi ej Konongr yfir Danmork hiedan af vera.

Fiolner, Brödr Aka, þottist nu miog hafa upgeingit vid þetta.

þessi Tidindi spurdust vida, ok mælltust illa firir, ad slikr haufþingi hafdi Saklaus drepinn verit. Ok er þad spurdist a Fione, þikir Palner þad sua mikit, ad hann legst i Rekkiu, ok gair ej Rikis sins, ok mest þess vegna, ad hann þottist ekki hefndum framkoma vid Harald Konong, med þui hann var ekki sua Rikllundadur Maþur, sem Ake, nie suo skapi farinn.

att låta någon hålla wård öfwer sig. Men så snart natten infölll, kommo Konung Haralds män oförwarandes öfwer dem och dräpo Ake samt hans Folk, och röfwade bort allt det de hade med sig fört. Sedan begåfwo de sig till Konung Harald, med berättelse, att Ake månde hedanefter icke warda Konung öfwer Danmark.

Fiolner, Akes Broder, tyckte sig nu härmed hafwa en stor ting uträttat.

Deßa tidender spordes wida, och talades mycket illa härom, att slik Höfdinge saklös dräpen blifwit. Och när detta rycktе kom till Fyen, gick det Palne så swåra till sinnes, att han lades till sängs, utan att bry sig om sitt lands styrelse, och mest derföre att han tyckte sig ej kunna få hämnd på Konung Harald, emedan han icke war begåfwad med så stort mod, eller med sådant sinnelag, som Ake.

III. Kapitule.

Konbænir Sigurds. Kuonfaung Palne. Draume Ingibiargar ok Fæding Palna-Toka.

Nu skal nefna þann Mann, til Sogunar, er Sigurdur hiet. Hann var vitur Maþur ok audigur, þar med heilraþur. Hann geingur þar ad, er Pallner la, ok hughreistir hann, ok bidur hann hyggia af harmi,

3. Capitlet.

Sigurds Friert. Palnes Giftermål. Ingeborgs Dröm och Palne Tokes-Födelse.

Nu skall i denna Sagan omtalas en man, som Sigurder hette. Han war en wis och förmögen man, samt god Rådgifware. Han begaf sig dit, hwarest Palne låg, uppmuntrande honom med föreställning, att han borde dämpa sin sorg,

mi, þo ad hann hafi missi Aka Brodur sins, ok seigir þad sie mælt, ok er satt, at Sjalfan sier skal huer mest mæta, huerninn sem fer um hefndir. Pallnir leitar þa raþa undir Sigurd, huorninn med skal fara: Enn hann suarar ok segist vilja leita honum Kuonfaungs, ok skuli hann suo hyggia af Harmi iptir Brodur sinn, seigist ok vilja fara med Erindum þessum. Huort vilþu þa visa mier? seigir Pallner. Sigurdur seigir: Til Ingibiorg, dottur Ottars Jarls af Gautlande. Hun er nu hinn fridasta Mey, hann hefur ok verit hinn mesti Vinur Brudur þins, enn hun er skorungur mikill; þat mundi þer harms-Bot mikill, ef þu feingir þeirrar Meyar. Pallner suarar: þa mundi eg hellst una, ok lata af harmi iptir Brodur minn, ef eg feingi þessari konu.

Slita þeir sara Talit.

Enn Sigurdur byr eitt skip til þessarar Ferdar, ok hefur hann LX manna, ok sua koma þeir vid Gautland, ok fara a Fund Ottars Jarls, ok tekur hann vel vid þeim Sigurdur ok Monnum hans, ok seigir Sigurdur Erindit, ok ber fram Kurteislika ok Virduglika, ok bad Dottur Jarls til handa Pallner, ok seigir hann ej skorta mikit Fie ok sæmiligt Riki a Fioni, enn Maþurinn likligur

sorg, ehuru han hade förlorat sin broder Ake, sågandes, det tillförene sagt och sant war, att hwar som tänker på hämnd, skall förnämligast pröfwa sin egen förmåga. Palne begärde då råd af Sigurd, huru han skulle båra sig åt: Hwarpå han swarade, och sade, det wille han åt honom upleta något tjenligt hustruämne, hwarmedelst han skulle komma att aflägga sorgen efter sin Broder, samt att han wille åtaga sig denna giftermåls-Färd. Hwart will du då wisa mig? frågade Palne. Sigurd swarade: Till Ingeborg, dotter af Ottar Jarl i Götaland. Hon är nu för tiden den däjeligaste Jungfru; deßutom har han (Jarlen) ock warit din Broders båste Wän, och är han ganska förträffelig, så att du månde erhålla tillräckelig Bot för din sorg om du får denna Mö. Palne yttrade sig: det skulle mig mest förnöja, och hämma sorgen efter min Broder, derest jag finge denna Qwinnan.

Slöto de sålunda Samtalet.

Sedan utrustade Sigurd till denna färd, ett skepp med 60 mäns besättning, och kommo de således till Götaland, hwarest de besökte Ottar Jarl, som med höflighet emottog Sigurd och hans Manskap. Sigurd frambar sitt ärende på ett skickeligt och wärdigt sätt, med Anhållan om Jarlens Dotter Palne till handa, och sade, att honom ej fattades stora Egodelar, jemte ett wackert Rike på Fyen; att Mannen wore andra

gur til Gods Haufþingia, ok kalladi Pallnar ser i onguan Stad minni Mann, en Aka Brodur hans. Hann seigir, Lif Pallners liggia vid, firir harms Sakir aþur enn eg for heiman, ok kuad, honum falla suo þungt strid til iptir Bruþur sinn, enn kuad, þetta þa hellst til Bata, ef hann feingi þetta Raþ.

Jarl suarar ok kuadst, þad hellst ætta, firir sokum Brodur hanns, ad hann mundi godur Kostr vera. Enn þad hef eg frett, seigir Jarl, ad Pallner sie litill skorungur; enn ekki mundum, Vier leinge a þat horfa, ef hann veri liki Aka Brodur sins: Enn sialf skal hun sia Raþ fyrir sier.

Nu talar Sigurdur vid hana, ok seigir hun suo, ok liet likligt þikia, ad henni mundi þoknast Rikit a Fioni, ok sua Maþurin, ef hann veri likur Aka, Brodur sinum, ok fyrir þui, munum Ver ej neita þessu Raþi. Ok sua lauk, ad Palnar var heitit Konunni.

Þa mællti Sigurdur til Jarls: Suo er hattat, herra! ad Palnar mun ej fær, til ad sækia hingat Veitsluna, firir saker Vanmegnis; enn ekki mun hann skorta Fie till nie Stormensku, ad giora virduglika Veitslu: Ok viljum vier þess bedja Ydur, ad þier sækit Veitsluna a Fion. Ok þui heitir Jarl honum.

Si-

bra Höfdingar jämnlik i wälwillighet, och ansåg Palne, uti ingen Måtto, wara mindre Man, än Ake hans Broder. Han sade ock, att, när han reste hemifrån, war fara om Palnes lif, i anseende till hans stora sorg, samt att det fölle honom så ganska tungt och swårt efter Brodern; men att det skulle lända honom allrahälst till Bot och läkedom, om han wunne denna sin önskan.

Jarlen swarade, sägandes, att han skulle detta gärna åstunda, i anseende till den fökandes Broder, samt att han månde wara en god fångst. Men det har jag hört sägas, att Palne är mindre Ädelmodig; dock månde wi ej länge därpå besinna oß, om han wore sin Broder Ake liker. Men sielf må hon stadga sitt beslut.

Nu talade Sigurd wid henne, hwartill hon så swarade, att detta henne likligt förekom, samt att henne behagade, så wäl Riket på Fyen, som Mannen, derest han wore lik sin Broder Ake, hwarföre hon ock ej wille neka till detta anbud. Och lyktades detta så, att Palne fick löfte om Jungfrun.

Då sade Sigurd till Jarlen: Så är beskaffadt, Herre! att Palne förmår icke resa hit till Bröllopet, i anseende till sin Mattighet; Men ej månde han spara Penningar eller Prakt, att göra ett ståtligt Gästabud: hwarföre wi ock wiljom bedja Eder, att I täcktes infinna Eder till Gästabud på Fyen. Detta löfwade honom Jarlen.

Sedan

Siþan fór Sigurdur heim, ok seigir Pallner þessi Tidindi; ok liettist honum mikid vid þetta, ok siþan bua þeir Veitsluna sem virdugligasta ad ollu.

Sedan reste Sigurd hem, och berättade Palne denna Tidning; hwaraf han blef mycket hugswalad, och derefter tillagade de Gästabudet på det ypperligaste sätt i alla mätto.

Ok ad nefndum Tima kom þar Ottar Jarl a Fion, ok mikid Lid med honum, ok var þar hin virdugligasta Veitslu, ok drukkit veglika Brudkaup Pallners ok Ingibiargar.

På utsatt Tid infann sig på Fyen Ottar Jarl, och många Följeslagare med honom hwarest ett ståteligt Gästabud war tillredt, samt Palnes och Ingeborgs Bröllop på härligaste sätt druckit (firadt).

Ok hid fyrsta kuelld, er þau koma bædi samann i eina Rekkiu, sofnar hun skiott, ok dreymir hana Ingibiorgu Draum, ok er hun vaknar, seigir hun Pallner Draum sinn.

Den första qwällen, när de bägge kommit uti ena Säng tillsammans, somnade hon straxt, samt drömde en dröm och då hon waknade, berättade hon Palne sin dröm.

Þad dreymdi mier, sagdi hun, ad eg þottist staudd vera a þessum Bæ, sem nu er eg: Mier þottist uppi eiga gran Vef af Lini, ok var litit ofit af honum. Mier þotti Vefurin Rekkiu Harallds Kongs, ok þar la hann i. Mannahaufud ein þotti mier Kliærnir a Vefnum, ok þotti mier af hafa fallit eitt haufud i Midium Vefnum a Bakit, Þar sem sist matti an vera, ok ekki matti Verkit framflytiast firi þui. Þa tok eg upp eitt mikit haufud ur serk mier, ok liet koma a Vefinn i stadin þess er af hafdi fallit, ok þat sama haufud syndist mier, sem felli af Vefnum

Det drömde mig, sade hon, att jag tyckte mig stadder wara på denna gård, hwarest jag nu är, och hade satt upp en grå Linnewäf, hwarå litet war wäfwit. Mig tycktes, att Wäfwen blef Konung Haralds Säng, uti hwilken han låg, samt att Tenarne på Wäfwen bestodo af idel Mannahufwuden, och syntes, som hade ett hufwud fallit af midt uppå Wäfwen bakföre, der man det minst kunde warse blifwa, för hwilken orsaksskull arbetet ej kunde fortsättas. Då tog jag upp ett stort hufwud utur min Särk, hwilket jag fäste wid wäfwen, i stället för det, som hade nedfallit, och detta samma hufwud syntes mig,

num ok i Rekkiu Haralds Kongs, ok yrdi honum Haufudit at Bana. Ok iptir þat vaknadi eg, seigir hun.

Pallner seigir, þetta væri betr dreymt enn odreymt. Suo þikist mier, sagdi hunn.

Suo likur Veitslunni, ok fara Menn heim med godum Giofum ok virdugligum.

Samfaur þeirra Pallners ok Ingibiargar urdu miog godar, ok snyst hans Raþ til Sæmdar heþan i frá, ok þegar sua matti vera firir Stundar sakir, þa gat Ingibiorg Son, ok var þeim Sueini Nafn gefit, ok kalladur Toke. Hann vox upp þar heima a Fione, ok var hann snemma bæþi Vitur, ok Væn ok Vinsæll, ok eingum Manni var hann jafnlikur, sem Aka Fodurbrodur sinum ad ollu. Ok er hann var af hinum mesta Barns-Alldri kommin, þa tekur Faudur hanns Sott, ok andadist, enn hann var siþan Pallnatoke kalladur. Tok hann þar mikla Fiarhluti, bæþi Lond ok annat Fie, iptir Faudur sinni, ok rieþ hann þar firir a Fione med Modur sinum.

þad er sagt, þa er Pallnatoki hafdi Alldur til þess, þa var hann i hernadi a Sumrum. Hann hafdi heiman Tolfrædr Skipa hid fyrsta Sumar, ok herjadi vida um Lond, ok afladi sier sua Fiar ok Frama.

mig, som fölle det af wåswen uti Konung Haralds säng, och blef det hufwudet honom till Bana. Efter detta waknade jag, sade hon.

Palne sade, detta wara bättre drömt än odrömt. Så tyckes ock mig sade hon.

Derefter lyktades Gästabudet och reste Gästerne hem, begåfwade med goda och hederliga skänker.

Palnes och Ingeborgs sammanlefnad blef ganska förtrolig, och syftade allt hans Företagande dädanefter icke uppå annat, än det som berömmeligt war, hwilket ock skedde, enligt hans åstundan, då Ingeborg födde honom en Son, som nämndes wid namn, och kallades Toke. Han wäxte upp hemma på Fyen, och blef brådt både förständig, Behagelig och lycklig af goda Wänner, samt war ingom i all ting så lik som sin Faderbroder Ake. När han till det mesta hunnit öfwer Barnaåldern, sjuknade hans Fader och blef död, ifrån hwilken Tid han blef kallad Palnatoke. Han mottog efter sin Fader uti Fastigheter och andra Egodelar och blef, jemte sin Moder, rådande öfwer Fyen.

Det säges, att när Palnatoke hade hunnit till stadgad ålder, war han Sommartiderne i härnad. Den första Sommaren hade han Tolf Skepp hemman ifrån, härjandes wida omkring samt förwärfwade sig, på sådant sätt, både Rikedom och ära.

IV. Kapitule.

Faur Pallnátoka til Bretlands, Astbinding þeirra Olofs Dottur Stefnir Jarls: Ok fra Birni hinn Brettski.

Eitt huort sumar, þa er Pallnatoke var i Vikingu, ok hafdi morg Skip ok mikin Áfla, kom hann vid a Brettlandi. I þennan Tima ried Jarl sa fyrir Brettlandi, er Stefnir hiet. Hann atti Dottur eina er Olaf hiet, Vitur ok Vinsæll, ok Kuenna fridust Synum, ok var sa kostur bestur a Brettlandi, suo att storu bar.

Suo er sagt, ad Pallnatoke kom þar vid Lond, er Stefnir Jarl atti Riki, ok ætladi Pallnatoke ad herja a Riki Jarls, ok er þetta spyrst þa tekur Olof, þat Raþ med sier ok Biarnar hinn Brettski, hann var raþgiafe hennar, ad Stefnir sendi Bjorn Fostbrodur sinn til Pallnatoke, ad þau bioda Pallnatoka þangat til sinn til Veitslu, ef hann villdi eiga þar Fridland, ok herja æj a Riki Jarls. Ok þat þektist Pallnatoki, ok for þangat med Lidi sinu ollu.

Ok er Palnatoke sat at þeirri Veitslu, sier hann frida Jarls Dottur, ok hefur hann upp Ord sinn, ok bidur hennar sier tilhanda, ok var

4. Capitlet.

Palnatokes Fård till England, och giftermål med Stefner Jarls Dotter Oluf: Samt om Björn den Brettske.

En Sommar, når Palnatoke war i Wikingsfård med många Skepp och starkt bemannad, lade han till wid Brittanien. På den tiden war öfwer Britannien rådande en Jarl, som hette Stefner. Han egde ena Dotter, wid namn Oluf, förståndig och älskad, samt af fullkommeligaste Anletes fågring, och war framför andra, förnämste prydnaden i England.

Det är så berättadt, att Palnatoke kom der i Landet, hwarest Stefner Jarl regerade, och hade Palnatoke satt sig före att härja på Jarlens land; men når det spordes då fattade Oluf det beslut wid sig, och med Björn den Brettske, som war hennes rådgifware, att Stefner skulle sända sin Fosterbroder Björn till Palnatoke, att bjuda honom dit till dem på Gästabud, så wida han der behagade wistas med frid och säkerhet, samt icke wille härja på Jarlens Rike. Detta täcktes Palnatoke, så att han begaf sig dit med allt sitt folk.

När nu Palnatoke satt i bemälte Gästabud, fick han se Jarlens Dotter, och började han då friaretal, samt begärde henne sig tillhanda, hwilket utan swårig-

var þat audsott vid Jarl ok var honum heitit Konunini, ok var hun siþan fostnud Pallnatoki, ok situr hun ej leingur i Festum, enn suo, ad þa var þegar drukit Brudkaup þeirra. Ok þar med gefur Stefner Jarl Pallnatoka Jarls nafn ok halft Riki sitt. Enn iptir Dagum hanns atte Pallnatoke allt Rikit; þuiat Oluf var Einbirni iptir Jarl.

righet, af Jarlen bewiljades, så att Jungfrun blef honom lofwad och fästad: Men länge war hon icke trolofwad Mö, medan deras bröllop blef straxt derefter hållit. Och wid samma tillfälle gifwer Stefner Jarl Palnatoke Jarls namn och halfwa sitt Rike. Men efter hans aflidande, blef Palnatoke egare af hela landet, emedan Oluf war enda barnet efter Jarlen.

Pallnatoke var i Brettlandi það sem iptir var Sumarsins, ok um Veturinn. Enn er Voradi, lysti Pallnatoke þui yfir, ad hann mundi fara heim til Danmerkur, ok aþur hann for, kallar hann til sin Biorn hinn Brettska, ok fekk Pallnatoke honum i hendur, ad raþa firir Riki þui, er hann atti a Brettlandi med Stefner, þar til er hann sialfur kiæmi til.

Palnatoke blef qwar i Brittanien den öfriga delen af Sommaren, och öfwen öfwer Wintern. Men når wåren nalkades, lyssade Palnetoke deråt, att han månde resa hem till Danmark, dockliswäl, inan han begaf sig på resan, kallade han till sig Björn den Brettske, och lemnade Palnatoke honom i händer Styrelsen öfwer det Rike, som han jämte Stefner ägde i Brittanien, till deß han sjelf återkomme.

Iptir þetta for Pallnatoke a burt ur Brettlandi ok Oluf Kona hans, ok forst þeim vel, ok komu heim a Fion i Danmork, ok er Pallnatoki heima nokrar Stundir: Ok þikist hann nu mæstr Maþr ok frægastr i allri Danmork i þann Tima, annar enn Haralldr Konongur.

Sedan for Palnatoke bort ifrån Britanien, jämte sin hustru Oluf. De hade en lycklig sjöresa hem till Fyen i Danmark, hwarest Palnatoke någon tid dwaldes: Och ansågs han då för Tiden att wara den största och berömmeligaste Man i hela Danmark, näst efter Konung Harald.

V. Kap.

5. Cap.

V. Kapitule.

Veitslu Pallnatoka. Astar-Baun Haralldar Kongs ok Saum-Aesu. Ok fra Svein, Syne þeirra.

Þat er sagt, ad Haralldr Konongr fer yfir Riki sitt at Veitslum, suo sem sidur Dana-Konga var.

Pallnatoke giorir nu Veitslu, ok bydur Kunungi heim til sin, ok þangat fer Kongur, ok er þar leingi at Veitslu.

Enn su Kona var þar, er Æsa hiet, ok var kollud Saumæsa, hun var fatæk Kona, enn þo vel kunnandi a þat, er hun skylldi gioras hun var feingin þar til ad þiona Konunginum, a meþan hann var at Veitslunni. Kongi leist vel a Æsu, ok rækkti hia henni huoriu Natt a meþans hann var at Veitslunni. Ok er ad þui kom, ad Konongr fer i burt, voru honum valdar godar Giafar, ok for suo a burt. Enn un Veturin iptir er voradi, fundu Menn þat ad Saumæsu for ekki einsaman, ok rædldi Palnatoke vid hana Einslika, ok spurdi hana, huer vid henni ætti Barn? Enn hun sagdi, þat ætti eingin Maþur annar, enn Haralldur Kongur, enn eg hefi onguum fyrr sagt

5. Capitlet

Palnatokes Gästabud. Konung Haralds och Saum-Äsas Kärleks-Rön, och om deras Son Swen.

Sådan är berättelsen, att Konung Harald reste omkring uti sitt Rike i Gästabud, enligt Danska Konungens Sedwänjo.

Palnatoke tillredde nu Gästabud, och böd till sig Konungen, som dit reste, och blef der länge qwar i gästning.

En qwinna war der, som hette Äsa, och war kallad Saum-Äsa, hon war fattig, men icke deß mindre wäl kunnig och snäll i det, som hon göra skulle. Hon war hithämtad att passa upp på Konungen, medan han war på Gästabudet. Konungen tyckte wäl om Äsa, och läg i Säng hos henne hwarenda Natt, så länge hon war på detta Gästabud. Och när det kom dertill, att Konungen skulle begifwa sig derifrån, blefwo åt honom kosteliga skänker utwalde hwarefter han afreste. Men året derpå, när det blef wår, befanns att Saum-Äsa icke war ensam, hwarföre ock Palnatoke talade med henne imellan fyra ögon, och sporde, hwem som egde Barn med henne? Hon swarade, att deri egde ingen annan Man del, än Ko-

sagt, enn þier einum. Þat skal eg fyrst tilleggia med þier, seigir Pallnatoki, ad þu skallt hier vera, þar til þu verdur heill Maþur.

Nu lida fram Stundir, ok þar komr, ad Æsa verdr ad koma i Kuennahus, ok fædir hun Sueinbarn, ok var honum Nafn gefit ok kalladur Svein, ok siþan kendur vid Modur sina, ok var kalladur Svein Saumæsu-Son. Hann voks upp a Fione med Pallnatoka, ok giordi hann vel til Sveinsins. Ok er Sveirnin var þrivetur, bar so til, ad Haralldur Kongur skylldi sækia Veitslu a Fion; ok er Kongur kemur til Veitslunar, þa mællti Pallnatoke til Saumæsu. Nu skallþu ganga fyrir Harалld Konong ok leida iptir þier Sveinin, ok mæla suo: Hier leidi eg iptir mier Svein þenna, eg seigi, Herra! ad eingin Maþur er til annan ad eiga hann, nema þier Konongi! Enn huersu sem hann tekr Mali þinn, þa verþu diarfur, enn eg mun taku undir ok stodua Mal þitt.

Hun giorir suo, geingur inn firir Konong ok mællti þeim Ordum, er Pallnatoke hafdi fyrir sagt. Kongr spyr, huer þessi Konu veri? Hun seigir til Nafns sins. Konónger mællti: Furþulika diarfur Kona erþu: Gakk i burt, ok dyrf þier ekki slikt ad mæla, ef þu vilt hallda Lifi þina eþur

Konung Harald, sägandes, det har jag tillförene icke för någon upptäckt, utan endast för dig. Derom skall jag först med dig öfwerenskomma, sade Palnatoke, att Du skall wara här till deß du blifwer frisk igen.

Nu framskredo stunder, till deß det kom så wida, att Äsa lades i Barnsäng, och födde ett Swen-Barn; hwilken blef namn gifwit och kallad Swen, men sedan hans Möderne blef kunnogt, kallades han Swen Saumäsas Son. Han wäxte upp på Fyen hos Palnatoke, som wårdade sig mycket om Pilten. När Gåßen war Tre år gammal, bar sig så till, att Konung Harald skulle fara till Gästabud på Fyen. Då Konungen war kommen till gästabudet, sade Palnatoke åt Saumäsa: Nu skall du trädafram för Konung Harald, och taga Pilten med dig, och så säga: Här leder jag med mig denne Pilt, och betygar det Herre! att ingen annan Man gifwes, den han tillhörer, utan endast Dig, Konung! Skulle han låta sig behaga hwad Du säger, så war Du djärf, och will jag taga uti och underſtödja Din Sak.

Hon gjorde så, gångande in för Konungen, och talade de Ord, som Palnatoke hade förr sagt. Konungen sporde hwem denna qwinnan wore? Hon sade sitt namn; Då utbrast Konungen: Grufweliga djärf qwinna äst du: Gack din wäg, och understå dig icke slikt att tala, så kärt dig är att wilja behålla Lif

eþur Limum. þa mællti Pallnato-ke: Herra! seigir hann, þui mun hun þetta mæla, ad henni mun Naud-syn til vera, ok kennum Ver hana, ok er hun ej sa sem ennur Forn-kona, eþur Putur; þui hun er god kona, þottunst se fatæk, ok mnn hun satt seigin. Hofum Ver þui Svei-nin til Vor tekit, enn þat er þo yd-uar Somi meiri. Konongr mællti: þat hugdum Ver, ad þu mundir ej þetta framflytia. Pallnatoke svarar: Suo mun verda, sem hann sie yduar Son, ok skolud hefia kost hanns: Enn nu skulum Vier lata þetta nidur-falla, seigir Palnatoke.

Ok litlu iptir þat fer Kongur fra Veitslunni, ok med oguum Giofum; er nu fatt med þeim Konongi ok Pallnatoke.

Lif och Lemmar. Då yttrade sig Pal-natoke: Herre! sade han, för den or-saken mände hon detta anmäla, eme-dan hon dertill nödtwungen är: Jag känner henne, och är hon icke såsom nå-gon kringstrykande Tiggerska eller Skö-ka: Ty hon är en Beskedlig Människa, fast än hon är fattig, och mände hon säga sant. Jag har derföre tagit Pil-ten till mig, hwilket dock wore Eder mera till heder. Konungen sade: Det hade jag mig föreställt, att du ej skulle hafwa kommit fram med sådant. Pal-natoke swarade: derwid mände det lik-wäl förblifwa, att han är Eder Son, och skola J sörja för hans willkär: Men nu skola wi wända igen att här-om orda, sade Palnatoke.

Något derefter reste Konungen bort ifrån Gästabudet, dock utan några skän-ker; och war sedan icke jämt emellan Konungen och Palnatoke.

VI. Kapitule.

Fostbrædralaug Aka Pallnato-kasyne ok Svein Haralldarso-nu. Fundur þeirra Sveins ok Haralldar, Faudur Hanns. Ok fra Hervirkum Sveinar.

Þat er sagt, ad Pallnatoke gat Son vid Konu sini Olufu, litlu ip-tir, þat er Konongr for fra Veitslu-ni, ok var honum Nafn gefit, ok kal-

6. Capitlet.

Akes Palnatokesons och Swen Haraldsons Fosterbrödralag. Swens och Haralds hans Faders Möte. Och om Swens Härjande.

Sådan är Berättelsen, att litet ef-ter Konungens Afresa från Gästabudet, feck Palnatoke med sin hustru Oluf en Son, hwilken blef Namn gifwit, och kallad

kalladur Åke. Hann var uppfæddur a Fione med Faudur sinum. Hann var Fridur Synum, ok voru þeir Fosterbrædur Svein ok Åke.

Frændur ok Viner Pallnatoka kolludu ekki raþligt, ad hann fostradi Son Harallds Konongs, ok allra sidst ef hann væri af minni ætt. Pallnatoke kuædst raþa mundi, ok seigir: Mier suo hugur um, seigir hann, ad hier muni af giorast nokut gott Raþ. Ok þar fædist Svein upp a Fione, til þess hann var Fimtan Vetra gamall.

Ok er sua var komit, þa mællti Pallnetoke til Sveins: Nu skallþu fara til Harallds Kongs, ok bidia hann ganga vid Faderni at þer, ok skallþu seigiast Son hanns, huert sem honum þikist betur eþa verr. Pallnatoke fiek honum Tuitugu Menn til Fylgdar ok Ferdarinnar. Svein for nu þar til hann kemur i Holl Harallds Konongs, ok mællti þeim Ordum er Pallnatoke hafdi firir hann lagt.

Ok er Svein hafdi lokit ad tala slikt er hann villdi: svaradi Kongr: þui erþu suo diarfur, ad kallast min Son, ok mun Modur þin midur hafa vandat Faderni at þer, ok meir iptir sinn Edli, heirist mier af ordum þinum, sem þu munir vera Fiflglæpi eirn, ok ej olikur Modur þinni. Svein seigir, ad þat munni satt kvædit ok þat mun ydur ad giora

kallad Åke. Han uppföddes på Fyen hos sin Fader. Han hade ett skönt Ansigte, och blefwo Swen och Åke Fosterbröder.

Palnatokes Fränder och Wänner ansågo icke för rådligt, att han uppfostrade Konung Haralds Son, och i synnerhet derföre, att han wore af ringare ätt. Palnatoke förbehöll sig att få råda, sågandes: Mig kommer det så före, att här månde blifwa något godt utaf. Och föddes Swen upp derstädes på Fyen, till deß han war femton år gammal.

När så wida kommit war, då sade Palnatoke till Swen: Nu skall du fara till Konung Harald, och bedja honom kännas wid dig såsom din Fader, och skall du säga Dig wara hans Son, antingen han derom tycker wäl eller illa. Palnatoke fick honom tjugu män till följeslagare och Resesällskap. Swen reste nu, till deß han kom i Konung Haralds Slott, sägandes de Ord, som Palnatoke hade honom förelagt.

När Swen hade lyckats att tala slikt som han wille, swarade Konungen: hwi äst du så dristig, att kalla dig min Son, och månde din Moder haft mycken swårighet att skaffa Fader åt dig, samt mera efter sitt lynne, emedan jag hörer af dina ord, att du månde wara en narraktig Bedragare och ej olik din Moder. Swen sade, att han talt det som sant war, och anstår det Eder att göra wäl emot mig; ty i sanning är jag din Son, och derest

giora vel vid mier; þui ad vissu er eg þinn Sonur, ok ef þier vilied ej gefa mier Valld i Rikinu, fa mier þa Skip ok Monnum, suo eg megi afla mier þa nokkurrar Virdingar. Legg til Triu Skip ok Lid med, ok er þat ekki ofmikit tillagt vid son sinn. Enn Pallnatoke Fostri minn mun onnur jafnmorg Skip ok Lid tilleggia, ej minna enn þier faid mier.

bereft du icke will gifwa mig wäldet inom Riket, så låt mig då erhålla Skepp och krigsmän, på det jag dymedelst måtte förwärfwa Beröm. Låt mig få trenne Skepp med Folk dertill, och är sådant icke för myket tillagt åt sin Son. Min Fosterfader Palnatoke månde tillägga andra lika många skepp, samt icke mindre manskap än du låter mig få.

Konongr mællti: þat Kaup viljum Vier eiga, ad þu hefir þat, er þu beidir, ok komist mier alldreigi i Augsion optar.

Konungen swarade: Det aftal wilsom Wi ingå, att du må få det du beder om, men med förord, att du aldrig mer kommer för min åsyn.

þat er sagt, ad Haralldur Kongur fær nu Sveini þriu Skipa ok hundrud Manna med, ok var huorttuegia litt vandat. Ok fer nu Svein i burt med þetta Lid, þar til er hann kemur a Fund Pallnatoka a Fion. Pallnatoke fek honum onnur þriu Skip ok hundrud manna. Pallnatoke taladi vid Svein aþur þeir skildu, ok mællti suo: Nu munþu freista ad fara i Hernad med Lidi þetta. Enn þat vil ek kenna þier, ad þu farir ekki leingra i Sumar a burt, enn herja hier i Danmork a Riki Haralld Kongs Faudur þins, suo semþu matt vidkomast, ok lat þad ganga suo allt i Sumar. Er þat undarlekt, seigir Pallnatoke, ad Konongr giordi Suiuirdingar hlut til þin, enn hefur þa Menn til Rikis, ok giorir þa at Haufþingium

Berättelsen är sådan, att Konung Harald lät Swen bekomma Trenne skepp med ett hundrade Män, och woro bägge delarne med ringa omsorg utredde. Med denna undsättning reste Swen bort, till deß han träffade Palnatoke på Fyen. Palnatoke lämnade honom andra trenne skepp samt ett hundrade män. Palnatoke talade wid Swen sålunda innan de skildes åt: Nu månde du försöka att fara i härnad med detta manskap; Men det will jag låta dig weta, att du icke reser längre bort i sommar, än att du härjar här i Danmark, på din Faders Konung Haralds Rike, så mycket som du kan förmå, och låt så gå hela denna sommar. Det är underligt, sade Palnatoke, att Konungen gjorde förakt af dig, då han likwäl hafwer sådane Män i Rikets Ämbeten, och gör sådana till

gium, er ekki eiga ad riettu i Rikinu, ok giorir þa Raþgiafa sina, ok seigir ad Fiolner mundi þui vallda, er honum var suo tungt Landsfolkit: Ok er þeim maklikt ad þola af þier Hardindi ok riett. Enn kom til Vor ad hausti, ok haf hier Fridland.

Iptir þetta for Svein a burt med Lidi sinu, ok for med ollu iptir, sem Pallnatoke hafdi radit honum.

Svein herjar nu a Riki Harallds Kongs um Eyarland, Langeland, Sæland ok Maun, ok giorir morg Hervirki, i Manndrapum ok Landsbruna.

Þetta friettir Dana-Kongur, ok þikist honum þat illa farit, ad hann fick Sveini Lid.

Enn er at Vetri kom, hiellt hann Heimleidis, ok hefur feingit mikit fie um Sumarit; Ok er þeir sigldu heim, feingu þeir mikin storm ok offvidri, ok gatu ekki vidradit, ok brutu Skipin oll þau, er Haralldur Kongur hafdi feingit honum, ok þar tyndist giorvallt Fied ok Margmenni oll sa er a var. Enn Svein sigldi heim med þeim Skipum er iptir voru, ok kom heim a Fion til Pallnatoka Fostra sins, ok tok hann vel vid Sveini. Þar var Svein ok Menn hanns um Veturinn.

Enn

till Höfdingar, som med rätta icke höra Riket till, hwaraf han tillskapar sina Rådgifware, sägandes, att Fiolner månde dertill wara wållande, att Landsfolket blifwit honom så widrigt: Och är således icke mera än lagom åt dem, att de af dig få fördraga rättwis hårdhet. Kom sedan till mig i Höst, och njut härstädes säkerhet.

Efter detta drog Swen bort med sitt krigsfolk, och förhöll sig i alla Mål, efter de Råd, som Palnatoke hade gifwit honom.

Swen härjar nu i Konung Haralds Rike på Öland, Langeland, Seland och Moen, samt bedref myken wåldswerkan, så wål i Mannadråp, som med Eld och Brand.

Detta berycktades för Dana Konungen, som tyckte det wara illa tillstäldt, att han låt Swen bekomma krigsfolk.

När Wintren nalkades, lagade han sig hemåt sedan han om Sommaren, förwärfwat sig många egodelar. Men när de seglade tillbaka, öfwerföll dem häftig storm och owäder, hwarimot de ej funno något råd, utan krossades alla de skepp, som honom af Konung Harald woro lemnade, och förgecks med dem alla Egodelarne samt allt det Folk som på skeppen war. Swen seglade hem till Fyen till sin Fosterfader Palnatoke som tog wål emot honom. Der förblef Swen jämte sina Mån öfwer Wintern.

Så

Enn er Voradi, mællti Pallnatoki: Enn skallþu fara a Fund Faudur þins Harallds Kongs, ok bidia hann, ad hann giori nu meira Soma til þin enn hid fyrra sinni, ok bid hann fa þer Seks Skip, ok þar med Lid, suo þau sie vel skipud: Enn af honum likar illa þin Medferd; Seig þa ad þu munir fara i Austurveg ok herja þar, ok seig minna af ordit, enn fra er sagt, ok lat þat ekki afnemast, ad þu siert Lidfar.

Svein giorir suo: Fer nu a burt med Sveit Manna, ok godum Bunadi. Koma þeir a Fund Harallds Konongs, er hann satt yfir Drykkiu-Bordum, þeir ganga firir Konongin. þa mællti Svein: Haf godan Dag, Herra Konongr! Konongr leit vid honum ok suarar onguu. þa mællti Svein: Herra! þad viljum Vier tala, er fyrr voktum Vier, ad beidast af Ydur Lidsafla. Konongr suarar: Meir er þetta mællt af Dyrfd, enn Viti, eþa þikist þu suo vel hafa launat Oss, er Ver efldum þier fyrr, þa þu herjadir a Riki mitt, ok væri þat maklikt, ad þier verud allir upfestir; Enn firir ord þat er aleikur, ad þu siert Son minn, mun þat firir farast. Svein mællti: Herra! fait mier Seks Skip, ok mikit Lid, ok mun eg herja a Yduar uvini, enn ekki a Riki yduar: Giorit nu sem mestan Yduarn Soma; Enn ef þer viljed eigi fa mier Lide

Så snart wåren infött, sade Palnatoke: Ännu en gång skall du besöka din Fader Konung Harald, och bedja honom att han nu wille wisa dig större heder, än förra gången, samt att han måtte låta dig få sex skepp tillika med manskap, alltsammans wål utrustadt: Men om honom skulle mißhaga din framfård; Så såg att du årnar dig Öster ut att hårja der, samt att mindre skedt, ån som berättadt år, och låt det icke mårkas att du har få mån.

Swen gjorde så: han reste nu bort med Mannaföljе och god Bonad. De träffade Konung Harald, då han satt wid dryckesbordet, och gingo fram för Konungen. Då sade Swen: Haf godan dag, Herra Konung! men Konungen såg på honom utan att swara. Då sade Swen: Herre! Det wiljom wi förebringa, hwarom wårt tal tillförene warit wäckt, att af Eder utbedja oß Manskaps-hjelp. Konungen swarade: Mera år detta taladt af djerfhet ån förstånd, eller tycker du dig så wål hafwa lönat oß det Biständ, som Wi dig för detta förunnat, då du likwål hårjade på mitt Rike, och wore det billigt att I blefwen allesammans upphångde. Men för det ord som du skåmtar med, att du skulle wara min Son, månde detta öfwerses. Swen sade: Låt mig få Sex skepp med tillräckligt manskap, så månde jag hårja på Edra owånner men icke på Edert Rike. Gör nu som det mest lånter Eder

gium; er ekki eiga ad riettu i Rikinu, ok giorir þa Raþgiafa sina, ok seigir ad Fiolner mundi þui vallda, er honum var suo tungt Landsfolkit: Ok er þeim maklikt ad þola af þier Hardindi ok riett. Enn kom til Vor ad hausti, ok haf hier Fridland.

till Höfdingar, som med rätta icke höra Riket till, hwaraf han tillskapar sina Rådgifware, sägandes, att Fiolner mände dertill wara wållande, att Landsfolket blifwit honom så widrigt: Och är således icke mera än lagom åt dem, att de af dig få fördraga rättwis hårdhet. Kom sedan till mig i Höst, och njut hårstädes säkerhet.

Iptir þetta for Svein a burt med Lidi sinu, ok for med ollu iptir, sem Pallnatoke hafdi radit honum.

Efter detta drog Swen bort med sitt krigsfolk, och förhöll sig i alla Mål, efter de Råd, som Palnatoke hade gifwit honom.

Svein herjar nu a Riki Harallds Kongs um Eyarland, Langeland, Sæland ok Maun, ok giorir morg Hervirki, i Manndrapum ok Landsbruna.

Swen härjar nu i Konung Haralds Rike på Öland, Langeland, Seland och Moen, samt bedref mycken wåldswerkan, så wål i Mannadråp, som med Eld och Brand.

þetta friettir Dana-Kongur, ok þikist honum þat illa farit, ad hann fick Sveini Lid.

Detta berycktades för Dana Konungen, som tyckte det wara illa tillställdt, att han låt Swen bekomma krigsfolk.

Enn er at Vetri kom, hiellt hann Heimleidis, ok hefur feingit mikit fie um Sumarit; Ok er þeir sigldu heim, feingu þeir mikin storm ok offvidri, ok gatu ekki vidradit, ok brutu Skipin oll þaù, er Haralldur Kongur hafdi feingit honum, ok þar tyndist giorvallt Fied ok Margmenni oll sa er a var. Enn Svein sigldi heim med þeim Skipum er iptir voru, ok kom heim a Fion til Pallnatoka Fostra sins, ok tok hann vel vid Sveini. þar var Svein ok Menn hanns um Veturinn.

När Wintren nalkades, lagade han sig hemåt sedan han om Sommaren, förwärfwat sig många egodelar. Men när de seglade tillbaka, öfwerföll dem häftig storm och owäder, hwarmot de ej funno något råd, utan kråßades alla de skepp, som honom af Konung Harald woro lemnade, och förgecks med dem alla Egodelarne samt allt det Folk som på skeppen war. Swen seglade hem till Fyen till sin Fosterfader Palnatoke som tog wål emot honom. Der förblef Swen jämte sina Män öfwer Wintern.

Enn

Så

Enn er Voradi, mællti Pallnatoki: Enn skallþu fara a Fund Faudur þins Harallds Kongs, ok bidia hann, ad hann giori nu meira Soma til þin enn hid fyrra sinni, ok bid hann fa þer Seks Skip, ok þar med Lid, suo þau sie vel skipud: Enn af honum likar illa þin Medferd; Seig þa ad þu munir fara i Austurveg ok herja þar, ok seig minna af ordit, enn fra er sagt, ok lat þat ekki afnemast, ad þu siert Lidfar.

Svein giorir suo: Fer nu a burt med Sveit Manna, ok godum Bunadi. Koma þeir a Fund Harallds Konongs, er hann satt yfir Drykkiu-Bordum, þeir ganga firir Konongin. þa mællti Svein: Haf godan Dag, Herra Konongr! Konongr leit vid honum ok suarar onguu. þa mællti Svein: Herra! þad viljum Vier tala, er fyrr voktum Vier, ad beidast af Ydur Lidsafla. Konongr suarar: Meir er þetta mællt af Dyrfd, enn Viti, eþa þikist þu suo vel hafa launat Oss, er Ver efldum þier fyrr, þa þu herjadir a Riki mitt, ok væri þat maklikt, ad þier verud allir upfestir; Enn firir ord þat er aleikur, ad þu siert Son minn, mun þat firir farast. Svein mællti: Herra! fait mier Seks Skip, ok mikit Lid, ok mun eg herja a Yduar uvini, enn ekki a Riki yduar: Giorit nu sem mestan Yduarn Soma; Enn ef þer viljed eigi fa mier Lide

Så snart wåren infôll, sade Palnatoke: Ännu en gång skall du besöka din Fader Konung Harald, och bedja honom att han nu wille wisa dig större heder, än förra gången, samt att han måtte låta dig få sex skepp tillika med manskap, alltsammans wäl utrustadt: Men om honom skulle mißhaga din framfärd; Så säg att du ärnar dig Öster ut att härja der, samt att mindre skedt, än som berättadt är, och låt det icke märkas att du har få män.

Swen gjorde så: han reste nu bort med Mannafölje och god Bonad. De träffade Konung Harald, då han satt wid dryckesbordet, och gingo fram för Konungen. Då sade Swen: Haf godan dag, Herra Konung! men Konungen såg på honom utan att swara. Då sade Swen: Herre! Det wiljom wi förebringa, hwarom wårt tal tillförene warit wäckt, att af Eder utbedja oß Manskaps-hjelp. Konungen swarade: Mera är detta taladt af djerfhet än förstånd, eller tycker du dig så wäl hafwa lönat oß det Bistånd, som Wi dig för detta förunnat, då du likwäl härjade på mitt Rike, och wore det billigt att I blefwen allesammans upphängde. Men för det ord som du skämtar med, att du skulle wara min Son, månde detta öfwerses. Swen sade: Låt mig få Sex skepp med tillräckligt manskap, så månde jag härja på Edra owänner men icke på Edert Rike. Gör nu som det mest länter Eder

Lide þetta, þa skal eg herja a Ydar Menn sjalfs, ok ekki sal eg afspara ad giora þat illt er eg ma a Riki Ydvart. Haralldur Kongur suarar: Haf Seks Skip, ok Tuo hundrud Manna, ok kom alldrei i Augsion mier optar. Svien heitir nu ad verja Londit.

der till heder. Derest Ni åter ej skulle wilja låta mig få detta krigsfolk, så skall jag hårja på Edre egne undersåter, och ingalunda spara, att tillfoga edert Rike allt det onda jag kan förmå. Konung Harald swarade: Du må då hafwa sex skepp med twåhundrade Mån, och kom aldrig oftare för mina ögon. Swen löfwade att wårja landet.

Iptir þetta fer Svein i burt ok a Fund Pallnatoka, ok fær hann honum suo mikit Lid ok Seks Skip, suo nu hefur Svein Tolfræd Skip ok Fiogur hundrud manna.

Ok aþur þeir skilldu, mællti Pallnatoke: Nu skallþu enn fara i Sumar, ok herja a Riki Haralld s Konongs, ok ej þar sem þu herjadir hid fyrra Sumarit. Skallþu nu herja þar sem meira er megin Londit, ok herja um Sioland ok Hialltland, ok gior nu slikt illt, sem þu giodir hid fyrra sumarit, ok þad verra, sem þu hefur meira Lid, ok hefst alldreij af þeim i Sumar, enn far til min at Vetri, ok vert med mier.

Sedermera afreste Swen och begaf sig till Palnatoke, af hwilken han erhöll åfwen så mycket Manskap och sex skepp, så att Swen nu hade Tolf Fartyg och Fyra hundra man.

Innan de skildes åt, sade Palnatoke: Nu skall du i sommar begifwa dig bort, och ån ytterligare hårja på Konung Haralds Rike, dock likwål icke der, som du hårjade förra sommaren. Skall du nu hårja der, hwarest mera år fasta landet, samt hårja omkring Seland och Hjältland, och gör nu slikt ondt, som du bedref förlidne sommar, och det ändå wårre, efter som du nu har mera folk, och wånd icke igen dermed i sommar, kom sedan hit och blif hos mig öfwer Wintern.

Nu skiljast þeir, ok fer Svein ok Lid hans med Herskildi yfir Londit, huar sem þeir fara, koma bædi vid Sioland ok Hialltland, ok suo er Svein akafur um Sumarit, ad hann herjar Nott med Degi, ok alldrei hefst hann af Dana Konongs Velldi. Hefur nu þad er Pallnatoke ried honum, drepur hann marga Menn ok brennir

Nu skildes de från hwarannan, och for Swen, jåmte sitt krigsfolk, med Hårsköld öfwer Landet ehwarest de framtågade, både på Seland och Hialtland, warandes Swen så ifrig den Sommaren, att han hårjade Natt och Dag, och öfwergaf icke Dana-Konungens wålde. Sålunda wårkstållde han allt efter Pallnatokes Råd, dråpandes mycket folk, och upp-

nir af morg þorp ok herod, giorir nu miklu meiri ok verra, enn hid fyrra Sumarit, ok flotti nu Landsfolkit undan ok firrist Hermanna Lidit.

þessi Tidindi spyrjast nu til Dana Konongs, ad mikill Ufridur se i Londinu, ok amæla Menn nu Konongi, ef hann vil ej verja Londit ok Riki sitt: Enn Haralldur lætur þetta hia ser lida, þo hier sie margt umradt.

Enn er haustadi, þa snyr Svein heim med Lide sinu, ok tynir onguu Lidi i Ferdinni. K[illegible]ur suo heim a Fion, ok tekur Pallnatoke vel vid honum, ok er Svein ok Lid hans med honum um Veturinn. Ok er þat mællt ut i Londinu, ad Haralldur Kongur mun ekki hallda Rikinu, ef suo færi framm.

Nu mællti þad Vinir Kongs, hann skylldi hreinsa Londit af þessum Illþydis folkum ok Ransmonnum, sogdu honum væri þetta Mal, ok þat væri hid besta Raþ þa er Pallnatoke ok Svein ok Menn hanns herja a Rikit.

Enn er Voradi, kom Pallnatoki ad Mali vid Svein, ok mællti: Nu er Afli þinn sua mikill ordin, ad þu ert ad onguum Hlutum uppgefin, hefur þu ok veitit mikin skadi a

uppbrände mångfaldiga Borgar och Håraden, och bedref denna gången mycket mera och wärre, än förre Sommaren, så att Landets Inbyggare flydde undan af förskräckelse för denna stridbara trupp.

Deßa Tidender spörjas nu till Konungen i Danmark, att mycken Ofrid wore i Landet, och gjordes Konungen förebråelse, derest han ej wille förswara sitt land och Rike. Men Konung Harald lät sådant hos sig hwila, ehuru mycket derom än blef öfwerlagt.

Så snart hösten nalkades, begaf sig Swen hemåt med sitt folk, utan att hafwa förlorat någon man i den färden. Han kom således hem till Fyen, hwarest Palnatoke honom med wänlighet mottog, och wistades Swen, jämte sine Män, hos honom öfwer Wintern. Och geck det talet ut i hela Landet, att Konung Harald månde icke behålla Riket, om så framfara skulle.

Nu sade Konungens Wänner det, att han borde rånsa landet ifrån slika Rofwar och Rånsmän, att sådant hörde honom till samt att bästa Råd wore att detta widtaga, enär Palnatoke tillika med Swen och hans Män härja på Riket.

När det blef wår, geck Palnatoke i samtal med Swen, och sade: Nu är din styrka och förmögenhet så tillwäxt, att dig ingen måtto något felar, hafwer du och tillfogat Konung Haralds Rike

Lide þetta, þa skal eg herja a Ydar Menn sjalfs, ok ekki sal eg afspara ad giora þat illt er eg ma a Riki Ydnart. Haralldur Kongur suarar: Haf Seks Skip, ok Tuo hundrud Manna, ok kom alldrei i Augsion mier optar. Svien heitir nu ad verja Londit.

der till heder. Derest Ni åter ej skulle wilja låta mig få detta krigsfolk, så skall jag härja på Edre egne undersåter, och ingalunda spara, att tillfoga edert Rike allt det onda jag kan förmå. Konung Harald swarade: Du må då hafwa sex skepp med twåhundrade Mån, och kom aldrig oftare för mina ögon. Swen låfwade att wärja landet.

Iptir þetta fer Svein i burt ok a Fund Pallnatoka, ok fær hann honum suo mikit Lid ok Seks Skip, suo nu hefur Svein Tolfræd Skip ok Fiogur hundrud manna.

Sedermera afreste Swen och begaf sig till Palnatoke, af hwilken han erhöll åfwen så mycket Manskap och sex skepp, så att Swen nu hade Tolf Fartyg och Fyra hundra man.

Ok aþur þeir skilldu, mællti Pallnatoke: Nu skallþu enn fara i Sumar, ok herja a Riki Haralllds Konongs, ok ej þar sem þu herjadir hid fyrra Sumarit. Skallþu nu herja þar sem meira er megin Londit, ok herja um Sioland ok Hialltland, ok gior nu slikt illt, sem þu giodir hid fyrra sumarit, ok þad verra, sem þu hefur meira Lid, ok hefst alldreij af þeim i Sumar, enn far til min at Vetri, ok vert med mier.

Innan de skildes åt, sade Palnatoke: Nu skall du i sommar begifwa dig bort, och än ytterligare härja på Konung Haralds Rike, dock likwäl icke der, som du härjade förra sommaren. Skall du nu härja der, hwarest mera är fasta landet, samt härja omkring Seland och Hjältland, och gör nu slikt ondt, som du bedref förlidne sommar, och det ändå wärre, efter som du nu har mera folk, och wänd icke igen dermed i sommar, kom sedan hit och blif hos mig öfwer Wintern.

Nu skiljast þeir, ok fer Svein ok Lid hans med Herskildi yfir Londit, huar sem þeir fara, koma bædi vid Sioland ok Hialltland, ok suo er Svein akafur um Sumarit, ad hann herjar Nott med Degi, ok alldrei hefst hann af Dana Konongs Velldi. Hefur nu þad er Pallnatoke ried honum, drepur hann marga Menn ok brennir

Nu skildes de från hwarannan, och for Swen, jämte sitt krigsfolk, med Härsköld öfwer Landet ehwarest de framtågade, både på Seland och Hialtland, warandes Swen så ifrig den Sommaren, att han härjade Natt och Dag, och öfwergaf icke Dana-Konungens wälde. Sålunda wärkställde han allt efter Pallnatokes Råd, dråpandes mycket folk, och upp-

nir af morg þorp ok herod, giorir nu miklu meiri ok verra, enn hid fyrra Sumarit, ok flotti nu Landsfolkit undan ok firrist Hermanna Lidit.

Þessi Tidindi spyrjast nu til Dana Konongs, ad mikill Ufridur se i Londinu, ok amæla Menn nu Konongi, ef hann vil ej verja Londit ok Riki sitt: Enn Haralldur lætur þetta hia ser lida, þo hier sie margt umradt.

Enn er haustadi, þa snyr Svein heim med Lide sinu, ok tynir onguu Lidi i Ferdinni. Komur suo heim a Fion, ok tekur Pallnatoke vel vid honum, ok er Svein ok Lid hans med honum um Veturinn. Ok er þat mællt ut i Londinu, ad Haralldur Kongur mun ekki hallda Rikinu, ef suo færi framm.

Nu mællti þad Vinir Kongs, hann skylldi hreinsa Londit af þessum Illþydis folkum ok Ransmonnum, sogdu honum væri þetta Mal, ok þat væri hid besta Raþ þa er Pallnatoke ok Svein ok Menn hanns herja a Rikit.

Enn er Voradi, kom Pallnatoki ad Mali vid Svein, ok mællti: Nu er Afli þinn sua mikill ordin, ad þu ert ad onguum Hlutum uppgefin, hefur þu ok veitit mikin skadi

a

uppbrände mångfaldiga Borgar och Härader, och bedref denna gången mycket mera och wärre, än förre Sommaren, så att Landets Inbyggare flydde undan af förskräckelse för denna stridbara trupp.

Detta Tidender spörjas nu till Konungen i Danmark, att mycken Ofrid wore i Landet, och gjordes Konungen förebråelse, derest han ej wille förswara sitt land och Rike. Men Konung Harald lät sådant hos sig hwila, ehuru mycket derom än blef öfwerlagt.

Så snart hösten nalkades, begaf sig Swen hemåt med sitt folk, utan att hafwa förlorat någon man i den färden. Han kom således hem till Fyen, hwarest Palnatoke honom med wänlighet mottog, och wistades Swen, jämte sine Män, hos honom öfwer Wintern. Och gick det talet ut i hela Landet, att Konung Harald mände icke behålla Riket, om så framfara skulle.

Nu sade Konungens Wänner det, att han borde rånsa landet ifrån slika Röfwar och Rånsmän, att sådant hörde honom till samt att bästa Råd wore att detta widtaga, enär Palnatoke tillika med Swen och hans Män härja på Riket.

När det blef wår, gick Palnatoke i samtal med Swen, och sade: Nu är din styrka och förmögenhet så tillwäxt, att dig ingen måtto något felar, hafwer du och tillfogat Konung Haralds

Rike

a Riki Harallds Kongs, ok mætti nu suo verda, ad þu eignadist skiott Riki hanns. Bu þu nu skip þinn til, med ollu Lidi þinn, ok far a Fund Harallds Kongs. þu skallt ganga firir Kong med ollu Lidi þinu, þa hann situr yfir Drykkio Bordum. þier skulud inganga med brugdnum Sverdum, ok allir herklæddir, som til Bardaga. Gakk firir Hasætis-Bordit, ok kref Konong Lids, ad hann fae þier Tolfræd Skipa ok Fiogur hundrud Manna, ok heit nu burt ad fara ur Riki hanns, ef hann lætur þat til er þu beidist: Enn ef hann neitar þui, þa skallt þu bioda honum til Bardaga þegar i Stad, ok hef alldrei verit grimmari enn þa.

Rike mycken skada, månde nu så tillbåra, att du snart tillegnar dig hans Rike. Rusta nu ut dina Skepp, med hela din Hår, och begif dig dermed till Konung Harald. Du skallt gå fram för Konungen, med allt ditt folk, då han sitter wid Dryckes-bordet. I skolen inträda med blottade Swärd, och i alla delar hårklädde, såsom till strids. Stig fram för Högsätes-bordet, och kräf krigsfolk af Konungen, så att han låter dig få Tolf Skepp med fyra-hundrade Mån, lofwa sedan att du skallt draga bort utur hans Rike, utfäst dig ock att wara Riket till bistånd, så wida han bewiljar det du begårer: Men nekar han dertill, då skall du mana honom till strids straxt på stället, och bete dig grymmare, än du någonsin förr warit.

Svein giorir enn, sem Pallnatoke mællti, ok fer a Fund Harallds Kongs, ok fer einginn Niosn undann honum.

Swen förhöll sig åfwen denna gången så som Palnatoke sagt, begifwandes sig att besöka Konung Harald utan att någon Budskap herom föregeck.

Hann geingur ok allir Menn hans firir Kongin, þa mællti Svein: Opt er hid sama ad mæla, Herra! Eg beidi Ydur nokurs Lienis hier i Londi, suo sem Burdur minir eru til: Eg hefi leingi verit Somalaus af Ydur, enn þo Ydur þikist nokkut atgiort. Ma Ydur ekki ovart firikoma, ad eg veli reka Suivirdingar minar er Frændir minir hafa giort. Fait mier nu, Herra! Tolfræd Skipum ok Fiogur hundrud Manna, ok

Han tillika med alle sina mån trådde fram för Konungen, då Swen således talade: Ofta år en och samma sak att omorda, Herre! Jag anhåller hos Eder om något Lån hår i Landet, som kan wara enligt med min Börd. Jag har långe warit utan någon hedersbewisning af Eder, ånskönt Eder torde tyckas något wara utgjordt. Det må icke Eder oförtänkt förekomma, att jag will afskudda mig den sidwyrdning, som mina frånder mig bewisat, Herre! låt

ok munnum Vier þa a burt fara ur Riki Ydru.

Konongr suarar þa reiduglika; Ekki er likligt iptir þessa ad leita, ok er þu furdu diarfur Maþur, er þu þorir ad koma a minn Fund, ok mæla til Lids vid mier, er þu ert bæþi þiofur sem allir hlutir illa gefnir, ok eigi þarfsþu til þess ad ætla, ad eg geingi vid Frændsemi vid þier; þuiþert ekki minnar Ættar, helldur skulum Vier refsa Ydur sem þiofum ok Ransmonnum, þui ad Vort Riki fær ej stadit fyrir Þier; ok vilit þer eida Lond Vort.

Þa mællti Fiolner: Þad seigium Vier þier, Herra! ad leingi hefur Pallnatoki at þessum Raþum verit, ad efla Svein a moti ydur, ok a Riki Yduart.

Þa mællti Svein: Um Tuar kostir era ad kiosa, Herre! ad þier fait mer Þat er eg mæli til; hinn er annar, ad beriast vid okkar þegar i Stad, ok skallþu nu huergi undankomast; ok ekki skulum Vier ydur hlifva helldur enn þier Oss.

Þa mællti Haralldr Konongr: Vandræda Maþur erþu: Vera ma Þad, ad þu eigir gaufogri Frændur, ok þann Veg erþu skapi forinn, sem þu siert ekki Allsmarra Manna; þui fatt bleidist þer i Augu. Ekki

låt mig få Tolf skepp med Fyra hundrade Mån, och månde jag då begifwa mig bort utur Edert Rike.

Konungen swarade då wredeliga: Icke år likligt att detta åstunda, och åst du en grufweliga djerf man, som understår dig att komma för mig, och tala till mig om hjelptroppar, då du år både en Tjuf och Illgårningsman, och det kan sig nogsamt mårka, att du på allt sått år illa beskaffad, ej heller må du inbilla dig, att jag will kånnas wid någon slågtskap med dig; ty du år icke af min ått, ; an i det stållet, skolom Wi straffa Eder såsom Tjufwar och Rånsmån, emedan wårt Rike ej får ega bestånd för Eder, och I hafwen i sinnet att ödelågga wårt Land.

Då yttrade sig Fiolner: Det sågom Wi dig, Herre! att långe hafwer Palnatoke det öfwerlagt, att upphetsa Swen emot Eder och Edert Rike.

Nu sade Swen: Imellan Twånne Wilkor hafwer Ni att wålja, Herre! antingen att Ni låter mig få det jag begårt, eller ock att strida med oß straxt på stunden, och skall Ni nu ingenstådes kunna undankomma, ej heller skolom wi skona Eder mera, ån Ni oß.

Då sade Konung Harald: En galen menniska år du: Möjeligt kan wara att du eger förnåma Frånder, och sådan sinnesart synes du ega, som wore du icke af altför ringa folk; ty icke synes någon skråmsel i dina ögon. Icke

Ekki munum Ver hætta til Bardaga vid Ydur i þessu Sinni, erum Ver ekki vel vidbunir, ok munu verda ad hafva þat þu beidist.

Fær Konongr þa Sveini Tolf Skip ok Fjogur Hundrut Manna, bidir hann nu fara burt ur Riki sinu, ok seigir Kongur, ad hann munni ej trua honum optar, ef hann sviki hann nu. Svein hiet honum nu ad fara burt ur Dana-Konongs Velldi, ok herja ej a Riki hanns, helldur skulum Ver efla þat iptir Megni Voru, ok skulum Ver nu herja a Ovine Vora i allt Sumar.

Icke månde Wi åstundyra någon strid med Eder denna gången, heldst wi icke äro wäl beredde, utan må du erhålla hwad du begärt.

Konungen lät alltså Swen bekomma Tolf skepp med fyra hundrade Män, förmanandes honom, att nu resa bort utur sitt Rike; och Konungen, att han icke månde tro honom oftare, derest han swek honom denna gången, Swen försäkrade honom, det skulle han begifwa sig bort ifrån Dana-Konungens herradömme, och icke härja på hans Rike, utan skolom Wi, sade han, i det stället gripa oss ann, att, så mycket Wi förmå, hela denna Sommaren härja på wåra owänner.

Svein fer nu i burt med Lidi þessa, þeim munn best buit sem nu var mest. Hefur hann nu Tuttugu ok Fiogur Skip. Kemur hann nu heim a Fion. Pallnatoke tok vel vid honum, ok mællti: Nu þikist mier god ordinn Ferd þin, er þar nu komit som eg villdi, ad Afli þin væri mikell ordinn ok Traustur, ok mun enn meiri siþan, suo sem jafnan hefur verit her til vaksit, æ ok æ. Er þat nu likast ad Harallddur Kongur stiornar skamma stund Rikinn hiedan ifra: Er þadmit Raþ, ad þu lettir ej fyrr, enn þu hefur allt Riki hanns. Vil eg, seigir Pallnatoke, ad þu herjer enn i Sumar a Riki Harallds Kongs, ok skall þier nu frjals oll Danmork ad herja,

Swen reste omsider bort med detta manskap, som war på bästa sätt utrustadt. Han hade nu tjugufyra skepp. Med dem kom han till Fyen. Palnatoke tog med fägnad emot honom, sägande: Nu tyckes mig din färd hafwa lyckligen aflupit, och är det nu så widt kommit, som jag wille, att din styrka och säkerhet ganska mycket tilltagit, och måste än widare allt framgent så tillgå, på samma sätt som din lycka allt hittills warit i tillwext. Det är nu ej olikt, att Konung Harald liten tid låter styra Riket hädanefter. Således är mitt råd, att du icke wänder igen, förr än du bemägtigat dig hela hans Rike. Jag will, sade Palnatoke, att du åter igen denna sommar härjar på Konung Haralds Rike, och skall dig nu fritt stånda,

þu, nema hier a Fioni i Riki minu; hier skall þu hafa Fridland. Leggjum nu til þriota Ufrid þennan, erþu gior sem eirn Vikingur flemtur af Rikini, ok fær Haralldr Kongur þer þui Lid ad hann veit huat þu att i hlut, hygg at huad þat er hia þui er þu att ad hafa, villdi hann þui giarnar laisa þier a burt med þessu. Herja þu nu i Sumar, seigir Pallnatoke, a Riki Haralldz Konongs, ok gior þat illt sem þu matt þeim, er ekki vilja þier a hond ganga; Ok mun eg fa þer jafnmorg Skip, er þu hefur aþur, ok heimilt skall þer Riki mitt allt til styrktar: Ok mun eg fara; seigir Pallnatoke, þetta Sumar til Brettlands, ad finna Stefner Jarl Mag minum, ok villdi eg hafa Fimtan Skip ur Londi. Enn þu Svein! far sem nu hef eg radit þer; þuiat nu mun eg Nibsnum hallda ad Ferdum þinum i Sumar, ok mun eg vitia þin ad haustit med miklu Lidi, ok veita þier Lid, fitir þui, ad mier grunar, ad Her munni gior a hendur þier, ok munu þeir ej vilja, ad so buit sie: Enn þo hygg ad þui, *ad þu flotir alldrei, þott Lid sie dreget at þier, ok hallt upp Bardaga vid þa; þo ad þeir seu nokkut fleiri.*

Iptir

stånda, att härja öfwer hela Danmark, undantagandes här på Fyen i mitt Land; der skall du lefwa trygg. Låggjom nu till hwad som brister i denna ofrid, då du dig förhåller som en ifrån Riket förskuten Wiking: Och skulle Konung Harald få ihop folk, i händelse han wisste hwad du hade i sinnet, så påstå hwad det är som du borde hafwa, hwarmed han gärna torde lösa sig ifrån dig. Härja du nu i sommar på Konung Haralds Rike, sade Pallnatoke, och bete dig, på wärsta sätt som du förmår, emot dem som icke wilja gå dig till handa; Jag will ock få dig åfwen så många skepp, som du förut hafwer, och dig till styrka, skall hela mitt land wara som ditt eget hemwist. Tillika will jag sade Pallnatoke, denna sommar fara till Brittannien, att träffa min swärfader Stefner Jarl, för att få femton Skepp ifrån det Landet. Men du Swen! förhåll dig nu så som jag dig underwist; Ty nu måste jag hålla kunskaps män om din sommarfärd, och will jag i höst hälsa på dig med mycket manskap, samt göra dig bistånd, emedan det kommer mig före, att en här warder emot dig sammandragen, medan de icke tycka om, att så än widare skall tillgå: Men kom likwäl ihåg att du aldrig flyr, då krigshär dragit emot dig och underhåll striden likafullt, fastän fienderne wore något manstarkare.

Efter

Iptir þetta skilja þeir Pallnatoke ok Svein, ok fara badir med mikilu Lidi, ok suo sinn veg hver þeirra.

Efter detta åtskiljes Palnatoke och Swen och afreste begge med mycket krigsfolk, samt således hwar och en sin wäg.

Svein tekur nu þat Raþ, sem fyrir hann var lagt, ad hann herjar a Dana Konongs Velldi Nott ok Dag, fer vida um Danmork um Sumarit, ok giorir nu þeim mun verra enn fyrr, sem hann hefur nu meira Lid. Flotta nu Menn undan þessum Ufridi, suo sem vidkomast, ok þikiast illa leikner, ok fara a fund Harallds Kongs, ok seigia honum til Vandræþa sina, ok bidia Konongi, ad hann taki þann Raþ, sem dugie, ok sem Konongr veit ad Riki hans er hast ad Herlandi, suo opt, sem hid sama ber at Hondum.

Swen werkställde nu det, som honom blifwit föreställdt, att han härjade på Danska Konungens Land både Natt och Dag, och for wida kring Danmark om Sommaren, görandes Inbyggarne större skada än tillförene, efter han nu war manstarkare. Folket flyktade undan denna ofriden, så fort som de åtkomma kunde, tyckandes sig wara swårligen begabbade, och begåfwo sig till Konung Harald, med berättelse om deras olyckliga belägenhet, och föreställde Konungen, att han måtte foga så dana anstalter som duga, helst emedan Konungen nogsamt wiste, att hans Rike närmast gränsade intill det hullersamma Landet, så ofta slik oro timade.

VII. Kapitule.

Lidsafnadur Harallds Kongs, ok Dande hans.

Vard hann miog reidur, ok safnar Lidi mikla, ok fer Kongr sialfur med Fysni Hersins. Aetlar hann nu til fundar vid Svein, ok drepa hann ok allt Lidi hans, ef suo villdi verda: þikist Konongr þo leingi

7. Capitlet.

Konung Haralds Krigsrustning och död.

Wardt han ganska wred, och samlade en stor här, samt följde Hären sjelf med största skyndsamhet. Satte han sig nu före att träffa Swen, samt dräpa honom och allt hans krigsfolk, om så möjeligt wore: Tyckandes sig Konun-

gi setit hafa um ekkefun þær, er hann mundi ej þolad hafa oþrum.

Haralldur Kongur hafdi Fimtygu Skipa ok oll stor, enn er aleid Haustit, þa fundust þeir Kongur ok Svein undir Borgundarholmi. Þa var sid um kuolldit, þau sau huerju adra, enn þo var, þa ordit miog lidit a kuolldit, sua ad ekki var vigliost, enn um Morgunin, er ljost var, biuggust huorutueggiu til Bardaga, ok leggia saman skipum sinum, ok eiga þegar i Bardaga þeirra a milli. þetta var hinn nesta Dag firir Allra heilagra Messo. Berjast þeir allan þann Dag till Kuollds, ok vart Mannfall af huorutueggium mikit, ok voru þa roding Tiu Skip af Haralldi Kongi, enn Tolf af Sveini, enn Lid þeirra huorutueggia sart miog. Svein leggur Skipum sinum i Vogs Botnin, enn þeir Haralldur Kongur leggia skipum sinum i Teingsl um þueran Vogin firir utan, ok leggia stafn vid stafn, biggia sua Svein inni i Voginum, ad hann matti ekki i burt komast, þo hann villdi undan leita. Enn um Morgunin iptir ætladi Kongur med Lidi sinu ad leggia at þeim ok drepa huort Manns Barn af Sveinni, ok sua sialfan hann; þuiat Haralldur Kongur hafdi miklu meira Lid.

Þad sama kuolld kemur Pallnatoki þar vid Land, ok hafdi hann Tuttugu ok Fiora Skip. Hann leggur

kungen länge nog hafwa sutit stilla wid ett owerwäld, det han ej skulle kunnat täla af någon annan.

Konung Harald hade Femtio skepp, som och woro stora, och när det led in åt hösten, då möttes Konungen och Swen utmed Bornholm. Det war sent om en afton, då de blefwo hwarannan warse, men så långt war det lidit på qwällen, att det icke war stridsljust, dock strax om morgonen, så snart dager blifwit, gjorde de sig å bäda sidor redo till slagsordning, lade sina skepp tillsammans, och straxt börjades striden dem emellan. Detta tilldrog sig nästa dag före Alla Helgona-Mässo. De slogos alla den dag in till qwällen, och stupade många å bägge sidor, så att Tio skepp af Konung Haralds, men Tolf af Swens, woro då afröjade, samt bägges stridsmän mycket sare. Swen lade sina skepp långt in uti wiken, men Konung Haralds män sammanbundo deras skepp i Lcdtåg tränsfore twärt öfwer wiken, den ena stammen, efter bogsprötet intill den andra, och instängde således Swen innom wiken, att han icke måtte komma undan derest han sådant försöka wille. Konungens afsigt war att nästa morgon med sina Män rusa uppå dem, och dräpa hwart Mans Barn för Swen, samt med honom sjelfwan; ty Konung Harald hade mycket mera manskap.

Samma qwäll landade Pallnatoke derstädes med Tjugufyra Skepp. Han lade sina skepp wid Bornholm å andra

gur Skipum sinum vid Borgundarholm undir Nesit odru megin, ok tialldar þar vid Skip sin; ok er þui var lokit, geingur Pallnatoke af Skipu sinu eirnsaman ok upp a Lond, ok hafdi hann Boga sinn i hendi ok orvamæler a Herdum ser. Hann var gyrdur sverdi, ok hafdi Gylltan hialm a Haufdi. Enn þat bar a moti, ad Harallds Kongr hafdi geingit a Lond upp ok Ellefu Menn med honum, þeir giordu Elld fyrir sier i skogrnum, ok bokudust vid Elldinu. þeir sitia a Lag eirni Tolf samann, ok var þa myrkt ordit er þetta var. Pallnatoki geingur upp til Merkurinnar, ok þar gangu vart i skogin er þeir satu fyrir ok stod þar um stund. Enn Haralldur Kongur bakast vid Elldin, ok bakar hann Bringspoluna a ser, ok var kastad a hann klædum, ok stendur hann þar a knium ofan ok Albogum, ok litur hann nidur miog en hann bakar sik, suo ad Akslirnar ber nidur, enn Lendarnar horfa i skogin. Pallnatoke heirir giorla Mal Harallds Kongs ok Fiolners Fodursbrodurs sins, ok þeikur þa giorla. Pallnatokir setur Or a streing, ok skiotur til Kongs, ok flygur Orin beint i Ras at Kononginum, ok iptir honum endilaungum, suo ad kom i Munninum ut, ok var þat Banasar hans. Haralldur Kongr fiell þegar daudur nidur a Jardar: Enn er Menn hans sau þidendi þessi, þa tok Fiol-

ner

dra sidan under Näset, och tjällade derstädes öfwer sina Skepp. När detta war beställdt, gick Palnatoke ifrån sitt Skepp ensam upp i Land med Bågan i Hand och Pil-Kogret på sina skuldror. Han war omgjordad med Swärd, och hade Gyllene Hjälm på hufwudet. Men det bar sig så till, att Konungen ocksä gått i Land, samt Elloftwa män med honom, hwilka hade gjort upp eld för sig i skogen, och wärmde sig wid elden. De suto i en hop alla Tolf tillsammlan, och war då redan mörkt, när detta sig tilldrog. Palnatoke gick upp i marken, och kom till en gångstig i skogen, för hwilken de suto, och stadnade han der en stund. Konung Harald wärmde sig wid elden och uppwärmde bröstbenen på sig, kläder woro bredde öfwer honom, och war han stödande på sina knän och armbogar, samt lutade sig mycket framstupa medan han wärmde sig, så att axlarne böjde sig neder, men ländena wändes åt skogen. Palnatoke hörde helt wäl Konung Haralds och sin Faderbroders Fiolners samtal, och fattade det noga. Palnatoke lade Pil för Bågesträngen, och sköt åt Konungen: Pilen flög med hastighet fram till Konungen, och träffade honom bakifrån ända längs, så att den kom ut i munnen, och blef det hans Banesår. Konung Harald föll strax död neder på jorden: När nu hans män sågo denna händelse, då tog Fiolner bort Pilen och drog den ut genom Ko-

nun-

ner a burt skeitit, ok dro ut ur Munni Konunginum, ok hirdir suo buna Orina, ok var hun audkend, þui ad hun var gullireyrd. Enn Forunautur Haralld Kongs styrma yfir honum, ok mælltu med Sier huorsu med skylkle fara. Þa mællti Fiolner: Mikit ohappa skot var þetta, ok sagdi vid þa Menn, er þar voru vidstaddir: þat sionist mier Raþ, seigir hann, ad Ver hofu allir Frasogu eina fra Liflati Harallds Kongs: þikist mier varla seigiandi annat, enn hann hafi verit skotin i Bardaga, ok hafi hann af þui latist, ok dregur þat mestan avitunarstad af oss, er Vier hofum vidstaddir verit, ad Vier seigum þetta til; þui mier þikir ej segiandi sua sem ordit er. Þeir jatudu þessu, siþan bundu þeir þetta med Fastmælum sin a milli. Þeir toku nu Lik Harallds Kongs ok fluttu til Skipana.

Pallnatoke hafdi heyrt vid Tal þeirra, ok iptir þad fer hann til Skipa sina, ok kallar hann med sier Tutugu Menn, kuedst hann ad vilja fara ad finna Svein Fostra sinn. Þeir fara þa um huert Nesit, ok hittast þeir um Nottina, ok tala med sier huad þeir skuli Raþs taka. Pallnatoki letst frett hafa, ad þeir mundu ætla ad leggia ad þeim um Morgunin er Vigliost væri, en da skal eg efna þad, er eg hefi heiltit þier framast

nungens mund, samt förwarade således Pilen, hwilken befanns ökänd, emedan han war gullrandad. Men Konung Haralds resekamrater sörgde öfwer honom, och frågade sins emellan hwad de skulle göra. Då sade Fiolner: Ganska oförmodadt skott war detta, tilläggande åt de män, som der när stadde woro: Mig synes det rådligt, sade han, att wi alle hålle ett Tal, angående Konung Haralds Lifsslut. Det tyckes mig näppeligen kunna sägas annat, än att han blifwit skuten i strid, hwaraf han blifwit död, och warder det förnämsta witnesbörd hämtadt af oß, som hafwa tillstädes warit, att wi härom göra sådan Berättelse; Ty mig tyckes det icke paßa sig, att berätta det som werkeligen händt. De jakade härtill, och bundo detta med fasta försäkringar sins emellan. Sedan togo de Konung Haralds Lik, och flyttade det till Skeppen.

Palnatoke hade gifwit akt på deras tal, hwarefter han begaf sig till sina Skepp, och befalde Tjugu Män att följa sig, sägandes det wille han förfoga sig att träffa sin Fosterson Swen. Resan fortsattes omkring näset, och råkade de hwarannan om natten, då de öfwerlade hwad de skulle taga sig före. Palnatoke sade sig hafwa förnummit, det de ärnade sig att gripa dem ann om morgonen, när stridsljust blifwer, dock skall jag bjuda till att werkställa hwad jag

ást, ad eitt skal ganga yfir okkur bada; Munum Ver badir taka eitt Rad, seigir Pallnatoke, ok mun Godit unna þier Rikis, ok mun þu bratt stiorna Kongsveldi.

Eingin Maþur vissi af Lidi Sveins ok Pallnatoke, ad Harralldr Konongr var Liflatin, nema Pallnatoke eirnsaman, ok seigir hann þad ongvum Manni.

Svein mællti þa til Pallnatoka: þess vil eg bidja þier, Fostri minn! seigir hann, ad þu tekir nokkut gott Raþ, er oss dugie. Pallnatoke suarar: Ekki skulum Ver so seint taka til Raþa: Vier skulum allir ganga a Skip med Ydar, ok skulu þau oll leggia ut ad Teingslum þeirra, ok binda Akkeri fyrir Bord a ollum Skipunum þeim er fyrst fara, ok skolum hafa skridlios i stafni a ollum Skipunum, þui ad nu er Nott-Myrkur mikit: Siþan skulum Ver roa a Skipa-Flota þeirra som hardast, ok er mier leidt, seigir Pallnatoke, ad þeir kugie Oss hier inni i Vogsbotninum.

Nu taka þeir Raþ þetta, ad þeir roa þegar um Nottina a þueran Skipakosturin suo hart, ad þau Skip, er fyrir þeim voru, hrukku fyrir þeim ok foru i Kaf: þad voru þriar Snekkiur ok tyndist þar af huert Mans Barn er a var ok ej voru sindir; Enn Pallnatoke ok Svein runnu i þad

jag dig tillförene lofwat, att ett och samma öde skall öfwergå oß båda. Alltså må wi båda widtaga ett beslut, sade Palnatoke, och må Gud förläna dig Riket så att du snart lärer få styra Kungawäldet.

Ingen man af Swens och Palnatokes Folk wißte, att Konung Harald war död, utan Palnatoke allena, hwilket han ej eller upptäckte för någon menniska.

Swen talade sålunda till Palnatoke: Derom will jag bedja dig, min Fosterfader! sade han, att du fattar något godt Beslut, som wore oß dugligt. Palnatoke swarade: Icke skola wi så sent taga till råda: Alle wilja wi gå om bord på Edra Skepp, och skola de allesamman lägga ut åt deras Led-tåg, samt sänka Ankrarne för framstäfrarne på alla de Skepp som först fara fram, och skola hafwa torrweds Eld i stammarne uppå samtelige Skeppen, efter som nu är stark Nattmörker. Sedan skola wi ro som allrahäftigast åt deras Skeppsflotta, emedan mig är kunnigt, sade Palnatoke, att de wilja förstöra oß här inne uti wiken.

De komino nu derom öfwerens, att de straxt om Natten rodde twärt uppå Skeppsflottan, och det med sådan styrka, att de Skepp, som emot dem lågo, ruko undan för dem, och gingo i qwaf. Deßa woro trenne Snäckor, med hwilka förgicks hwart mans Barn, som på dem war och ej kunde simma. Men Pal-

þad skard, med oll Skip sin, ut yfir, þar til þeir komu til þeirra Skip, er Palnatoke atti, ok þegar um Morgunin, er trautt var Vigliost, þa leggia þeir Pallnatoke ok Svein, med ollu Lidi sinu, at Kongsmonnum, ok þa voru þau Tidinda sogd, ad Haralldur væri liflatin, þetta var Allra Heilagra-Messu Dag.

Pallnatoke tok þa til Orda, ok mællti suo: Kostir eru Ydur giordir Tveir þer, er verit hafa med Haralldi Konongi, annar er sa, ad þeir skulud hier hallda uppi Bardaga, ok beriast vid Okkur Svein, hinn er annar, ad allir þeir Menn, er verit hafa med Koningenum, skulu ganga til handa Sveini, ok heit streingia honum Lond ok þegna, ok taka hann til Kongs yfir Ydur, sem hann er ætborin til.

Palnatoke och Swen lupo ut med alla sina Skepp igenom denna gjorda öppning, till deß de kommo till de Skepp, som Palnatoke egde, hwarpå straxt om morgonen, när det knappast war stridsljust, drogo Palnatoke och Swen med all deras här emot Kongsmännen, då den Tidning blef sagd, att Konung Harald wore död. Detta tilldrog sig på Alla Helgonadag.

Palnatoke tog då till orda, och talade sålunda: Twenne wilkor föreläggas Eder, som hafwen warit Konung Harald följagtiga, det ena är sådant, att I här skolen fortsätta striden, och slås med mig och Swen; Det andra består deruti, att alla de män som warit hafwer med Konungen skola gå Swen tillhanda, samt lemna honom redelig förpliktelse om land och undersåtlig lydno, och taga honom till Koning öfwer Eder hwartill han är Attboren.

VIII. Kapitule.

Kongkior Sveinar. Annat Svikrædi Fiolners, ok Bana hans.

Nu bera þer saman Raþ sin, ok verda allir a þad sattir, ad taka Svein til Konongs yfir ser, þui þeir vilja ekki berjast vid Pallnatoka, ok siþan seigia þeir honum huad þeir

8. Capitlet.

Swens utwäljande till Konung. Nytt Swek af Fiolner och hans död.

Nu öfwerlades detta af dem samfeligen, och blefwo alla derom ense, att taga Swen till Konung öfwer sig, emedan de icke wille strida emot Palnatoke. Sedan sade de honom huru deras wal

þeir kioru á: Ok fer nu þetta fram, ad þeir taka Svein til Konongs yfir sier, ok soru honum Trunadar-Eyda, ok ad efla Riki hans.

Siþan var stefnt Fiolment þing i Jotlandi a Veborgum, ok sokti þangat Fiolmenni mikit af allri Danmork. Pallnatoki taladi sniallt Erindi a þinginu, ok seigir, ad Monnum muni Kunnugt vera Frafall Harallds Konongs: hefur Velldi hans leingi verit yfir þessu Londi, ok er nu maklikt, seigir Pallnatoke, ad sa raþi nu Rikinu iptir hann lidin, er aþur hefur leingi An verit. Enn þo Svein hefi nokkut adgjort vid Ydur, vill hann þad nu allt bæta vid Ydur, er aþur hefur hann brotit, ok þo ad nokkut hefi leikit ordit i Tilgiordum hans; er þad þo Vorkunnarmal firir Sumra huerra hluta Sakir, enn nu vil hann med ollu vingast vid Ydur.

þa Svara Menn hans Mali, ad Menn þottust margir Hardindi feingit hafa af Sveini, ok badust þeir, ad Pallnatoke giordist Haufþingi Yfir Rikinu, þeir sogdu hann best til fallin. Pallnatoki seigir þad eigi ekki ad vera, ok kuadst helldur vilia styrkia Svein til Rikis.

Med Raþi Pallnatoka toku Danir, þeir er þar voru a þinginu, Svein til Konongs yfir Danmork. Ok suo drou þeir yfir allt Danmorkur

wal utfallit: Och for detta så fram att de togo Swen till Koning öfwer sig, och swuro honom Trohetsed, samt att wara hans Rike till styrka.

Sedan wardt stämdt till allmänt Ting på Jutland i Wiborg, hwarest samlades en talrik menighet af hela Danmark. Palnatoke framförde ärendet ganska snällt på Tinget, sägandes, att allom månde kunnogt wara Konung Haralds frånfälle: Att hans wälde länge warit öfwer detta Land, och är nu billigt, sade Palnatoke, att den blifwer rådande öfwer Landet, som länge warit deraf i mistning. Och ehuru Swen har något ofredat Eder, så will han dock nu bota allt det, som han tillförene Eder motbrutit, och fast än något skämtsamt förelupit wid hans åtgärd; Så tål det likwäl ursäkt för hwad sig wid Sommarens början tilldragit, men nu will hon med allo ingå wänskapsförbund med Eder.

På detta hans Tal, swarade Menigheten, att dem tycktes hafwa rönt mångfaldig hårdhet af Swen, utbedjandes sig, att Palnatoke wille åtaga sig Rikshöfdingaskap, hwartill de sade honom skickligast wara. Palnatoke swarade, det han icke begåfwad med såbana egenskaper, men att han hellre wille befästa Swen wid Riket.

Med Palnatokes råd, togo Danskarne, som wöro tillstädes wid Tinget, Swen till Konung öfwer Danmark. Sedan drogo de öfwer hela Danmarks rike,

kur Riki, ok var Svein allstaþar til Konongs kiorin ok tekin.

Iptir þad fer Pallnatoka heim a Fion i Riki sitt.

Enn er Svein var Konongr ordinn, þa þottist Monnum þad skyllt, ad hann lieti drekka Erfi iptir Faudur sin, þuiad þad var skyllt ad giora Rikum ok Fatækum i þann Tima, ad drekka Erfi iptir Faudur sin firir þridiu Jol.

Fiolner kom til Fundar vid Svein Konong, ok baud ser til þionustu vid honum, sem Faudur hans. Konongr jatar þui. Fiolner ellist ekki at Illraþum, þott hann væri miog ad Aldri farin.

Fiolner mællti til Konongs: Vita skulut þier þa Hluti, sem Ydur er skyllt ad vita, þott med Leind hafi farit um Liflat Harallds Kongs, ok hefur Pallnatoke mikla vel at Ydur dreigit, ok þad giek honum miok til Eflingar vid Ydur, ad vera i Suikræþum vid Faudur þin, ok er Pallnatoke sannur Banamaþur hans, ok ma eg þad med Vitnum seigia, ok mattþu ej Konongur vera, ef þu hefnir ekki Faudur þins: Ok lit hier a Orina, þessi veiti honum Suivirdulikan Bana, ok munu vera Menn til Vitnis, ad eg satt seigi.

Svein Konongr vard þa miog reidur vid þetta, þeir toku þa Raþ sin,

rike, och blef Swen allestädes till Konung utkorad och antagen.

Efter detta reste Palnatoke hem till Fyen i sitt land.

När nu Swen war Konung worden, då tycktes allom det en skyldighet wara att låta dricka graföl efter hans Fader, emedan det war nödwändigt både för Rika och Fattiga på den tiden, att dricka Arfwe-öl efter sin Fader före tredje dag Jul.

Fiolner besökte Konung Swen, och erböd sig att tjena honom, såsom han tjent hans Fader. Konungen gaf dertill samtycke. Fiolner blef icke för gammal att göra ondt, ehuru han annars war kommen till mycket hög ålder.

Fiolner sade till Konungen: Weta skall Ni en sak, som bör wara Eder kunnig, huruledes med Konung Haralds Lifslåt i lönndom hafwer tillgått, och har Palnatoke förfarit med mycken falskhet emot Eder, äfwen som det mycket bidrog till Eder styrka, att han war swekfam mot Eder Fader, och är Palnatoke i sanning hans Baneman, hwilket jag med wittnen kan bewisa, och må du icke wara Konung derest du icke hämnar din Fader. Se allenast på denna Pilen, som gaf honom en wanhederlig Bane och mände wara Män till witnes att jag säger sant.

Konung Swen blef då deraf ganska wred och beslöto de sins emellan, att Ko-

sin, ad Svein Konongr skal bioda Pallnatoke til Veitslu, ætlar hann þa ekki leingur ad fresta; þui þa atti ad drepa Pallnatoke ad þeirri Veitslu, er hann drakk Erfi iptir Faudur sin.

Svein Kongur sendi Menn a Fund Pallnatoka, ad bioda honum ad drekka Erfi iptir Faudur sin, ok slikt hid sama bydur hann ollum Fionbyggium þeim, er Pallnatoke villdi ad færi med honum.

Enn er Sendimenn komu a Fund Pallnatoka, sogdu þeir honum Ord Konongs: Enn hann kuadst eigi koma meiga vid sækia Veitsluna, firir þui ad eg hefi spurt, seigir hann, ad Stefner Jarl, Magur min i Bretlandi, er andadur, ok verd eg ad fara þangat; þui eg a Riki alt iptir hann.

Sendimenn komu nu aptur til Konongs ok sogdu honum ad Pallnatoke meige ej koma, ok nu eidist Veitslun fyrir Sveini Kongi, þui hann vil ad Pallnatoke sie at Veitslunni.

Pallnatoke fer nu or Londi med nokkur Skip, ok aþur er hann feri heiman, setti hann iptir til Rikis Aka son sin, ok bad hann veita hina bestu umsia a meþan hann væri i burtu. Ake giordi nu suo. Pallnatoke fer til Bretlands, ok tekur hann vid Riki þui ollu, er att hafdi Stefnir Jarl Magur hans.

Ok

Konung Swen skulle bjuda Palnatoke till gästabud, och sätter han sig då före, att icke längre dröja; emedan lägligheet gåfwes att dräpa Palnatoke på samma gästabud, då arfwedl. drickas skulle efter Konungens fader.

Konung Swen skickade Bud till Palnatoke, som skulle bjuda honom att dricka arfwedl efter hans Fader, och äfwen sådan bjudning skedde till alla de Inwånare på Fyen, som Palnatoke wille taga med sig.

När Sändemännen träffade Palnatoke, sade de honom Konungens ord: men han swarade det han ej kunde komma att bewista gästabudet, efter som jag hafwer förnummit, sade han, att min Swärfader, Stefner Jarl i Brittanien, är död, dit jag straxt måste begifwa mig, emedan hela Riket är mig efter honom tillfallit.

Sändemännen återkommo till Konungen med Berättelse, att Palnatoke kunde ej komma, och således blef icke något gästabud utaf för Konung Swen, emedan han wille att Palnatoke skulle wara tillstädes.

Palnatoke reste nu utur Landet med några skepp: men innan han for hemifrån, satte han efter sig, till landets styrelse, sin son Ake, samt förmanade honom att hafwa den nogaste tillsyn medan han wål wore borta. Ake gjorde så. Palnatoke for till Brittanien, och tog emot allt det Rike, som hans Swärfader Stefner Jarl hade egt.

När

Ok er aleid þau Misseri um Sumarit, sendi Svein Kongur Menn til Pallnatoke med þeim Ordum, ad hann skylldi koma til Veitslunnar med suo miklu Lidi, er hann villdi sialfur. Pallnatoki suarar, ok bad Konong hafa þokk firir Bod sitt: Enn þann veg er tilhattat, ad nokkur þyngsl liggia a mier, suo eg þikiumst ej fara meiga: þad fylgir ok, seigir hann, ad eg a hier i Rikinu suo marga Fiolskylldu um ad vera, ad eg ma ekki firir þad sækia Veitsluna.

Nu fara i burt Sendimenn Konongs, ok seigia Sveini Kongi suor Pallnatoka: Enn er þeir voru burtfarnir, þa tok alla þyngsl af Pallnatoka.

Svein Konongr lætur þa eidast Veitsluna enn ad nyiu: Enn þad næsta Sumar iptir þa er var komit, matti ej leingur fresta ad drekka Erfi iptir Haralld Konong.

Fiolner kom nu ad mæli vid Svein Kong, ok sagdi: Herra! nu megit þier reina, ad Ver segium satt um Lífiat Harallds Konongs Faudur þins, þui vill Pallnatoke ekki fara a Yþuar Fund: Enn ej hæfir þad Yþuar Tign, ad giora ekki Erfi iptir Haralld Kong þuilikan Haufþingia. Send nu Menn a Fund Pallnatoka med þeim Erindum, ad hann sitie firir Reidi þinni, ef hann kemur nu eigi;

Ok

När första halfwa året om Sommaren war förbi, sände Konung Swen bud till Palnatoke med de Bud att han skulle komma till gästabuds med så mycket Manskap, som han sielf wille. Palnatoke swarade och bad Konungen hafwa tack för sin bjudning: men så är beskaffadt, sade han, att jag drages med många krämpor, så att jag finner mig ej kunna förmå att resa: Dessutan åligga mig här i Riket så många angelägna göromål, att jag icke heller, för sådana orsakers skull, kan mig wid gästabudet infinna.

Konungens Sändemän reste tillbaka, och berättade för Konung Swen hwad Palnatoke hade swarat: Men så snart de woro bortfarne, förswunno alla bräkligheter från Palnatoke.

Konung Swen låt då ånyo innehålla med Gästabudet: Men så snart nästa Sommaren derefter infölle, skulle det icke längre förhalas, att dricka arfwedl efter Konung Harald.

Fiolner gick nu till tals med Konung Swen, och sade: Herre! nu må Ni röna, att jag sagt sant om Konung Harald Din Faders död, för hwilken orsaks skull Palnatoke icke will besöka Eder. Men icke skickar det sig för Eder wärdighet, med mindre Ni måtte tillreda arfwedl efter en slikan Höfdinge som Konung Harald. Sänd nu bud till Palnatoke med det besked, det han utställer sig för din wrede, derest han icke sig nu inställer.

Ko-

Ok nu sendir Svein Konongr hit þridia Sinn til Palnatoka, ad bioda honum til Veitslunnar.

Sendimenn koma til Pallnatoka ok seigia honum Erindi sin, ok þad med, ad Konungur leggur Reidi sina a hann, ef hann kemur ekki.

Er Pallnatoke heirdi þad, þa mællti hann: Ef Kongur leggir Reidi sina a mer, þa skal eg helldur koma til Veitslunar, þa er mier siunist. Pallnatoke bad sendimenn fara heim aptur, ok seigia Kongi, ad hann væri þangat Von.

Iptir þad bua Kongsmenn til Veitslu, ad þad Ærfi skylldi verda hid virdugligasta firir alls Sakir, bædi vegna Fiolmennis ok Tilfanga.

Ok er sa Dagur kemur, ad Bodsmenn koma til Erfisins, þa kom ej Pallnatoke, ok leid a Dagin ok a kuolldit, ok þar kom, ad Menn ganga til [illegible]da, ok let Svein Konongr liggia Rum i Onduegi a hinn Oædra Bekk, ok þar utar fra hundrud Manna Rum, ok væntir þangat Pallnatoka ok Foruneitis hanns i þad Rum: Ok er seinkast þotti komu þeirra, þa taka Menn Fædslu ok drukku,

Veitslu þessi var nærri Sior.

Nu verdur fyrst ad seigia fra Pallnatoka, ad hann byst heiman, ok Biorn hinn Brezki med honum. þa

Konung Swen sände nu för tredje gången till Palnatoke, att bjuda honom till Gästabuds.

Sändemännen infunno sig hos Palnatoke, och berättade honom deras ärenden, jemte det att Konungen lägger sin wrede på honom, om han icke kommer.

När Palnatoke detta hörde, sade hän. Förrn Konungen må blifwa mig wred så skall jag hällre komma till Gästabudet, då det, mig godt synes. Palnatoke bad Sändemännen fara hem igen och berätta Konungen att han hoppades komma dit.

Derefter lagade Konungens män till gästabud, på sådant sätt, att detta arfwedt skulle blifwa det ståteligaste, i alla måtto, så wäl i anseende till folkmängd som wälfägnad.

När den utsatte dagen infföll, att de som budne woro infunno sig till arfwedlet, kom icke Palnatoke. Led så dagen fram intill qwällen, och kom såmida att Gästerne gingo till bords, då Konung Swen lemnade ett ledigt ställe på andra Bänken i högsätet, och der utifrån Rum för hundrade män, till hwilka lediga ställen wäntades Palnatoke jemte hans följeslagare. Men när det drog ut på tiden med deras ankomst, då togo de sig före att äta och dricka.

Detta gästabud war tillställdt nära intill Sjön.

Nu är först att berätta om Palnatoke, att han lagade sig hemifrån, och Björn den Bretske med honom. Då

þa mællti Olof kona Pallnatoka: Suo seigir mier hugar min, sem Vier munum ekki siast siþan. Pallnatoki kuad, þad ej mundi fyrirstanda for sinni, ok er Sveini Konongi Mal ad vita hid sanna um Liflat Faudurs sins; þott eg mundi kiosa, ad Svein Konongr hefdi annan Raþgiafa enn Fiolner.

Pallnatoki hafdi þriu Skip ur Londi ok þriu hundrud Manna, voru þad halft huert Danir ok Brettar.

Enn hid sama kuolld kemur Pallnatoki þar vid Lond ok Menn hans, er Svein Kongur helldur Veitsluna, ok leggia Skipum sinum i Lagi þar sem þeim þikist djupast vera, þa var a gott Vedur ok Vind litid. þeir biuggu þann Veg um Skip sin, ad þeir snua Framstofnum fra Londi, ok greida Rodur sin, suo sem þeir mundu þar skamma duol eiga, ok logdu allar arar i Hareidar, sua sem þeim þikir fliotlegast til ad taka, ef þeir þirftu þess vid. Siþan geingur Pallnatoke a Lond upp med ollu Lide sinu, ok fara þar til er þeir komu til Kongs-Bæiar, þar er setin var Veitslun, ok satu Menn þa vid Drykiu, ok var þetta hid fyrsta kuolld.

Pallnatoke geingur inn i Hollina firir Konong med Lide sitt alt, ok kuedur hann. Konongr tekur vel

Då sade Olof Palnatokes hustru: Så kommer det mig före, som wi icke måtte få se hwarannan hädanefter. Palnatoke swarade, att sådant månde icke denna gången förestå, utan är Konung Swens afsigt, att få weta sanningen om sin Faders död; doch om det stode i mitt wal, så skulle Konung Swen hafwa någon annan Rådgifware än Fiolner.

Palnatoke hade trenne skepp från sitt land, med Trehundrade Män hwaraf halfparten woro Danske och andra hälften Engelske.

På samma qwäll kom Palnatoke och hans män der till lands, hwarest Konung Swen höll gästabudet, och lade han sina skepp i hamn, der det tycktes djupast wara, då war och wackert wäder och liten blåst. På sådant sätt lagade de om sina skepp, att de wände framstammarna från Landet, och gjorde deras styren så lediga som skulle de allenast en kort stund der dwäljas, samt lade alla årar wid Rodd-Tullarne, att de dem som hastigast kunde tillgripa, i händelse de sådant skulle behöfwa. Sedan landsteg Palnatoke med allt sitt folk, och wandrade till deß de kommo till Kungsgården, der Gästabudet war tillstäldt, och suto Gästerne då wid dryckjom, och war detta den första qwällen.

Palnatoke trädde in i salen för Konungen med allt sitt Folk, och helsade honom. Konungen lät sig hans hälsning

vel Kuedju hans, ok visar honum til Sætis ok Monnum hans, ok skipa þeir annan Langbekk. Sitia þeir nu vid Drikiu ok eru allkater.

Þad er nu sagt, ad Fiolner gangur fyrir Kong, ok talar hliott vid hann um stund, enn Kongur bregdar Lit ok giorist raudan sem Bloþ.

Maþur er nefndur Arnoddur, hann var Kertis-Svein Konongs, hann stod fyrir Bordi Sveins Konongs, honum selur Fiolner i hendur skeiti eitt, ok mællti, ad hann skylldi bera þad fyrir huern mann, er inni veri i Hollini, ok vita ef nokkur kendist vid ad ætti skeitit? Arnoddur giorir nu suo, ok geingur fyrst innar fra Hasæti Konongs, ok bar firir huern Mann skeytit, ok kannast eingin vid ad ætti, þar til hann kemur firir Pallnatoka, ok spyr, huert hann kendi Orina? Pallnatoke suarar: Fyrir þui mun eg ekki kenna skeiti mitt? þuiad eg a þad, ok fa mier sem skiotast. Þa var Hliod i Hollini um stund. Þa mællti Svein Konongr: Þu Pallnatoke! seigir hann, huar skilldist þu vid skeiti þetta næsta sinni? Opt hef eg verit þier iptirlatur, Fostri minn! ok ef þier girnist þad ad vita, ok þier viljed ad eg seigi yþur þad helldur i miklum Mannfiollda, enn vid Famenni, ok þiki þier þat virding þin meiri,

ning wäl behaga, wisande honom, jemte sine följeslagare till Sätes, och tillreddes åt dem ännu en lång-bänk. Suto nu alle wid dryckes-bord, och woro mycket glade.

Sådan är Berättelsen, att Fiolner geck till Konungen, och talade sakta med honom en stund, hwarwid Konungen förwandlade sin hy och blef röd såsom Blod.

En man, som kallades Arnodder war Konungens Ljusa-Swen, han stod framföre Konung Swens Bord, honom smög Fiolner en Pil i handen, med tillsägelse, att han skulle bära den för hwar och en Man af dem som i Salen woro, och fråga om någon kändes wid att äga Pilen? Arnodder gjorde nu så, och började uppifrån Konungens Högsäte bära Pilen för hwar och en särskildt, men ingen kändes wid att wara egare af densamma, intill dess han kom för Palnatoke, och frågade om han kändes wid Pilen? Palnatoke swarade: hwarföre skulle jag icke känna igen min Pil? Emedan den är mig tillhörig, och få mig hit honom som snarast. Då blef det tyst i Salen en stund. Då frågade Konung Swen: Du Palnatoke! sade han hwarest skildes du sista gången ifrån denna Pilen? Palnatoke swarade: Ofta hafwer jag warit dig lydig, min Fosterson! och om du eftersöker det att weta, samt du åstundar att jag säger dig det hällre i mycket folks än i få måns närwaro, och det

meiri, þa mun eg seigia þer, þat eg skilldist vid þessa Aur næsta Sinni, a streingboga minum, þa eg skaut henni aptan i Ras a Faudur þinum, ok flo iptir honum endilaungum, suo ad kom i Munninum, ok tyndi hann suo Lifi sinu. Þa mællti Svein Konongr; Standi upp Menn sem skiotast, ok hafit hendur a Pallnatoka ok Monnum hans, ok drepit þa alla, þuiad nu er lokid allrj Vorri Vinattu ok Godu þui, er farit hefur med Okkur.

Ok þa giordist ekki allkyrt i Hollini. Pallnatoke bregdur Sverdi, ok hleipur at Fiolner, ok hoggur i Haufud honum, klyfur hann i Herdar nidur, ok skallþu ej optar ræigia mer vid Konongin, seigir hann: ok mun þier Kongur! ekki Audit verda um Hefndir vid mier, seigir Pallnatoke, þuiad eg hefi leingi borit þolinmædi vid Faudur þin, enn giort vid þier suo, sem eg kunni.

Enn suo atti Pallnatoki þar vingat vid Menn, ad einginn villdi beriast a moti honum, nie Vopn a hann bera. Komst hann suo ut, ok Menn hans allir, nema eirn Maþur af Lidi Biatnar hins Bretska, hann vard iptir i Hollini.

Enn er þeir voru utkomner, konnudu þeir Lid sitt, ok var vantat Mansins, ok er þui var lokit, þa mællti Biorn ok kuad vanta eins Mansins. Þa mællti Pallnatoke: Ej var min-

det tyckes dig wara mera, enligt med din Wärdighet, då må jag säga dig att jag sista gången skildes wid denna Pil ifrån min Strengbåga, då jag sköt den hastigt bakifrån uppå din Fader, så att den flög ända längs igenom honom, och kom fram i munnen, och lemnade han så sitt lif. Då ropade Konung Swen: Stånden upp mine män som snarast, och bären händer å Palnatoke och hans män och dräpen dem alla; ty nu är slut på all wår wänskap och den godhet som warit oss emellan.

Wid detta blef icke mycket tyst i Salen. Palnatoke blottade sitt swärd och sprang till Fiolner, högg honom i hufwudet och klöf honom neder i härderna, sägandes: Icke skall du oftare förtala mig hos Konungen: Och månde Dig, o Konung! icke warda öde att kunna hämnas på mig, sade Palnatoke; ty länge har jag haft tålamod med din Fader, samt gjort emot dig så mycket godt, som jag kunnat förmå.

Men sådan wänskap egde Palnatoke hos folket, att ingen wille strida emot honom ej heller båra wapen uppå honom. Han kom således ut med alla sina Män, undantagandes en Man af Björn den Bretskes folk, som blef qwar i Salen.

Så snart de woro utkomne, sågo de öfwer sitt manskap, då mannen saknades: Och när detta slutadt war, då sade Björn, att honom fattades en man. Men Palnatoke swarade: dervå ligger ingen

minna ad Von, ok forum Vier til Skipa Vora. Þa mællti Biorn: Ekki munder þuo suo undan renna, ok skiljast suo vid þin Mann, ef eirn Maþur þin iptir væri, ok ætjar þu Hluta min, ok eigi skal eg helldur undan renna, seigir hann.

Snyr nu Biorn aptur ok geingur i Hollina, ok, er han in kom, siar hann ad Konongs Menn hafa hans a Odum, ok kasta hinum Bretska Menni yfir haufud sier upp, ok hofdu næsta refit hann i sundur a millji sin. Biorn fær Nad Manninum, ok þrifur hann ok kastar honum a Bak ser, ok hleipur ut, suo hann vegur Mænn, for siþan til Skipa sina. Biorn giordi þetta fyrir agiætis Sakir: Enn viti þottist hann sem var, ad Maþurinn mundi daudur vera.

Siþan geingu þeir a Skip ut Pallnatoke ok Menn hans, ok taka þegar til Ara ok sigla a burtu a þeirri Nottu. Ok matti Konongr ekki atgiora, undi hann illa vid, ok stendur nu suo buit.

Enn Svein Konongr lætur Erfi drekka iptir Faudur sin, ok er þriotur Veitsluna, þa fer huer heim til sin Heimkynnis med virdingu.

IX. Kap.

ingen magt, utan låtom oß fara till wåra skepp. Härwid utlåt sig Björn: Icke tror jag att du så skulle hasta dig undan och så skiljas wid en man, i händelse att någon af dina, wore efter, och retar du så min häg, att åtminstone jag icke skall skynda mig bort, sade han.

Björn wände nu om tillbaka, samt steg in i salen, och när han kom in, fick han se huru Konungens folk, hade hans man emellan sig såsom en börda, samt kastade den Brittiske mannen öfwer sina hufwuden, och hade nästan rifwit honom sönder sinsemellan. Björn fick tag uppå mannen, fattade uti honom och kastade honom på sin rygg, och gick derefter till sina skepp. Detta gjorde Björn för egit beröm skull: men wäl tycktes han, huru det stod till, att mannen redan war död.

Sedan gingo Palnatoke och hans män om bord på skeppen, samt togo straxt till årorna, och foro bort samma natt. Konungen förmådde icke att göra något härtill, utan war ganska misnöjd, hwarwid det således förblef.

Konung Swen låt sedan dricka arfwedl efter sin Fader och när gästabudet war till ända, reste hwar och en till sitt med all heder.

9. Cap.

IX. Kapitule.

Daude Olofs, Konu Pallnatoka. Leidangur til Vindlands: ok Sattmal Pallnatoka ok Burisleifer Jarls.

Þad er sagt, ad þa er Pallnatoke kom heim til Bretlands, þa var ondut Olof kona hans. Þotti honum þad mikil skadi.

Pallnatoke undi ekki i Bretlandi iptir Andlat Konu sinnar, ok tok hann þad Raþ, ad hann setur þar til Biorn hin Bretska, ad vardueita Rikit i Bretlandi.

Enn þegar afleid Veturin ok Vor kom, biost hann sialfur ur Londi. Pallnatoke hafdi tuttugu Skip, er hann for ur Bretlandi, ok villdi leggiast i Hernad. Hann fer nu þegar hann er buin, ok heriar Pallnatoke þad Sumar til Irlands ok Skottlands, ok aflar hann sier mikils fiar ok Agiætis. Hann hafdi þad til Idju þria Sumr i samt, ok var allra Manna Sigursælastr. Vard honum gott til Fiar ok Virdinga, ok nu ætlar Pallnatoke ad herja a Vindlande. Pallnatoke hefir nu nad Tuttugu Stor-Skipum, so hann hefr nu alls Fjoratygiu Skipa.

þann

9. Capitlet.

Olofs, Palnatokes Hustrus död. Krigs-tåg till Winland: samt Palnatokes och Burislav Jarls Förlikning.

Berättelsen är sådan, att när Palnatoke kom hem till Britannien war hans hustru Olof död. Detta tyckte honom wara stor skade.

Palnatoke trifdes icke i Britannien efter sin hustrus dödeliga afgång, och widtog alltså det beslut, att han förordnade Björn den Brittiske till Rikets wårdande i Britannien.

Så snart wintern war förbi och wåhren kom, lagade han sig till att resa utur Landet. Palnatoke hade tjugo skepp, när han reste från Britannien, och wille begifwa sig i härnad. Strax han war färdig afreste han, och härjade Palnatoke den Sommaren på Irland och Skottland, samt förwärfwade sig stora Egodelar och mycket beröm. Detta war hans yrke och företagande trenne somrar å rad, och war han den segersällaste man. Honom tillföll mycken Rikedom och Hedersbewisning, och föresatte sig Palnatoke sedan, att härja på Winland. Palnatoke hade förskaffat sig tjugu stora skepp, så att han nu egde in alles fyratio skepp.

På

þann Tima rieþ fyrir Vindlandi Konongr sa, er Burisleifr hiet, hann hugdi illt til Hernadar vid Pallnatoke, þui hann hafdi jafnan Sigur þar er hann bardist, var hann allra Manna agiætastur þeirra, er i Vikingu voru, ok vagnadi þungt vid hann ad berjast. Ok nu kemr Pallnatoke þar at Londi, er Burisleifr Konongr ried fyrir, ok hefr Konongr friett til Ferda hanns, ok sendir Menn a moti honum med þeim Eyrindum, ad Konongr bydr honum til sin þrin Natte Veitslu, ok liest vilia eiga Frid vid hann. þad fylgir ok þessu Bodi, ad Konongr baud ad giefa honum Riki þad, er heitir a Jome, til þess ad Pallnatoke skilldi þar stadfestast, ok mest villdi Konongr giefa þar til Riki þetta, ad hann villdi verja Lond med Konongi ef Ofridr giordist.

Pallnatoke þiggr nu þetta ok Menn hans. Hann sækir nu Veitslu til Burisleifs Konongs med ollu Lidi sinu, ok binda þeir nu Vinattu sins med sier,

På den tiden regerade i Winland ett Konung, som hette Burislav, han war illa tillfreds med Palnatokes härnader, efter som han hade jemnan seger; når han stridde, och war aldraberömligast af alla dem, som foro i Wikingsfärder, så att det föll sig ganska tungt att strida emot honom. Nu kom Palnatoke till det landet, öfwer hwilket Konung Burislav war rådande, och som Konungen fått tidning om hans färd, så sände han män emot honom med det ärendet, att Konungen bjuder honom till sig på Gästabud i trenne dygn, och åstundar att ega frid med honom. Med detta bud följer ock att Konungen erbjuder honom till skänks det land, som kallas Jome, på det att Palnatoke derstädes måtte blifwa bofast, men förnämligast wille Konungen derföre gifwa honom samma land, att han måtte biträda honom till Rikets förswar i krigstider.

Palnatoke och hans män emottogo detta. Han tillika med allt sitt manskap, begaf sig till gästabudet hos Kong Burislav, hwarwid de med hwarandra knöt ett fast wänskaps-förbund.

X. Kapitule.

Virki ramgiort, er Jomsborg kalladist, LaugSkrar Jomsvikinga: Ok Fostrabrædra laug

10. Capitlet.

Om den starka Fästningen Jomsborg. Jomswikingarnes Lag, samt Konung Swens och

laug Sveins Kongs ok Aka Pallnatokasyne.

Bradlega iptir þetta lætr Pallnatoke giora Borg eina miklan, ok var sa siþan kollut Jomsborg: Hann lætr giora Hafn eina upp i Borgina suo mikla, ad þar matti liggia meiri enn Tuo Hundrud Skipa, so þau voru oll læst innan Borgar. Var hier umbuit med mikillri Smid Snilli, er inn var lagt i Hofnina, ok þar var sem Dyr veri gior vara. Steinbogie mikill var yfir Sundinu, en firir Dyrunum voru Sterkar Stein-Hurdir ok af Jarni giorfar ok læsśar innan ur Hofnini med Jarngoddum. Enn a Steinboganum upi var Kastali mikill, ok voru þar margar Valslongr. Sumr hluti Borgarinnar stod ut a Sioin, eru þad. Sio-borgir kalladur er suo eru gioruar, ok þar var Hofnin innan Borgar.

Iptir þad ad Borgin var gior, setti Pallnatoka Laug med Raþi hina Vitrustu Manna þar i Jomsborg, til þess, ad þar skilldi giorast meiri Afli Lids, enn þar var þa ordin.

1:o þangat skilldi sa eingin Maþr raþast til Forunautis, er ingri veri enn Fimtan Vetra gamall, ok ældri enn Fimtugr: þar a milli skilldi allir vera ad alldri.

2:o Eingin Maþr skilldi þar vera i Jomsborg sem flotti undan einum Manni

och Åke Palnatokesons Fosterbrödralag.

Kort derefter lät Palnatoke bygga en stor Fästning, hwilken sedermera kallades Jomsborg. Han lät och göra en så stor hamn inom Fästningen att der kunde rymmas flere än twåhundrade skepp, som allesamman woro låste inom borgen. Mycken arbetskonst war nedlagd på denna hamn, hwilken tillslöts som inom en dörr. Ett stort Stenhwalf war bygdt öfwer Sundet, och fram för öpningen woro starka stenportar med Järn beslagna, samt låste innanföre hamnen med Järnbommar. Öfwanpå den hwälfda Sten-Bågan war ett stort Kastell, och funnos der många wallslungor. Somliga delar af Fästningen stodo ut åt sjön, och kallas de Sjökasteller, som äro så befästade: hamnen war inom denna borg.

Sedan Fästningen war färdig stadgade Palnatoke Lag med de wisaste Mäns Råd der i Jomsborg, på det att Manstyrkan skulle mera tillwäxa än den då befanns.

1:o Der skulle ingen man antagas till Stallbroder, som yngre wore än Femton, och ingen äldre än Femtio år: deremellan skulle allas ålder wara.

2:o Ingen skulle i Jomsborg upptagas, som rymde undan en Man den der

Manni iafnviglegum, eþa ok iafnbunum. Eþr þo Tuar væri um eirn.

3:o Huer sa Maþr, er þangat kieþst, skilldi hefna huer annars, sem Faudur sins, eþa Brodurs.

4:o Eigi skilldi þar kueikia Vog milli Manna.

5:o Eigi skilldi þar ok med Uplesningum fara, med Lygi Kueikir: Och þoþangat spirdist Tidindi, þa skilldi olt Pallnatoki fyrst seigiá.

6:o Ok eingin Maþr skilldi þar i Jomsborg med Fridlu fara.

7:o Allir þeir Menn sem i Jomsborg voru, eþr villdu vera, skilldu vel samþikkir vera sin a milli, suo sem þeir væri Brædr sambornir.

8:o þar skal eingi Maþr oþrum Frid briota. Ok so þott þar væri tekid vid Manne i Borgini, er drepie hafdi Faudur manns eþa Brodr þess; er þar var fyrir aþr, ok kiæmi þad siþar upp, enn vid honum hefdi tekit verit; þa skilldi Pallnatoke um Raþ dæma.

9:o Eingin Máþr skilldi þar i Jomsborg konu nokra vera lata leingr, enn Nott eina.

10:o Onguum Manne skilldi lidast ad vera a burtu ur Borgini leingri enn Nott, nema Pallnatoke leifdi.

11:o Allt þad þeir i Hernadi feingi skilldi til Skiptis-Stangar bera, bæþi meiri Hlut ok minna.

12:o

der med honom wore jemnstark och lika hårklädd. Icke heller fast än twänne wore om en.

3:o Hwar och en, som der blefwe antagen skulle hämnas de andras öfwerrätter, såsom sin Faders eller Broders.

4:o Ingen skulle wäcka slagsmål män emellan.

5:o Icke heller skall der någon högfärdas och skryta, eller fara med lögn: Och derest en sådan tidning spordes då skulle Palnatoke derom underrättas.

6:o Ingen man skulle der i Jomsborg hafwa umgänge med någon Frilla.

7:o Alle de Män som i Jomsborg woro, eller der wille wistas, borde wara ganska sambrägtiga sins emellan, såsom woro de samborne Bröder.

8:o Der skall ingen Man androm Fredsbrott göra: och derest så hade tillburit, att den Man blifwit i borgen intagen, som begått dråp på någon fader eller broder, som der tillförne wårit, och det icke bekant blifwit förrän han wore antagen: då egde Palnatoke att besluta, huru förhållas borde.

9:o Ingen Man skulle wara tillåtit, att hafwa sin hustru hos sig i Jomsborg längre, än öfwer en natt.

10:o Ingen skulle hafwa frihet att wara borta ifrån Fästningen, längre än en Natt, så framt icke Palnatoke gåfwe lof dertill.

11:o Allt hwad de i härnad fingo skulle till delningsstången båras, så wäl den större delen som den mindre.

12:o

12:o Eingin Maþr skilldi þar i Jomsborg vera, er mællti Ædru-Ord, eþr kuiddi nokru, þott i Ovænt Efni kiæmi.

13:o Ingin skilldi þar Lyg-Vitni bera.

14:o Onguan hlut skilldi þanug adbera med þeim, ad ej skilldi Pallnatoki þad allt seigia.

15:o Ekki Frændsæmi þui raþa, edr onr Vensl, þott þeir ma beidist, ad raþast þangat er ingri væri, eþr i nokrum hlut vanfæfir, ad hallda þad allt, er i Laugum þenna stod.

16:o Enn ef þad reindist ad Sonnu, ad nokkur Maþur brigdi af þui, er nu var raþt, þa skilldi sa rekr ok rekin ur Laugum þeirra, huert þad veri meiri Maþr eþa Minni.

þeir sitia nu i Jomsborg i godum fridi, ok hallda vel Laug sin. þeir fara nu huert Sumar, ok herja vida um Lond, ok afla sier mikils Agiætis, ok þikia þeir vara hinir mestu Hermenn ok onguer þottu þeirra Jafningiar i þann Tima, ok giordust þeir hardla frægir. þeir voru kallader *Jomsvikingar*.

Nu er ad seigia fra Svein Konongi, hann lætr sier verda sem allrabest til Aka sonr Pallnatoka, ok lætr hann ej þess giallda, þott nokkur Stigd hefdi a ordit med þeim Pall-

12:o Ingen Man skulle der i Jomsborg wara liden, som talade något ord af Rädd-häga eller förtwiflan eller qwidde det ringaste, ehuru han komme i största farlighet.

13:o Ingen skulle der Lögnwittne bära.

14:o Ej borde således något dem imellan sig tilldraga, att icke alltsammans skulle blifwa Palnatoke berättadt.

15:o Icke skulle Frändsämja eller annan wänskap något kunna förmå, ehuru derom ansökning gjordes, att den antagas måtte, som underårig wore, eller i något mål oförmögen, att hålla allt hwad denna lag stadgar.

16:o Om det i sanning befunnes, att någon man klandrade det, som nu wore beslutit, då skulle densamma wara utwräkt och bortförd ur deras samqwäm, det ware sig förnämare eller ringare man.

De suto nu i Jomsborg uti godan ro, och höllo noga deras Lag. Hwarje Sommar reste de ut och härjade wida omkring, samt förwärfwade sig beröm, och ansågos för att wara de käckaste Krigsmän, så att ingen tycktes wara deras jämnlikar på den tiden, hwaraf de blefwo ganska namnkunnige. De kallades Jomswikingar.

Nu är att berätta om Konung Swen, huru han förbant sig som allranogast med Ake Palnatokes son, och lät honom icke umgälla den ledsamhet, som hade förefallit mellan Konungen och Palnatoke,

17

Pallnatoke, ok virdir Kongr mikilt Fostbrædralaug uti Aka.

Ake ræþr nu firir Fione, sem Faudur hans hafdi firir settan, ok fyrr var getit. Ok var Ake hinn Vinsællasti Maþr, mikill haufþingi, ok Rikr.

XI. Kapitule.

Fra Veseti, ok Kuonfaung Aka.

Maþr er nefndr til Sogunar, sa er Veseti hiet. Hann ræþe firir Fylki þui, er heitir i Burgundarholme. Kona hans hiet Hildiguder. þaú attu þriu Born, þeirra er getit verdr vid Sogu þessa. Bue hiet son þeirra, er kalladr var hin Digri. Annar hiet Sigurdr Huiti, var hann kalladr aþr Sigurdr Kappa. Dottr þeirra hiet þorgunn. Hunn hafdi gipt verid fyr nokrum vetrum aþr, ok var þa andadr Bonda hennar aþr en þessi Tidendi giordust.

Nu er ad seigia fra Sveine Konongo, hann bidr þessarar Konu tilhanda Aka Fostbrodur sinum. Ok med þui Ake var Fridr Maþr synum ok vinsæll, þotti Veseta ok Sonum hans liklegt raþ þetta til styrktar, ok er Aka fostnud Konuna, ok siþan Brudkaup þeirra skipat vegligt,

toke, utan satte högt wärde på fosterbrödralag med Ake.

Ake förwaltade nu styrelsen på Fyen, hwilken hans fader honom hade anförtrott, såsom tillförene är berättadt. Ake war der allmänt älskad, en förträfflig höfding samt rik och wäldig.

11. Capitlet.

Om Wesete, och om Akes Giftermål.

En man omtalas i denna Saga, som war benämnd Wesete. Han war rådande öfwer det landskap som kallas Bornholm. Hans hustru hette Hildiguder och hade de trenne Barn, om hwilka i denna Saga kommer att talas. Bue war den ena deras Son, som ock kallades den tjocke. Den andre hette Sigurd Hwite, och war eljest nämnd Sigurd Kämpe. Deras dotter heter Thorgunna. Hon hade blifwit gift några år tillförene, men hennes Man war då redan död, när dessa händelser sig tilldrogo.

Nu will man berätta om Konung Swen, att han anhöll om denna qwinna, Ake sin fosterbroder tillhanda; och som Ake war en wacker man till utseendet, samt mycket afhållen, så tycktes Wesete och Sönerna hans, detta förslag likligt, dem till bistånd, och blef Ake med qwinnan trolofwad, hwarefter ett

ligt, med Fiolmenni miklu. Sat Svein Konongr ad veitslunne ok margir gaufugir menn. Enn iptir Veitsluna fer Konongr heimleidis, ok suo huer annra manna. Ake fer ok heim med konu sina. Samfarir þeirra Aka ok Þorgunnu urdu godar: Ok er þau hofdu ekki leingi saman verit, þa gatu þau sier Son ad eiga, var sa Sueirn Vagn nefndr. Hann var snemma mikill Vekssi, ok sterkr ad Afli. Hann var allra Manna fridastr synum. Ok verdr hans siþar meir getit vid Soguna.

Skal hier nu standa fyrst ad sinni.

ett ståteligt bröllopp tillagades, wid en stor menighets närwaro. Konung Swen med många förnämlige Män, biwistade gästastbudet. Sedan gästabudet war ändadt, reste Konungen hem, och åfwenså alla de öfrige. Ake for ocksä hem med sin hustru. Akes och Thorgunas samlefnad blef god och behaglig; och när de icke länge warit tillsamman, då måttade de att afla en Son, hwilken pilt blef kallad Wagn. Snart blef han stor till wäxten och stark i krafter. Han ägde åfwen bland alla det wackraste utseende. Om honom warder framdeles mera taladt i denna Sagan.

Härwid stadnar det för denna gången.

XII. Kapitule.

Fra Harallde Jarl ok Konu hans ok Barnum þeirra.

Iþann tima rieþi fyrir Sialandi Jall sa er Haralldr, hann var kalladur StrutHaralldr, enn þad var til þess hapt, ad hann atti Hatt þann, er af gulli var struturin, ok voru þar i tugur Merkr gulls, ok fiek hann þar af kenningar-nafn þetta. Kona hans hiet Ingigerdr. Þau attu þriu Born, sem getit verdr vid Sogu þessa. Sigvalldi hiet Son þeirra, annar Þorkill, ok var kalladr Þorkill Hæe. Tofa hiet Dottr þeirra. Sudrvisi hiet maþur, hann var miog vitr,

12. Capitlet.

Om Harald Jarl, hans Hustru och deras Barn.

På den tiden rådde öfwer Seland en Jarl, som hette Harald, åfwen Strutharald benämnd, och sådant war honom derföre tillagdt, att han egde en hatt som wirkad war af gull, och woro deri tio marker gull, hwarutaf han fått detta tillnamn. Hans hustru hette Ingegerd. De egde trenne barn, hwilka i denna saga komma att omtalas, Sigwald hette den ena deras son, den andra Thorkel, som ocksä kallades Thorkel Långe. Tofa war deras dotters namn. Sudwise hette en man som war ganska

vittr, ok vissi marga hluti fyrir. Hann var Raþgiafi Haralldis Jalls, ok so Fiehirdir hans.

Ake, son Pallnatoka, ried fyrir Fione med mikillri Vegsæmd ok Rausni. Vagn var þar heima med Faudur sinum: ok þegar nokkud ma marka Skaplyndi hans, þa er hann onguum manni likr ad Vandræþum sinum ok skaplyndi. Hann var Hardfeingr vid alt, ad valla þottust Menn meiga vid hann sæma; ok er suo var komid, þa var hann ymist a Fione med Aka Faudur sinum, eþr i Burgundarholmi med Veseta modurfaudur sinum, ok þottist huergi meiga koma til Raþs vid hann. Vid Bua var honum best allra Frænda sinu, ok þad hefr Vagn hellst er Bue mæler fyrir honum. Var Bue ok vel til Vagns, ad onguu hefr Vagn þad, er aþrir Frændr hans mæla fyrir honum, þegar honum sindist annan veg um. Ake var allra manna mestr ad vokstí. Suo var ok Vagn son þess atgerfis maþur um allur Iþrottir, ok manna fridastr synum. Bue modurbrodr Vagns, var famælugr maþr ok hliodr opfast, storlynder ok allmikill i skapi. Bue var suo sterkr, ad menn vissi valla afl hans; þui ad honum vard alldrei afl fatt til huers er hann tok.

Enn

ganska förståndig och wisste många handa ting innan de inträffade. Han war Harald Jarls Rådgifware och tillika hans Skattwärdare.

Ake Palnatokes son, regerade på Fyen med största heder och beröm. Wagn wistades hemma hos sin Fader: och på det att man strax må blifwa någorlunda kunnig om det som utmärker hans sinnes beskaffenhet, så war han ingom liker, uti äfwentyrliga wärfs företagande och i sinnelag. Han war i all ting hård att widfås, så att man tycktes näppeligen kunna begå sig med honom; och i sådant skick war han omsom på Fyen med sin fader Ake, eller och på Bornholm med Wesete sin morfader, och tycktes ingen kunna förmå att komma till rätta med honom. Bue höll han mest utaf ibland alla sina fränder, och det behagade honom häldst hwad Bue talade för honom. Bue tyckte ock mycket om Wagn, och ej brydde Wagn sig om hwad hans öfriga fränder sade honom, så snart saken syntes honom annorlunda. Ake war större till wäxten än andre män. Sådan war ocksä hans son Wagn, en djerf och tilltagsen yngling i alla idrotter, med ett det wackraste ansigte. Bue, Wagns morbroder, war en fåtalig man och mestadels tystlåtig, högsinnad och mycket inbitsk. Bue war så stark att näppeligen wisste någon huru stora krafter han hade; ty honom felades aldrig styrka till allt det han grep uti.

Men

Enn ekki var Bue andlits fridr, enn vel var hann i voksti ok allra manna sterkastur, þui var hann Bue enn Digri kalladur, ok er þad mal Manna, ad Bue hafi verit allra Manna sterkastur þeirra, er verit hafa i Danmork i þann tima er hann var, eþr vidar. Sigurdr Kappa; Brodir Bua, var væn Maþr i skynslit, ok kurteis, hann var famalugr ok mikill i skapi. Enn fra Sigvallda er þad ad seigia, ad hann var nefliotur ok langleitr, ok nokkud biuggr, hann var eigdur allra manna best, ok vel a sier komin, hann var vitr ok slægr, eirnin sterkr ad afli. þorkill, Brodir hans, var allra manna hæstur ad veksti ok ramr ad afli, hann var Spekingr ad raþi. þeir brædr Sigvalldi ok þorkill voru ok menn miklir ok allsigursælir. þeir feingu i austerveg tueir menn ad Herfangi: hiet annar Hauardr, ok var kalladr Hogguandi, enn annar Aslakr, ok var kalladr Holmskalli. þeir Brædr Sigvalldi ok þorkill gafu menn þessa Sistr sini Tofu til Skosueina ok þionustu. þeir voru miklir menn fyrir sier, ovægir ok hardfeingir, ok miog sterkir ad afli.

Men icke hade Bue fagert ansigte, dock war han ganska wäl och ofördlikneligen stark, derföre blef han ock Bue den Tjocke eller starke kallad, och är det allmänt tal, att Bue har egt de största krafter af alla de män, som warit hafwa i Danmark och wida omkring på den tiden då han lefde. Sigurd Kämpe, Bues broder, war en angenäm man med förstånd, belefwenhet, tystlåtenhet och af stora sinnesgåfwor. Om Sigwald åter, är det att berätta, att han hade bruten näsa, med långlagdt ansigte, och något lutande, han hade de skönaste ögon och war ganska hurtig, samt slug och illistig, tillika egde han särdeles stora krafter. Thorkel, hans Broder, war till wäxten resligast af alla, med grofwa krafter, och mycken wishet i rådslag. Dessa bröder, Sigwald och Thorkel, woro tillika förträffeliga män och ganska segersälla. På deras östra tåg, bekommo de twänne män genom härfång; den ena hette Hawarder, som ock kallades Haggwandi, den andra Aslaker, med wedernamnet Holmskalli. Bröderna Sigwald och Thorkil förärade dessa män åt sin syster Tofa, till hennes skoswenner och tjenare. De woro käcka karlar, oförwägne, härde att nappas med och af ganska stora krafter.

XIII. Ka-

13 Cap.

XIII. Kapitule.

Faur þeirra Sigvalldi ok þorkills til Jomsborgar.

Þad er sagt. ad þeir Brædr Sigvalldi ok þorkill bua tuo Skip; ok atla ad fara ur Landi ad Jomsborgar, ok vita, ef þar veri vid þeim tekit, ok spyrja Haralld Jall, Faudur sinn, huersu raþlikt honum þætti? Enn hann seigir ok kallar þad raþlikt ad fara þangat, so agiætir Menn sem þar væri firir, ok mun þa reint verda, huad Manna þier erud. þeir bidia þa Faudur sinn fiar tillagna ok vistar til ferdar þessarar. Jall seigir ok kuad þa annat huert fara þess hattar, ad þeir feingi sier sialfir þad, er þeir þirftu ad hafa, eþr fara huorgi ella.

Enn nu fara þeir, ok ej ad siþr, þo ad Faudur þeirra villdi fatt tillegia. Fara þeir nu þar til þeir koma bid Burgundarholm. þeir þottust þurfa ad fa sier nokkud til Vista ok fiarhluta, ok toku þad raþ; ad þeir ræntu þar ollu fie, ok toku upp Bu eit Veseta þad er audugast var, ok ræntu þar ollu fie, ok baru ofan til Skipa sina, ok fara a burt vid suo buid. Ok er ekki getid fyrr um ferd þeirra fleirra, enn þeir koma til Jomsborgar.

þeir

13. Capitlet.

Sigwald och Thorkels färd till Jomsborg.

Det förtälies, att Bröderne Sigwald och Thorkel utredde twänne skepp, med föresats, att färdas utur landet till Jomsborg, att förnimma om man der wille taga emot dem, och frågade deras fader Harald Jarl, hurumida han funne detta rådligt? Hwarpå han swarade, att det tycktes honom rådligt att resa dit, i anseende till de berömlige män, som derstädes redan woro, och månde då utrönas, hwad slags karlar J ären. De anhöllo för den skul hos Fadren om penningar och skeppskost till denna resan. Jarlen swarade, att de på ettdera sättet hade att sig förhålla, antingen sjelfwa skaffa sig hwad dem nödigt wore, eller låta bli att fara.

Utan dröjsmål begåfwo de sig på resan, ehuru deras fader ej wille något dertill bidraga. De segla nu till dess de kommo på kusten för Bornholm. Som de tyckte sig behöfwa att få sig något till mat och egodelar, så fattade de sådant råd, att de härstädes skröflade all egendom, och bemägtigade sig en af Besetes gårdar, som rikast war, ur hwilken de borttogo allt hwad som fans, och buro det ned på sina skepp, och seglade dermed sin kos. Och är om deras färd icke något widare berättadt, förån de kommo till Jomsborg.

De

Þeir leggia Skipum sinum utan ad Borgar-lidinu, ok er Pallnatoke Jall sier Skipinn, geingr hann, sem hann var vanr jafnan, med lide mikit i Kastalan þann, er yfir var Borgar-lidinu, ok er Pallnatoke verdr var vidkomu þeirra Sigvalld. r ok Þorkill, þar spyr hann, huer ad ræþr lidi þessu, er hann sa Skiþinn ok Herbunadin, huer ed miog var vandader, ok af þui þottist Pallnatoke vita, ad þetta mundi agiætir Menn vera. Maþr stendr upp i liptingu i raudum kirtli, þar var Sigvalldi. Hann heilsar Pallnatoki Jall, ok siþan mællti hann: þetta eru Synir Strut-Haralds, Brædr tuo, ok heiti eg Sigvalldi, enn Brodr min Þorkill, ok er þad eirindi okkart hingat, ad ver vilium til lids med ydr med þeim monnum vorum, er ydr tikir niotandi af voru lidi. Pallnatoke suarar: Gott ord ris af ydr Brædr, enda er þad iptir kynferdi ydru.

Siþann ræþst Pallnatoke um vid Menn sina, huort vid þeim skal taka eþr ej. Pallnatoke seigir sier kunnugt um ætt þeirra brædra, ad þeir voru Velbornir menn. Enn þeir urdu a þad sattir, ad Pallnatoke skilldi raþa firir þann veg sem hann villdi, ok kolludu þad sitt Raþ, er hann tæke up.

Siþann mællti Pallnatoke til Sigvallda: Ef þier vilied hier vera i Joms-

De lade sina skepp utanföre borgsporten, och så snart Palnatoke Jarl blef skeppen warse, geck han, såsom han alltid war wan, med mycket manskap upp till Kastellet, som war anlagdt öfwer Fästningsporten, samt då Palnatoke märkte Sigwalds och Thorkels ankomst, frågade han, hwem som wore höfdingar för detta krigsfolk. När han såg skeppen och härbonaden, som war ganska prydelig tyckte Palnatoke neml. sig kunna förstå, att detta måtte wara berömlige män. I detsamma steg en man upp i bakstammen, klädd i röd tröja, och det war Sigwald. Han helsade på Palnatoke Jarl, och sedan sade han: Wi äro twänne bröder, Strut-Haralds söner, jag heter Sigwald men min broder Thorkel, och är det wårt ärende hit, att wi wilja komma Eder till undsättning tillika med dem af wåra män, som I finnen kunna wara Eder till gagns. Palnatoke swarade: Godt tillbud röjes af Eder Bröder, som är enligt med Eder börd.

Sedan rådgjorde Palnatoke med sina Män, om de skulle antaga dem eller icke. Palnatoke sade sig kunnog wara om deßa bröders ätt, att de woro wälborne Män. Omsider förenade man derom, att Palnatoke skulle då ensam råda som honom behagade, och wille de anse som gemensamt beslut hwad han härwid tillgjorde.

Derefter talade Palnatoke till Sigwald: Om I wiljen förblifwa här uti Joms

Jomsborg, þa skulu þier vita aþr laug vor, ok seigir hann þann Sigvalldi. Siþann var uplokit Borginni, enn þeir Brædr jata sier undir laug þeirra. Siþan roa þeir Skipum sinum inn i Borgina, ok iptir þad þeir voru komner i Borgina, var reint lid þeirra, huert þeir voru allir lidfærir ad ganga i laug þeirra Jomsvikinga; enn su vard raunin, ad helmingr vard nytr lids þeirra, enn annar helmingr vard aptur sendr, ok þa vard tekit vid Sigvalldr ok brodr hans, ok halfu hundrudu mans, ok eru þeir leiddir i laug þeirra Jomsvikinga. Ok ef siþann koma nokkrar sakir þessara manna, þa skal Pallnatoke um þad dæma.

Jomsborg, så bören I förut wara underrättade om wår Lag, hwilken ock så blef Sigwald kungjord. Sedan öppnades borgen och bröderna underkastade sig deras lag. Efter detta rodde de sina skepp inom Fästningen, och sedan de woro inkomne i Borgen, undersöktes deras manskap, huruwida allesammans woro swarsgode att ingå uti Jomsborgarnes Samfund; men, sådant röns befans, att hälften af detta krigsfolk wardt godkändt, men andra hälften sändes tillbaka, hwarefter Sigwald och hans Broder, tillika med halfthundrade Män blefwo antagne och införde uti Jomswikingarnes Sällskap; och derest sedermera några mål deße män rörande, förekomma kunde, då egde Palnatoke att deröfwer döma.

XIV. Kapitule.

Fra Vesete ok Strut-Haralldr Jarl; Missættir þeirra ok Vinattumal.

Nu er þar til ad taka, ad Vesete spyr Fiar uptokuna, ok verdr þeim ej vel vid þad, ok tekr hann þad raþ fyrst, ad hann setr aptur Sonu sina af ollum Giarningum (þui ad Vesete var vitr Maþr), ok fer hann fyrst ad hitta Svein Konong, ok seigir honum ranit. Konongr ræþr honum ad hitta Strut-Haralld, ok bei-

14. Capitlet.

Om Wesete och Strut-Harald Jarl: Deras oenighet och förlikning.

Nu är det att omtala, huru som Wesete blef underrättad om hans Egendoms förlust, hwaröfwer han icke blef wäl till mods, och fattade det Råd, att ej omnämna för sina Söner allt det som bedrifwit war (ty Wesete war en förståndig Man), utan begaf sig bort, att först träffa Konung Swen, för hwilken han berättade det Rån, som föröfwadt

þeida hann bæta firir Sonu sina, sue ad þu siert vel sæmdr af. Veseti jatar þessu, ok fer a Fund Harallds Jalls, ok beidr hann bæta firir Sonu sina: Enn Jall lietst ej bæta mundi, þo þeir tindi sier kid eþr kalfa. Vesete sendi nu menn til Konongs, ad seigia honum, ad Jall vil eigi bæta rænit. Enn Konongr bad hann lata vera kyrt, ok lietst mundi senda menn til Jalls med þeim Bodum, ad þeir sættist; ok suo giordi hann. Enn er Jalli komu þessi Ord, þa sagdist hann ej mundi hier fyrir bæta eþr Fie giallda. Ok er Konongr spyr Ord Jalls, þa sendir hann honum bodun oþru Sinni med monnum sinum med þeim Erindum, ad Jall kiæmi a hans fund, ok suo giordi hann. Konongr sagdi huern skadi Synir hans hafdi giort Veseta, ok bidr hann bæta fyrir þa. Enn hann sagdi Veseta hafa offengit fiar þess, ok lietst hann ej mundu bæta fyrir þad, þott Ungmenni tæki nokkra Saudi eþr Naut sier til Matar. þa mællti Konongr til Jall: Nu mat þu fara heim ef þu villt, ok hef eg nu sagt huad eg villda þier: Enn sø mun eg ummæla, ad þu abirgist þier sialfr ok Fie þitt firir Veseta ok sonum hans, ok munnum vier onguan hlut i eiga huersu sem fer med Yþr, þott þu þurfir Lids vors, er þu villt nu ej hafa þad, er eg mæli firir þier, enn

wadt war. Konungen gaf honom det Rådet, att fara till Strut-Harald, och bedja honom böta för sina söner, så att han måtte hafwa fullkomlig heder deraf. Wesete lofwade det, och besökte Harald Jarl, med begäran, det wille han böta för sina söner; men Jarlen utlåt sig, att han ej böta månde, för det de tagit sig några Killingar och Kalfwar. Wesete sände nu Män till Konungen med Berättelse, att Jarlen icke wille betala Rånet. Konungen bad honom härwid låta bero, och sade sig wilja sända Män till Jarlen med det Bud, att de skulle förlikas i hwilket Konungen också werkställde. Men när Jarlen fick denna beskickning, då swarade han, sig ej wilja härföre böta eller godset gälda. När Konungen förnummit Jarlens mening, då sände han honom ännu ett Bud igenom sine män, med det Besked, att Jarlen skulle komma till honom, det han ock gjorde. Konungen förestållde honom, hwad skada hans Söner hade Wesete tillfogat, hwilket han bad honom godtgöra; Men han swarade, att Wesete genom wåld samlat sin förmögenhet, och tyckte sig ingalunda böra pligta för det, att unge män tagit någon småboskap eller något nöt till sin föda. Konungen sade då till Jarlen: Nu må du fara hem, om du så will, sedan jag fått säga dig hwad jag ärnat. Men det må jag ännu tillägga, att du må sjelf beskydda dig

enn þad hyggium Vier, ad þui muni verr radit, seigir Konongr. Haralldr Jall suarar, ok seigist sialfr muni aþirgiast sier ok Fie sitt; ok allitit er eg hræddr um þad, seigir hann, ok em eg ohræddr vid Veseta ok syni hans. Iptir þad fer Haralldr heim.

þad er sagt, ad Veseti ok synir hans frietta vid tal Konongs ok Harallds Jalls, ok þad hann vil ej bæta. Ok nu giora þeir Raþ sin, ad bua ut Fiogur Skipa ok þriu hundrud Manna, ok vanda þad lid sem best ad ollu. Ok fara siþan, þar til ad þeir koma a Sialand, ok taka þar up þrir Bu firi Jalli þau er audugast voru, ok iptir þad fara þeir heim med fie þetta.

Haralldr Jall spyr þetta, ad hann er ræntr þrir Buum, ok nu ihugar hann sitt Mal, ad hann hafi lit hlydni veitat raþum Konongs, ok nu kemur honum i hug huad Konongr hafdi spad honum. Jall sendir nu Menn til Konongr med þeim erindum, ad han vil giarnan, ad Konongr sætti þa. Enn Kongur bad nu Jall hafa Raþ sin þan hinn godu, ok seigist nu ekki muni lata til sin taka. Sen-

dig och din egendom för Wesete och hans Söner; och mände jag icke taga någon del uti det Eder öfwergå kan, ehuru du skulle behöfwa wår hjelp, efter som du icke will rätta dig efter det jag förestält. Men så förekommer det mig, som wäl ett wärre Råd kunde hafwa blifwit dig gifwit, sade Konungen. Harald Jarl swarade, att hän wäl sjelf skulle förswara sig och sin Egendom, och ganska litet är jag bekymrad derom, sade han; ty orädd är jag för Wesete och hans Söner. Sedan reste Harald hem.

Det berättas, att Wesete och hans Söner fått Tidning om Konungens och Harald Jarls samtal, och att Jarlen icke wille böta. De öfwerlade nu med hwarannan, att utreda Fyra skepp med tre hundrade män, samt på bästa sätt utrusta detta manskap med alla nödwändigheter. Sedan foro de bort, till deß de kommo till Seland, hwarest de skörlade trenne de förnämsta Byar för Jarlen, och reste sedan hem med denna fångst.

Harald Jarl sporde det, att trenne hans byar woro sköflade, och nu ihugade han sin angelägenhet, att han litet hade brytt sig om Konungens Råd, påminnandes sig hwad Konungen hade spått honom. Jarlen sände likwäl män till Konungen med det ärendet, att han gerna wille det Konungen gjorde förlikning dem emellan; Men Konungen bad nu Jarlen följa sitt eget goda Råd, och sade att han nu mera icke wille låta sig derom bekymras. Sän-

Sendimenn fara heim aptr ok seigia Jall suor Konongs. Jall suarar: Vier skulum taka til vara raþa, ef Konongr vil sier onguu af skipta.

Harallder Jall fer sier nu Tyglu Skipa, ok þau byr hann sem best ad lidi, ok fer siþann til þess er hann kemr i Borgundarholm, ok rænir þar ok tekr up þriu Bu fyrir Veseta, þau er audugast voru, siþan fer Jall heim i Sialand, ok hefr fie þetta med sier, ok þikist vel hafa framgeingit.

I þennan tima voru synir Veseta i hernadi iptir veniubragdum sinum. Voru þeir huert sumar i vikingu leingstum, heriudu þeir i Austurveg. Var Bue allfrægr af hernaþi sinum; þui hann hafdi jafnan Sigr huatuetna er hann for, ok bardist, vard honum bædi gott til fiar ok frægdar.

Nu er þat til ad taka, ad Vesete spyr fiarskada sina. Hann fer enn a fund Konongs, ok tekr hann vel vid honum. Vesete kiærdi sier firir Konongr, ok seigir ad ofridr giordist milli Landsmanna sialfra: Ef slikt fer fram ad Landsmenn rænast, ok þeir stiorn skilldu hafa i Londinu; ok kuad aþra mundu þar iptir breita; Legst nu þann veg a med okkar hlut Haralld Jall um stund, ad þad horfir til Mann-drapa med okkar, ef þeir eigit onguan þatt i. þad

Sändemännen reste hem igen, och berättade Jarlen Konungens swar. Jarlen sade då: Wi skolom då råda oß sjelfwa, efter Konungen icke will häruti taga någon del.

Harald Jarl feck sig nu tio skepp, dem han bemannade med det käckaste krigsfolk, och begaf sig sedan till Börnholm, hwarest han rånte och sköflade för Wesete trenne Afwelsgårdar, de der förnämst woro. Sedan for Jarlen hem till Seland med de wundna egodelar, och tyckte att detta hade wäl aflupit.

När detta tilldrog sig, woro Wesetes söner i härnad efter wanligheten. Alla somrar woro de, det långsta de kunde, i Wiking, och härjade österut. Bue war wida namnkunnig af sina sjötåg; ty han hade beständig seger, ehwarest han ock färdades och stridde, hwarmedelst han förwärfwade sig både rikedom och beröm.

Nu skall omtalas, huru Wesete blef underrättad om den skada han lidit på sin egendom. Han begaf sig derföre ännu en gång till Konungen, som tog wänligt emot honom. Wesete beklagade sig för Konungen, sägande huruledes ofrid uppades mellan landets egne Inbyggare: Att om slikt finge framfara, att landets män röfwa hwarandra, hwilka likwäl skola förwalta styrelsen i landet, så skulle äfwen andra derefter rätta sig. Det synes nu (sade han) skrida till den ytterlighet emellan mig och

Þad kan vera, Herra! ad nu sie betra Adgiordar, enn ißar; þuiad Yþrir Menn eru huorutueggiu. Kongur sagdi: Eg mun bradlika fara til Þings þess, er heitir Is Eyar-Ting, ok stefni eg Iþur þangat, ok skulu þid sættast, eþr eg legg vid utlegd a þann, er ekki sættast vil.

och Harald Jarl, att det liknar sig till mandråp oss emellan, så wita du icke will dig dermed befatta. Det är möjeligt, Herre! att bättre nu kunde härwid åtgöras, än sedermera, ty begge delarne äro wi Edre Mån. Konungen swarade: Jag will skyndesammast resa till det ting, som kallas Is-Ö-Ting, dit jag ståmmer Eder, och skolen I förlikas, eller ock förklarar jag den landsflygtig, som icke förlikas will.

Iptir þad fer Veseta heim, ok so lida stundir fram, þar til þeir fara til þingins: Ok er suo var komit, fer Konongr sialfr til þingsins med miklu fiolmenni, þui ad hann vil nu einn raþa milli þeirra; han hafdi fimtiu Skipa. Haralldr Jall atti skamt ad fara, ok hafdi han tuttugu Skip vel fær. Vesete fer ok til þings ok hefr fimton Skip, enn syner hans voru eige þar. Ok er Konongr ok þeir eru komnir, þa setr Vesete tiold sinn vid sioin hia sundinu þui, er næst var þingin: Enn StrutHaralldr hafdi tialldat Budir sinar þar skamt fra: Enn Svein Konongr setti Tiold sin þar i milli.

Efter detta for Wesete hem, och så framskred tiden till deß de reste till Tinget. När så wida war kommit, begaf sig Konungen sielf till Tinget med stort sällskap, fördenskull att han wille döma mellan dem; han hade femtio skepp. Harald Jarl skyndade sig åfwen på resan, och hade tjugo wel berustade fartyg. Sammalunda reser Wesete åfwen till Tinget med fem skepp, men hans söner woro icke med honom. Och så snart Konungen jemte deße woro ankomne, uppsatte Wesete sina tält wid sjön, bredwid det Sundet, som war Tingsstället närmast. Strut-Harald hade åter uppslagit sina tält icke långt derifrån, men Konungen satte sina emellan deras.

Nu er ad seigia fra Bua Digre hann var i hernadi um sumarit, sem fyrr var frasagt, ok er hann fer heimledis, spir hann ad Faudur hans er ræntir, ok ad þing var stefnt i Is eyum, helldr hann Skipum sinum til Siolanda, ok kemr þar er haufudbær Jalls er a londi upi. Þar var firir

Det är nu att berätta om Bue Digre, att han om Sommaren war i härnad, såsom förr är berättadt, och när han war stadd på hemresan, sporde han sin fader wara rånad, samt att Ting war ståmdt på Is-Ön. Styrde han då sina skepp till Seland, och kom dit hwarest Jarlens hufwudsäte war upp i lan-

firir Raþgiafi hans ok fiehirdir Sudervisi. Enn er þeir Bue voru þar ad komnir, ganga þeir a lond up ok til bæjar Jalls; þeir briotu up hus þad, er fie Jalls var varduëitt i, ok allir hinir dirstu Gripir hans. þeir toku fie allt, enn drapu Sudrvis fiehirdir Jalls. þar tok Bue tuær kistur fullar af gulli, suo ad i huerri voru tygiu pund gulls, ok hafdi Jall feingit þær i Hernadi. Hann tok ok Tignarklædi Jalls Haralldς. Fer Bue nu i burt med fie þetta til Skipa sina, ok fara siþan til þingsins.

i landet. Der tråffades hans Rådgifware och Skattwårdare Suderwise. Så snart Bue och hans mån woro dit komne, gingo de upp å Landet till Jarlens gård, der de bröto opp det hus, hwaruti Jarlens penningar och alla hans dyrbaraste Egodelar lågo förwarade. Alltsammans togo de bort, samt dråpo Suderwise, Jarlens Skattmåstare. Der tog Bue twånne kistor fulla af gull, så att i hwardera woro tio pund gull, som Jarlen i Hårnader hade sig förwårfwat. Han tog åfwen Harald Jarls Hederskládning. Med all denne egendom förfogade sig Bue till sina Skepp, och for sedan till Tinget.

Ok er aleid Dagin, sau menn af þingin, fara fra heimili Haralldς Jalls tutugu Skip, ok er þau nalgast þingit, þa leggia menn i lægie ok ganga af Skipum sinum, ok up a lond med ollu lidi sinu. Bue Digri var alluel buin ad klædum, ok hann hafdi skrautlegur bunadur Strut-Haralldς Jalls, enn þann klædi voru so fie mikit, ad þar komu till tuttugu merkr gulls. Hautt Jalls hefdi Bue ok a haufdi sitt, þann er buin var med tygiu merkur gulls. þeir Brædr Bue ok Sigurdr, giengu med fylktu lidi sinn a þingit alluopnudu.

När något war lidit in på dagen, sågo de som på Tinget woro, att från Harald Jarls hemwist, kommo tjugu skepp, och så snart de nalkades Tingsstället, lade männen skeppen i hamn, och landstego allesamman. Bue Digre war öfwermåttan wål klådd, ty han hade på sig Strut-Harald Jarls prydeliga klådebonad, hwilken war så dyrbar, att den wårderades till tjugo marker gull. På sitt hufwud hade han åfwen Jarlens hatt, som war stickad med tio marker gull. Nu gingo bröderne, Bue och Sigurd, med deras mån i fullkomlig slagtordning och fullt bewåpnade upp till Tinget.

Bue mællti þa til Haralldr Jall: þar er nu, Haralldr, ad þu sækir til gripu þessara, er þu sier mik med-

Då sade Bue Digre till Harald Jarl: Det år nu tid på, Harald, att du försöker bemågtiga dig dessa klenodier,

medfara; ef þu þorir; ok sie nokkur dad i þier; þuir þui ad nu er eg allbuin ad beriast vid þek, ef þu bilar eigi.

Svein Konongr heyrdi ord Bues ok þottist hann vita, ad hann mundi amæli af hafa, ef hann skilldi lata þa na saman ad beriast, er hann hafdi ummællt aþr, ad þeir skulldu sættast. Þad sier Konongr, ad Haralldr hafr ej Lids-afla vid Bua. Konongr þekr nu þad raþ, ad hann geingr med lidi sinn milli þeirra, ok na þeir ekki ad beriast, ok seigist nu vilia dæma um mal manna sina. Bue Digre suarar ok kuedst, alldrei mundi lata kisturnar, er hann hefdi tekit fra Haralldr Jalli, enn Konongr dæmdi um annat alt. Ok nu kemr sa, ad þeir iata þui, ad Konongr giori um alt annat þuilikt sem honum likar.

Þa mællti Konongr til Bua: Ollu skallþu raþa, ok skall þu hafa þitt Mal: þu skallt hafa Gullkisturnar, ok sua mikit fie annat, ad þid Frændr sieud vel af Sæmdir. Enn lausa verdr þu ad lata gripi Jalls, ok giora honum eigi þa suiuirding, ad hann na ekki tignar-klædum sinum. Ok nue verda þeir a þad sætter, ad Jall skuli hafa tignar-klædi sin oll, enn Konongr skilldi giora um hid annat, sem honum þætti iofnudur. Ok nu lætr Konongr umgiora

dier, som du ser mig fårdas med, om du tör och något mod år i dig; ty nu år jag aldeles fårdig att slås med dig, allenast du icke dröjer.

Konung Swen hörde Bues ord, och tyckte sig finna, att han månde wånta sig förebråelse, derest han tillåte dem drabba i hop, då han likwål förut hade sagt, att de skulle förlikas. Det såg och Konungen, att Harald icke hade manskaps-styrka emot Bue. Konungen sökte alltså det rådet, att han gick med sitt krigsfolk emellan deras, så att de ej råkade hwarannan att strida, och sade sig nu wilja döma öfwer sine måns angelågenheter. Bue Digre yttrade sig, att han aldrig månde lemna kistorna, dem han tagit från Harald Jarl, men att Konungen för öfrigt måtte döma i allt annat. Omsider kom det, så wida, att de bifölls, det Konunnen ågde att besluta om allt annat, på sått som honom godt syntes.

Konungen sade då till Bue: Uti allt skall du råda, och bekomma det du åstundar: Du skall få behålla gull-kistorna, och så mycket af andra egodelar, att I frånder dermed kunnen wara hederligen belåtne. Men Jarlens dyrbara klenodier måste du lemna ifrån dig och ej göra honom den wanåran, att han icke skulle återbekomma sin hedersdrågt. Nu blefwo de ock derom ense, att Jarlen skulle få tillbaka allt det som hörde till hans hedersprydnad, men uti allt annat skulle Konungen förordna, som ho-

giora med þeim hætti, som aþr var frasagt. Enn firir þad Jall naer gripum sinum, skal hann gipta Sigurdi Kappu Dottr sina Tofu, ok skulu henni þessi fe heiman fylgia: Skal ej aþtr giallda odruvis uptekt Bua þeirra, er Jall atti. þui giordi hann þan veg Sættina, ad honum þotti likast til, ad Sættin mundi þui betri halldin, ef mægdir tækist med þeim.

honom tycktes jemnast och billigast wara. Således bestyrde Konungen om werkställigheten, på sätt, som redan sagdt är. Men för det att Jarlen återfeck sina klenodier, borde han gifta sin dotter Tofa med Sigurd Kappe, och skulle desza dyrbarheter blifwa hennes hemföljd. Annorlunda skulle ej återgäldas det som Bue tagit ifrån Jarlen. Han beslöt alltså förlikningen på det sättet, att honom tycktes likligast wara det föreningen måtte så mycket bättre hållas, då Skyldemån blefwo deraf delagtiga.

þeir Fedgar toku vel þessu, ok heitir Vesete, ad leggia til vid Sigurd alls fiar þridiung.

Desze fegdar (fader och söner) woro härmed mycket nöjde, och utfäste sig Wesete, att öka Sigurds del med tredjedelen af alla lösören.

Ok likar nu Veseta vel, ok fara allir sættir ad þinginu til Heimilis Strut-Haralds, ok skulu þa þegar takast þessi Raþ, ok er þegar drukkid Brudkaup þeirra med mikillri Tign ok virdingu. Ok iptir Veitslunna fer Kunungr heim. Ok Vesete ok synir hans fera heim i Burgundarholm, ok er Konu Sigurdar i ferd med þeim.

Wesete war nu tillfredsstäld och reste allesamman förlikte ifrån Tinget till Strut-Haralds hemwist., hwarest allt detta skulle gå i fullbordan, och blef straxt deras Bröllop firadt med mycken högtidlighet och heder. Efter gästabudet reste Konungen hem. Afwen Wesete och hans söner foro hem till Bornholm, och war Sigurds hustru i färd med dem.

XV. Kapitule.

Bue ok Sigurdur vitia Jomsborgar.

15. Capitlet.

Bue och Sigurd besöka Jomsborg.

þa er þeir Brædr hofdu skamma stund heima verit, þa fystist Bue ad

När desze Bröder hade en kort tid hemma warit, wiste sig Bue mycket angelä-

ad fara til Jomsborgar, ok auka þar agiæti sitt. Sigurdr vil ok fara, þo hann sie kuangader. Ok þegar vo-radi buast þeir Brædr ok hafa tuat Skip ok hundrud manna, ok giora sem likasta ferd sina, suo sem þeir Sigvalldur hofdu aþr giort.

Fer Bue nu med Monnum sinum til Jomsborgar, ok leggia utan ad Borgar-Dirum. Ok er Haufþingiar verda varir vid komu þeirra, þa ganga Pallnatoke, Sigvallder ok þorkill med miklu lidi i Kastalan, ok þeikiast þegar Mennina. Bue tok til orda ok mællti: þad er erindi mitt Pallnatoke! hingat, ad vier vilium raþast til lids med Ydr. Pallnatoke seigir so: Kunnugt er mier Bue! til ættar þinnar, ok erþu vidfrægr maþr ok agiætr af morgum storvirkium. þa mællti Sigvalldi: Huerninn hafi þier Strut-Haralldr sætst a mal yduar aþr enn þier forud hingat? Bue seigir: þad er laung saga, ad seigia fra vidskiptum vorum, ok ma þad ej i skomu mali inna, nie hadung oll, er vier hofum saman att: Enn þær urdu malaliktir, ad Svein Konongr giordi a millum vor, ok erum vier nu sættir.

Pallnatoke mællti til menn sinat vilie þier taka vid þessum Monnum, ok hætta til ef þeir satt seigia

gelågen, att fara till Jomsborg, för att der öka sitt beröm. Sigurd wille ock resa, ehuru han war gift. Och så snart det wårades gjorde Bröderne sig fårdige med twånne skepp och ett hundrade mån, och fortsatte deras fård på lika sått, Sigwald jemte sina Bröder tillförene gjort.

Seglade nu Bue med sine mån till Jomsborg, och lade sig utanföre Borgsporten. När Höfdingarne blefwo deras ankomst warse, då gingo Palnatoke, Sigwald och Thorkel, jemte mycket krigsfolk, upp i Kastellet, och kånde strax igen dem som anlånde. Bue tog till orda, och sade: Det år mitt årende Palnatoke! att wi wilja komma eder till hjelp och undsåttning. Palnatoke swarade sålunda: Kunnig åst du mig, Bue! till din ått, och åst du en widtfrågdad man, samt berömlig af många Storwerk. Då sade Sigwald: Huru hafwen J kommit öfwerens med Strut-Harald uti eder twistighet innan J foren hit? Bue swarade: Det blifwer en lång berättelse, att tala om wåra stridigheter, och må det icke i få ord kunna medhinnas, ej eller all den förtråtlighet, hwarföre wi med hwarannan legat i delo; men sådant blef slutet på owenskapen, att Konung Swen bilade saken oss emellan, så att wi nu årom förlikte.

Palnatoke tillsporde sine mån om de wille taga emot detta folk, och försöka, huruwida de såga det som sant år

gia eþr ej? Enn alfus er eg ad taka vid þeim, enn mest þo sokum Bua; þui hann er aþr reinder ad Hardfeingl, ok er hann hin mesti kappi, ok munu fair eþr onguer hier i Jomsborg hans Jafningar. Jomsvikingar suara: vier vilium giefa þier leifi til, ad menn þessa i laug vor, ef þu villt: Enn ef nokkrir þeir hlutir koma siþar fram um hagi þeirra, er Stormælum gegni; þa skal þad i Ydar valldi vera, ad um þad dæma. þad er min vilje, seigir Pallnatoke, ed vier tokum vid þeim Brædrum, þuiad oss er ad þeim mikill stirkr.

Iptir þetta er uplokit Borginne, ok leggia þeir inn Skipum sinum. Ok var siþann reint lid þeirra Bræ. dra, ok vard su Raun a, ad firtugur manna urdu iptir af lidi þeirra i Jomsborg, enn tutugur foru i burt.

Nu eru þeir Brædr þar i Borginni i godu yfirlæti ok virdingu af Pallnatoke ok ollum Jomsvikingum.

Heria þeir a sumrum i ymisra landa, ok hafa jafnan sigr þar sem þeir heriast, ok afla sier mikils fiar ok agiætis.

Bue var i hernadi huert sumar med Jomsvikingum, ok i ollum orustum var eingin fremri enn Bue ok menn hans, vann Bue ok med þui mei-

är eller Icke? Men ganska beredd är jag att taga dem ann, och det förnämligast i anseende till Bue, ty han är tillförene bepröfwad i härda nappetag, och är tillika den största Kämpe, och månde få, eller torde hända, ingen här i Jomsborg, med honom kunna jämnföras. Jomswikingarne swarade: Wi wiljom gifwa dig lof att antaga deße män i wårt lag, om du will. Men derest sedermera något, angående deras förhållande, sig yppa skulle, som någon stor och betydande sak anginge; då skall det stå i Edert wåld att derom döma. Det är min wilja, sade Palnatoke, att wi antaga deßa bröder, emedan wi förwänta oß mycken styrka af dem.

Efter detta öppnades Borgen, och lade de in sina skepp: hwarefter bemälte Bröders manskap undersöktes, och blef ett sådant Rön derå, att åttatio Män af deras medfölje blefwo qwar i Jomsborg, men tjugu reste derifrån.

Nu äro deße Bröder här i Borgen, i god undfägnad och högaktning af Palnatoke och alla Jomswikingar.

De härjade om Somrarne i ömse land, och hade jämnan Seger hwarest de stridde, samt förwärfwade sig många egodelar och stort beröm.

Bue jemte Jomswikingarne lågo i härnad hwarje Sommar och i alla strider war ingen käckare än Bue och hans Män, wann och Bue dymedelst så myc-
ket

meiri frægd, sem hann var meiri ok sterkari, enn a þrir menn. Ok hielldu þeir sliku fram huert sumar, enn huert Haust fara þeir aptur i Jomsborg, ok hafa þar vetrar-setu.

XVI. Kapitule.

Ferd Vagns til Jomsborgar. Adsokn þeirra Vagns ok Sigvalldar.

Þad er sagt, ad Vagn oks up a Fione med Faudur sinum Aka, enn stundum er hann med Modrfaudur sinum. Vagn var miog sterkr ad afli, ok odæll i uppaksti sinum, ok eru þær saugn, ad þa Vagn var tugur vetra, þa hafdi hann drepid triu menn. Vagn er nu heima, þar til hann er tolf vetra gamall; ok var hann þa suo sterkr, ad ej fiek þa menn, ad jafningr hans væri, þo fullkomnir væri i allan þroska. Vagn var allra Manna fridast ok vænstr i allri asionu þeiri, er Menn hafa sied, ok um alla aþra atgerfi ok iþrottir umframm aþra menn, ok til vigs ad telia, matti hann siptir afli sinu ok atgeifi. Ok eigi var hann minni ad hug ok arædi; Enn suo var hann hardfeingr, ad Frændir hans mattu varla vid hann sæma.

Ake

fet större loford, som han war större och starkare än andre män, så förhöllo de sig alla Somrar, men höstetiderna återreste de till Jomsborg der de hade winterqwarter.

16. Capitlet.

Wagns färd till Jomsborg. Wagns och Sigwalders strid.

Historien förmäler, att Wagn wäxte upp på Fyen hos sin Fader Ake, och stundom wistades han hos sin Morfader. Wagn war ganska stark till krafter, men tillika ostyrig under sin uppwäxt, och äro sådana sägner om honom, att då Wagn war tio år gammal, hade han redan dräpit tre män. Wagn blef hemma till dess han uppnådt tolf år, då han ock war så stark, att ej funnos de män, som woro hans jämnlikar, ehuru fullkomlige i allehanda starkhets-prof de wara kunde. Wagn war den allrawackraste och behagligaste man i allt sitt anseende, som man någonsin har sett, samt förmer än alla andra Män, uti hwarjehanda tapperhets-rön och manliga konster, och kom det till strids, då war hans förmåga enlig med hans krafter och tillfagsenhet. Icke war han mindre i mod och dristighet; samt så hård att widfås, att hans fränder näppeligen kunde med honom komma-öfwerens.

Ake

Ake. Faudur hans tekr þad raþ, ad hann fær honum tueir skip ok hundrad Menn, ok var eingin elldri enn tuitugur sa er Vagni filgdi, ok eingin ingri enn attian vetra, nema Vagn hann var tolf vetra. Hann bad sier nu ej fleira fa, ok kuadst sialfr mundi fa sier vist, ok þad annad, er hann þurfti ad hafa.

Vagn fer nu med Lidi þessu med endilaungum Danmork hoggr hann ser ospatlika strandhogg. Hann rænir bædi klædum, Vopnum ok Herklædum, ok suo likr, ad Vagn ok Menn hans skortir ej þad, er þeir þurftu ad hafa.

Vagn fer nu med þad, þar til hann komr til Jomsborgar, hann komr þar snemma um solar rod. Hann leggr utan ad steinboganum, enn þegar þeir Jomsvikingar verda vid þetta varir, þa ganga þeir Pallnatoke, Bue ok Sigvalldr med miklu Lidi i Kastalan, sem þeir attu vandi til, ok spira þeir þadan tidinda, ok huerifra þessir menn væri, er komnir eru? þa stod Vagn up, ok spir a moti, huert Pallnatoke væri a Kastalanum? Hann suarar ok kuedst þar vera; Edr huerjer eru þessir tilkomu Menn, er suo rikmanlika lata. Vagn seigir: Ekki skal Ydur þui leina: Eg heiti Vagn, ok er Aka son Pallnatoka son, ok er eg til þess erindis komin, ad eg villdi ra-

þast

Åke, hans fader, beslöt, att lemna honom twänne skepp jemte Etthundrade män, hwaraf ingen war äldre än tjugu år, som skulle följa Wagn, och ingen yngre än aderton år, utom Wagn, som endast war tolf år. Han åstundade nu att icke bekomma flere, och sade, att han sielf skulle förskaffa sig mat-waror, tillika med annat som kunde betarfwas.

Wagn afseglade nu med detta manskap långsefter Danska kusten, och högg sig strandhugg till öfwerflöd. Han sköflade både kläder, wapen och härbonader, hwaraf hände, att för Wagn och hans män icke något felade af hwad som dem nödigt war.

På sådant sätt förhöll sig Wagn, till dess han kom till Jomsborg, hwilket skedde bittida wid Solens uppgång. Han lade till utanföre stenhwalfwet, men så snart Jomswikingarne blefwo detta warse, då gingo Palnatoke, Bue och Sigwalder, med mycket manskap, in i Kastellet, som de woro wana att göra, och sporde derifrån efter tidender samt hwarifrån desse män komne woro? Då stod Wagn upp, och frågade tillbaka igen, om Palnatoke wore i Kastellet? Derpå följde swar, att han wore der; men hwilka äro wäl desse nykomne män, hwilka tala så högmodigt? Wagn swarade: Icke skall det för Eder döljigt hållas. Jag heter Wagn, son af Åke, Palnatokes son, och är i det ärendet, hitkommen, att jag will blifwa anta-

gen

Þast til lidi med Ydr, þuiad eg þotti ekki allhægr heima, ok þottist frændum minum Mal, ad eg færi a burt. Pallnatoke seigir: þiki þier þad radit, ad þu siert hier hægr vidskiptis, ef frændr þinir þottust traut meiga vid þier sæma heima? Vagn seigir: Logit er messt ad mier um stormensku þina, ef þier viljed eigi taka vid mier. Pallnatoke mællti þa til Manna sina: Huerning þikir Ykkur Raþ, huert vier skulum taka vid Vagni, eþr ej? Bue seigir: þad er mitt raþ, ad hann komi hier alldreigi innan Borgar, med skaplindi þad, er hann hefr, ok var honum þo best til min allra sina frænda. Þa mællti Pallnatoke: Vid þier vilja frændir þinir risa Vagn! ok allir þeir ed vita deili a þier. Vagn seigir: Huert menn verda ad þui berir, er þar hia þier standa, ad vilja ekki vid mier taka? Enn eigi var mier þess von af Bua Frænda minum, ad hann mundi ad þessu verki kunnur. Bue seigir: þar em eg þo ad þui kunnur ordin, ad eg fysi ej ad taka vid þier, og helldr villdi eg letia þess, ad vid þier sie tekit. Enn þo skal Pallnatoke þessu raþa, sem ollu odru. Enn huad leggia þeir til Synir Strut-Haralds? seigir Vagn. Sigvalldr suarar: Hafa skulum vier einord til þess, ad vier vildum ad þu kiæmer alldrei i flokk vorn. Pallnatoke mællti þa vid Vagn: Huersu

gen ibland Edre Krigsmän, emedan jag tyktes icke wara till lags hemma, och syntes det mina fränder likligast att jag skulle resa bort. Palnatoke frågade: Tyckes det dig rådligt, att härstädes kunna wara tjenlig i stridsfärder, så wida dina fränder näppeligen kunna kommit till rätta med dig hemma? Wagn swarade: Ljugit är ganska mycket för mig om din frikostighet, derest du icke will taga emot mig. Palnatoke föreställde då sine män: Hwad tyckes Eder rådeligt, skola wi antaga Wagn eller ej? Bue yttrade sig: Det är mitt råd, att han aldrig må komma här inom Borgen, med sådan sinnesbeskaffenhet, som han hafwer, ehuru han hällit mest af mig bland alla sina fränder. Då sade Palnatoke: Emot dig Wagn! wilja alla dina slägtingar uppresa sig, och alla tro sig weta något ondt med dig. Wagn utbrast: Hwad kommer åt de män, som stå här bredewid dig, att de ej wilja taga emot mig? Men ingalunda hade jag det förmodat af Bue min frände, att han skulle wara medwetande om denna tillställning. Bue swarade: Så mycket wet jag, att jag icke är angelägen om ditt emottagande, utan i det stället wille jag afstyrka, att du skulle mottagas. Dock må Palnatoke förordna härutinnan som i allt annat. Men hwad mening hafwa Strut-Haralds Söner härom? frågade Wagn: Sigwalder swarade: Så uppriktige skola wi wara, att

ersu gamall Maþr erþu Frændi? Vagn suarar: Ekki skal eg seigia lygd ad ydr, ok er eg tolf vetra. þa mællti Pallnatoke: þad er ekki laug vor, ad taka vid sua ungum mannum, er vier hofum laugtekna. Vagn seigir: Eg mun þad ej lida, ad þier briotid Laug yduar a mier. Enn þad eru þau sist briotin, ef eg er i framgaungu sem einhuer yduar maþr, þa er þier hafid aþr logtekna, þo eg sie ingri ad alldri, ok siunist mier þa eigi briotin laug yduar; þuiad eg ætla ekki ad undan renna einum yduar Manni, þo hann sie attian vetra gamall, eþer elldri. Pallnatoke mællti: Hallþu ekki leingr a þessu: Eg mun senda þier til Bretlands a fund Biarnar hins Brettska, ok firir frændsæmi okkar, gef eg þier helmings þad riki, er eg a þar. Vagn suarar: Vel er þetta gefit, ennþo vil eg ekki þiggia þad, eþr þau bod er þu bidr. þa mællti Pallnatoke: Huad vil þu þa Frændi! er þu villt eigi þiggia slik bod? þui skal eg nu lisa firir ydur, huad eg vil, seigir Vagn. Eg byd Sigvallder Syni Strut Harallds, ad hann leggi ad oss ur borginni med tuar skip ok hundrud manna, ok reini siþan med Oss, huerier ad betri meiga eþr undan lata: skal þad vera mark ok giort til þess, ad þier tækid vid okkar, ef þeir leita undan. Enn ef eg leita

att wi åstunda, det du aldrig måtte komma i wårt sällskap. Palnatoke frågade då Wagn: huru gammal år du frånde? Wagn swarade: Icke skall jag för Eder säga det som osant år: Jag år tolf år. Då sade Palnatoke: Det tillåtes icke i wår lag, den wi åtlyda, att antaga så ung en man. Wagn genmälte: Ej månde jag det fordra, att I bryten Eder lag för min skull. Dock år den minst bruten, om jag finnes i tapperhet och hjeltemod så pålitelig, som hwar och en af edre mån, dem I tillförene hafwen efter lag antagit, ehuru jag år yngre till ålder. Sålunda synes mig Eder lag icke brusten wara; ty jag årnar icke rånna undan för någon af edre mån, ehuru han wore aderton år gammal eller äldre. Palnatoke sade: Enwisas nu icke långre härmed: Jag will sända dig till Britanien till Björn den Brittiske, och för wår skyldskaps skull, gifwer jag dig hälften af det land, som jag derstädes eger. Wagn swarade: Herrlig år denna gåfwa, dock likwäl will jag den icke mottaga, ej heller det du af mig begårt. Då frågade Palnatoke: Hwad åstundar du då Frånde! emedan du icke will mottaga ett slikt anbud? För Eder skall jag nu upptäcka hwad jag will, sade Wagn. Jag manar Sigwalder Strut-Haralds son att han lägger emot mig utur borgen med twå skepp och ett hundrade mån och blifwe sedan rönt oß emellan, hwilken,

leita undan; ok hæf eg hin minna hlut, þa skulum vier i burtu fara. Ok byd eg þetta ej med minna kappi, enn so, ad Sigvallder beriest vid Oss, ef hann er oruggr kallmaþr, ok hafi hann helldr mans hug, enn blauds kuikindis.

Nu matþu heira Sigvallder! seigir Pallnatoke, huad þessi maþr mælir, eþr huersu litt hann vandar ord ad þier. Enn þess grunar mik, ad þu komir i mikla mannraun med þeim unga manni, af þui so er mikills ummællt af Vagns hendi. Þa kan eg ej ad letia þik, ad þier leggit ad honum, ok giorit slikt illt a monnum hans, er þier meigit; enn ef þier berit hætra hlut, þa vil eg ej, ad þier vinnid a Vagni, firir þui ad þier mun þad ekki vel gefast, sokum þeirrar frændsæmi, sem er Vor a milli, enn takid hann hondum ok færid mid hann, seigir Pallnatoke. Enn þad get eg, ad nu verdi þier reindir.

Iptir þad byr Sigvalldi lid sitt til orustu. Þeir leggia nu ut ur Jomsborg til mots vid Vagn, ok er þeir hittust, slær þegar i bardaga.

Sua er frasagt, ad Vagn ok menn hans giora suo harda griot-hird, ad Sigvallder ok monnum hans, ad þeir meiga

kenhera bäst förmår eller undanwiker. Detta skall wara ett tecken och till den åndan werkställas, att I tagen oß emot, om de draga sig undan; Men derest jag skulle wika och hafwa såmre lott, då skola wi fara wår wåg. Och utbjuder jag ej detta åt någon mindre kämpe, ån Sigwald, att han må slåß emot oß, om han år en redlig man, och mera eger manligt mod ån qwinlig rådhåga.

Nu må du höra Sigwald! sade Palnatoke, hwad denna mannen säger, och huru litet han skråder sina ord till dig. Men det föreståller jag mig, att du kommer i swårt mandomsrön med denne ynglingen, i anseende dertill, att så mycket år berättadt om Wagns tapperhet. Jag kan likwål icke afråda dig ifrån att lägga ut emot honom, och tillfoga hans mån allt det onda du kan förmå; men om du skulle få öfwerhanden, då will jag ej att du dråper Wagn, emedan det icke månde bekomma dig wål, i anseende till den skyldskap, som år oß emellan, utan tag honom fången, och för honom till mig, sade Palnatoke. Dock gißar jag det, att du nu kommer i stor farlighet.

Efter detta lagade Sigwald sitt manskap i ordning till strids. De lade ut ur Jomsborg emot Wagn, och då de möttes, började straxt striden.

Sådan år berättelsen, att Wagn och hans mån gjorde så skarpt anfall med stenkastande, att Sigwald och hans mån-

meiga, ej annad, enn hlyfa sier. Enn ergriot tok til ad fækkast, þurftu þeir Sigvallder ekki ad bida Skot-Vopna af Vagne ok Monnum hans, ad hinir meiga ej annad en hlifa sier. Enn er þad tok ad þuerra, þa beriast þeir med Suerdum alldreingilika, ok þar kæmr, ad Sigvallder lætr undan til londs, ok villdi fa sier griot. Þeir Vagn halldi nu iptir, ok finnast þeir a Londi, ok verdr nu vid ad snuast, huert sem honum þotti betri eþr verra, ok verdr nu onnur aþlaga med þeim, ok verdr nu miklu hardari ok verri, ok verdr þeim Sigvalldi miog tungt.

manskap icke förmådde annat än betäcka sig med Sköldarne. När ändteligen stenkastningen började att saktas, tyckte Sigwald med sitt folk ej wara nödigt, att afbida skottwapnen från Wagn och hans män, efter som de förre icke medhunno mera, än endast betäcka sig. När detta afstadnade, då slogos de med swärd på karlawis, och kom det så wida, att Sigwald gaf sig unnan till lands, att skaffa stenar. Wagn följde efter, så att de träffades på marken, och måste han (Sigwald) nu wända sig om, ehwad han derom tyckte wäl eller illa, och blef nu ett nytt anfall dem emellan, samt mycket härdare och wärre än tillförene, hwilket blef ganska tungt för Sigwald.

Pallnatoke er upi i Kastalanum ok aþrir Jomsvikingar, ok sia a Bardagan. Pallnatoke sier nu, huersu fer, ok mællti, ad þeir skilldu lietta Bardaganum, ok mun ej endast Sigvallder, enn seigir þo, ad þreita skilldi til likta: Enn mitt raþer, ad taka skuli vid Vagn, þott hann sie ingri ad alldri enn mællt er i logum vorum, ok er god von, ad Vagn verdi hinn mesti kappi, ok sua siunist mier, sem fielagar hans sie hinir mestu kappar.

Palnatoke war uppe i Kastellet med andre Jomswikingar, och beskådade striden. Palnatoke, som såg huru det nu stod till, sade, att de skulle lyckta striden, emedan Sigwald ej månde uthärda, hwarföre ock deras tåflan borde slutas. Men (sade Palnatoke) mitt råd är, att man bör taga emot Wagn, ehuru han är yngre till åren, än uti wår Lag föreskrifwit är, och är god liknelse att Wagn blifwer den största hjelte, äfwen som det synes mig, att hans följeslagare äro de fullkomligaste Kämpar.

Nu giordu þeir suo sem Pallnatoke hefr mællt, ad þeir bregda bardaganum, ok hefir nu sionist, huerir meir mattu. Ok taka þeir nu vid Vagni,

De gjorde nu som Palnatoke hade sagt, att de upphörde med striden och blef nu synbart, hwem som mera förmådde. Således togo de emot Wagn, och

Vagni, ok er hann nu tekin i Laug med Jomsvikingum, ok allir menn hans, ad alldra villd ok vilia.

I bardaganum er sagt, ad fielli af Sigvalldi, firtugur menn, enn af Vagni tutugur manna, enn margir voru sarir af huerutueggium.

Ok er Vagn nu med Jomsvikingum i huorja herfor ok styrer skipe, ok er hann sagdr suo hægur maþr, ad eingin er sagdr jafn mikill bardaga-maþr i Jomsborg sem hann.

Vagn var huart sumar i Vikingu, sem aþrir Jomsvikingar, ok setti Pallnatoke yfir mikit lid, ok þott Vagn væri ungr ad alldri, þa var einginn huatari eþr diarfari i ollum hernadum enn Vagn, ok var hann hinn mesti ofrhuge.

Fer nu þessu fram, ad Vagn er i hernadi huert sumar med Jomsvikingum, ok vinna þeir allir samt morg storuirki ok afreksuerk, þo hier sie ekki oll greind. Unnu þeir jafnan sigur ef ollum þiodum, ok so kom, ad onguer menn villdu hafa ofrid vid þa, ef þeir attu kosti, ok gafu þeir sialfum sier i valld þeim, ok eignir sinar allar. Feingu þeir Jomsvikingar þuilikan yfirgang sem þeir villdu, huor er þeir komu. þeir feingu off gulls ok fiar. For frægd þeirra um alla verolldina nordur halfurnar. Ok voru þeir fyrir

och blef han, tillika med alla sina män, intagen uti Jomswikingarnes Lag, med allas wettskap och wilja.

Sagt är att i striden woro fallne af Sigwalds manskap, fyratio, och tjugu af Wagns kamrater, men många woro sare å båda sidor.

Och är nu Wagn med Jomswikingarne i hwarje ströftåg och styrer deras skepp, samt är om honom sagt, att han war så dråpligen man, att ingen i Jomsborg war såsom stridskämpe hans wederlike.

Wagn war alla somrar i Wikingsfärder, såsom de andre Jomswikingar, och sattes han af Palnatoke öfwer mycket manskap, och ehuru Wagn war ung till åren, så fans ingen modigare och djerfware i alla härnader än Wagn, ty han war af det oförskräckaste mod.

For nu sålunda fram, att Wagn wistades i härfärd, hwarje sommar, med Jomswikingarne, hwilka allesamman, med hjeltemod, uträttade många storwerk, ehuru de alla icke äro här beskrefne. De wunno beständig seger öfwer alla folkslag, och kom det såwida, att ingen wille hafwa ofrid med dem, om de sjelfwe egde walet, utan gåfwo sig, med all sin egendom, under deras wäld. Ehwarest Jomswikingarne kommo, fingo de sådan öfwerhand, som de åstundade. De förwärfwade sig otroliga skatter af guld och egodelar. Deras frägd berycktades öfwer norra hälften

fyrir ollum hermonnum. þeir voru heima i Jomsborg huern Vetr.

XVII. Kapitule.

Sottar Pallnatoka. Samræþi þeirra Burislavs Kongs. Haufþiengiatak Sigvalldar. Daude Pallnatoka.

þad er sagt, þa Vagn hafdi verit med Jomsvikingum fiora vetra, ad þeir komu heim, enn er þeir hofdu nokkra stund heima verit i Jomsborg, þa kendi Pallnatoke sier sottar. þa var Vagn Sekstan vetra gamall; ok er Pallnatoke hafdi tekit sottina, þa bioda þeir Burisleifi Kongi a Fund þeirra.

þa mællti Pallnatoke til Konongr: þad er hugbod mitt, Herra! ad eg mun eigi fleiri sottir taka enn þessa, ok ma þad ej undarlikt þikia firir sakir allders mins. Enn þad er mitt raþ, ad maþr sie tekin i min stad, ok sie sa haufþingi hier i Jomsborg, ad skipa þeim malum, sem eg er yfir settr. þa mællti Burisleifr Kongr: Huer tiki þier best til fallinn ad vera hier yfir? Pallnatoke mællti: Margir eru hier agiætis menn ad

ten af werlden. De öfwerträffade alla stridsmän, och woro hemma i Jomsborg hwarje winter.

17. Capitlet.

Palnatokes sjukdom. Hans och Konung Burislavs samtal. Sigwalds antagande till Höfding. Palnatokes Död.

Sådan är berättelsen, att då Wagn hade warit hos Jomswikingarne fyra år, kommo de tillbaka, samt att, när de hade någon tid hemma warit i Jomsborg, kände Palnatoke sig sjuk. Wagn war då sexton år gammal; och sedan Palnatoke blifwit af sjukdom angripen, bådo de Konung Burislav till sig.

Då sade Palnatoke till Konungen: Det är mitt hugbåd (det anar mig) Herre! att jag ej månde få flere sjukdomar än denna, hwilket ej kan wara underligt, i anseende till min ålder. Det är förden skull mitt råd, att en man måtte i mitt ställe blifwa antagen till Höfdinge här i Jomsborg, att skjöta de ärender, öfwer hwilka jag är tillsatt och förordnad. Konung Burislav frågade då: Hwilken tyckes dig skickligast att wara styresman härstädes? Palnatoke swa-

ad hreisti, ok miklir kappar, enn sialf hælinn mun ydr þikia i þui sem eg seigi. Þad hygg eg, ad skorti nokkud a þad eg hef verit. Enn þeir Bue ok Vagn hygg eg ad sieu firir ollum oþrum monnum hier, firir sakir stirks ok iþrotta, ok mestir af sialfum sier um alla atgerui, enn ej hafa þeir skaplyndi med ollu, er meir þotti þeim manne heira, er hier skal fyrir vera. Bue er famalugr ok nokud storlyndur; suo er ok Vagn, hann er fatalader. Enn einginn er vitrari, enn Sigvallder, hann hefr mestann haufþingiaskap, ok hann þiki mier best tilfallinn, bæuþifirir vits ok raþagiordarsakir, ad dæma um þau mal, er hier adgiorast ok adberast kunna. Burisleifer Kongur suarar þa: Opt hafa ydar raþ Oss vel gefist, ok skal þetta hafa, er þier hefit raþlagt, ok tillagid, ok mun okkar ollum best gegna. Enn þad er oss ugganda, ad vjer munum ekki leingi kostr þiha raþa, ok er Oss hid skyldasta, ad hafa hid sidasta. Hefr oss hinn mesti stirkt ad ydr ordit, ok hafa siþan færri riki vort angrat af utlendum þiodum.

Þad er sagt, ad Sigvallder er þessa ekki ofus, ok geingr hann undir

swarade: Här äro många förträflige män i styrka, samt stora Kämpar, dock torde Eder tyckas, som berömde jag mig sjelf i det jag säger, att det förekommer mig, som att något torde saknas (efter min afgång) i det jag warit. Det tillstår jag, att Bue och Wagn äro bägges framom alla andra män, samt oförlikneligen käckast i all tilltagsenhet, men icke äga de alla sådana sinnesförmåner, hwilka, efter mitt tycke, böra anstå den man, som här skall wara föreståndare. Bue är fåtalig, och något högdragen. Sådan är och den kargordige Wagn; men ingen är förståndigare än Sigwald. Han hafwer mest en Höfdings egenskaper, och tyckes mig honom dertill skickligast, både i anseende till hans förstånd och rådklokhet, att fälla sitt omdöme i de mål, som här hända och förekomma kunna. Konung Burisleb swarade då: Ofta hafwa Edra Råd warit Oß till gagns, och skall detta ske, efter det som Ni har öfwerlagt, och tillstyrkt, hwilket månde wara oß allom bäst till gagns. Men det smärtar oß, att wi icke länge månde hafwa förmån af ditt råd, hwarföre och wår skyldighet är att begagna oß deraf till det sidsta. I hafwen warit Oß ett förträffeligt stöd, eftersom wårt rike sedermera sällan blifwit af utländskt folk oroat.

Historien förmäler att Sigwald icke war obenägen härtill, utan åtog sig det-

kes

dir adradi þetta Burisleifr Konongs, Pallnatoke ok allra Jomsvikinga.

ta enligt Konung Burislavs, Palnatokes och alla Jomswikingarnes godtfinnande.

Pallnatoke gefr Vagne riki þad, er hann atti i Bretlandi til eignar ok forraþa med Birni Brettska.

Palnatoke gaf Wagn det riket, som han egde i Brittannien, att ega och förestå tillika med Björn den Brittiske.

Pallnatoke bidr Vagni allra virtra vid lidit, ok for þar um morgum fogium ordum, ok sindi hann þad i þui ad honum þotti miklu skipta, ad þeir giordu vel til Vagns.

Palnatoke önskade Wagn all lycka hos krigsfolket, hwilket han utlade med många fagra ord, och gjorde han sådant, derföre, emedan honom tycktes mycket hafwa uträttat, om de skickade sig wäl emot Wagn.

Ok litlu þar iptir andadist Pallnatoke, ok þotti þad ollum hinn mesti skadi; þuiad naliga þottist eingin hans jafningi i þann tima.

Litet derefter afled Palnatoke, hwilket alla tyckte wara den största förlust; ty näppeligen syntes någon på den tiden, wara hans jämnlike.

Iptir andlat Pallnatoka tok Sigvalldi vid forradum i borgini. Þessir voru þa mestir Hausþingiar i Jomsborg: Vagn Akason, Bue Digri, Þorkill Hæfi ok Sigurdur Kappa.

Efter Palnatokes dödsfall, tog Sigwald emot styrelsen i borgen. Desse woro då de förnämste Höfdingar i Jomsborg: Wagn Akeson, Bue Digre, Thorkel Höfe och Sigurd Kappe.

Er Sigvallder hafdi nokra stund verit ok raþit firir Jomsborg, þa breittist nokkud hattar i Borginni af þeir er verit hafdi um daga Pallnatoka. Eru þar þa konar i borginni tuær netur leingri; ok eru Menn ok a burtu ur borginni tueim nottum leingri: ok stundum verdá averkar i borginni, ok suo einstaka vig.

När Sigwald någon tid hade wistats och warit rådande i Jomsborg, då öfwerträddes derstädes några af de stadgar, hwilken under Palnatokes lifstid blifwit i agttagne; Qwinnor uppehöllo sig i Borgen twänne nätter, och öfwer lofgifwen tid; Så woro ock män utur Borgen twå nätter längre än dem tillåtet war; stundom föröfwades åfwen åwerkan inom Borgen, och enwig män emellan.

Ok er þetta vard Tidinda, for Sigvallder ur borginni ok til fundar vid Burisleif Konongr.

När Tidning härom spordes, reste Sigwald utur Borgen, och besökte Konung Burislav.

XVIII. Ka-

18. Ca-

XVIII. Kapitule.

Gipting Sigvalldar med Astride Dottur Burisleifs Kongs.

Burisleif Konongr atti þriar Dætr, þær er nefndar eru vid Sogu þessa. Astridr hiet hinn äldasta, hun var bæþi vitr ok væn. Gunnhilldr hiet onnr. Garta hiet hinn ingsta. Hennar fick Olafr Konongr Tryggvason. Enn er Sigvallder kæmer a fund Burisleifar Kongs, þa bidr hann honum tuo kosti: þann annan, ad hann mun gefa up Jomsborg, ok ekki hallda hann leingir: hinn er annar, ad hann gefi honum Astridi dottur sina. Konongr suarar: þad hafdi eg ætlad, ad gipta hana tignari manni, enn þu ert Sigvalldr! Enn þa er mier naudsyn, ad þu seit i borginni, ok skulum vier nu raþast um ollsamman, hverring Oss þikir raþligast ad giora.

Siþann hittir Konong Astridi dottur sina, ok spir hana, huersu henni væri ad skapi þessi raþahagr, ad hun væri gipt Sigvalldi; þuiad vier villdum, sagdi hann, ad vier semdum raþ þetta med vitsmunnum, ok þo so, ad Sigvallder ekki færi a burt ur Jomsborgum, þuiad eg þarf hann miog til landvarnar i riki minu. Astridr suaradi; þad er saggdi

18. Capitlet.

Sigwalds trolofning med Astrid, Konung Burislavs Dotter.

Konung Burislav egde trenne döttrar, hwilka i denna saga komma att omnämnas. Astrid hette den äldsta, hon war både förståndig och skjön. Den andra het Gunhild. Den yngsta kallades Garta: hon blef gift med Konung Olof Tryggwason. När Sigwald kom till tals med Konung Burislav, då bad han honom om twänne ting: Det ena, att han måtte få lemna ifrån sig Jomsborg, och icke hålla den längre Konungen tillhanda. Det andra, att han wille gifwa honom sin dotter Astrid. Konungen swarade: Jag hade ärnat, att gifta henne med förnämare man, än du är, Sigwald! Likwäl är det mig angeläget att du blir qwar i Borgen, och skola Wi nu taga alltsammans i öfwerwägande, hwad oß tyckes rådligast att göra.

Sedan gick Konungen till sin dotter, Astrid, och sporde henne, hwad hon tyckte om detta giftermåls förslag, att hon blefwe bunden till Sigwald? Ty jag wille att wi, härutinnan fattade wårt beslut med eftertanka, och det på sådant sätt, att Sigwald icke öfwergifwer Jomsborg, emedan jag behöfwer honom ganska wäl till Landtwärn uti mitt

di hun, ad eg villdi aldrei eiga Sigvallder: Enn þo skulu þier honum ekki fravisa med ollu. þad skal hann, til vinna þessa raþahags, er ej er all-litit. Hann skall komma Skottum af Vindlandi, suo ad alldrei siþan gialldi þeir skatta Dana-Konongr. Hinn er annar, ad hann komi hingat Sveini Konongi af Danmork, enn ekki fiolmennari enn suo, ad þier eigit allt valld a honum. þetta skal hann hafa unnit aþr hann kemr i somu siæng, ok eigi eþa i sina rekkiu hia mier.

Burisleifr Konongr ber nu mal þetta fram fyrir Sigvallder. Vard hann nu hliodr miog vid þetta, ok skildi ad þetta mundi ekki laust fyrir liggia, ok mællti þa af annari stundu: þetta er hardla mikil þraut, Herra! seigir hann, eþr huersu skal eg fa þetta giort? Konongr suarar: Ekki kann eg Brogd ok Slægdir þin, ef þu fær ej raþ til þessa. Enn med þui, ad Sigvallder var fus til raþahags vid Astridi, er þad frasagt, ad Sigvalldr jatar þessu, ok siþan binda þeir þetta med fastmælum miklum sinn a mille, ok skal þetta vera framkomit fyrir þridiu Jol; Enn ef þad efnist ekki iptir þui er akuedit var, þa skulu Mal þessi laus,

XIX. Ka.

mitt rike. Astrid swarade: Så är det sade hon, att jag wille aldrig ega Sigwald. Dock skall du icke bortwisa honom med allo. Detta giftermål skall han på sådant sätt winna, som ej ringa är. Han skall taga Skattskyldigheten bort från Wenden, så att de sedermera aldrig gälda skatt åt Dana-Konungen. För det andra, att han bringar hit Konung Swen af Dannemark, men ingalunda manstarkare, än så, att Ni kan ega allt wåld öfwer honom. Detta skall han hafwa uträttat, innan han får komma i samma säng och i samlag med mig.

Konung Burislav bar detta ärendet fram för Sigwald, som derwid blef mycket tystlåtig, finnandes att detta icke månde ligga löst för honom, och sade en stund derefter: Detta är ett ganska tröttsamt werk, Herre! Men på hwad sätt skall jag få det werkställdt? Konungen swarade: Icke erkänner jag din list och slughet, om du icke hittar på råd härtill. Men emedan Sigwald war angelägen om giftermålet med Astrid, så är berättadt, att Sigwald jakade härtill, hwarefter de, på kraftigaste sätt, beslöto detta sins emellan, så att alltsammans skulle wara werkställdt före tredje Juledagen; men skulle det icke lyckas efter aftal, då komme hela saken att blifwa till intet.

19. Ca-

XIX. Kapitule.

Taksættning Sveins, Dana-Kongs, med Vielfimum ok Prettuisi.

A þessu sama vori for Sigvalldr þegar ur londi med þreggium Skipum ok þriu hundrud manna. Hann fer, til hann kemr vid Sioland, ok hittir þar menn ad mali, ok friettir til, ad Svein Konongr er ad veitslu vid Seks hundrud manna a londi upi, skamt fra þui er Sigvallder var ad londi komin. Ok er Sigvallder þikist ad vissu spurt hafa til Sveins Konongs, þa lagdi hann Skip sin vid nes eitt, þar sem huergi voru önnr Skip i namd, enn þetta var skamt fra þui, er Svein Konongr var ad veitsluni med lidi sinu.

Sigvallder snyr framstofnum a Skipum sinum fra londi, ok teingia saman huert ad stafni oþru, ok leggia saman oll, ok ut arar allar i hareida. Siþann sendir Jall tuitugur menn skilrika a fund Sveins Konongs, ok sagdi, ad þeir skilldi seigia þad Konongi, ad Sigvallder villdi finna hann, ok enn mællti hann: þier skulud suo seigia Svein Konongi, ef hann vill ekki fara ella, ad þar liggi vid allt riki hanns ok hid sama lifid: þier skulud seigia mier sottlerin miog, ok nær ad dauda kominn.

19. Capitlet.

Konung Swen af Dannemark fångas med list och behändighet.

Samma wår reste Sigwald straxt, utur landet med trenne skepp och trehundrade mån. Han for till deß att han kom till Seland, der han träffade folk, som han gaf sig i tal med och af dem fick weta, att Konung Swen war på gästabud med Sexhundrade mån uppe i landet, icke långt ifrån det stället der Sigwald landat. Och när Sigwald tyckte sig hafwa fått säker underrättelse om Konung Swen, då lade han sina skepp wid ett näs, hwarest inga andra farkyg woro i granskapet, och war detta nära utmed det ställe, der Konung Swen war i gästabud med sitt manskap.

Sigwald wände framstammarne på sina skepp från landet, fästade den ena framstäfwen tillhopa med den andra, lade dem alla bredewid hwarandra och samteliga årarne tillreds på tullborden. Sedan sände Jarlen tjugu förståndige mån till Konung Swen, med befallning, det de skulle säga Konungen, att Sigwald wille träffa honom, och tillade än widare: I skolen så säga åt Konung Swen, derest han eljest icke will följa med, att det angår hela riket jemte hans eget lif. I skolen säga, att jag genom häftig sjukdom, är ganska afmattad, och nära till döden.

Sendimenn fara nu þar til þeir koma til bæiarins, ok ganga inn i hollinna firir Konong, ok sa er fyrir þeim var ber þegar up erindi sin. Svein Konongr heyrdi þessi tidindi, ok skilldi huad honum la vid, ad hann fihdi Sigvallder, þad ok annad hann trudi, ad Sigvalldr væri siukleikr ok huergi fær ad fara fra skipum sinum fyrir vanmættis sakir. Fer Kongr þegar ofann til Skipa med ollu lidi sinu þui, er ad þeirri veitslu hafdi med honum verid. Sigvalldr var a þui Skipi er ytst la ok fyrdst londi. Hann la i rekkiu, ok var harla miog þungt halldin. Ok er Sigvalldr sa lidit, talar hann til manna sina, suo þeir mattu skilia er næstir honum voru þad er hann mællti. Þa er þriu tugur menn eru geingnir ut a þad Skip, er næst er londi med Kononge, þa kipi þier af briggium þeim er i lond liggia upi Skipit ok mæli suo: Sokui menn ekki Skipum undir Oss, nie trodi sottleri menn undir fotum; ætlar eg ad Konongr muni fyrst fara. Enn þa Konongr er komin i midskipit med tuitogr menn, þa kipid þeiri brigiu er a milli Skipana er, ok er Konongr er komin med tiu menn a mittskips sialfs, þa kipid þeirri briggiu er a Skip þetta liggr, enn eg mun þa leita mier raþs. Sigvalldr mælli.

Sändemännen begåfwo sig bort och kommo till gården, der de gingo in i Salen för Konungen, hwarefter hufwudmannen för Sändebuden straxt frambar ärendet. Konung Swen afhörde denna Tidning, och eftertänkte hwad magt påliggande det wore, att han finge råka Sigwald, deßutom trodde han att Sigwald wore illa sjuk, och således utur stånd, att, i anseende till sin mattighet, kunna skiljas ifrån sina Skepp. Konungen begaf sig alltså straxt ned till Skeppen med allt det folk, som hade warit med honom till gästabudet. Sigwald war på det Skeppet, som ytterst låg och längst bort från landet. Han låg i sängen med tung andedrägt. Och så snart Sigwald såg (det ankommande) manskapet, tilltalade han sina män på sådant sätt, att de som närmast honom woro, måtte förstå hwad han sade: Så snart Konungen med trettio män äro komne om bord på det Skepp, som närmast landet ligger, då skolen I draga in bryggan, som ligger från landet upp på Skeppet, samt så säga: Allt för många Män kunna dränka Skeppet under oß, och trampa det sjuka folket under fötterna; och föreställer jag mig att Konungen måtte gå först. När Konungen är kommen på det medlersta Skeppet med tjugu män, då boren I draga in den bryggan, som legat imellan Skeppen, och när Konungen ändteligen

mællti þetta med litlum mætti, enn þo mætti þad skilia.

Svein Konongr kemr nu med lid sit, hann mælti, huert Sigvalldr væri allmælt litill? Honum var sagt, ad miog þyrri mætti hans. Konongr fær nu a þad Skip er næst er londi, ok suo siþan huert af oþru, þan til hann kemr a hid ysta Skipit. Menn Sigvallds foru nu med ollum hlutum suo, sem hann sagdi fyrir ok hafdi raþ tilgiort.

Ok er Svein Konongr er komin med tiu menn a þad Skip er Sigvalldr ligger a i spurd Konongr, huert Sigvalldr hefdi mal sitt? Honum var sagt, ad so væri ad kalla. Siþann geingur Konongr aptur i lyptinguna ok þar ad er Sigvalldr la, ok litr niþr, ok spir, huert hann ma heyra ord hans, eþr huer tidindi hann kunni ad seigia honum, er sua stort ligger vid ad þeir findist? Sigvallder seigir: Litþu niþr ad mier Herra! þa matþu helldr heyra ord min ok mal, þuiad eg er nu liodmælin. Enn er Konongr litr niþr, ta tok Sigvallder yfir um Konongr baþum hondum ok hiellt honum med ollu fast, ok er hann þa ej allt mattdreigin. Iptir þad kallar Sigvalldr suo hatt, ad heyrdi a all Skipin, ok bidr ad taka up oll ak-

sigen hunnit upp på mitt egit Skepp, då dragen I jemwäl in den bryggan, som wid detta Skepp ligger, sedan skall jag draga försorg om det öfriga; Sigwald talade detta ganska maglöst, dock så, att det kunde begripas.

Konung Swen kom nu med sitt manskap, och frågade, om Sigwald wore mycket swag? honom swarades, att han led af myck:n hetta och törst. Konungen steg omsider upp på det skepp som låg närmast landet, och sedan det ena efter det andra, till dess han kom på det yttersta skeppet. Sigwalds män förhöllo sig i allt på det sättet som h:n befallt och förut öfwerlagt.

Så snart Konung Swen med tio män kommit upp på det skepp, hwarest Sigwald låg, frågade Konungen, om Sigwald orkade tala? Honom blef swarat, att sådant wore i knappaste laget. Sedan geck Konungen till bakstammen (Kajutan) der Sigwald låg, lutade sig neder och sporde, om han kunde höra hans ord samt hwad Tidning han hade att säga honom, på hwilken så stor angelägenhet berodde, att de derföre skulle råkas? Sigwald swarade: Lute dig bättre ned till mig, Herre! på det du desto bättre måtte höra mina ord och sjelfwa saken; ty jag är nu lågmält. När ändteligen Konungen böjde sig ned till honom, då grep Sigwald omkring Konungens bägge armar, samt höll honom helt fast: och war han då icke utan krafter. Derefter ropade Sigwald så

akkerin ok takid til ad roa sem skiotast ok fastast fra londi. Ok suo giordu þeir ad þeir roa sem skiotast fra londi. Þo var ok a byr godr.

så högt att, det hördes öfwer alla skeppen, med befallning att lyfta alla ankarne, samt taga till att ro som hastigast från landet. Så gjorde de ock, att de rodde det snällaste som de kunde från landet. Då war ocksä winden god.

Enn þau seks hundrud manna er med Konongr voru, standa nu iptir a londr upe, ok horfa a burt-for Konongs, ok þikiast ekki vita, hue gegna mundi þessi breitni.

De sexhundrade män, som warit Konungen följagttige, stodo qwar på landet och beskådade Konungens bortresa, kunnandes icke begripa, hwad denne hastiga förändring hade att betyda.

Þa mællti Svein Konongr: Huad er nu Sigvallder! hui vilþu suikia mier. Eþr huad bersþu fyrir? Sigvallder suarar: Ekki ætla eg ad suikia Yþr, enn fara skalþu med mier til Jomsborgar, ok skal eg veita Yþr allt til virdingar, þad eg ma, ok skulu þier velkomnir med okkar, ok munu þier þa vita til huers ad kemr, þa þier komid til veitslunar, er vier hofum Yþr hugad ok buid. Ok skulum vier allir til Yþar luta ok þiona, ok veita Yþr alla sæmd er vier meigan framast i alla stadi, suo sem verdogt er. Konongr seigist þetta þiggia mundi ur þui sem raþa var.

Konung Swen frågade då: Hwad är nu på färde Sigwald! hwarföre will du swika mig? eller hwad har du att förebära? Sigwald swarade: Icke ärnar jag swika Eder, men fara skall du med mig till Jomsborg, och skall jag bewisa Eder wördnad på allt sätt, så mycket jag förmår. Wälkommen skall Ni wara hos oß, och månde Eder orsaken blifwa kungjord då Ni kommer till det gästabud, som wi hafwe för Eder ärnadt och tillredt. Alla skola wi oß efter Eder rätta, och Eder uppwakta, samt all den ära och wördnad bewisa, som wi uti alla mål på wärdigaste sätt kunna åstadkomma. Konungen sade sig detta wilja mottaga, efter som tillstäldt war.

Sigla þeir nu Austur til Vinlands ok þar til þeir koma til Jomsborgar, ok þionar Sigvalldr Konongiunm i ollu þui, sem verdogt var. Ok

De seglade nu öster ut till Winland till deß de kommo till Jomsborg, och blef Konungen, enligt sin wärdighet, af Sigwald på allt sätt betjenad, hwar-

Ok giora nu Jomsvikingar veitslu a moti Sveini Konongi.

Nu seigir Sigvallder Konongi-num, huet sok sie til þess, ad hann hafi fluttan hann ur londi, ad hann liets hafa bedit til handa honum Dottur Burisleifs Konongs, þeirrar meijar sem vænst er ok vitrust, ok best ad sier um alla hluti. Giordi eg þad firir vinattu sakir vid Yþr, Herra! ok villda eg ej ad þier mistid hins besta kostar. Svein Kongr spir, huad mær su heiti, er hann hefr honum hugad? Sigvallder suarar: su mær heitir Gunnhillder, er eg hefi bedit Yþr til handa: Enn mier er fostnud onnr Dottur Burisleifar Konongs, seigir Sigvallder, ok heitir su Astridr, ok er þo Gunnhilldr miklu framar ad ollu. Enn þier, Herra! skulud sitia hier i Jomsborg ad Veitslu, enn eg skal fara til Burisleifr Konongs, ok vitia mala þessara firir badum okkar hondum, ok munu þier þa verda visir þessa skiott, ok skal Yþr allt þetta vel gefast.

Hwarjemte Jomswikingarne anstaltade gästabud åt Konung Swen.

Nu berättade Sigwald för Konungen, hwad orsaken wore hwarföre han hade flyttat honom utur landet, neml. att Sigwald hade, honom till handa, anhållit om Konung Burislavs dotter, den skönaste och förståndigaste Mö bland alla, samt härligaste och lisligaste i alla måtto. Detta gjorde jag af wänskap för Eder, Herre! och wille jag ingalunda att Ni skulle gå miste om en så förträffelig klenod. Konung Swen frågade hwad den Jungfrun hette, som han hade honom ärnat? Sigwald swarade: Denna mö heter Gunhild, som jag hafwer giljat Eder tillhanda. Men mig är fästad en annan af Konung Burislavs Döttrar, wid namn Astrid, sade Sigwald, dock är Gunhild mycket för mer på allt sätt. Ni Herre! skall nu blifwa qwar på Jomsborg i gästabud, medan jag reser till Konung Burislav, och afslutar deßa angelägenheter oß båda till fromma, och skall Ni snart derefter blifwa wiß härpå samt allt detta Eder till nöjes aflöpa.

XX. Kapitule.
Fundur ok Vidræþa þeirra Sigvalldar ok Burisleifr Kongr.

Iptir þetta fer Sigvalldar a Fund Burisleifs Konongs, ok taka þeir tal med

20. Capitlet.
Sigwalds och Konung Burislavs Möte och Samtal.

Efter detta reste Sigwald till Konung Burislav, der de gingo till tals med

med sier, ok lietst Sigvallder nu komin til raþahags vid Astridi Dottur hans, ok hef eg nu til leidar komid þui, er til var mællt, ad Svein Konongr er nu komin i vort valld, ok er nu i Jomsborg.

Er Burisleifr Konongr heijrdi þad, ad Dana Konongr var hertekin, þa vard hann feiginn miog, ok villdi þegar ut til Jomsborgar. Enn Sigvallder bad Burisleifr Konongr, ad leggia allt a sin Dom a milli þeirra Konongana. Ok er Burisleifr Konongr heijrdi þetta, sagdi hann ad Sigvallder hefdi honum þui heitit i ummælum þeirra, ad hann skilldi koma Sveini Konongi i hendr sinar, ok vil Burisleifr Konongr þad vist, ok ekki annars kostar a hans dom leggia.

Er Sigvallder heijrdi vidurmæli þessi sagdi hann, ad honum þiki þad illa, ad hann eigi vil dom hans, þar sem eg skal vera magr Iþuar, ok sagdist mundi lata Svein Konongr fara heim aptur til rikis sins, ef Burisleifer Kongr vil eigi þessu jata ok seigist ekki siþr sied hafa firir hans raþi, þott hann villdi vel giora ok sæmelega til suo riks Konongs ok fiolmenns sem Svein Konongr er, sagdi ok mikit mundi iptirkoma, ef honum væri nokkur hneissa gior. Sagdi ok Sigvallder, Konung hafa sier væl truad um sin mal, ok er skylt

med hwarannan, och förment Sigwald, att han nu gjort sig förtjent till giftermål med Astrid, Konungens dotter, emedan, sade han, jag uträttat det som aftalt war, så att Konung Swen kommit i wårt wåld, och är nu i Jomsborg.

Så snart Konung Burislav hörde det, att Dana-Konnngen war till fångatagen, då blef han hastigt pickhågad, och wille straxt ut till Jomsborg. Men Sigwald bad Konung Burislav, att låta wid hans godtfinnande bero det som mellan båda Konungarne wore att uträtta. När Konung Burislav detta förnam, sade han, att Sigwald hade wid deras sista samtal låfwat honom, att bringa Konung Swen i hans händer, och wille Konung Burislav derom wara säker, men icke med annat wilkor låta honom råda.

Då Sigwald hördt detta swar, sade han sig derom illa tycka, att han (Konung Burislav) icke wille låta sig åtnöjas med hans föranstaltande, då jag likwäl (sade han) skall blifwa Eder måg, samt utlät sig, att han månde låta Konung Swen återresa till sitt rike, derest Konung Burislav icke wille bifalla hans föreställning, hwarefter han icke widare årnade befatta sig med hans angelägenheter, om han ej wille höfligt och med anständighet bemöta en så mägtig och manstark Konung som Konung Swen är, dessutom borde man besinna, att mycket månde efteråt hända,

Ok giora nu Jomsvikingar veitslu a moti Sveini Konongi.

Nu seigir Sigvallder Kononginum, huer sok sie til þess, ad hann hafi fluttan hann ur londi, ad hann liets hafa bedit til handa honum Dottur Burisleifs Konongs, þeirrar meijar sem vænst er ok vitrust, ok best ad sier um alla hluti. Giordi eg þad firir vinattu sakir vid Yþr, Herra! ok villda eg ej ad þier mistid hins besta kostar. Svein Kongr spir, huad mær su heiti, er hann hefr honum hugad? Sigvallder suarar: su mær heitir Gunnhillder, er eg hefi bedit Yþr til handa: Enn mier er fostnud onnr Dottur Burisleifar Konongs, seigir Sigvallder, ok heitir su Astridr, ok er þo Gunnhilldr miklu framar ad ollu. Enn þier, Herra! skulud sitia hier i Jomsborg ad Veitslu, enn eg skal fara til Burisleifr Konongs, ok vitia mala þessara firir badum okkar hondum, ok munu þier þa verda visir þessa skiott, ok skal Yþr allt þetta vel gefast.

XX. Kapitule.

Fundur ok Vidræþa þeirra Sigvalldar ok Burisleifr Kongr.

Eptir þetta fer Sigvalldar a Fuud Burisleifs Konongs, ok taka þeir tal med

hwarjemte Jomswikingarne anstaltade gästabud åt Konung Swen.

Nu berättade Sigwald för Konungen, hwad orsaken wore hwarföre han hade flyttat honom utur landet, neml. att Sigwald hade, honom till handa, anhållit om Konung Burislavs dotter, den skönaste och förståndigaste Mö bland alla, samt härligaste och lifligaste i alla måtto. Detta gjorde jag af wänskap för Eder, Herre! och wille jag ingalunda att Ni skulle gå miste om en så förträffelig klenod. Konung Swen frågade hwad den Jungfrun hette, som han hade honom ärnat? Sigwald swarade: Denna mö heter Gunhild, som jag hafwer giljat Eder tillhanda. Men mig är fästad en annan af Konung Burislavs Döttrar, wid namn Astrid, sade Sigwald, dock är Gunhild mycket för mer på allt sätt. Ni Herre! skall nu blifwa qwar på Jomsborg i gästabud, medan jag reser till Konung Burislav, och afslutar deßa angelägenheter oß båda till fromma, och skall Ni snart derefter blifwa wiß härpå samt allt detta Eder till nöjes aflöpa.

20. Capitlet.

Sigwalds och Konung Burislavs Möte och Samtal.

Efter detta reste Sigwald till Konung Burislav, der de gingo till tals med

med sier, ok lietst Sigvallder nu komin til raþahags vid Astridi Dottur hans, ok hef eg nu til leidar komid þui, er til var mællt, ad Svein Konongr er nu komin i vort valld, ok er nu i Jomsborg.

Er Burisleifr Konongr heijrdi þad, ad Dana Konongr var hertekin, þa vard hann feiginn miog, ok villdi þegar ut til Jomsborgar. Enn Sigvallder bad Burisleifr Konongr, ad leggia allt a sin Dom a milli þeirra Konongana. Ok er Burisleifr Konongr heijrdi þetta, sagdi hann ad Sigvallder hefdi honum þui heitit i ummælum þeirra, ad hann skilldi koma Sveini Konongi i hendr sinar, ok vil Burisleifr Konongr þad vist, ok ekki annars kostar a hans dom leggia.

Er Sigvallder heijrdi vidurmæli þessi sagdi hann, ad honum þiki þad illa, ad hann eigi vil dom hans, þar sem eg skal vera magr Iþuar, ok sagdist mundi lata Svein Konongr fara heim aptur til rikis sins, ef Burisleifer Kongr vil eigi þessu jata ok seigist ekki siþr sied hafa firir hans raþi, þott hann villdi vel giora ok sæmelega til suo riks Konongs ok fiolmenns sem Svein Konongr er, sagdi ok mikit mundi iptirkoma, ef honum væri nokkur hneissa gior. Sagdi ok Sigvallder, Konung hafa sier væl truad um sin mal, ok er skylt

med hwarannan, och förmenty Sigwald, att han nu gjort sig förtjent till giftermål med Astrid, Konungens dotter, emedan, sade han, jag uträttat det som aftalt war, så att Konung Swen kommit i wårt wåld, och är nu i Jomsborg.

Så snart Konung Burislav hörde det, att Dana-Konnngen war till fångatagen, då blef han hastigt pickhågad, och wille straxt ut till Jomsborg. Men Sigwald bad Konung Burislav, att låta wid hans godtfinnande bero det som mellan båda Konungarne wore att uträtta. När Konung Burislav detta förnam, sade han, att Sigwåld hade wid deras sista samtal låfwat honom, att bringa Konung Swen i hans händer, och wille Konung Burislav derom wara säker, men icke med annat wilkor låta honom råda.

Då Sigwald hördt detta swar, sade han sig derom illa tycka, att han (Konung Burislav) icke wille låta sig åtnöjas med hans föranstaltande, då jag likwål (sade han) skall blifwa Eder måg, samt utlät sig, att han månde låta Konung Swen återresa till sitt rike, derest Konung Burislav icke wille bifalla hans föreställning, hwarefter han icke widare ärnade befatta sig med hans angelägenheter, om han ej wille höfligt och med anständighet bemöta en så mägtig och manstark Konung som Konung Swen är, dessutom borde man besinna, att mycket månde efteråt hända,

skylt ad eg siae vel firir, suo honum vel liki: Seigist nu Sigvallder hafa unnit slikt sem firir hann var lagt, ad Dana Konung væri a hans fund komin i Jomsborg, bidr nu Sigvallder Burisleifer Konongr ok Astridi vitrliku giora. Ok toku þau þad raþ, ad Sigvallder sae firir. Sigvallder mællti: þad er raþ, ad virda Svein Konong mikid, ok mun Oss ekki annad endast, ok mun hann ej unna þessari Sneipu, þott hann sie eigi diupuitr maþr. Nu hef eg hugsat raþit: Gef honum Gunnhilldi dottur þina med mikillri sæmd, ok giorum for hans hingat med miklum soma. Enn þar a moti skal hann gifa þier allar skulldir ok skattar, suo þu skallt alldrei gefa siþann af riki þinu, ok mun eg fara med malum þessum Iþar a milli, ok þessu sua framfylgia, ad framgeingit verdi. Ok nu jatar Burisleifer Konongr þessu i dom Sigvallda af hendi sinni.

da, om honom någon wandra tillfogades. Sade ock Sigwald: Konungen har förtrott sig, åt mig, derföre är ocksåmin skyldighet att noga tillse, det honom all ting wäl må lika. Och som Sigwald hade fullbordat det honom war ålagdt, så att Dana-Konungen wore nu hos honom i Jomsborg, alltså bad Sigwald Konung Buristav och Astrid att sig wisligen förhålla. Sedan togo de sådant beslut, att Sigwald skulle härom bestyra. Sigwald sade: Det är rådligt, att hedra Konung Swen på allt sätt, efter som å wår sida icke annat kan göra tillfyllest, emedan han eljest icke lärer förgäta det snöpliga som honom händt, ehuru han icke är högwis man. Gif honom din dotter Gunhild med stor hedersbewisning och gör hans hitresa ganska hederlig. Men deremot skall han eftergifwa Dig alla skatter och utskylder, så att Du sedermera aldrig skall utbetala något af ditt Rike, och månde jag i deßa ärender, resa Eder emellan, och dem så bewaka, att de må framgång winna. Konung Buristav bifåll, att, på deß wägnar, Sigwald skulle härom besörja.

XXI. Kapitule.

21. Capitlet.

Samræþi Sigvalldar ok Sveins Dana-Kongs. Brudkaup þeirra med Astride ok Gunnhillde, Dæt-

Sigwalds och Konung Swens samtal. Deras Bröllopp med Astrid och Gunhild, Konung Buris-

Dættra Burisleifs Kongs-Festing, Burisleifer ok Þyri, Sistur Sveins Dana-Kongs.

Iptir þetta fer Sigvallder a burt til Jomsborgar a fund Sveins Konongs. Spir Konongr nu, huersu ferid hefr malid? Þad er nu a Iþru valld, Herra! seigir Sigvalldr. Huersu er þess? seigir Konongr. Þad er, ef þier vilied þad tiluinna, seigir Sigvallder, ad gefa up Skatta af Vinlandi Burisleifi Kononge, ok er þad meiri vegrbaþum Ykkar; ad hann sie undir onguan Kong skattgilldr; þui jafnan þikia þad minni kunnungar vera, er skatt giallda. Svein Konongr var hliodr vid þetta. Sigvallder seigir: Hinn er annan kostr, ef þier vilied ej þetta þa mun eg selia Iþr a valld Burisleifr Konongs.

Enn med þui ad Svein Konongr sa, huernin hann var kominn a valld Sigvallda, þa þikir honum betr ad jata þessu, enn ad þola Naudung af Vinda Konong, firir þui ad Burisleifr Kongr var heidinn.

Menn voru þa sendir iptir Burisleifr Konongr, ok kemr hann i Jomsborg. Var þa mal þetta talad a milli Kunungana, ad þad skilldi standa, er Sigvallder giordi millum þeirra.

Iptir

Burislavs Döttrar, Burislavs förmälning med Thyri, Konung Swens Syster.

Efter detta for Sigwald bort till Jomsborg att besöka Konung Swen. Konungen frågade, huru ärendet aflupit? Det är nu i Edert wäld, Herre! swarade Sigwald. Huru är det då? frågade Konungen. Så är det beskaffadt, om Ni will det erhålla, sade Sigwald, att Ni eftergifwer Konung Burislav utskylderna af Wenden, och är det myc-ket tjenligare för Eder begge, att han icke må wara skattskyldig under någon Konung; ty alltid anses de wara ringare Konungar som skattskyldige äro. Wid detta war Konung Swen tystläten. Sigwald sade: Det andra wilkoret är sådant, att om Ni ej detta will, måste jag antwarda Eder i Konung Burislavs wäld.

Som nu Konung Swen förmärkte, huru han war kommen i Sigwalds händer, så tycktes honom bättre wara, att härtill gifwa sitt bifall, än fördraga att blifwa twungen af Konungen öfwer Wenden, ty Konung Burislav war hedning.

Män blefwo då sände efter Konung Burislav, hwilken ock till Jomsborg ankom. Blef då detta ärende emellan Konungarne så beslutet, att det skulle ega bestånd som Sigwald dem emellan afhandlade.

Ef-

Iptir þad, þegar baþir Konongarner voru saman komner, seigir Sigvallder up satt þeirra a milli, ad Svein Kougr skal fa Gunnhilldar dottir Burisleifs Konongs, ok Svein skal upgefa alla Skatta af Vinlandi Burisleifar Kononge. Svein Konongr skal ok festa þyri Sistur sina Burisleifer Konongr. Haralldr Konongr hefr gefid Dottur sini miklar eignir i fostu a Jotlandi, skal þat vera tilgiof Gunnhilldar. Enn þær eignir, er Burisleifr Konongr hefid gefit dottur sinni i Vindlandi, skulu vera tilgiaf þyre, skal hun þad eiga i Vindlandi. Ok iptir upsagda þessu gior, var kuædin a Brullaups stefnu, ok skilldu bæþi vera i einu.

Ok er ad þui kemr, fara Jomsvikingar til bodsins. Ok er Svein Konongr i ferd med þeim, ok er hin tiguligasta veitslu ad ollu, suo menn seigia ej slika verit hafa a Vindlandi.

Þad er sagt, ad hid fyrsta kuolld, er menn satu ad brudkaupin, ad Bruderner satu a hapalli, ok folldudu hardla sitt, suo ad varla matti sia yfir lit þeirra; enn um morgunin iptir voru þær velbunar. Svein Konongr hugdi þa ad yfirlitum Meyanna, huad huer þeirra hefdi, þuiad huorugr hafdi hann fyrr sied enn ad þessu bodi, ok hugdi þad eina

Efter detta, så snart Konungarne woro sammankomne, afkunnade Sigwald förlikningen dem emellan sålunda, att Konung Swen skulle få Gunhild, Konung Burislavs dotter, hwaremot Swen komme att eftergifwa Konung Burislav alla utskylder af Wenden. Konung Swen skulle ock trolofwa sin Syster Thyri med Konung Burislav. Konung Harald hade gifwit sin dotter (Thyri) ansenliga fasta egendomar på Jutland och skulle dessa blifwa Gunhilds morgongåfwa. Men de fastigheter, som Konung Burislav hade gifwit sin dotter i Wenden, borde blifwa Thyris hemföljd, den hon skulle ega i Wenden. Och sedan detta war afslutadt utsattes bröllopsstämman hwilken borde blifwa gemensam.

När så wida war kommit, afreste Jomswikingarne enligt bjudning. Konung Swen war i färd med dem, och hölls ett gästabud, hwilket war i allt affeende så ståteligt, att folket sade, sådant tillförene icke hafwa warit i Wenden.

Det säges, att första qwällen, då Gästerna woro i Bröllopslaget, hafwa Brudarne sutit på högbänken, och woro med så sida och wida slöjor betäckte, att man knappast kunde se deras ansigten. Men om morgonen derefter woro de prydeligen klädde. Konung Swen betragtade då begge Jungfrurnas anleten, emedan han icke hade sett dem förr än wid detta gästabudet, och efter-

fin-

eina er Sigvallder hafdi honum sagt, ok þikir honum nu ekki þann veg, þuiad honum virdtist su konan ollu skartsamari er Sigvallder atti, ok nu sier Svein Konongr oll brogd þeirra Burisleifr Konongs, ok huern veg þeir hofdu sett raþ sin honum a moti. Enn þo var hann sua mi killbriostadur, ad þetta fann ekki a honum, ok fær Svein Konongr sier allt til gledi ok virdingar, þad er han ma i þessari ferd.

Ok þa er veitsluni var slitin, fer Svein Konongs a burt med konu sina Gunnhilldi, ok hefr þria þygie Skipa, hladinn med miklu fe ok morgiem gersemum ok Tuidu lidi, ok kemr hann til Danmerkur i riki sitt, ok fagnar honum allr landslider vel, þann eg er hellst ord, sem Svein Konongr, siae miog yfir vinattu þeirra Sigvallda.

finnade endast hwad Sigwald hade honom sagt, hwilket nu likwäl icke tycktes äga sin rigtighet, i thy att honom syntes den qwinnan i allt behagligare, som Sigwald sielf behållit. Således märkte nu Konung Swen all Sigwalds och Konung Burislavs illistighet, samt huru de rådlagt emot honom. Dock war han så storsinnad, att förtrytsamheten icke märktes på honom, utan mottog Konung Swen med nöje allt som honom till glädje och wyrdning i denna färd war ämnadt.

När ändteligen Gästabudet war ändadt, afreste Konung Swen med sin Hustru Gunhild, och hade trettio skepp, lastade med stora egodelar och dyrbara klenoder, jemte utwaldt manskap, och kom han till Danmark, sitt rike, hwarest allt landsfolket, honom högeligen fägnade, och det talet gick omkring, att Konung Swen icke hade särdeles förtroende till Burislavs och Sigwalds wänskap.

XXII. Kapitule.

Andlat Strut-Haralldr Jarls: ok Erfi-Drykkiar iptir honum.

Nu fara Jomsvikingar heim i Jomsborg, ok breitast nu miog laug þeirra i Borginni, af þui er verit hafdi um daga Palnatoka, ok finna þeir

22. Capitlet.

Strut-Harald Jarls Död: Och Arfwe-öl efter honom.

Omsider reste Jomswikingarne hem till Jomsborg, och öfwerträddes nu mycket deras lag i borgen, emot hwad förr warit hade, då Palnatoke lefde, hwilket också

þeir þad Jomsvikingar, ok eru þo allir sattir um stundar sakir, so ad ekkert er ad tidindum gjort, þar til ad spiriast þau tidindi af Danmork, ad Strut-Harallder er andadr, faudur þeirra Sigvallda ok þorkills. Enn Hemingr brodir þeirra var þa a ungum alldri, er þetta vard tidinda.

Nu þikist Sveini Konongi skildugt ad giora iptir Haralld Jall erfi ef Synir hans enu elldri koma ekki til. Nu hugar Svein Konongr med Spekingum sinum, huersu hann skal rietta mal sitt a Sigvalldi ok þorkili; þui sendir hann bod til Jomsborgar iptir þeim Sigvalldi ok þorkili, ad þeir kiæmi þar og giordi arfit. Ok hittist þar allir samann, ok giordi þa veitsluna, ok hefr' þa skipun, ad hun irdi sem virdugligust.

þeir Jomsvikingar toludu þad med sier, ok mæla þad margir, ad nu mundi Svein Konongr Saumæsuson hefna suiuirdingar sinar, ok grunar þa nu, ad ej munni suo djupsetter vinatu þeirra Sveins Kongs ok Sigvallders, þann veg sem farid hafdi i vidskiptum þeirra, ok þikir þeim þad oraþlikt ad fara þangat, nema þuiad eins, ad þeir feri med sua mikin her, ad Svein Konongr hafi ekkert valld a þeim.

Nu sendu þeir Brædr þau ord a moti, ad þeir mundi koma til veitslunnar, ok mælltu ad Svein Konongr skilldi

ocksä Jomswikingarne funno, och woro alla ense om att följa eget behag, så att icke något war om dem att berätta, förr än den tidning från Danmark spordes, att Strut-Harald, Sigwalds och Thorkils fader, war blifwen död. Heming, deras broder, war då ännu i unga åren, när denna händelse sig tilldrog.

Konung Swen ansåg för skyldighet att göra arfwedl efter Harald Jarl, om ocksä hans äldre söner sig derwid icke infunno. Konung Swen öfwerlade nu med sina Wise män, huru han skulle förhålla sig med Sigwald och Thorkil. Han sände ocksä bud till Jomsborg efter dem, att de skulle komma och bestyra om grafölet. De råkades allesammans derstädes då gästabudet gick för sig med sådan tillredning, att det blef ganska ypperligt.

Jomswikingarne talade det sinsemellan, hwilket ock många sade, att nu mände Konung Swen Sanmäsuson hämnas sin wanära, föreställande sig, att Konung Swens och Sigwalds wänskap icke torde wara så fast och oryggelig, i anseende till hwad som händt hade under deras sammanwaro, hwarföre ock dem tycktes orådligt att fara dit, om ej i den händelsen, att de reste med så stor här, att Konung Swen ej kunde hafwa något wälde öfwer dem.

Nu sände bröderna de ord tillbaka, att de ärnade komma till gästabudet, med begäran, det wille Konung Swen

lå-

skilldi lata bua til veitslunna sem best ad ollu, ok taka til af eignum þeirra brædra sua mikit sem honum likar.

Nu er ad seigia fra þui, ad Svein Konongr lætr bua veitslunna rikuliga, ok bidr hann þangat mikla fiolmenni, ok morgum þiem er margs eru kunnandi, ok giordu sterkan drykk ok afeingian.

Nu er fra þui ad seigia, þegar ad þeiri stundu kemr, ad veitslunna skal sækia; þa fara Jomsvikingar ur londi, ok hafa hid besta lid sitt allt. Þar greinast menn a, huessu mikit lid Jomsvikingar hafi haft af Jomsborg ad þessu sinni. Seigia þad margir, ad þeir hafi haft halptan hundrud skipa, ok hafi þa haft halfan allmenningr af borginni. Enn summir seigia, ad þeir hafi haft attatugur langskip, ok oll stor akaflika. Ok sua seigir Sæmundr hin Frodi, ad þeir suo haft hafi, ok hafi lid þetta miog valdur verit þad, er þeim þotti eirna best til orustu.

Nu fara Jomsvikingar þar til þeir koma vid Sioland i Danmork, ok var þa Svein Konongr þar fyrir, ok var þa buinn veitslun ad ollu. Þar var mikill manfiöldi fyrir, þetta var um veturnatta-skeid. Ok er Svein Konongr hafdi skipad haufþingium Jomsvikinga i holl, þar er han satt sialfr i, þa varþar hin dir-

låta tillreda gästabudet på bästa sätt, i alla måtto, och dertill af deßa bröders egendom använda så mycket honom sjelf behagade.

Derom är nu att förtälja, att Konung Swen låt rikeligen tillaga gästabudet, hwartill han böd ganska mycket folk, tillika med alla dem som wisast woro, och gjorde drycken stark och hetsig.

Bör det nu omtalas, att, så snart stunden infôll till gästabuds-resan, då drogo Jomswikingarne utur landet med allt deras förnämsta krigsfolk, alla förundrade sig öfwer det myckna manskap, som Jomswikingarne denna gången hade haft med sig från Jomsborg. Det säga många att de haft halfthundrade skepp tillika med hälften af innewånarne i borgen. Men somliga säga, att de haft åttatio långskepp, och samteliga ganska stora. Sämund Frode berättar åfwen att de så warit utrustade, samt att till detta krigsfolk warit utrustade dem som skickligast tycktes till strid.

Omsider afseglade Jomswikingarne till deß de kommo till Seland i Danmark, hwarest Konung Swen förut sig infunnit, och war då gästabudet på allt sätt tillredt. Der war en ganska stor menighet församlad, hwilket sig tilldrog om midwintern. När Konung Swen hade utsett rum för Jomswikingarnes höfdingar i den sal, der han sjelf satt, så

27

dirligasta veitslu, first sakir agiætis fiolmennis, ok mānnvals, ok margra tilfaunga annara.

Sigvallder satt a fotskor firir hasetinu, sua sem siþveniu var til, þar er erfi - skilldi drekka, þar til Minne hid fyrsta var inborid. Þad er sagt, ad vid fyrsta kuolld Veitslunnar drekka Jomsvikingar akaflegá, ok fær miog a þa drykrin; Var þeim ok borinn sa allra afeingiasti drykker, sem til var: Ok er Svein Konongr finner þat, ad þeir giordust nalega daudadruknir, med þeim hætti ad þeir voru maluger miog, þa tekr Svein Konongr sua til orda: Hier er nu mikit fiolmenni ok margir agiætis menn, ok vilium vier þad mæla, ad þier tækud up nokkut til skemtunar ok gledi monnum.

Sigvallder suarar: þetta er vel mællt, sem von er ad Iþr. Herra! enn þad þikir okkar upphaflikt vera, ad þier hefit first, þuiad vier eigum i ollum hlutum ad luta til yduarar tignar.

Svein Konongr mællti: þad veit eg menn giort hafa, ad streingia heit til agiætis sier ok skemtunar, ok em eg þess fus, ad vier freistum þessa; þuiad eg þikiumst, þad vist vera, ad sua miklir menn sem þier erud Jomsvikingar, ok agiætan ad allri sæmd ok frægd enn aþrir menn um

så kles der det härligaste gästabud, först i anseende till så stort antal af förträffelige män samt ett utsökt mannawal, och sedan för det mångfaldiga tillfänget af allt annat.

Sigwald satt på fotpallen nedanför högsätet, på sätt som bruklig war, när arf tillträdas skulle, till deß att första Minnet (Dryckes - hornet) war inburit. Historien förmäler, att första gästabuds-qwällen, hafwa Jomswikingarne druckit med ifwer, så att drycken snart angrep dem; ty för dem inbars den aldra hetsigaste dryck som till war. Och när Konung Swen fann att de woro blifne nästan dödeligen druckne, dock med den skillnad att de woro mycket språksamme, då tog Konung Swen så till orda: Här är en stor folksamling, och många ståtelige män, wi wilja alltså gifwa det förslag, att I hitten på något som kunde wara oß alla till skämtan och glädje.

Sigwald swarade: Detta är wäl sagdt, hwilket wi också förestält oß af Eder, Herre! Men det tyckes oß kunna tjena till en god början, om Ni säger först; ty det är wår skyldighet, att i alla mål foga oß efter Eder höghet.

Konung Swen sade: Det will jag män hafwa gjort, att de aflagt löftesförbindelser, sig sjelfwa till beröm och nöje, och är jag derom mycket angelägen, att wi härmed göra försök; ty det tycker jag mig säkerligen kunna weta, att så förnämlige män som I Jomswikingar ären, och så förträffligare,

um alla nordurhafunar heimsins; þó er þad audvitat, þad munni med mennum hætti vera, er þier vilied hafa tiltekit i þuilikri skemtan, ok mun þad vera iptir oþru athæfi Iþru, er þier erud miklu meiri fyrir Iþr, enn aþrir menn, ok er þau liklikt, menn muni hafa þad ad minnum ok agiætum: Enda skal eg ikki undanganga ad hefia þetta gamman.

gare af heder och berôm ån andre mån omkring hela norra delen af werlden, icke, begripligen, kunna låfwa något annat, ån det som med största farlighet år förknippadt, och månde det warda enligt med edert öfriga uppförande, efter som I på alt sått åren förmer ån andre mån, hwarföre det ock år likligt att tappre karlar måste göra sådana berömmelse-löften. För min del skall jag icke undandraga mig, att börja denna gamman.

XXIII. Kapitule.

Heitstreingin Sveins Kongs ok Jomsborgar-Kappa, til Skemtunar ok Gamans.

þess streingi eg heit, sagdi Svein Konongr, ad aþr enn þrir vetr eru lidnir, skal eg komin vera med Her min austr til Einglands, ok þadan ekki a burtu fara, so ad ej sie Her min eptir i Einglandi, suo ad Adalraþr Konongr skal annat huert fallin eþr fluin ur londi, ok skal eg na riki hans. Ok nu aþu, Sigvallder! seigir Svein Konongr.

Hann suarar: Sua skal vera Herra! þa var Sigvallde fært mikit dirshorn. Hann stod up ok tok vid horninu, ok mællti: þess streingi eg heit, seigr Sigvallder, ad eg skal

23. Capitlet.

Konung Swens och Jomswikingarnes löften, till ro och tids ördrif.

Det fasta löfte gör jag, sade Konung Swen, att, förr ån tre år åro förledne, skall jag wara kommen med min hår, öster ut, till England, och ej resa dådan, att icke jag ser min krigshår stadna qwar efter mig i England, så att Konung Adalrad antingen skall wara fallen, eller ock jagad utur landet, och jag intaga hans rike. Nu kommer ordningen till dig, Sigwald, sade Konung Swen.

Han swarade: Det skall så ske, Herre! I det samma blef ett ganska stort djurshorn framburit åt Sigwald. Han stod upp, tog emot hornet sågande: Det bedyrar jag, att jag skall resa till Norriges

skal fara i Noregs velldi ok heria a londum Hakoni Jalli firir hinu þridiu vetr-nætr, ok ekki aptur huerfa fyrr, enn Hakon Jall er drepin, eþr landflotta ordin firir mier, eþr hid þridia, eg skal þar iptir liggia. Iptir þad drakk Sigvalldor af hornit.

Nu fer vel ad, seigir Svein Konongr, ok er þetta vel heitstreingt. Ok leiddi Sigvalldr til sætis, ok gaf honum Jalls nafn, ok kuædst Konongr þess vænta, ad Sigvallder mundi þad best efna, er hann hefdi heitstreingt, ok sagdi þa mikin fiandskap eiga ad launa Nordmonnum.

Iptir þad mællti Svein Konongr: Nu atþu, þorkill Hæe! Huers vilþu heitstreingia? Ok er þad naudsyn, ad þu lætir þier stormannliga verda.

þorkill mællti: þess streingi eg heit, ad fylgia Sigvalldr Brodr minum, ok flotta eigi fyrr enn hann, meþan eg sie skutstafn a skipi hans ok þeir hafa greit rodr sinn undann, ef hann berst a sio vid Hakon Jarl: Enn ef hann berst a londi, þa skal eg ej fyrre flotta, enn eg sie ej Sigvalldr i fylkingu, ok mærki hans er a bak mier.

þettä er vel mællt, seigir Svein Konongr, ok munþu þat vel efna, erþu sua godr dreingr.

Nu

riges rike och härja på Håkan Jarls länder, innan tredje winternatt, och icke derifrån mig begifwa, förrän Håkan Jarl antingen är dräpen, eller landsflygtig worden för mig, eller ock blir tredje wilkåret, att jag skall stupa på stället. Derefter drack Sigwald ur hornet.

Detta skickar sig wäl, sade Konung Swen, och är detta berömligen låfwadt. Sedan ledde han Sigwald till säte, och gaf honom Jarls namn, hwarjemte Konungen sade, sig det förmoda, att Sigwald månde på bästa sätt werkställa hwad han låfwat, emedan han med mycken fiendskap egde att löna Norrmännen.

Efter detta sade Konung Swen: Nu kommer det dig till, Thorkel Häfe! Hwad will du lofwa? Och är det nödwändigt, att du låter dig synas med wärdighet.

Thorkel sade: Det löfte gör jag, att följa min broder Sigwald, och icke fly förr än han, så länge jag ser framstammen på hans skepp, och de hålla sitt roder i lå, så wida han drabbar till sjös emot Håkan Jarl: Men om han strider till lands, så skall jag ej fly förr, än jag icke ser Sigwald i hären, och hans märke är bakom min rygg.

Detta är wäl sagdt, sade Konung Swen, och månde du detta fullkomligen werkställa, om du är så käck karl.

Nu

Nu atþu, Bue Digri! seigir Svein Konongr; ok vitum vier, ad þu munt nokkut [illegible]lmaunlika ummæla, þuiad þu ert sannlika reindr hinn mesti kappi.

Bue mællti: þess streingi eg heit, ad eg skal fara nordr i Noreg med Sigvallder Jall, ok fylgia honum for þessa, sua sem mier endist kallmensku til, ok flia eigi firir Hakoni Jalli, firr enn færri standa af vorum monnum, enn fallnir eru, ok halldast sua vid, medann Sigvallder vill.

Ef suo færi, er eg ætladi, seigir Konongr, ad þu mundir mikilmannlika ummæla, ok er þad iptir annari atferd þinni.

Nu atþu, Sigurdur Kappi! seigir Konongr, ok vilium vier heyra huers þu heitstreingir.

Sigurdr mællti: Skiott er min heitstreingning, ad eg skal fylgia Bua Digri Brodr minum meþann hann er lifs, enn flya ekki fyrr enn hann er liflatinn, ef sua verdr.

Sliks var mier ad þier von, seigir Konongr, ad þu mundir fylgia þui, sua sem Bue Brodr þinn.

Nu atþu, Vagn Akason! seigir Konongr, ok forvitnar mier miog, ad heyra heitstreingning þina; þui þier Frændir erud leingi kappsmenn

Nu hör det dig till, Bue Digre! sade Konung Swen, och weta wi, att du månde något karlawulit ämne omtala, efter som du sannerligen är bepröfwad att wara den största kämpe.

Bue yttrade sig: Jag utfäster mig strängeligen, att jag skall fara nordan ut till Norrige med Sigwald, och följa honom på denna färd, så som jag har mod och hjerta till, och ingalunda fly för Håkan Jarl, förr än ringare antal af wåre män qwarstånda, än de som slagne blifwit, samt på det sättet uthärda så länge Sigwald will.

Om så händer, som jag mig föreställt, sade Konungen, enligt hwad du på hjeltemodigt sätt omtalat, så är det enligt med ditt öfriga förhållande.

Kom nu, Sigurd Kappe! och låt oß få höra hwad du utlåfwar.

Sigurd swarade: Snart är mitt löfte gjort, att jag skall följa min broder Bue Digre, så länge han är wid lif, och ej fly förrän han blifwit död, om så skulle tillbära.

Slikt kunde jag förhoppas af dig, sade Konungen, att du månde hafwa enahanda art med din Broder Bue.

Nu eger du, Wagn Åkeson! att yttra dig, sade Konungen, och är jag mycket nyfiken att höra ditt löfte; ty du, Frände, har länge warit känd som en

menn verid, erþu ok yfirmaþr ad hug ok morgum frækleik oþrum.

en rask hjelte, och är du en förträffligare man, än många andra, uti mod och starkhet.

Vagn mællti: þess streingi eg heit, ad eg skal fara i Noreg, ok filgia frænda minum Bua i herfor þessa, ok halldast vid meþann Bue vill ok hann er lifs. Ok þad ætla eg, ad lata filgia heitstreingin minna, ad ef eg kom i Noreg, seigir Vagn, ad eg skal, fyrir en þridiu Joll, koma i rekkiu Ingibiargar dottur þorkils Leiru; enn drepa hann sialfann.

Wagn utlåt sig: Det försäkrar jag att jag skall resa till Norrige, och följa min frände Bue i denna härfärd, och hålla fort, så länge Bue will och han lefwer. Det ernar jag åfwen att låta åtfölja mitt löfte, att så wida jag kommer till Norrige, sade Wagn, så skall jag innan tredje Juledag wara i säng med Ingeborg, Thorkel Leiras dotter och dråpa honom sjelf.

þad er sagt, ad Biorn hinn Brenski var þa i lidi Jomsvikinga; var ok Biorn einkanlika maþr Vagns; þuiad hann hielt af Vagni riki þad, er Pallnatoke hafdi gefit honum i Bretlandi.

Det är sagt, att Björn den Britiske war denna gången i färd med Jomswikingarne. War också Björn enkannerliga Wagns man; ty han hade af Wagn erhållit det rike att förestå, som Palnatoke hade gifwit honom i England.

Svein Konongr spir, huers Biorn heitstreingi?

Konung Swen frågade, hurudant Björns löfte skulle blifwa?

Biorn seigir: ad filgia Vagne Akasyni sua er eg hefvit ok dreingskap til.

Björn swarade: Att följa Wagn Akeson, så mycket som jag, efter mitt förstånd och mina krafter förmår.

Jomsvikingar giordu heitstreingning þessa mest firir kappssakir af ofdrikkiu. Drukku þeir miog; þui þeim var hinn megnasti drikkr borinn.

Jomswikingarne gjorde dessa löften mest af stolthet, och alltför mycket drickande. De drucko öfwerflödigt; ty för dem war den aldrastarkaste dryck inburen.

XXIV. Ka-

24. Ca-

XXIV. Kapitule.

Astrid, Konu Sigvalldar, renner grun a Raþagiord Sveins Kongs.

Nu iptir þetta foru menn til svefns, ok for Sigvalldr i rekkiu til Astridar konu sinar, ok sofnar hann skiott. Ok er hann hefr sofid um stund, vekr Astridr hann ok spir, huert hann er minnisamt huad hann hefr heitstreingt um kvolldit? Hann kuadst, ekki muna, ad hann hafi neitt heitstreingt. Astridr mællti: Ekki mun þier ad þui verda ad þeir, er eg get til, ok munþu þursa vid ad hafa vit ok raþagiord. Hann suarar: Huad skal nu til raþa taka? þu ert jafnan raþug. Ej veit eg þad nu, enn til mun eg nokkud leggia a morgun, þa þier erud a drykkiu-bordum. Mun Svein Konongr spiria, huert þier munnid heitstreingning Ißar, þa munþu þui suara, ad *olid er annar maþr, ok drikkia hafi morgu ollat*, ok munda eij yfir sæmu mina hafa tekit, ef eg væri okenner. Siþan skalþu spiria Konongr, huad hann vil tilleggia, ad þu komir fram þessari ferd? þuiad þu hefur lijten styrk siþann af Sveine Konge, ef þu fær nu ekki. Lat sem þu þikist eiga þar allt traust undir sem Konongr er fyrir, af þui ad hann þikist nu hafa sigrad þier ok hefnt

24 Capitlet.

Astrid, Sigwalds Hustru, mißtänker Konung Swens förehafwande.

Sedan detta war förbi, förfogade sig männerna att sofwa, och gick Sigwald i säng hos sin hustru Astrid, der han straxt somnade. När han hade såfwit en stund, wäckte Astrid honom och frågade, om han kunde päminna sig hwad han hade låfwat om aftonen? Han swarade sig icke minnas, att han något löfte ingått. Astrid sade: Icke månde det så gå, som dig är ärnadt och jag gißar till, men förstånd och eftertanka månde nu wara dig af nöden. Han yttrade sig: Hwad skall jag då göra? Du plägar ju wara rådig. Icke wet jag det nu (sade hon), men något skall jag wäl hitta på i morgon, då I ären wid dryckesbord. Konung Swen lärer fråga Eder, om I hågkommen Edra löften? Då må du derpå swara: att ölet förändrar munnen, och dryckes hafwa mycket wållat, och skulle jag icke hafwa tagit till öfwer förmågan om jag hade warit nykter. Sedan skall du spörja Konungen, hwad han will tillägga, att du må utföra ditt beslut? ty du hafwer sedan föga understöd att wänta af Konung Swen, om du ej nu kan få det. Låtsa widare som skulle du ega allt förtroende till det göromål som af Konungen sty-

hefnt sin i þessu; ok spir, huessu margir skip hann muni fa þier til ferdarinnar? Ef hann tekr þui vel ok kuedr ekki a, huessu morg, þa skalþu filgia þier ad fast, ok lat adkuædi a þegar, huad hann muni tilleggia? ok seig, ad þu þurfir miog lids, firir þui ad Hakon Jall hefr mikit lid firir. Enn skalþu Sigvallder! vita, huad hann vil tilleggia. Eg get til, honum muni mikit þikia firir, ad heita þier lidi, meþan hann veit ekki huert ferdin tekst eþr ej. Enn þegar ferdin er raþin, þa ætla eg, ad litt fær þu af Sveini Konongi um lidit, þuiad hann mun huerngann ykkar Hakonar spara til daudahoggs, ok þat mundi honum best þikia, ad bader þid hlitud dauda huor of oþrum.

styres, efter som han tycker sig hafwa segrat öfwer dig, samt hämnat sig på det sättet. Fråga äfwen, huru många Skepp han månde beskå dig till denna resan? Tager han detta wäl upp, men utlåter sig ej huru många, då skall du hålla starkt uti, samt strax fråga hwad han ärnar skänka dig? och säg att du behöfwer mycket manskap, efter som Håkan Jarl hafwer en stor krigshär på benen. Ytterligare skall du, Sigwald, påstå att få weta hwad han will låta dig bekomma. Jag gissar dock, att honom månde tyckas swårt wara att låfwa dig folk, emedan han icke wet huruwida färden lyckas eller ej. Men så snart resan är faststäld, då förekommer det mig, som du skulle få ganska litet folk af Konung Swen, ty han tyckes hafwa ärnat hwar och en af eder till banehugg af Håkan, och månde det tyckas honom bäst wara, om I å ömse sidor fördärfwade hwarandra.

XXV. Kapitule.

Huersu Astrid er sann-grunur. Leidungr Jomsvikinga.

Þetta er sagt, ad sua for, sem Astridr gat til; ok er þeir taka til drikiu um daginn, spir Svein Konongr, huert þeir Jomsvikingar mindi

25. Capitlet.

Huru Astrid har gissat sannt. Jomswikingarnes Skepps-rustning.

Det förmäles, att så skedde, som Astrid hade förespått; ty när de togo till att dricka om dagen, frågade Konung Swen, om Jomswikingarne på-

min-

di til heitstreingingar sinar, þeirrar sem þeir hofdu frammi um nottina?

Enn Sigvalldr suarar Sveini Konongi, ok mællti þeim ordum, sem Astridr hafdi lagt i munn honom, ok frietter nu iptir, huad Konongr vil tilléggia? enn þad kemr, ad Svein Konongr seigist mundi fa tutugu Skip til ferdarinnar. Sigvallder mællti: tillagit er godt ad þiggia af einhuerium rikum manni, enn ekki er þetta Konounglikt tillag. þa mællti Svein Konongr, ok var nokkud reiduglígr: Huers beidist þu þa? seigir Konongr. Sigvallder suarar: Skiott er þad ad seigia, firtugur skipa ad monnum ok vopnum þeirra, ad oll sie vel vondud. Konongr seigir: Buin skulu þau oll sem þu beidir, þa er þier vilied fara. Sigvallder suarar: Nu er vel vid ordit ok mikilmannlika, sem von er ad Iþr, ok latid þetta vera vel endt sem þier heitid.

Nu þegar lokid er veitsluni skulu þier fa oll skipin, suo ad ekki verdi saum ad þeim.

Svein Konongr verdr hliodr vid þetta, ok er honum stadr ad suara, ok mællti siþan: Suo skal vera, Sigvallder! sem þu beidir, þo verdr þetta skiotari enn eg ætladi. Sigvallder seigir: Meiri er von ad spiriast i Noreg firirætlan þessa, ef frestast ferdinni, kuedst vænst þikias til

minde sig de löften, som de natten förut hade aflagt?

Sigwald swarade Konung Swen med samma ord, som Astrid lagt honom i munnen, och efterfrågade sedan, hwad Konungen wille tillägga? Det kom så wida, att Konung Swen sade sig wilja låta honom få tjugu skepp till färden. Sigwald yttrade sig: Ett sådant förskott är wäl godt att mottaga af hwar rik och förnäm man, men icke är detta en Kongelig gåfwa. Då swarade Konung Swen, något förtretad: Hwad bedes du då? sade Konungen. Sigwald swarade: Snart är det att säga, fyratio Skepp med manskap och deras wapen, samt att allt måtte befinnas i godt skick. Konungen sade: Allt det du åstundar skall stå tillreds, så snart du will afresa. Sigwald genmälte: Nu är det berömligt och hederligt tillställdt, som man ock af Eder borde förmoda, låt nu ocksä det wäl fullbordas, som Ni hafwer utlåfwat.

Så snart gästabudet slutades, skulle de få alla skeppen, så att deruti icke blefwe något dröjsmål.

Härwid tystnade Konung Swen, och hade swårt wid att swara, men sade omsider: Det skall så ske, Sigwald! som du åstundar, dock händer detta snarare än jag ärnat. Sigwald sade: Wera må man föreställa sig, att denna tillberedning blifwer i Norrige kunnog, om resan förhalas, samt att dåf-

til sigurs, ef eingin niosn færi undan þeim.

Þad er sagt ad Tofa, dottir Strut-Harallds Jalls, mællti til Sigurdar bonda sins. Þu munt fara for þessa, er þu hefr ætlad, og vil eg þess bidia þier, ad þu efnir vel ord þin, ok fylgir vel Bua brodr þinum, ok leif gott ord iptir þier. Enn eg mun þui heita þier, ad eingi maþr skal koma i rekkiu mina medan þu ert i burtu, og eg spir þier lifs.

Siþann mællti Tofa til Bua: Menn eru hier þueir, er eg vil gefa þier til fylgdarmanna, heitir annar Havardr ok er kalladr Hogguandi, enn annor heitir Alsakr Holmskalli. Enn þui gef eg þier menn þessa, ad mier er vel vid þier, ok einord skal eg hafa til þess, ad giarnan villdi eg þier gefinn hafa verit, helldr enn þeim er nu a eg.

Bue tiggr nu Mennina ad henne, ok bad hana hafa tokk firir, ok þegar gefr Bue Vagni frænda sinum Aslak Holmskalla til fylgdar: Enn Havardr filgir Bua.

Nu sitia Jomsvikingar ad veitslu þuilikar stundir, sem akuedit er, ok til var ætlad, ok slitr suo veitslunni.

Iptir þat foru Jomsvikingar a burt, ok bua skip sin med raþi Dana Konongs, ok buast nu Jomsvikin-

båttre liknelse till seger gåfwes, så wida något rykte förut härom icke utspriddes.

Det såges att Tofa, Strutharald Jarls dotter, sagt åt sin man Sigurd: Du må företaga dig denna resan som du hafwer årnat, men derom will jag bedja dig, att du noga håller dina ord, och troget följer din Broder Bue, så att du lemnar godt rykte efter dig. Deremot will jag det låfwa dig, att ingen man skall komma i min säng, medan du är borta och jag spörjer dig wara wid lif.

Sedan sade Tofa till Bue: Män äro här twänne, dem jag will gifwa dig till följeslagare, den ene heter Hawarder, som ock kallas Hoggwande, den andres namn är Aslaker Holmskalle. Derföre gifwer jag dig deße män, efter som jag håller af dig, och må jag uppriktigt bekänna, att gerna hade jag welat wara dig gifwen, helldre än åt den som jag nu eger.

Bue tog emot männerna af henne, samt bad henne hafwa tack derföre. Strax gaf Bue åt Vagn sin frände, Aslak Holmskalle till följesman; men Hawarder följde med Bue.

Jomswikingarne woro wid gästabudet så länge som öfwerenskommit war, och sedan slutades gästabudet.

Efter detta reste Jomswikingarne bort, och tillagade sina skepp med Danmarks Konungs godtfinnande, och gjorde

kingar a herferd til Noregs velldis.

de sig Jomswikingarne redo till härfärd åt Norriges rike.

XXVI. Kapitule.
Fra Sigling Jomsvikinga til Noregis, ok Hervirki þeirra a riki Hakonar Jalls.

Er þeir voru bunir ad ollu, sem þeir villdu, er þad sagt, ad þeir hofdu þadan ok ur Danmork hundrud Storskip, enn sumir seigia hundrud ok fiordatig storskip. þessi skipi voru hladin af agiætum Dyrgripum, ok godum Dreingium, ok allskonar vopnum, margskonar Skiolldum, ok Herklædum godum.

þessir voru mestir Hausþingiar firir lidinu; Sigvallde, Bue Digri ok Vagn Akason. Fara þeir nu vid suo buid, ok lata i haf. Jomsvikingar lata nu i haf, ok gefr þeim vel Byr er þeir fara leidar sinar. þeir koma vid Noreg ok taka Vikina. þad var sid dagsins eþr um nottina, suo komu þeir þar a ollum monnum ovart; þuiad ekki hafdi spyrst til ferda þeirra, aþr enn þeir komu þar um nottina.

Hielldu þeir Jomsvikingar til bæiarins i Tunsbergi, þat var um midnatti, ok toku up allan kaupstádin, ok veittu þar hina hardastu atgan-

26. Capitlet.
Om Jomswikingarnes Segling åt Norrige, och deras Härjande på Håkan Jarls Land.

När de woro i den fullkommeliga ordning, som de wille, säges det, att de hade dädan ur Danmark ett hundrade Storskepp, men somlige säga ett hundrade åttatio stora skepp. Dessa skepp woro lastade med dyrbara egodelar, käcka stridsmän, alla slags wapen, mångfaldiga sköldar och kostliga härkläder.

Desse woro förnämste höfdingar för hären Sigwald, Bue Digre och Wagn Akeson. I sådant skick afreste de till sjös. Jomswikingarne seglade ut på hafwet, och fingo de god wind der de foro sin led. De kommo till Norrige och lade in i Wiken. Det war sent på dagen eller om natten, då de allom owetande dit kommo, ty icke hade något försports om deras färd, förr än de der om natten anlände.

Jomswikingarne ställde sin fart till staden i Tunsberg, hwilket skedde om midnatten. De sköflade hela köpstaden, låtandes stadsboerne wederfaras den härda-

gangu hæiar monnum, bæþi med elldi ok vopnum, ok toku alt i fiarhlutum, þat er þeir mattu hondum a koma, enn drapu mennina, ok mættu þegar margir skiott averkum, ok drepnir. Enn med þui ad kaupbærinn var mest af trie giordr ok vidi, þa tok hann skiott ad brenna, ok med atgangu hersins, er þad fire sagt, ad Jomsvikingar lietu ej firr enn þeir hofdu upbrent allan kaupstadin. þeir drapu giorsamlika alla þa menn er i kaupstadnum voru, ad ekkert mans barn komst i burt. Iptir þat fara Jomsvikingar til skipa sina, ok hielldu nordur firir londit.

Er nu ekki sagt fra hernadi þeirra firr enn þeir koma ollum hernum þar sem heitir Jadri: þeir feingu þa vidradit skipunum ollum. þetta var Jola nottina sialfa er Jomsvikingar komu a Jadar. Tokst þar bratt upganga, skipta þeir lidi sinu i storflokka til hernadar um bigdina, ok er þar mikit bigd ok fiolmennt.

baste åwerkan både med eld och wapen, och togo alla egodelar som dem för händer komma kunde, samt dråpo inbyggarne, och fördswade, i största hast, hwarjehanda öfwerwåld och dråp. Och som köpstaden war till största delen bygd af timmer och träwirke, så tog den strax till att brinna, och medelst krigshärens anfall, enligt berättelsen, aflåto ej Jomswikingarne förr än de hade uppbrändt hela köpstaden. De dråpo mangrannt alla menniskor som i köpstaden woro, att ej ett enda mansbarn kom undan. Sedan begåfwo sig Jomswikingarne till sina skepp, och stälde sin fart nordan ut åt landet.

Om deras härnad är sedermera intet berättadt, förrän de anlände med hela hären till den ort som heter Jadre; der höllo de samråd från alla Skeppen. Det war sjelfwa Julenatten då Jomswikingarne kommo till Jadern. Der gjordes strax landgång och skiftade de sitt manskap i stora hopar till härnad öfwer hela bygden, som war mycket bebodd och folkrik.

XXVII. Kapitule.

Leiksmark Geirmundar, ok Hersagu hans Hakonu Jarli.

Sa maþr er nefndr, er Geirmundur hiet; han var i mestri vidingu, ok lendermaþr Hakonar Jalls, ok ungr

27. Capitlet.

Geirmunders lekmärke och Krigsbud för Håkan Jarl.

En man är nämnd som Geirmund hette; han hölls i största wördning och war Håkan Jarls länshöfdinge, han war ung

ungr ad aldri, var han ok mikils virtr af Jalli. Geirmundur hafdi mest forraþ a Jadri, ok hafdi þar syslu af hendi Jalls. þegar Jomsvikingar komu i bigdina, giordu þeir hina hardrægasta autgaungu þeim monnum er firir voru, bæþi med elldi ok vopnum, ok toku Jomsvikingar upp alla bigdina hver sem þeir komu hina nalægustu. Enn þeir menn er firir voru voknudu, ekki vid godan draum er herbergin logudu, enn adsokti vopnader her med akafa. Geirmundr vaknadi vid þetta sua sem adrir menn, þeir er inni voru honum næstir. Hann tekr þat raþ, ad hann flier undan i lopt eitt, ok nokkrir menn med honum, þuiad honum þottist þar leingst veriast meiga. Ok þegar Jomsvikingar verda varir vid þetta, þa hoggua þeir up loptid i akafa, ok nu sier Geirmundr ad þeir fa ej vid halldist. Geirmunder tekr þad raþ, ad hann hleiper ur loptinu ok kom standandi nidr a strætit. Enn Vagn var þar staddr, ok hio til Geirmundr, ok kom a handleggin firir ofan ulflidinn, ok tok þar af, ok kom hondin nidr a strætit, enn Geirumundr komst til skogar i burt. Gullhringr mikil hafdi filgt hendinni, ok tok Vagn hann ok hafdi med sier. Ok er Geirmundr kemr i skogin, nemr hann stadar þar, er hann matti heyra mal manna,

ung till åren och af Jarlen mycket hedrad. Geirmund war styresman å Jadern, och förwaltade det åmbetet på Jarlens wägnar. Så snart Jomswikingarne kommo i den bygden, utöfwades af dem, emot det folk som der wistades, den grufligaste medfart, både med eld och wapen, och sköflade Jomswikingarne hela bygden, der de närmast åtkommo. De inbyggare, som före woro, waknade icke wid godan dröm, när husen stodo i ljusan låga, och en bewäpnad här trängde på dem med största ifwer. Geirmund, tillika med alla de öfrige män, som woro närmast inne hos honom, waknade härwid. Han fattade det råd, att fly undan i ett loft, samt några män med honom, emedan det kom honom så före, att han derstädes längst måtte kunna wärja sig. Så snart Jomswikingarne blefwo sådant warse, dröto de som hastigast upp loftet, hwarwid Geirmund förnam, att han ej kunde stå dem emot. Geirmund beslöt alltså, att hoppa ned utur loftet, och kom ståndande neder på gatan. Men Wagn, som stod der bredwid högg Geirmund, och träffade honom på armlåggen öfwan för handleden, så att handen blef afskuren och föll neder på marken; Geirmund kom likwäl undan till skogs. En stor gullring hade följt med handen, den tog Wagn och hade med sig. När Geirmund war kommen i skogen, stadnade han der han fick höra

na, þuiad honum totti ofrodlikt væra, ad kunna ekki fraseigia, hverier menn voru þeir er riedu firir hernum, enda slikt viti, er hann hafdi feingit a sier. Geirmunder vard nu vis af ordum þeira Jomsvikinga, ad þeir voru þar komnir, ok suo veit hann, ver unnit hefr a honum.

höra mannamål, emedan det tycktes honom wara oslugt, att ej kunna berätta, hwilka män de woro, som hade befälet öfwer hären, oagtadt det lytesmärke som han hade fått på sig. Geirmund erhöll nu upplysning af Jomswikingarnes tal, att deße woro ditkomne; åfwen blef han underrättad om den som hade honom sårat.

Þad er nu sagt, ad Jomsvikingar hafa a sier vardhalld, ad onguer menn komist i burt ur bigdini, ok þott nokkrir menn leitudu vid ad komast i burt, þo voru þeir skiott drepnir, eþr reknir inn aptur i elldin. Þok ok þa huert hus ad brenna ad oþru, ok suo lauk, ad Jomsvikingar brendu af allan bigdin med ollu þiodin þui, sem þar hafdi verit, suo ad eingi maþr komst undan, enma þessi eirn firinefndr Geirmundur. Hann fer nu burt a merkr ok skoga, ok sua er sagt, ad hann veri i siaks daga a eidimorkum, aþr hann kemr til bigda, ok þegar hann finnr menn ad mæli, kemr hann þa i godan fognud, þegar menn vita huer hann er.

Det säges att Jomswikingarne höllo så noga wård omkring sig, att ingen menniska kunde komma bortt-ifrån bygden, och fastån några bödo till att hjelpa sig dädan, så blefwo de likwäl straxt dräpne, eller wräkte tillbaka in i elden. Hwart och ett hus, det ena efter det andra itändes, hwilket så slutades, att Jomswikingarne brände upp hela nejden med allt det folk, som der hade bott, så att ingen enda slapp derifrån, undantagande allenast den förenämnde Geirmund. Han wankade nu omkring i skogar och marker och har man den underrättelsen, att han sex dagar wandrade i ödemarker innan han kom der bebott war, och så snart han träffade folk att tala med, blef han i god fägnad straxt mottagen, då de fingo weta hwem han war.

Geirmundr fer nu þar til hann spir huer Hakon Jall er ad veitslu, ok Eirekr, son hans, þad var a þeim bæ er heitir a Skugga, enn sa maþr hielt veitsluna er Erlingr hiet, hann var Lendurmaþu Jalls. Þat var sid dags er Geirmundr kom a

Geirmund färdades nu till deß han sporde att Håkan Jarl war i gästabud, med sin son Erik, på den gård, som Skugga heter, och hölls Gästabudet af en man som hette Erling, hwilken war Jarlens Länshöfdinge. Det war sent om dagen då Geirmund kom till Skugga.

a Skugga. Geirmunder geingr þegar i drikkiu-stofuna firir Hakon Jall ok kuæddi hann. Jall satt þa undir bordun, hann tok kuædiuha hans, ok spurdi tidinda? Geirmundr suarar: Mikill eru tidindi ad seigia. Hakon Jall mællti: Med godu skilldu þau koma ok vera. Geirmundr suarar: Eru tidindi, ok eru ill, ok þo sann: egg kann seigia iþr hersogu, ad mikill her er komin i londit, ok fer med hinum mesta ofridr ok styriold, ok giora hin mesta grand a riki iþru, ok vallda þessu Danir, ok þa hygg eg, ad þeir ætli þessu fram ad fara, þar til þeir finna iþr. Hakon suarar reidugliga: þessi tidindi eru illa login ok firir longum munde Noreg aleider vera, ef þier hefdu heriat hingat huert þat sinn, er þier seigid þat, ok ej munu menn firr aflata, ad liuga hier hersogu, firr enn nokkur hangir up firir lygi þessa: ok suo skall vera.

þa seigir Eyrekr: Mælid ekki þetta, Herra! þuiad ej mun sa maþr liuga er nu seigir fra, þuiad hann er inginn lygimaþr. Jall mællti: kennir þu hann, first du ver mal hans, ok fylgir honum suo? Eyrekr suarar: þat hygg eg, at hier sie komin Geirmundr Lendrmaþr iþar af Jadri sunnan ok opt hefr hann vorum betri fagnat, enn nu fognum vier honum. Ekki þekti, eg hann, seigir

ga. Geirmund trädde genast in i dryckesstugan för Håkan Jarl och hälsade honom. Jarlen satt då till bords, tog emot hans hälsning, och frågade efter tidningar? Geirmund swarade: Stora tidningar äro att förkunna. Håkan Jarl sade: Om du kommer med det som godt är, så skall du wara wälkommen. Geirmund swarade: Tidningar äro, men obehagliga, och likwäl sannfärdiga: Jag kan berätta eder krigstidning, att stor här är kommen i landet, som framfar med största ofrid och öfwerwäld, och förorsakar en grufwelig skada i edert rike, hwartill de Danske äro wållande och det gißar jag, att de ärna fara fram, till deß de finna eder. Håkan swarade wredeliga: Denna tidning är falskeligen uppdiktad och för lång tid sedan skulle Norrige hafwa warit ödelagt, om de hade härjat derå så ofta som ni det sagt, och icke lärer folket wända igen att här ljuga ihop krigsbud förr än någon blir hängd för sådan lögn: så skall det ock ske.

Då sade Erik: Tala icke sålunda, Herre! ty icke månde denna mannen ljuga som nu berättelsen gjordt, emedan han icke är någon lögnare. Jarlen frågade: känner du honom eftersom du förswarar hans sak, och biträder honom så mycket? Erik swarade: Det menar jag, att hit är kommen eder Länshöfdinge Geirmund, sunnan ifrån Jader, hwilken ofta bättre undfägnat oß, än wi nu fägna honom. Icke kände jag igen

seigir Hakon Jall, gangi hann hingat til mals vid mier. Geirmundr giordi suo.

Jall mællti. Huer erþu? Geirmunder sagdi til sin. Veit eg, seigir Jall, ad þu munir satt seigia. Enn huer ræþr her þessum mikla? Geirmunder suarar: Sigvalldi heitir fyrimaþr þeirra, Bue Digri var ok nefnder, eirnin Vagn Akason hef eg vittnismal og merki, ad eg lyge þetta ekki, og sinir handar stufin Jarlinum, ok grunar mier, seigir Giermunder, ad faer vikr lidi hiedan af aþr enn mier væntir ad þier gefist, ad eg lig þat ekki, eirninn morgum, oþrum: ok enn liest Geirmunder meiga sanna saugu sina med fleirum sarum er hann hafdi.

Jall mællti: Hat er þu leikinn ok sarliga: eþr vissir þu ekki, huer þier veitti handa-afhoggit, ok þetta mikla sar? Geirmunder suarar: þad ræþ eg af likindum af þui er þeir mælltu, þa er sa tok up Hringinn er filgdi Hendinni, fienadi þier nu Vagn! sogdu þeir, ok þottist eg af þui vita, ad hann mundi hafa unnit a mier, ok þad kannadi eg, ad her þessi mundi vera kallader Jomsvikingar.

Er Hakon Jall heyrdi þessi tidindi, vard hann hardla hriggr, ok mællti, stundu siþar med mikillri ahyg-

igen honom, sade Håkan Jarl, gånge han hit till tals med mig. Geirmund gjorde så.

Jarlen frågade: Ho äst du? Geirmund berättade hwem han war. Jag wet, sade Jarlen, att du månde tala sanning. Men hwilken är rådande öfwer denna stora krigshären? Geirmund swarade: Sigwald heter deras förnämste Höfwitsman, Bue Digre war ocksä nämd, men enkannerligen af Wagn Akeson har jag wittnesbörd och märke att jag detta icke ljuger, (i detsamma framwiste han armstumpen för Jarlen) och gißar jag, sade Geirmund att näppeligen drager krigsfolket hädan, att icke jag förmodar, det du skall finna, att jag icke ljuger detta: och än yttermera bekräftad Geirmund sanningen af sin berättelse medelst flere sår, dem han uppå sig bar.

Jarlen sade: Swårligen äst du beskymfad, och ömkeligen handterad, men wet du icke, hwem som wållat handens afhuggning, och gifwit dig detta stora sår? Geirmund swarade: Det slutar jag likligen af hwad som sades, då ringen uppsogs hwilken åtföljde handen, skynda dig nu Wagn! sade de, och tyckte jag mig deraf kunna förstå, att han månde hafwa tillfogat mig deßa sår, åfwen fick jag weta, att deße stridsmän kallas Jomswikingar.

När Håkan Jarl hörde detta, wart han swåra bäfwande, och yttrade sig, efter en stunds förlopp, med stort be-

ky-

Ahyggiu ok þyngsl: Sannfrodir mu num Vier vera at þessum tidindum, seigir Jall: Enn þad er suo sannast at seigia, ad menn þessa ok her þennan mundi eg syst kiosa, þo til skilldi um alla velia af þeim er eg veit til vera i ollum Verolldar heiminum, ok mun nu vidþurfa vitrlik raþ ok hardfeingi.

Nu let Jall skiott taka drykkiubordin up, ok gek til þeirra Herbergia, er hann skilldi sofa i. Lidr nu af nottin, ok suefr Jall miog litit.

XXVIII. Kapitule.

Hakon Jall letur skiota up Vitum ok Orvarbodum ok skundar ad Lidsafnadur.

Enn um morgunin þegar sendir Jall menn sina Nordr i þrandheim til Hlada, ad seigia Syni hans Sveini Hersogum, ok bidr hann sem skiotast safna lidi um allan þrandheim af sini Tilsyslu, ok bua huert Skip, er tilfeingist, ad monnum ok Vopnum.

Gudbrander, hiet maþr, ok var kallader hinn Huiti, hann var vitr maþr

kommer och mycken swårighet: Wi böra anstålla noga forskning i anledning af denna kunskap, sade Jarlen: Men sannast är det att säga, att deße män och denna här skulle jag minst wilja utse, om det stode i min Wilja att wälja ibland alla dem, som jag wet finnas på hela jordens krets, och månde nu wara högst nödigt, att betjena sig af wisliga råd och starka krafter.

Nu lät Jarlen hastigt undanrödja dryckesborden, och begaf sig till det herberge, der han skulle såfwa. Skred således natten fram, men Jarlen sof ganska litet.

28. Capitlet.

Håkan Jarl låter uppresa Wårdkasar, och sända Pilebud, samt skyndar sig att samla krigsfolk.

Straxt om morgonen sände Jarlen sina män Norr ut i Trondhem till Hlada, att förkunna hans Son Swen krigsbudet, samt bedja honom som snarast samla manskap öfwer hela Trondhem af sitt Län, och att hwart enda skepp som fås kunde skulle utrustas med män och wapen.

Gudbrand hette en man som kallades den Hwite, han war en förståndig

maþr ok rikr, han var nafrændi Hakonar Jalls, ok honum unni hann mest, þegar syni hans lifdu. Gudbrander var med Jalli ad Veitsluni.

Nu fær Hakoni Jalli mikills þessi tidindi, ok hugsar nu a margalund ok aller raþamenn hans hinir vitrustu med honum, huert raþ af skal taka. Var þad hid fyrsta raþ hans, ad skiota up Vitum ok orfarbodum, ok skipa ferdum fra sier i huern veg. Bidr Hakon Jall til huerrium manni, er þorir ad veria sier ok fie sitt.

Jall fer sjalfur þegar af veitslunni med þui lidi er hann fiek til, ok hann fer inn um Raumsdali, ok safnar lidi om Nordmæri ok Sudmæri. Hakon Jall sendir Erlind son sinn ad safna lidi um Rogaland ok Hardaland. Hakon Jall sendir ord ollum vinum sinum þeim, er i londini voru, ad þeir kiæmi allir til hans: Ok jafnvel sendi hann ord þeim monnum er hann var misatter vid, ok bad þa koma til sin, ok sagdist hann þa vilia sættast vid huern mann er þa kiæmi a hans fund, þo alldrei hefdi þeir sua mikit afgjort vid hann, ok kuædst hann mundi þeim nu alt uppgefa, er honum villdi þannan tima lid veita.

Eirekr

dig och förmögen man, och nära frände med Håkan Jarl. Honom höll han ock mest utaf så länge hans söner lefde. Gudbrand war, jemte Jarlen, på Gästabudet.

Förenämnde tidning gick Håkan Jarl mycket till sinnes, och han tänkte sig om på flerfaldiga sätt, samt alla hans rådgifware med honom, hwad utwäg man taga skulle. Det war hans första råd, att låta uppresa Wårdkasar och affärda Pilebud, som skulle fortskyndas man ifrån man. Deßlikes uppmanade Håkan hwarje man som hade mod och lust att wärja sig och sin egendom.

Jarlen for sjelf med största skyndsamhet från gästabudet med det manskap han kunde få tillhopa, samt fortsatte resan till Raumdalen, församlande krigsfolk omkring Norra och Södra möret. Sin son Erlind skickade Håkan Jarl att samla folk ifrån Rogaland och Hardaland. Håkan Jarl sände också bud till alla sina wänner, som i landet woro, att de allesammans wille komma till honom; sämwäl affärdade han sin ordsändning till den som med honom woro uti owänskap, med begäran, det skulle de sig hos honom infinna, sägandes sig wilja förlikas med hwar och en som honom då besökte, fastän de aldrig så myket, hade sig emot honom förbrutit, och utlåswade att han månde alltsammans förlåta dem som honom, wid detta tillfälle, wille bistånd göra.

Erik

Eirekr, son hans, fer Nordr um Raumdali, ok alt hid ytra um Eyrar.

XXIX. Kapitule.

Fundur Eyrekurs HakonarSyne, ok Þorkilli Midlungers.

Þad bar ad, þa er Eireker var i Hamarsundum, ad þar komu a moti honum siaks Herskip, ok ried sa maþr firir lidinu er Þorkill hiet, ok var kallader Midlunger, hann var Vikingr mikill ok illr vidureingnar. Hann var i misætti miklu vid Hakon Jall; þuiad Þorkill hafdi margin illgiordir unnit ok mikin ohægindi veitit a riki Jalls; bædi i Manndrapum ok Fieranum. Jall hafdi opt sent Menn a moti þessum Þorkilli ok villdi taka hann af lifi, enn hann hafdi jafnann undankomist.

Eyrekr mællti til Þorkills er þeir fundust: Ef þu villt koma med lide þitt a fund faudur mins, ok veita honum lid til orustu, þa mun hann sættast vid þier, ok mun þat auduellt af hendi Faudur mins. Þorkill suarar: Þann kost vil eg ad kaupa mier suo i fridi, ef þu villt Eyreker! bindast firir, ad þetta verdi mier ekki ad hiegoma, þa eg finn faudur þinn. Eg skal þat annast, sagdi Eyreker. Þor-

Erik, hans son, reste emedlertid norr omkring Raumdalen och hela Sjöleden utmed stranden.

29. Capitlet.

Erik Håkanssons och Thorkel Midlungers Möte.

Det begaf sig, då Erik war i Hamarsundet, att der kommo honom till mötes sex krigsskepp. Höfdingen för dem war en man som hette Thorkel, med tillnamnet Midlunger. Han war en stor Wiking och ond att widfås. I mycken oenighet lefde hon med Håkan Jarl, emedan Thorkel hade bedrifwit mångahanda illgärningar, samt gjort Jarlens rike stor skada, så wål medelst mannadråp som egodelars skôflande. Ofta hade Jarlen sändt män emot denne Thorkel, och wille taga honom af daga, men han hade alltid kommit undan.

Erik tilltalade Thorkel när de råkades: Om Du med ditt folk will infinna dig hos min Fader och göra honom bistånd i striden, då will han förlikas med dig, och månde det gå lått för sig å min faders sida. Thorkel swarade: Sådant wilkor will jag i fredlighet ingå, allenast att du, Erik! will wara man derföre, att detta icke warder mig till wanåra, då jag tråffar din fader. Det skall jag swara före, sade Erik. Thor-

Þorkill riedst nu i ferd ok menn sina, med Eyreke, ok kaupir sier suo i frid vid Jall, ok fylger Þorkill nu Eyreker, ok fara Þeir, Þar til Þeir koma til Jalls, Þar er hann hafdi aknædit ad Þeir skilldu finnast. Ok fara Þeir nu allir fegdar, Hakon Jall, Svein ok Eyrekr. Enn Þat var a Sundmæri vid Ey Þa, er Hauld heitir, ok kemr Þar allr Herin saman. Ok voru margir leadirmenn i lidi Hakonar Jalls.

Hakon Jall ok synir hans hofdu Þa Þriir hundrud skipa, ok voru morg ekki miog stor. Þeir leggia nu skipum sinum ollum a vog Þann, er heitir Hiorungavogr, ok bera nu samann raÞ sinn.

Liggia nu Þar i Voginum vid suo buid.

Thorkel gaf sig nu, jemte sina män i färd med Erik, och betingade sig sålunda fred med Jarlen. Thorkel följde alltså Erik och reste tillsammans till dess de kommo till Jarlen, der han hade öfwerenskommit att de skulle råkas. Alla Fegdar (Fader och Söner): Håkan Jarl, Swen och Erik följdes nu åt. Det wara på Sundmäre wid den ön som heter Hauld, hwarest hela hären stötte tillsamman. Woro ock många Länshöfdingar i Håkan Jarls krigshär.

Håkan Jarl och hans Söner hade då trehundrade skepp, hwaribland många icke woro särdeles stora. De lade alla skepp i den Fjärd, som kallas Hiorungawog, och rådplägade sedan gemensamt.

Uti sådant tillstånd lågo de der i fjärden.

XXX. Kapitule.

Fra Skipastol Jomsvikinga, ok Framgaungu Þeirra.

Nu er ad seigia fra Jomsvikingum, ad Þeir sækia Nordr nær med londi. Fara Þeir ekki fridiga. Heria Þeir, ræna ok drepa menn, enn brenna bædi up hierud ok bæe ad koldum kolum, ok hiuggu sier osparliga strand-

30. Capitlet.

Om Jomswikingarnes Skeppsflotta och deras framfarande.

Nu är att berätta om Jomswikingarne, att de drogo Norr ut nära utmed landet, farandes icke fredliga fram. De härjade, rånte och dräpte folk, samt uppbrände både Härader och Gårdar till dess allt war utkolnadt, och förödwade

strandhogg. Sliku hallda þeir framm, ad þeir eida nær allan bygdin med Elldsbruna, Manndrapum ok fieranum, þar sem þeir koma vid. Jomsvikingar fara nu med þessum hætti, ok sækia þeir langt nordr firi londit med morgum hættum, ok fa onguar motstodr, þuiad landsfolkit þad er firir var hernadinum, ok spiria þennan ofrid, heimtist saman i storflokka, ok sækia allir þeir er ungir voru ok veluigir, a fund Hakonar Jalls. Enn þeir er næri voru þessum ofrid, flotta undan a eydimerkr ok skoga, sumir a fioll, enn sumir i skier, ok dragast suo undan hernadinum ok fyrrast allir Vikingana þeir er þui koma vid, ok bida suo landslidsins. Var þa sua komit, ad oll bigdin var alleid med sionum, sunnan af Jadri, allt nordr til Stadar.

Nu er fra þui ad seigia, ad Jomsvikingar fara, þar til þeir koma i sund þat, er Ulfasund heitir, ok eru þa komnir hia Stad. þad er sagt, ad hueruger spiria þa en glogt til annra, Hakon Jall ok Jomsvikingar. þa sigla þeir nordr firir Stad, þad eru Siaks viks sjafar, er þad hardla miog torfert, eru þar huergi hafnir a lond up, ok onguar hafnar Eyiar firir utan. Nu fara Jomsvikingar, þar til þeir koma i Hofn þa, er heitir

wåke obeskrifligen mycket strandhugg. Sålunda framforo de, att de nästan förödde hela bygden med eld och brand, mandråp och rofferi, ehwarest de åtkommo. Jomswikingarne förhöllo sig på sådant sätt, och utöfwade långt Norr upp åt Landet hwarjehanda wåldsamheter, utan att få något motstånd, i thy att Inbyggarne som för Härnaden utsatte woro och sporde denna ofrid, samlade sig tillhopa i stora skaror, hwarefter alla de som unge och stridföre woro, begåfwo sig till Håkan Jarl. De åter, som nära woro denna ofrid, flydde undan i marker och skogar, en del på berg och somlige i skären, och drogo sig sålunda ifrån härnaden, samt undweko allesamman Wikingarne så mycket de kunde åtkomma, och afbidade sedermera landshären. Då war så wida kommit, att hela bygden utmed hafwet war ödeland, sunnan ifrån Jadern, allt nordan intill Stade.

Nu är derom att säga, att Jomswikingarne fortsatte deras fart, till deß de kommo i det sund, som Ulfasund heter, och hade då hunnit till Stade. Det är sagdt, att Håkan Jarl och Jomswikingarne hade då noga kunskap om hwarandra. De seglade nordan om Stade, som utgör set wiks sjö, som är ganska swår och åfwentyrlig att besegla, emedan der hwarken äro hamnar in åt fasta landet, ej eller någon hamn wid barne utanföre. Nu foro Jomswikin-kin-

heitir Hereyiar, ok leggia þar in i hofnina ollum Skipakostuunum. Ok hafa þeir nu friett af Hakoni Jalli, ok niosna ok frietta ej annad, enn Jall sie inn i fiordum, enn stundum Nordr i londit langt. Feingu þeir Jomsvikingar ekker sannvissu ad frietta af Jalli. Ok er þeir eru þar komnir, fara Jomsvikingar ad afla sier nokkra vista, ok er þad sagt, ad Vagn Akason fer a skeid einni til Eyiar þeirrar, er Hauld heitir, ok veit Vagn ekki, ad þar skamt fra ligger Hakon Jall med lidi sinu a Voginum.

garne, till dess de kommo i den hamn som kallas Hereyar, i hwilken hamn de inlade hela skeppsflottan. De hade wäl fått kunskap om Håkan Jarl, men utröna och utspana ej annat, än att Jarlen ibland wore inne i fjärden, och stundom långt norr upp i landet. Jomswikingarne erhöllo ingen säker underrättelse om Jarlen. När de woro så wida komne, foro Jomswikingarne ut, att skaffa sig några matwaror, och är så berättadt, att Wagn Åkeson begaf sig på ett litet fartyg till den ön, som Hauld heter, men Wagn wisste icke, att strax utmed låg Håkan Jarl med sin här ute på fjärden.

XXXI. Kapitule.

Fundur ok Samrædi Vagns Akasyne ok Ulfrs.

Vagn geingr up a Eyina med Monnum sinum, ok ætlar ad fa sier sieks kyr ok tolfræda saud. Vagn mællti til manna sina: Taki þid sie þetta, ok hogguit a skip vort. Maþr var þar nærstaddr, ok spir, huer er sa maþr er rædr lidi þessu? Sa heitir Vagn Akason segdu þeir. Suo þætti mier, seigir Buandi þessi, sem vera mundi stæri veidi a Eyiuni, enn drepa Kyr minum ok saudr, ok ej allfiærri Iþr, ok fari þier ohermannliga i okunnu londi, ok hafid langt

31. Capitlet.

Wagns Åkesons och Ulfs möte och samtal.

Wagn gick upp på ön med sina män i afsigt att skaffa sig sex kor och tolf stycken små boskap. Wagn sade till sitt folk: Tagen dessa boskapskreatur och slagta dem på wårt Skepp. En man som befann sig der nära wid, sporde, hwilken den wore som egde befälet öfwer detta manskap? Han heter Wagn Åkeson swarades honom. Så tyckes mig, sade Bonden, som om det på ön månde wara större djurfång, än dräpa mina kor och små kreatur, och det icke långt bort ifrån Eder. Ingalunda faren I fram

langt tilsokt, suo sem þier erud afburda menn miklir, ok vilied enn auka agiæti Yduar i þessari herfor. þier takid, sagdi hann, kid ok kalfa, geitr ok naut, suin ok sauli, væri þat nu meiri frami ad lata kyrt standa fie þetta, ok taka helldr biarnin, sem nalega er komin i biarnarbæsinn, ef þier faid tekit hann.

Vagn spir þennan mann ad nafni? Hann seigist Ulfr heita. þa mællti Vagn: huerium birni sagdir þu fra skamma adan ad Oss væri hægt ad veida er happ veri i? Sa sami Biörn, ef þier veidit hann ekki, þa mun hann Iþr alla i munni hafa aþr enn langt lidr hiedan fra.

þa mællti Vagn: seig þu oss god tidindi ok sannur, er Oss er skillt ad vita, ok skulum vier vel launa þier: Ok ef þu veitst nokkut til ferda Hakonar Jalls, ok vilier þu oss satt seigia fra tiltektum hans, þa skalþu sialfr undann siga ok hafa i frid keipt Kyr þinar ok saudr. Ulfr suarar: Ef þier vilied vel launa mier saugu mina, ok so tott þier launid mier onguu, þa ma eg seigia Iþr til Hakonar Jall huar hann la i giær med einu skipi, hier firir innann Eyina Hauld a Hiorungavoge, ok munu þier þegar fa drepid hann, er þier vili-

fram såsom tappre krigsmän i ett obekant land, då I likwål åren komne långwäga ifrån, såsom warande ganska förträffelige män och åstunden att än widare öka Edert beröm medelst denna härfärd. I tagen, sade han, killingar och kalfwar, getter och nöt, swin och småboskap, då likwål större heder wore, att låta deßa kreatur wara i fred, och heldre fånga Björnen, som nästan är kommen i snaran, om I annars fån fatt på honom.

Wagn frågade denne man efter hans namn? Han sade sig heta Ulf. Då frågade Wagn: Hwad är det för en Björn du nyß omtalade, hwilken skulle falla oß beqwämt att fånga till stor lycka för oß? (Bonden swarade). Om I icke gripen denna samma Björnen, så månde han icke långt till hafwa eder alla emellen sina käftar.

Då yttrade sig Wagn: Säg du oß god och sanfärdig tidning, som oß är angelägit att weta, så skola wi dig wäl belöna: och derest du har dig något bekant om Håkan Jarls färd, och du will säga oß sanningen om hans förehafwande, så skall du sjelf få slippa undan och hafwa räddat dina Kor och dina småkreatur. Ulf swarade: Antingen I wiljen löna mig för min berättelse, eller ock att I det icke gören, må jag likwål säga Eder hwarest Håkan Jarl låg i går med ett enda Skepp, här inom den Hauld i Hiorungawåg, och månden I snarliga komma åt att dräpa honom der-

vilied, þuiad hann bidr þar, seigir Ulfr, ok undarlegt þikir oss, er hann fer suo famenner ok ovarlika i slikum ofridi, ok er likast ad hann muni feigr vera, ok vist mun hann ekki hafa til Yduar spurt, ok eigi lægi hann suo ella. (Vagn sagdi) þu skalt hafa i fridi keypt fie þitt alt, ok sialfan þier, ef þetta er satt er þeigist: ok gakk nu a skip med oss ok kiænn oss leid þangat. Ekki hæfir suo, seigir Ulfr, ad eg beriest a moti Hakoni Jalli; Enn visa ma eg Iþr leid, þar til þeir hittit veg þangat. Skalþu ad vissu fara med okkar, þa þier þiki gott eþa ekki gott, seigir Vagn.

Nu geingr Ulfr a skip med Vagni. þetta var snemma dags, ok foru þeir þegar i Hereyar, ok seigia Sigvallde ok ollum Jomsvikingum þessi tidindi, ok nu taka þeir til ad buast med ollu, sem þeir skilldu til hins hardasti bardaga, ok vilia þeir vid þui buast, ad ekki sie sua auduellt firir sem Ulfr seigir.

Ok þegar þeir eru bunir, blæsa þeir til allogu ollu lidinu. Fara þeir nu med ollum hernum firir Eyina Hauld. þa var litill austan vindr, ok rak a moti þeim litinn Mosagard, þuinæst annan ok þridia, ok var sa ekki hinn minnist. þa mællti Sigvallder; þessir Mosagardar munu

berest i wiljen, emedan han dröjer der, sade Ulf; och förekommer det oß underligt att han, med så litet följe och så owarsamt färdas fram under slikan ofrid. Det ser alltså likt ut, att han måne wara feg, och säkerligen har han icke sport något om Eder, ty eljest låge han icke så. (Wagn sade) Du skall hafwa frid-köpt ej allenast all din boskap, utan och dig sjelf, om detta är sant som du säger; Gack derföre om bord med oß, och wisa oß leden dit. Icke skickar det sig, sade Ulf, att jag skulle strida emot Håkan Jarl; men nog skall jag wisa eder rätta leden, så att I mågen hitta dit. Du skall wißerligen följa med oß, du må tycka wäl eller illa derom sade Wagn.

Nu steg Ulf i båten med Wagn. Detta war bittida om morgonen och begåfwo de sig straxt till Hårdarne samt berättade för Sigwald och samtelige Jomswikingarne deßa Tidningar, hwarefter de rustade sig till med allo, såsom wederborde, till den skarpesta drabbning, och wille de derföre wara så beredde, i händelse det icke skulle så lätt aflöpa som Ulf sagt.

Så snart de woro färdige, blåstes till allmänt uppbrott för hela hären. De foro sedan med hela Krigsmagten till ön Hauld. Då blåste en lindrig ostanwind, och mötte dem en liten flock med fiskmåsar, dernäst en annan, och sedan den tredje som icke war den minsta. Då sade Sigwald: Deße Fiskmåse-skaror

munu vita herlids-von hier nær okkar, ok ma væra, ad Hakon Jall fari ekki iafnan famenner, er oss er sagt.

Bue Digri for fyrst med lidi sinu: þar nærst Vagn: Sigvallder for sidast med monnum sinum. þeir foru inn med Eynni Hauld, þar til þeir komu inn yfir hana ok i Vikina firir Eyrar-endann nordr þar, sem heitir Hiorungavogr.

XXXII. Kapitule.

Vagn launar Ulfr Saugunar.

Þad er sagt, ad Ulf grunar ad Jomsvikingar muni sinast fleiri skip, enn suo sem hann hafdi aþr sagt þeim: Ok þegar er þeir fyrstir foru sau ad framkomu fleiri skip enn hann hafdi sagt þeim, þa hleipr Ulfr utbyrdis ok a sund, ok ætlar ad leggiast til lands, ok vil ekki bida þess, ad þeir launi honum saugu sina. Ok er Vagn sier þetta, þa vil hann ad vissu launa honum, ok skytr iptir honum spiot, ok kemr a hann midjan, suo Ulfr lætr þegar lif sitt, ok skilr suo med þeim Vagni.

XXXIII. Ka-

skarор månde gifwa tillkånna, att Krigsfolk år hår nåra intill oß, och torde hånda, att Håkan Jarl icke alltid reser med så litet sållskap, som oß sagt år.

Bue Digre for först med sitt manskap: der näst Wagn: Sigwald war den sidste med sina mån. De seglade utmed Ön Hauld, till deß de kommo henne förbi in uti wiken, wid åndan af Ön på Norra sidan, der det kallas Hiorungawog.

32. Capitlet.

Wagn betalar Ulf för Sagan.

Så beråttas det, att Ulf besinnade sig huru Jomswikingarne månde blifwa warse flere skepp, ån såsom han tillförene hade sagt dem. Och så snart de, som fremst foro, mårkte att flere skepp blefwo synliga, ån han förut hade dem beråttat, då kastade sig Ulf öfwer bord till att simma, i tanka att hinna till lands, utan att wilja bida till deß, att de skulle löna honom för sin Saga. Wagn, som detta såg, wille ofelbart betala honom, och sånde efter honom ett spjut, hwilket tråffade honom i midjan, hwaraf Ulf straxt lemnade sitt lif, och skildes, på sådant sått, han och Wagn ifrån hwarannan.

33. Cap.

XXXIII. Kapitule.

Samfylking Skipakostum tueggia vegna: Ok fra Kappum þeirra.

Nu roa Jomsvikingar a voginu, ok sia ad hann ef allr skipader af skipum inn fra þeim, ok þar hitta þeir þann, er þeir foru ad leita, Hakon Jall, ok var hann ekki einskipa, eþr med tuo, helldr voru þar meiri enn triu hundrud skipa, þad voru Snekkiur ok Skeidr, ok Kaupskip, ok huert fliotande Far, þat er Jall fiek til, þeirra er ha voru at bordi. Ok oll voru skipin hladinn af monnum, vopnum ok grioti.

Þar er med Hakoni Jall hinn fyrsti maþr Eyrekr són hans, Svein, Sigurder ok Erlindr synir hanns. Þeir stiornadi allir skipum.

Suo sagdi Þordr Kolbeinson, i Drapu þann er han orti um Eyrekker:

(Fornyrdalag.)

Miog, liet margar snekkir,
Mærdar, er sem knoru,
Áþr vaks Saiolldr ok Skeidar.
Skialld-bliumur aukum dynia,
Þá er olitinn utann
Oddherdir, þar giordar

Morg

33. Capitlet.

Bägge Skepps-Flottornas Slagtordning och om deras Kämpar.

Nu rodde Jomswikingarne ut på fjärden, och förnummo, att den af deras Skepp, war aldeles öfwertäckt, samt träffade derstädes den som de letade efter, nemligen Håkan Jarl, som dock icke befans med ett skepp eller med twänne, utan woro der snarare trehundrade skepp, hwilka dels bestodo af breda och flata fartyg samt skutor, dels af handelsfarkoster, tillika med hwarje flytande fartyg, som Jarlen kunnat öfwerkomma, allenast de woro höga på sidborden. Samteliga skeppen woro lastade med män, wapen och stenar.

Den första man med Håkan Jarl, war hans son Erik, tillika med hans Söner Swen, Sigurd och Erlind. Desse hade styrelsen öfwer alla Skeppen.

Så sade Thord Kolbeinson, i den Skalde-wisa som han digtade om Erik:

(Fornyrdalag.)

Från många Fartyg snälle
Fägneqwäden hördes
Förrn Skepp och Swärd uppwäxte.
Skjöld-bullret dänet ökte,
Det skarpbeslagna Spjuten,
Wid Stridsmäns mönstring, gjorde.

Det

Morg var Lind firir Londi
Lund sins Faudurs reindu.

(Drottmællt)

Sotti Jall, sa er atti
Ogn, Frodr' a log stodi.
Hier finst hafra stafna
Hatt Sigvallda a moti.
Margr skalf hlimr, enn huorgi
Hugandr bana dugdu,
þeir, er gatu þo slita
Sar gims blodun ara.

þat er sagt, ad Jomsvikingiar fylkia lidi sinu ollu, ok buast til bardaga; þeir Hakon Jall ok synir hans sia nu huar Jomsvikingar eru komnir.

Nu er sagt, ad botninn a Hiorungavogi horfi Austr, enn munninn i vestr. þar standa steinar þrir ut a Voginum, ok heita þeir Hiorungar, ok er eirn þeirra mestr, ok er vogrinn vid þa kender. Enn sker liggr i midium voginum, ok er jafnlangt til lands a alla vegna fra skerinn, bæþi inn i vogsbottnin ok tueimmeiginn gegnt. Enn Ey sa liggr firir Nordann Hiorungavog, er Primsignd heitir, enn Eyinn Hiorund liggar firir sunnan Hiorungavog, ok þar innarfra Hiorunga-Fiorder.

Nu

Det unga lif *) för landet
Sin faders Lynne rönte.

(Drottmällt).

Jarlen sjuk, dock farlig,
Wisa bud utdelte.
Här fins Bocka-Stockar
Att möta Sigwald höga.
Wäl mångens lemmar skälfwa.
För dem ej orlog däger,
Som ej fördraga kunna
Sären wid blodig ära.

Det är så berättadt, att Jomswikingarne ställde allt sitt manskap i slagtordning, samt lagade sig till strids; och sågo nu Håkan Jarl och hans söner, hwarest Jomswikingarne lågo.

Man har den underrättelsen, att inwiken af Hiorungawog sträcker sig öster ut, men mynningen i wäster. Der stånda trenne stenar ute i fjärden, hwilka heta Hiorungar, af hwilka den ena är störst och har fjärden af den samma fått sitt namn. Ett skär sträcker sig ut midt uti fjärden, så att lika långt är till lands på ömse sidor från skäret, både in i bugten af fjärden och gent deremot. En ö ligger nordanföre Hiorungawog, som heter Primsignd men ön Hiorund ligger söder ut, och åt höger derifrån Hiorunga-fjärden.

Nu

*) En omskrifning med hwilken Erik betecknas.

Nu skal seigia fra, huersu Jomsvikingar skipta lidi sinu til Bardaga. Sigvallder leggir Skipi sinn i midiufylking, ok brodr hans Þorkill Hæfe leggr skipi sinu næst Sigvalldr a stiornborda. Bue Digri ok Sigurder brodir hans, voru i fylkingar-armi hinum nordra, enn Vagn Akason ok Biorn Brenski, fostri hans, voru i hin súdra fylkingararm.

Enn Hakon Jall ok synir hans skipa suo lidi sinu til orustu a moti Jomsvikingar, huer beriast skuli a moti þeim Koppunum: Ok ætla þeir suo til, ad þriu skip skuli beriast a moti sierhuorium þeirra Kappana; þui þier seigir so, ad sua mikill lidsmunur verit hafi. Enn Biarni B:p. seigir suo i Drapu þeirri, er hann orti um Jomsvikinga, ad fimm menn Hakonar Jalls hafi verit nm ein Dana. Ok þeir eru fleiri sem þad seigia, ad sua mikill hafi verit lidsmunur med þeim.

Nu er tilskipan þeirra Fedga, at Svein Hakonarson var ætlader a moti Sigvallder, ok Gudbrander Huiti, ok hinn þridi Sigrekkr af Gimsum, er einn var agiætastur af lendum-monnum firir nordan stad.

Þessir voru ætlader a moti Þorkilli: Jarnskeggi af Eyrum ok Mannhauge, er annar var agiætaster af lendum-monnum firir nordan stad. Annar Sigurdr Steiglinger nordan af Halegalandi, ok þridie Þorir Hiortr nordan

Nu skall warda omtaladt, på hwad sätt Jomswikingarne indelade sin hår till strids. Sigwald lade sina skepp midt uti slagtordningen, och hans broder Thorkel Håfwe med sina skepp närmast intill Sigwald på styrbords-sidan. Bue Digre, jemte sin broder Sigurd, woro i den Norra, men Wagn Akeson, tillika med sin fosterfader Björn den Brittiske, woro på södra flygeln af slagtordningen.

Håkan Jarl med sina söner skipade sålunda deras krigsfolk att strida emot Jomswikingarne, samt hwilka som skulle slåss emot Kämparne. Och blef sådan anstalt fogad, att trenne skepp skulle drabba emot hwart och ett af Kämparnes; ty så säges härom, att så talrik har Håkan Jarls hår warit: hwarföre ock Björn B:p. så säger i det Skaldeqwäde som han författade om Jomswikingarne, att fem Håkan Jarls män hafwa warit om en Dansk. Flere äro ock som bekräfta, att Jarlens krigshär warit så manstark emot dem.

Deße Fedgars tillställning war sådan, att emot Sigwald woro utsedde Swen Håkanson och Gudbrand Hwite, och den tredje Sigrecker af Gimsum, hwilken war den berömligaste af Länshöfdingarne nordan ifrån.

Emot Thorkel skulle deße strida: Järnskegg af Eyrum och Mannhauge, hwilken äfwen war en förträffelig man af norra ortens Länshöfdingar. Den andre war Sigurd Steiglinger nordan af Halogaland, och den tredje Thore Hjort,

dan ur Vogum lendrmaþr ok vidfræger.

A moti Bua Digra vár ætlader þorkill Midlaunger, allra Vikinga verstr vidureignar, enn vidfrægastr ad hreisti ok hardfeingi. Annar var Hallstein, Kellingabani af Fiollum, mikill kappi. þridi þorkill Leira austan ur Vik: hann var Lendrmaþr Hakonar Jalls.

A moti Sigurdi Kappu var ætladr Sigurder Jarlson, ok Armodr ur Aumundarfirdi, ok Arne son hans.

A moti Vagn Akasyni var ætladr Eyreker son Hakonar Jalls, annar Erlinger af Skugga, Lendermaþr, ok Erlinder son Hakonar Jalls.

A moti Birni Brenska var ætladr Einar Litli Lendrmaþr, annar Hallvarder Upsa, þridi Havarder Brodr hans.

Enn Hakon Jall sjalfur leika laus vid, ok skal stodua ok styrkia allar Fylkingiar þessar a moti Jomsvikingum.

þat er sagt, ad fimm Islendskir væri med Hakoni Jall: þad var Skialldmeidar Einar, hann var Skalld Jalls, ok hafdi Hakon Jall minni mætr a honum enn fyrr, ok rieþ hann vid ad hlaupa i burt ur flokki Hakonar Jalls, til Sigvallda Jall, ok kuad þetta vid:

(Fornyrdalag.)

Giorla veit eg virda

Vord

Hiort, norr ifrån Wogum, en widt namnkunnig Herse.

Emot Bue Digre utnämndes Thorkel Midlaunger, som war den wärste ibland Wikingar, samt widtberömd för tapperhet och hårda nappetag. Den andre war Hallsten Kellingabane, af Fiollum, en stor Kämpe. Den tredje hette Thorkel Leira, östan ifrån Wik: han war Håkan Jarls Landwärnsman.

Emot Sigurd Kappe tillärnades Sigurd Jarlson och Armoder från Aunundarfirdi, tillika med Arne hans son.

Att kämpa mot Wagn Akeson utsågs Erik, Håkan Jarls son; den andre war Erling af Skugga, en Länshöfdinge, och Erlind, Håkan Jarlson.

Emot Björn den Brittiske anordnades Länshöfdingen Einar Litli; den andre, Hallwarder Upsa, och den tredje, Hawarder hans broder.

Men Håkan Jarl wille leka lös och otwungen, för att understödja och styrka alla dessa fylkingar emot Jomswikingarne.

Historien förmäler, att fem Isländingar woro Håkan Jarl följagtige. Den förste war Skaldmeidar Einar, som war Jarlens skald, öfwer hwilken dock Håkan Jarl nu hade mindre wäld än tillförene, och war han sinnad att löpa bort ifrån Håkan Jarls här, till Sigwald Jarl, och qwad denna undsägelse:

(Fornyrdalag).

Nogsamt wet jag wärda

Dens

Vord þann, er sitr a Jordu.
Idrunst þess, medan adrir
Aurvadir Men suafu.
Kom kat ek þrott þann er þætti
þrenna lim ad finna
Færi mier firda mæri
Feri Skialld enn veri.

Dens wärn på gångarn sitter.
Omtänkt är han då andre.
Owise Kämpar såfwa.
Glad kom jag, när tröttsamt söktes
Trebul'el gren att finna;
Bar jag berdm åt karlen
Som mig beskydda skulle.

Enda skal eg ad vissu til Sigvallder Jall fara, seigir hann, hleiper nu siþan af skipi Hakonar ok a briggir, ok giorir sier likligan til burtfarar; Enn þo var hann ekki oruggr ad fara, ok vil hann sia huerninn Jall bregdr vid. Ok er Einar kemr a briggiurnar, kueder hann Dreplingu þessa:

För wißo skall jag begifwa mig till Sigwald Jarl, sade han, och sprang i det samma ifrån Håkans skepp ned på Bryggan, och betedde sig såsom skulle han fara bort; Dock war han icke aldeles säker om afresan, emedan han wille förnimma huru Jarlen wore till sinnes. Och så snart Einar kom på Bryggan, qwad han denna korta wisa:

(Drottmællt.)

Sækium Jarl þunds auka,
Ulfuerd þorer Suerdum.
Hlaupum um bord a barda.
Baug milldum Sigvallda,
Drepst eigi sa sueigir
Sarlings af gram finum.
Raund berum ut a audar
Einkis vid mier hendi.

(Drottmält).

Sökom den tropp att öka
Som Ulfwamat törs skaffa.
Springom om Bord på Bardan.
Ring gifwer milde Sigwald
Som trycker ej den sig ödmjukar
Ömt af nog bekymmer.
Skjölden mot ödet bär jag
Endast i mina händer.

Ok nu sier Jall, ad Skialldmeidar Einar er i burtbuningi. Jall kallar a hann, ok bidr hann ganga til mots vid sier. Einar giorir nu suo. Siþann tekir Jall skalir godar er hann atti:

Nu såg Jarlen, att Skalldmeidar Einar war resefärdig. Jarlen ropade på honom, samt bad honom gånga sig till mötes. Einar gjorde så. Sedan tog Jarlen goda wågskålar dem han ägde.

atti: þær voru giorfar af brendu silfri, ok gullbúnar allar: þar filgdu þuo Met med, var annat af silfri, annat af gulli, þar voru morkud a mans likneski, ok hietu þad Hlutir. þad var Formonnum tidt ad eiga þessa Hluti. Ok var Jall vanr ad leggia i skalernar, ok kuad hann a huad huer skilldi merkia, ok þegar sa Hluturinn kom up sem hann villdi, þa brollti annar Hluturinn, ok var alldrey kyrr i Skalunum, ok vard þaraf Glam mikit. þessar Gersemar gaf Jall Einari, ok bad hann vera katann. Ok nu sest hann aptr ok fer huergi. Hier af fær Einar Kenningar-nafn, ok var kallader Einar Skalaglam.

Annar Islendskr maþr var Vigfu Vigaglumson. — þridi var þordr Aurvond. — Fiordi var þorleifr Skuma. Hann var son þorkills hins Audga, vestan ur Dyrafirdi. — Fimti var ur Alvidru, Tindr Hallkielson.

þat er sagt ad þorleifer Skuma fer i skog ad hauggua sier rotakilfu mikla, ok siþann fer hann þar til, er Sueinar mat biuggu, ok suidur hann kilfuna i elldinum, ok herdir hann kuistuna. Hefr hann kilfuna i hendi sier, ok fer nu ofan til skipanna a fund Eyrekks, þar er ok Einar Skalaglam. Ok er Eyrekker sa kilfu þessa, sa hann hefr i hendi, þa mæll-

ti

de. De woro gjorde af fint Silfwer och öfwerallt förgylda. Med dem följde twänne kostеliga ting, det ena af Silfwer, det andra af Guld, hwilka woro tecknade med mans liknelse, och kallades Spåmän. Det war brukeligt att förnämlige män skulle äga sådana ting. Jarlen plägade lägga dem i wägskålarne, och sade hwad hwar och en skulle betecka, och så snart den Spåmannen hof sig upp som han åstundade, då slamrade den andre Spåmannen, och låg aldrig stilla i skålen, hwaraf förorsakades starkt ljud. Dessa dyrbara saker gaf Jarlen åt Einar, och bad honom wara wid godt mod. Då stadnade han qwar och reste icke bort. Häraf erhöll Einar wedernamnet, och blef kallad Skalaglam.

Den andre Isländske mannen war Wigfus Wigaglumson. — Den tredje war Thord Aurwond. — Fjerde war Thorleifer Skuma, Thorkel den rikes son, westan från Dyrafirdi. — Den femte war Tinder Hallkielson från Alwidru.

Det förtäljes, att Thorleifer Skuma gick till skogs och högg sig en wäldig rotklubba, och gick dit hwar Koke-Swennerna tillredde mat, hwarest han swedde klubban uti sin hand, och förfogade sig utföre till Skeppen att träffa Erik, der ock Einar Skalaglam war. När nu Erik fick se denna klubban, som han hade i handen, då frågade han: Hwad skall du med den grufweliga stora klub-

ban

ti hann: hnad skal kilfu þessi hin ban som du har i handen? Thorleif mikla, er þu hefr i hendi? Þorleifr swarade på detta sått: snarar a þessa leid:

(Fornyrdalag.)

Hef eg i hendi
Til hofudsgiorfa
Beinbrot Bua
Ok baul Sigvallda,
Vo Vikinga.
Vorn Hakonar
Sia skal verda
(Ef vier lifum,)
Eiki-kilfan
Odorf dynum.

(Fornyrdalag.)

Har jag i händer,
Till hufwudprydnad,
Bues Benbrott
Sigwalders börda
Wikingars We.
Wår Håkan sjelf skall,
(Unnas oß lifwet)
Finna sitt wärn i
Ekeklubbans
Elaka bån.

Fra þui er sagt, ad Vigfus Vigaglumson tekr Spiot eitt, er hann atti ok huettr, hann orti visu þessa aþr enn barist væri:

Det är ock berättadt, att Wigfus Wigaglumson tog ett spjut, det han egde, och hwäßade, samt gjorde denna Wisa innan striden börjades:

Oss leikr — Hin lauka
Liggr heima feimu,
Þraungr ad vidris vedri,
Vondr godr firir hondum
Hlys kuediu hæla bossa.
Hann væntir sier annan
Vifs undir vormum bægie.
Ver skrydast, spior neita.

Wi leka. — Den late
Ligger hemma skämsen,
Trängtar efter widrigt wäder,
Hugsar duglig att wara,
Fast på hemlof han tänker.
Han wäntar på Jungfrun
I Bädden den warma.
Wi fröjdas i Spjutdrägt.

Vel er þetta kuedit, sagdi Jall. Nu ganga þeir Eyrekker a skip, ok þessi

Wäl är detta qwädit, sade Jarlen. Nu begaf sig Erik, med sitt Folk, till skepps,

þessi Islendsku mannu med honum, ok leggia sua ut til skipaflotans.

Nu lætr Hakon Jall ok Eyrekker kuæda vid Ludra sina, ok skipa til adrodar lidinu. Iptir þetta leggiast ad fylkingar Hakonar Jalls ok Jomsvikinga med þeim tilskipan sem fyrr var frasagt.

Hakon Jall er fyrst i fylkingu med Svein syni sinum, ad styrkia hann a moti Sigvallder.

skepps, och förbemälte Isländske män med honom, hwarefter de lade ut till Skeppsflottan.

Sedan läto Håkan Jarl och Erik blåsa i krigslubrarne, med befallning, att ro ut med hela hären. Efter detta lade Håkan Jarls och Jomswikingarnes fylkingar emot hwarannan, enligt det förordnande som redan omtaldt är.

Håkan Jarl war först i slagtordningen hos sin son Swen, att göra honom bistånd emot Sigwald.

XXXIV. Kapitule.

Hinn hardasti Orustu þeirra Jomsvikinga ok Hakonar Jall.

Þat var firir solar-ras ad bardagan hofst, ok tokst þar hinn hardasti bardagi, ok þarf onguum soknar ad frya. Bordust þeir fyrst med griot. Margir skutu af Las-bogum, eþr Pal-Stofum, ok af Handbogum. Sumir skutu spiotum ok Fletteskeitum, ok var þessi Hrid allhord, ok ortist skiott a um mannfallit i lide Nordmanna.

Ok er þeir hafa skamma stund barist, sia þeir Hakon Jall ok menn hans til fylkingar þeirrar, er a moti Bua var ad hann hafdi mikit Skada giort þeirri fylking. Hefr hann hog-

34. Capitlet.

Jomswikingarnes och Håkan Jarls gruflweliga Strid.

Det war före solens uppgång, som slaget började, så att der yppades den hårdaste strid, och höfdes nu icke att mina ska anfallen. Först striddes med stenkastning. Många skuto med låsbågar, eller tråröter och med handbågar. Somlige skuto med spjut och kastepilar, så att denna krigsstorm war ganska skarp, och blef man snart warse att manfolket wisade sig å Norrmännens sida.

När striden en kort stund påstått, wände Håkan Jarl och hans män ögonen på de troppar, som drabbade emot Bue, och funno att han hade gjort ett ansenligt nederlag på deras folk. Han hade af-hug-

hogguid teingsl sin, ok leist allan flota þeirra, ok feingu þeir hin mesta osigr af Bua ok manntion i þessu sinni; þuiad Bue vard þeim storhoggr, suo ad onguar hlifar stodust hogg hans, ok allir menn hans veittu honum hina besta fylgd, ok giordu þeir harda atlaga sinum Motstodamonnum, ok urda þeir miog mannskadir.

Þad sia þeir Hakon Jall, ad iafnleikit er med þeim Vagni ok Eyrekke, ok lata þar huerugir undann, ok eru þeir i honum siþra fylkingar-Armi, var þar ok hinn hardasti bardagi med þeim, ok leggir nu Eyrekker fra skipi sinu þui, er hann sialfr er a, ok sua giorir Svein Brodr hans, ok fara ad leggia ad Bua, ok beriast þeir nu badir vid Bua. Enn Bue veitir þeim hart vidnam, ok allir hans menn. Verdr þar nu mannfall mikit, þar var þa illt ad vera blaudum monnum innan bords, ok fa þeir Eyrekkr suo riett fylking þeirra, ok huerfa vid þat fra.

Enn Hakon Jall bardist vid Sigvalldr medann Svein var i burtu. Enn er Eyrekkr kom aptr i fylkingar-arm sinn hin siþra, þa sier hann ad Vagn hefr rofid alla fylkinguna, ok voru sundrskilda ordinn oll skipinn Eyreks, ok hafa þeir Vagn ok menn hans geignum lagt alla fylkinguna, ok voru sundrskila oll skipinn ok dreպinn fiolldi manna af lidi þeirra Eyrek-

huggit sin fästlina, och skingrat hela deras flotta, så att de denna gången fingo största oseger och manskada af Bue; emedan Bue war grufweliga storhuggande, så att ingen sköld kunde stå emot hans hugg, hwarunder alle hans män stodo honom bi säsom käcka karlar, och lade hårdt emot sina motståndare, samt förorsakade ett märkeligt manfall.

Det såg Håkan Jarl, att det war jämnlekt (ingen dera hade öfwerhanden) emellan Wagn och Erik, samt att de drogo sig ifrån hwarandra till den eftersta flygeln, hwarest också dem emellan stribdes på det häftigaste, och lade nu Erik ut, ifrån de öfriga skeppen, med det, på hwilket han sielf war om bord, hwilket hans Broder Swen gjorde, samt begåfwo sig till Bue, emot hwilken de bägge stridde. Men Bue och alle hans män gjorde ett hårdnackadt motstånd. Der blef nu stort manfall, och dugde då icke för blödige män att wara inom bords, och blef Erik med sina män af deras fylking så mottagne, att de skyndade sig bort.

Håkan Jarl stridde emot Sigwald medan Swen war borta. Men när Erik återkom till yttersta flygeln af sin slagtordning, blef han warse att Wagn hade skingrat alla fylkingarna, samt att alla Eriks skepp woro åtskilde, och hade Wagn jemte hans män trängt sig igenom alla afdelningarne, så att alla skeppen woro kringspridde och ganska många dräpne af Eriks män: woro ock redan

rekks. Voru þa morg skipinn hrodinn er Eyrekkr kom til.

Nu verdr Eyrekker miog reidur er hann sier þetta, ok bidr sammanteingia oll skipinn, ok leggr Jarnbardanum ad skeid Vagns. Stokkua þa sammann skippinn, ok beriast nu af allri Allvoru, ok stinga samann ad stofnum skipum sinum, ok hefr ej verid hardari sokn enn þessi var.

Ok þa er þad sagt, ad þeir Vagn ok Holmskalli hlaupa af skeidini ok a Jarnbardann, ok a sitt bord huerþeirra, ok hoggr huertueggi a badar hendr bæþi titt ok skiott ok stort, suo onguer hiolldust vid hoggum þeirra, ok hrokkr nu undan þeim lidit þat er þui kom vid, ok fa þo margir stora averka ok listion, þui þeir Vagn voru miog mannskiædir ok sarhogguer. Eyrekkr sier nu ad þessir menn eru sua odir ok sterkir, ad eigi ma suo leingi vera, ok skiotast mun þurfa ad leita raþa, ok skilr ad skiott munu þeir vinna skipit, ef þessu helldr fram, þuiad þeir drepa alla menn er þeim næstir eru.

Aslaker er maþr nefnder sterkr ok skalloter, ok hefr eigi Hialm a hofdi ok etr fram berum skallanum um bardagan.

Þad er sagt, ad heitskiært var vedr um daginn, ok biart Solarbruna, ok hid besta vedr, ok fara margir menn ur klædum firir hita sakir. Nu eggiar Ey-

dan många skepp aldeles afrögde, når Erik hann tillbaka.

Nu wardt Erik ganska wred når han detta såg, och befallde att alla skeppen skulle hopfästas, hwarwid Järnbardan lades intill Wagns skuta. Då samlades skeppen tillhopa, och striddes med största alfwar. Skeppen stungo framstammarne tillsammans, och hafwer icke warit hårdare anfall än denna gången.

Härom warder så berättadt, att Wagn och Holmskalle lupo af skutan och upp på Järnbardan, hwar och en wid sitt bord (reling), huggande båda twåhändes, både snällt hastigt och stort, så att ingen kunde stå emot deras hugg, och röko krigsmännen undan ehwarest de kommo åt dem, så att då tillfogades ganska stor åwerkan och lislåt; ty Wagn och de som med honom följde, woro swåra manskadelige och sårhuggande. Erik såg nu att deße män woro så wildsinte och starke, att icke måtte så länge wara, hwarföre behof gjoras månde, att hastigt finna råd, och märkte han att de snarligen månde besiöa måstare öfwer skeppet, om så skulle fortfara, emedan de dråpo alla som tem närmast woro.

Aslaker hette en man, som war stark och skallot, och hade icke hjelm på hufwudet, utan rusade fram i striden med bara skallen.

Det säges, att luften war ganska warm om dagen med klart solskjen och det wackraste wäder, så att många togo af sig kläderna för hettans skull. Nu eg-

Eyrekkr menn sina a moti þeim, ok nu verdr suo ad nokkrir menn fara a moti Aslake Holmskalla, ok bera vopn a hann, ok hoggua i haufud honum med sverdum ok hialmhuellum, ok þikir þeim honum ej annat geigvænligra, enn þat er sagt ad þeim sindist, sem dust rauki ur skallanum er þeir hiuggu, ok beit ekki a: Enn Aslaker hio til þeirra a moti, ok veiti þeim bana, enn sardi suma. Þat er sagt, þar er þessu hefr framfarit um hrid, þa tekr Vigfus Vigaglumson up nefstedia eirn mikinn, er þar la a þilium upi a skipinu, er hann hafdi hnodit um daginn vid suerdshiollt sitt, siþan hefi hann up stedian tueimhondum, ok rekr stedianeft i haufud Aslake Holmskalla, suo ad i heilanum nam stadar, ok fiell han þegar nidr dauder.

Enn Vagn geinger nu med oþru bordi, ok ridst um hid hardasta, ok feller menn a badar hendir sier, ok veitir morgum manni bana, enn sarir suma til olifis. Nu flotta menn undan honum um skipit, ok villdu onguer nær honum fara, enn Vagn sækir hardliga iptir þeim, ok drepr huern þeirra er hann nair med suerdinu, ok alldrei vard houm fræknari maþr. Ok er þessu hefr frammfarid um stund, suo ad ekkert standr vid honum, þa hleiper þorleifr Skuma ad Vagni ok listir til hans med Eikikilfuni, suo ad hoggit kom a hjalminn

eggjade Erik sine mån emot dem, och hände det så, att några mån gofwo sig emot Aslaker Holmskalle, bårandes wapen å honom i hufwudet med swärd och stridsyxor, och tycktes dem att sådant honom icke förskräckeligt förekom, utan berättas det, att dem syntes såsom rök-dustade upp utur skallen når de höggo, och bet icke på honom: men Aslaker högg emot dem, utskiftade dråpslag, och sårade somlige. Det förtäljes, att når sålunda en stund hade framlidit, då tog Wigfus Wigaglumson upp en mycket stor frambel af en hjelm, som låg på skeppets öfwerdäck, den han då om dagen hade fastbundit wid sitt swärdsfäste, sedan lyfte han upp hjelmen twåhändes och stöt hjelmskygget i hufwudet på Aslaker Holmskalle, så att det stadnade i hjernan, och föll han strax död neder.

Wid detta tillfälle gick Wagn wid det andra skeppsbordet, der han röjde omkring sig på hårdaste sätt, fällandes män å ömsesidor omkring sig, och gaf somlige om döende sår. Nu flydde folket undan honom på skeppet, och wille ingen wara honom nära, men Wagn sökte hårdeliga efter dem, och dräpte hwar och en som han med swärdet nådde, och än aldrig hörde man ljud af någon modigare man. När sålunda hade framfarit en stund, så att ingen kunde hafwa beständ för honom, då lopp Thorleifer Skuma till Wagn, och stöt till honom med Ekeklubban, så att slaget tog upp i hjelmen,

minn upi, ok þo springr eigi hialmurinn i sundr, en Vagn hallast vid hoggit, ok i þui er hann stakar, þa stingr Vagn framm suerdinu til þorleifs, ok kom i hann midiann, ok iptir þat stiklar Vagn af skipi Eyrekks ok a sitt skip. Enn sua hofdu þeir Vagn ok Aslakr ruddan Jarnbardan, ad fatt eitt manna var iptir a Jarnbardanum; voru sumir særdir, sua til einkis voru færir, enn allr fiolldi var daudr af Eyrekke.

Lætr hann nu menn ganga af oþrum skipum ok a Jarnbardan, þar til hann var allr skipader i annad sinn, ok nu er onnur atlaga med þeim Eyrekki ok Vagni, ok er þar nu hinn skarpasta orustu. Ok sua er nu med þeim ollum Jomsvikingum ok lidi Hakonar.

þessi orustu hefr verid agiætust miog, ok alldrei hafa. Danir þuilikan ordstyr borit vid Nordmenn, firir þa sok, ad lidsmunr var sua mikill ad fimm voru Nordmenn vid ein Dan: ok þat lid ad auki, er kom til þeirra fedga alla daga som barist var, ok kom þad firir litid medan Jomsvikingar attu ad eins vid menn ad beriast, þui þeim gek miklu betri bardaginn, þuiad Jomsvikingar giordu þeim hardar atlogr, bædi þeim fedgum ok lidi þeirra ollu, suo ad mikill bysn var ad, ok urdu þeir hardla mannskædir; þuiad sua er sannkallat, ad huar er þeim

men, men hjelmen gick likwäl icke sönder: dock lutade Wagn sig wid slaget, och i det att han snafwade, stack Wagn fram swärdet åt Thorleif, så att det träffade honom i midjan, hwarefter Wagn hoppade ifrån Eriks skepp in på sitt eget. Så hade likwäl Wagn och Aslaker hällit hus på Järnbardan, att näppeligen en man war öfrig på Järnbardan; ty somlige woro så särade att de till ingen ting dugde, men alla öfriga af Eriks manskap, ihjälslagne.

Han låt sedermera så många män stiga af de andre skeppen och gå om bord på Järnbardan, till deß den å nyo fick fullkomlig besättning, hwarefter anfallen förnyades emellan Erik och Wagn, och uppådes sålunda den skarpaste strid. På sämma sätt förhöll det sig med alla Jomswikingar och Håkans troppar.

Denna strid hafwer warit wida namnkunnig, och aldrig hafwa de Danske tillförene förwärfwat sig ett sådant berym öfwer Norrmän, helst emedan olikheten härarne emellan war så märkelig, att fem Norrmän woro om en Dansk. Deßutom ökades hären af det folk, som alt medan striden påstod, beständigt samlades till Fedgarne, hwilket war ogönskenligt, så länge Jomswikingarne endast hade att strida emot menniskor, då striden hade för dem mycket bättre framgång; ty Jomswikingarne gjorde kraftiga anfall, så wäl emot deße Fedgar, som emot hela deras krigsmagt, så att det uppwäckte

þeim hoggua eþr leggia eþr skiota, ad þeir missa litt ouina sina, ok verdr þar nu skamt marga stortidinda a milli, ok morg verda iafnsnemma bædi i manndrapum ok averkum, veitir þeim Fedgum þungt, ok ollu lidi þeirra orustu þessa, ok mikill manfioldi er þar drepinn af lidi þeirra, ok einginn maþr veit tala huersu margr maþr þar hefr lif sitt latid af Nordmonnum, enn fatt eitt fiell af Jomsvikingum. Margir voru særdir af lidi þeirra fedga: ok voru af sumum hoggnir fætr, enn sumum hendr, voru þeir fair af Nordmonnum ad ekki væri nokkud sarir. Beriast þeir nu huerutueggiu med ognarligum ok akafligum ad-gangi, suo ad mikill furda var ad; Enn þo voru þeir fremstir Bue ok Vagn ok lide þeirra ok þikiast þeir hafa vest, er þeim ganga a moti.

wäckte största förundran, gjrandes grufwelig manskada. Helst emedan så är i sanning berättadt, att ehwad de högga, stucko eller skuto, så drabbade de sällan felt på sina motståndare, och blef, icke långt derefter, många märkwärdiga händelser dem emellan, samt mångfalldiga hastigt färdiga både i mannadräp och åwerkan, så att detta stridsbuller föll ganska tungt för Fedgarne, i anseende till den stora myckenhet som af deras krigsmagt dräptes, och är ingen som kan räkna antalet af Norrmän, som der lemnade sitt lif, då deremot knapt en föll af Jomswikingarne. Af Fedgarnes manskap woro ganska många sårade: af somlige woro fötter, af andre åter händer borthuggne, och woro ganska få af Norrmännen, som icke på något sätt woro sårade. Slogos de nu med förskräckligt och hetsigt bestormande å bwse sidor, så att det war grufweligt; dock woro Bue och Wagn, med sina Troppar, de fremste, och tycktes de hafwa wärst, som gingo emot dem.

Nu sier Hakon Jall i huert efni komid er, ok ad ej munu sua buid hlida, ok þui lata þeir Hakon Jall ok Eyrekker skip sinn siga undann ok ad londi, ok vilia nu ekki hallda leingri. Ok er skipakosturinn þeirra Nordmanna er allr ad landi kominn, sa er eigi var hrodinn, þa er huild nokkur a bardaganum.

Nu såg Håkan Jarl huru det stod till, och att icke månde sådant gagna, derföre läto Håkan Jarl och Erik sina skepp draga sig undan åt landet, utan att längre wilja göra motstånd. Och endr till lands woro komne Norrmännernas samteliga skepp, de der icke afröjde blifwit, då wardt något stillestånd med striden.

Nu

Fed-

Nu hittast þeir Fedgar allir saman ok talast vid Hakon Jall ok synir hans. Hakon Jall mællti: þad sie eg, ad stormikit tékr bardaginn ad hallast a Oss, ok var þat bædi, ad eg hugdi illt til ad beriast vid menn þessa, enda verdr oss ok ad þui. Hefi eg opt i bardogum verit, ok i mannskodum ok i haska, ok alldrei hef eg vid þuilika menn att fyrr. Hofum ver nu raun af þui, er aþr hofdum vier spurn af haft, ad þeir eru miklu meiri ofreflismenn ad hardfeingi, ok veri vidureignar enn adrir menn, ok eigi munum vier leggia til orustu vid þa i annad sinn, nema nokkra raþa sie vidleitad. þetta sonnudu Synir hans. þetta mællti þa Hakon: Nu skulu þier vera med Hermonnum, þuiad ovarlikt er ad allir forstiorar feri fra lidinu, ok er alldrei oruænt nema þeir leggi ad oss: Enn eg mun ganga a lond up med fa menn.

Fedgarne, Håkan Jarl och hans söner, trådde då tillsammans och talades wid. Håkan Jarl sade: Det märker jag, att ganska mycket tager striden till att luta på wår sida, åfwen som jag ock förestållt mig swårt wara att slås emot deße mån, ehuru wi, det ej undgå kunna. Jag hafwer ofta warit i hårnad och wid mannaskada och i farligheter, men aldrig tillförene har jag haft att skaffa med sådana mån. Nu hafwom wi rön af det, som ryctet oß tillförene berättat, att de hafwa owanligare krafter i hårda tilltag, samt åro hårdigare och swårare att nappas med ån andre mån, och ingalunda wåga wi ännu en gång lägga till strids emot dem, derest icke något godt råd påhittas. Detta besannade hans söner. Sedan sade Håkan: Nu skolen I blifwa qwar hos krigsfolket, emedan det år oförsigtigt, om Höfwitsmånnen begifwa sig bort från hären, hålst det icke år oförmodadt att fienden gör oß besök. Men jag will gå i land med några få mån.

XXXV. Kapitule.

Hid ogurlega Bloþskap Hakonar Jalls.

Nu fer Hakon a lond ok nordr a eyna Primsignd, þar var morkr mikill i eyunni, ok geingr Hakon Jall i riodur eitt, ok leggst hann þar nidr ok

35. Capitlet.

Håkan Jarls wederstyggeliga Blodoffer.

Nu begaf sig Håkan till lands norr upp på ön Primsignd. Der war tjock skog uppå samma ö, och gick Håkan till en afrödjad plan i skogen, hwarest han lade

ok horfir i Nordr; ok hefr þa formala firir sier, ok þar kemer ad hann heitir a Fulltrua sinn Þorgerdi Haurgabrudi eþr Hordu-troll, þuiad ymist er hun sua kollud. Hann veiti hana mikid akall af ollum hug: enn hun daufheyrdist vid honum ok bæn hans, ok veiti hun honum sein andsvor, ok þikist hann þat finna, ad hun er honum reidur ordinn. Nu bydr hann henni ymsa menn til bloþskapar, ok vil hun ekki þiggia. Hakon Jall fellir nu bloþ siþan, ok visar sua til ad mannsbloþ mun teigit vera. Ok tekir blotid ad vaksa, ok bidr hann henna alla menn til bloþa, nema sialfan sier ok syne sina. Hefr Jall frammi oll bloþ sem hann ma, med fiandalikum Tofrum. Beigdi hann sier alla vega firir henni med diofulikum krapti, ok lagdist til Jardar allr firir henni; þuiad honum þotti lif sitt vid liggia, ad hann væri heirdr.

Hakon Jall atti sier Son þann, er Erlingr hiet: Ok var hann sio vetra gammall, ok hinn efnilegasti ad ollu. Ok þar kemr ad lyktum ad vidgeingr bæn hans, ad Jall bydr Erlingi til bloþs ok til sigurs sier. Iptir þetta þikist Hakon Jall vita, ad hun hafdi heyrt bæn hans. Siþann sendir hann iptir sveininum, ok fær hann i hender Skapta Kark þræli sinum. Fer hann ok sker sveininn a hals.

lade sig neder, böjande sig åt norden, och mumlade för sig sjelf, samt kom så wida att han åkallade sin fulltrogna wän, Thorgerda Horgabrud eller Hordatroll som hon ömsom kallades. Han tillbad henne högeligen af all förmåga, men hon war döf emot honom och hans bön, och war trög att gifwa honom swar, hwaraf han tycktes finna, att hon war honom wred worden. Nu erböd han henne ömse män till blodoffer, men hon wille sådant icke mottaga. Håkan Jarl började sedan att offra, och liknade sig så till som menniskooffer mände antagit warda. Omsider tilltog offrandet, och låfwade han henne alla män till offer, undantagande sig sjelf och sina söner. Jarlen werkställde allt offrande som han kunde åstadkomma, med försmädelig trolldom. Han bugade sig för henne på mångahanda wis med djefwulska åtbörder, och utsträckte sig aldeles till jorden för henne; ty honom tycktes hans lif deruppå bero, att han blefwe bönhörd.

Håkan Jarl egde en son som hette Erling. Han war sju år gammal och syntes i alla måtto wara ett fullkomligt karla-ämne. Och kom det så wida, att han blef bönhörd, då Jarlen erböd Erling till blodoffer, och sig till seger. Efter detta, tyckte Håkan Jarl sig kunna förstå, att Thorgerda hade hört hans böner. Sedan sände han efter Pilten, och fick honom sin träl Skapta Karl i händer. Trälen tog honom emot, och skar

hals, sem Hakon Jall mællti firir. Iptir þetta fer Hakon Jall aptur til skipa sinna, ok seigir honum suo hugur um, ad nu muni vel ganga hardaginn, ok eggiar hann nu miog lidit til orustu. Enn flestir voru þess ej fusir; enn med eggian Jalls, ok hann seigist hafa heitit til sigurs þeim, þa giora þeir sem hann bad, ok biuggust þeir til atlægu i annat sinn, er þeim þotti vænst.

Nu hafdi nokkur huild ordit a hardagunum medan Hakon Jall hafdi i burtu verit, ok hofdu Jomsvikingar buist til orustu. Hakon Jall geingr nu a skip. Ok leggia nu ad i oþru sinni, ok er Hakon Jall a moti Sigvallda.

XXXVI. Kapitule.

Onnur Orustu hin snarpasti. Lidueitslu Hakonar Jalls af þeim Tofra-Nornum þorgerdar Hordatroll, ok Yrpu Sistur Hennar.

Nu hefst onnur orustu med þeim, ok geingr Hakon Jall framm i trausti þorgerdar Hordatrolls ok Yrpu syster hennar. Lidr nu a daginn, ok lakkar solina miog. Þat er sagt ad vedrit

skar halsen af Swennen, som Håkan Jarl befallt. Derefter wånde Håkan Jarl om till sina skepp, och hade han i sitt sinne den aning, att striden nu månde wäl aflöpa, äggande på allt sätt hären till Drabbning. De fleste woro dertill icke redebogna; men medelst Jarlens upphetsande, samt att han sade sig hafwa gjort löfte, dem till seger, så gjorde de ändtligen hwad han åstundade, och lagade sig på bästa sätt i ordning till nytt anfall.

Under wapnehwilan, då striden upphört medan Håkan Jarl warit borta, hade Jomswikingarne gjort sig redo till drabbning. Håkan Jarl geck nu om bord. Man lade ut på nytt, och skickade sig Håkan Jarl emot Sigwald.

36. Capitlet.

Häftigaste strid å nyo. Håkan Jarls undsättning af Troll-Nornorna Thorgerda Hordatroll och hennes syster Yrpa.

Nu började en ny strid dem emellan, och gjordes anfall af Håkan Jarl, i förtröstan uppå Thorgerda Hordatroll och Yrpa hennes syster. Det led nu på dagen, och minskades solskenet mycket. Det

drit tok ad þokna i Nordrid, ok dregr up sky med ollu skiott, ok þui filgdi Iel mikit ok sterkuidri ogurlegt. Med illuidri þessu fylgdu bædi elldingar ok reidarþrumur storar. Þeir Jomsvikingar atti allir ad vega a moti haglinu ok ielinnu. Þetta vedr var med sua miklum undrum, ad menn af lidi Jomsvikinga hofdu farid af klædum um daginn firir hita sakir, sua þeir hofdu ekki onnr klædi enn herklædinn: Enn vedrid giordist nu mikit odruvis, enn aþr hafdi verit, ok tekr þeim nu ad kolna, er gegn horfdu vedrinu. Sneri nu mannfallinn i lid Jomsvikinga, firir þui ad þetta mikla vedr giordi suo mikit traust til framgaungu Hakone Jall ok mennum hans, enn Jomsvikingum mikinn granda, var þeim eigi hægt vorn vid ad koma; þui þeir sau oglogt huad firir var, er hagli þessu bardi framman a þa, þad er likara var hordu grioti enn ieli, bar ok miog sterkvidrid vopninn firir þeim, huert er þeir skutu eþr hiuggu, suo margir mattu traudlika vega a moti illvidri þessu: Enn þo vordust Jomsvikingar alldreingiliga, ok af mikillri hreisti: ok var þessi hrid allhord.

Þad er sagt, ad Havarder Hogguandi, er var a skip Bua Digra, sier fyrst trollkonuna um dagin med asionu illri, þorgerdar Hordarbrudar i lidi

Det sâges, att luften började tiockna åt norden, och steg upp moln i största hast, hwarmed följde wäderilningar och slagrägn, samt grufwelig storm. Med detta owäder följde ljungeld och förfärligt åskedunder. Jomswikingarne allesammans hade nu att strida emot hagel och regnblandad storm. Denna wäderlekens omskiftning war ganska förunderlig, ty sedan Jomswikingarne hade, förut om dagen, måst aftaga sig kläderne för hettans skull så att de endast nyttjade sina härkläder, blef wädret nu helt annorlunda, än det förut hade warit, så att de började att frysa när wäderleken sig förändrade. Wände sig nu manfallet in på Jomswikingarne, emedan det häftiga owädret gaf Håkan Jarl och hans män, så mycken förtröstan om framgång, men deremot tillskyndade Jomswikingarne stor förlust, hwarföre det blef dem ganska obeqwämt att wärja sig; ty de kunde med möda skönja hwad som före dem war, då haglet, som slog dem i ansigtet, war likare hårda stenar än isbark, den grufweliga stormen bar ocksâ wapen emot dem, antingen de skjöto eller högg, så att många, med tröghet och ledsnad, måste kämpa mot detta illwäder. Icke deß mindre förswarade sig Jomswikingarne manligen med mycken styrka; och war denna striden ganska hård.

Sâdan är berättelsen, att Hawarder Hegguande, som war på Bue Digres skepp, blef den dagen-aldraförst warse Trollkonan, Thorgerda Hordabrud, med

lidi Hakonar Jalls, ok margir adrir sia þetta, þo ej sie offreskir: Ok þa ed nokkud linar ielinu, þa sia þeir ad margar oruar fliuga af huerium fingri þessa Trolls, ok vard maþr firir huergi or suo ad bana fick af. Fiellu þa margir af lidi Jomsvikingar af þessum fianda galldri, ok seigia þad Sigvallde, ok odrum fielogum sinum.

Sigvallder mællti: Ekki þiki mier oliklikt, ad vier eigum ej vid menn einungis ad beriast i dag, helldr vid hino mestu fiander, ok mun þat þikia meiri raun ad ganga a moti trollum. En þo er nu naudsyn, ad man hefiest vid sem best.

Þad er sagt fra Hakoni Jall, ad þegar hannfinnr ad ielid minkar, ad hann kallar fast a Þorgerdi Hordatraull ok syster hennar Yrpu, ok bider þær duga iptir ollu megni sinu, ok seigir huersu mikit hann hefr til unnit. Ok þa rokkuar enn oþru ieli, ok i oþru sinni, ok er nu meira ok verra enn fyrr, ef verri mætti verda, ok sua kemr, ad ekkert vedr hefr verit ognarligra eþr meira, þad menn hafa tilgiort eþr tilfriett. Ok i þessu iele onduerdu sier Havarder Hogguandi ok margir adrir þuo trollkonur standa i lyptingu a skip Hakonar, ok fliugu oruar af huerium fingri þeirra i lid Jomsvikinga, ok vard huer orinn mans bani. Firir þessum Diof-

med en stygg upsyn, wara uti Håkan Jarls hår, det ock månge andre sågo, men att hon ej syntes stor till wäxten; och när owädret något saktade sig, då sågo de att mångfalldiga pilar flögo ifrån hwarje finger på detta Troll, så att hwar och en pil blef mans bane. Föllo då många af Jomswikingarnes manskap för denna djäfwulska trolldom, hwilket blef berättadt för Sigwald och de öfriga hans följeslagare.

Sigwald sade: Icke tyckes mig olikt, som wi i dag ej hade att strida endast mot Menniskor, utan snarare emot den wärsta djefwulskap, och månde det tyckas äfwentyrligast wara att gå emot Troll. Dock likwäl är nu nödwändigt, att man går på som allrabäst.

Det förmäles om Håkan Jarl, att så snart han märkte stormen och owädret sakta sig, anropade han ifrigt Thorgerda Hordatroll, samt hennes syster Yrpa, med anhållan om bistånd efter all deras förmåga, påminnandes dem, huru mycket han dem till behag, hade uppoffrat. Då uppsteg återigen mörka moln till förnyad storm, hwilken blef mycket häftigare än förr, så wida wärre wara kunde, och så hände det, att grufligare owäder kunde ingen sig erhindra eller någonsin hört omtalas. Och under det att denna oerhörda storm så rasade, såg Hawarder Hogguande jemte många andra twänne trollpackor ståndande i bakstammen på Håkan Jarls skepp, och att pilar flögo af hwart och ett deras finger

Diofulskrapti ok galldri fiell fiolldi lids af Jomsvikingum, ok margir þeir er aþr hofdu barist med mikillri hreisti.

Þad er sagt, ad Hakon Jall giordu nu hardar atlogr, ok bordust diarfliga, ad hann kastar af sier bryniunni firir hita sakir ok erfidis. — Suo seigir Tinder:

Varda Gims, sem gjordi
Gerdl biugl imum Herda.
Gnyr voks fiolnis fura,
Farlig sæing Jarli
Þa er Hræ fam hanga.
Hryn Serk vidur Bryniu;
Hrudust Ridmarar rauda.
Rastar vard ad kasta.

Ok enn kuad hann:
Gat obrædin ædru
Ods galldrs. Enn Sigvalldi
Vitt sokk næri niotar.
Vidrnam Bua kuanti,
Aþr motrodr mattu.
Margrendir grims vanga
Saung ad Suerdaþingi.
Saurla þrangs um Jarli.

Ok enn kuad hann:
Dreif af vidris vedri

Var-

ger på Jomswikingarnes här, så att hwarje pil blef mans bane. För denna djefwulska beswärjning och trolldom blef stort manfall bland Jomswikingarne, och stupade många som tillförene hade kämpat med stor tapperhet.

Det berättas, att Håkan Jarl med sitt folk gjorde nu hårdt anfall, och stridde så djerfweliga, att han måste kasta af brynjan för hetta och starkt arbete skull. — Sålunda qwäder Tinder:

Hedra den, af Hårdar
Båda, Harnesk drager.
Tumullet öks med Trulldom.
Tyst gjorde Jarlen eden,
Och föllo lik i flockar.
Fast tröjan satt, ej brynjan.
Röbjas Hafs Hästar röda.
Brast hären nu i kastning.

Han qwad widare:
Stor skrämsel föds af
Swår Trollskap. Men Sigwalds
Wett i njuren nedsönk.
Bues befallning hördes
Förrn motroddning skedde.
Många grymma Munnar
A Swärdstinget skreko,
Der swetten dröp af Jarlen.

An ytterligare söng han:
Hårdt urwäder wäckte

War-

Vargi Grimm. Á margan
Vard audkunda vidri.
Vagl alls timis agli
þarfs i sundr a sandi.
Sorla bliugs firir Jarli
þess hafa seggir sessi
Serkhring ofinn merki.

Wargen grymma. Mången
Swåra stormen märkte.
Stångsel brast mot Regnet
Der de stå å grundet.
Ömt för Jarlen tala
Deß stolte Högsäts Männer
I Pantsarskjortor klädde.

þa hrudust af Jomsvikingar half þridie tugr skipa: Ok þat seigir Tindr Hallkiellsson i floki þeim, er hann orti um Jomsvikinga, ok heyrir þa suo til, ad hann væri þar sialfr.

Då woro half tredje tjog (50) skepp för Jomswikingarne afrödjade: Och det säger Tinder Hallkielßon i de Skalde-qwäden, som han digtade om Jomswikingarne, och det så mycket pålitligare som han warit sjelf närwarande.

Vand ad vinda sini
Verd biodi hugins firdar
Beit solgangis sueita.
Suerd eggia spor Leggi
Ad hior meidar herdir.
Hætting var þat mætti
Leidar langa skeida
Lids halfan Tug þridia.

Swårt war undankomma.
Han modige Krigsmän
I solgången eggar.
Egg gjorde sår i låggar.
Swärd stympade Hårdar.
Swårt det wara månde
Långa skutor föra
Med femtio Krigsmän.

Ok enn kuad hann.
Forrad Jarlin ara
Hend Hermaurum kendi.
Hialldr ræsi eg þat giolldum
Munnar fusa mæti.
Mord Vikingu skerdir
Gulnar doms ad glumi.

Han qwad än widare:
Tidigt Jarlen styrde,
Snällt stridsmän att lära.
Högt jag säger, att straffet
Snart måste man minnas:
Mord-Wikingars skrämor,
Bleknad af Wapna-Dån.

Geirs

Thyrs

Geirs þyrar for meiri
Auds þa er hraud enn Handrif.

Ok enn kuad hann:
Giordust ganlar Borda.
Glaumir oks þar ad er naumir,
Audi grims ad er eidist.
Oll lond Dana, brandi
Kent hefr hægr ad hoggua.
Hræ ber birtingum Sionar.
Eggteinar undum viggiar.
Veg snids um þad skieggi.

Saddi Jarl sar Odda,
Ofþing sumar geingu.
Vanhuga valt hægdr.
Hrana birgis nafni.
Mordskigr vard Monnum
Mistar gott til vista
Heidinsdoms ad hæda
Naud vann Marbar sidu.

Ok enn kuad hann:
Þat vill olld medan alldir
Yngs kuediu menn byggia
Gnogt þar er goglum veitti
Glaum Hakonar æfi.
Þui hikk Bitr beita
Baud ad villdu londi
Hikklar eidi lida.
Læst huerium Gram betri
Hraud, enn Haptum Nadi.

Hialldr

Thyrs spetsar tått skogo.
Der ödets wapen skötte.

Ytterligare söng han:
Trolldom war inom Bords.
Wi förnummo buldret skadt,
Och att grymma Ödet rådde.
Lårt hafwe alla Danskar
Med swärden snällt att huggas.
Lik wråkas kring af hafwet.
Swärdseggar såra Kämpar.
Wid näset striden wändes.

Jarlens swärd, mätt af såren,
En del undanflydde.
Med mildhet styrdes rådslan.
Rån af Ryktet låsmas.
Genom mord förlorar folket
Utaf sitt förråd mycket.
Då Hedniskt sed föragtas
Ger böljan hjelp i nöden.

Härtill fogade han detta qwäde:
Det skall i alla tider,
Så länge wise män lefwa,
Och sjögräs ömnigt wäxer
Håkans beröm förkunnas,
Han styrde mot wädret,
Och dem böd han dräpa
Som wille åt landet.
Wred war han motståndarn
Men de fägne gunstig.

Strids-

Hialldr skyia Valkyrium.
þar var Lings fiir Londi
Leidangur Dana Skeidar.

Stridsmöjor högtlåtwas
Det war ljung utmed landet
För Danske skeppsfolket.

þessi hrid var nu hardla ofurlig af adsokn Diofla med þui illvedri, ok af atgangi hersins: Enn Vidtakan, var ok allhord af Jomsvikingar; þui ad badit þeir Bue ok Vagn bordust alldreingiliga, ok allir þeir er þeim fylgdu, bordust alldiarfliga med mikillri vorn ok hreisti agiætliga.

Denna strid blef nu grufweligen häftig igenom djefwulsk åtgärd, både medelst owädret och af krigshärens anfall. Men så gjorde och Jomswikingarne. Ty bägge deßa, Bue och Wagn, kämpade såsom hjeltar, och alla de som dem åtföljde stridde allradjerfweligast, förswarande sig med största tapperhet och mannamod.

Nu tekr Sigvallder til orda, ok mællti til Bua; Nu vil eg i burtu flotta, ok giori suo allir minir menn; þui ad nu er eigi vid menn ad beriast, helldr vid Diofla ad eiga, ok er nu þui verr enn fyrr, ad nu eru tuo ielum, enda skal ok ej leingri vid halldast, ok er eitt til kostar, ad vier flottum ekki undann monnum; ok eigi streingdum vier þess heit, ad beriast vid Trolldi, eþr illþydi þuilik. —

När så beskaffadt war, tog Sigwallder till orda, sägandes åt Bue: Nu will jag fly undan, det ock alla mina män göra; ty nu hafwa Wi icke strid emot menniskor, utan emot djeflar, och är det wärre än förr, emedan nu äro twänne stormwäder, derför skall jag icke längre hålla ut härmed, hwarwid endast är till märkandes, att wi icke draga oß undan för bewäpnade män; ty icke hafwom wi gjort det löfte att slås med Troll och dylikt pack.

XXXVII. Kapitule.

Andlat Bua Digri ok þorkill Midlungers.

37. Capitlet.

Bue Digres och Thorkel Midlungers död.

Nu lætr Sigvalldr hoggua teingslin a skipum sinnm, ok kallar a þa Bua ok Vagn, ad þeir skilldu allir leggia a flot: ok i þui er Sigvallder hafdi

Nu lät Sigwald afhugga fästlinorna på sina skepp, samt ropade på Bue och Wagn, att de allesamman skulle gifwa sig på flygten. Och i det att Sigwald

hafdi fralagt skipaflota sinn, þa hleipr þorkill Midlungr up a skip Bua ok hoggr til Bua, ok bar þetta allbradann ad, ok hoggr af honum hokuna ok vorina nidr allt i gegnum, suo þad fiell þegar nidr i skipit, suo ad fuku ur honum tennrnar. Bue mællti þa er hann fiek hoggit: Vaskliga er hogguid, þorkill! Enn ekki em eg nu fridari enn aþr, ok ekki mun þeirri enu Donsku betri þikia ad minnast med oss þar i Burgurdarholmi, er vier komum þar.

þorkill hafdi fallid er hann hio til Bue, er halt var skipinn af blodi. Bue hoggr a moti til þorkills, ok kemer hoggit undir vinstri hond honum, ok sneid hann þorkill sundr i midiu med herklædum ollum vid skipbordinn, suo ad sier huor fiell hluturinn huer. Iptir þat þrifr Bue up kistr tuær af gulli fulla er han atti, ok kallar: Fyrir bord allir Bua þegnar! Iptir þat hliop Bua ut af sauksinu i sioinn ok i kaf þegar med Kistunar, ok kom huergi up sidann suo ad menn sæi. Ok er þat mal Manna, ad eingin hafi meiri kappi verid i lidi Jomsvikinga, enn Bue: Hafi hann ok margann mann drepid i Bardaganum, ad þad kunni eingin maþr ad telia.

Sua segir Tindr:

þa, er fyrir Bord a Barda,

I Brudarfaung ad ganga

Vedr

wald hade lagt ut med sin skeppsflotta, sprang Thorkel Midlunger upp på Bues skepp, och högg till Bue, hwilket skedde i största hastighet, och högg af honom läppen och hakan allt neder igenom, så att detta straxt föll neder i skeppet, hwarjemte tänderne ruko honom utur munnen. Bue sade, när han feck hugget: Manhafteliga är detta huggit! Thorkel! Men icke är jag nu behagligare än förut, och ej månde Danske Fruar tycka om att kyssa Oß hemma i Bornholm, när wi kommom hit tillbaka.

Thorkel hade fallit omkull wid det att han högg till Bue, ty på skeppet war blifwit slipprigt af blod. Bue högg igen till Thorkel, så att hugget träffade honom under wänstra armen, och skar han Thorkel, med allan sin härkonad, twärt af i medjan bredwid skeppsbordet, så att hwarje del föll åtskills från hwarannan. Derefter fattade Bue twänne kistor fulla af gull, dem han egde och ropade: Öfwer Bord alla Bues Män! Sedan hoppade Bue med kistorna strax öfwer framstammen i sjön till botten, så att ingen såg honom sedermera uppkomma. Och war det ett allmänt tal, att ingen större hjelte warit uti Jomswikingarnes krigshär än Bue: Hade han ock dräpit så många män i striden, att ingen menniska kunde dem räkna.

Så säger Tinder:

Dem, som öfwer Skeppsbord sprungo,

Till Brudefång att gånga,

I

Vedr magnanda vidris,
Virdendr Bua kendu.
Mikinn, giordi Her Hiorsa,
Hliomr Bue sunnan.
Baugs Skeidir ad breidu
Balldr Hakonar valldi.
Undr er þreitt af þundi,
þann bendir Val er sendi,
Gulls safnanda Gumna
Giedinnar Hræum firi.
Suo heitir Fiordurinn.

I stormande wäder,
Modige Bue lärde.
Mycken Wapnahår förde
Bues Låf Sunnan,
Att Skepp på Sjön spriddes
Wälde Håkan hällde.
Sären den sjelf försökte,
Som kämpar till Döden sände:
Gull-samlande Herren
Från modiga Hräum.
Så kallas fjärden.

Nu falla margir Menn Bua: Enn sumir hlaupa firir Bord, ok hafdi huer þeirra aþr marga Menn fellda.

Nu föllo många af Bues manskap. Men somlige lupo öfwer bord, sedan tilwål, hwar och en af dem förut fällt många man.

XXXVIII. Kapitule.

Flotta Sigvalldar, ok margar Hauþingiar þeirra Jomsvikinga.

38. Capitlet.

Sigwald jemte flere Jomswikinga-Höfdingars Flykt.

Sigvallder med monnum sinum, dregr nu fra skipakosturinn, ok kalladi a Vagn, ok bad þa flotta skilldu. Vagn seigir ok mællti: þui flir þu, hinn vondi Nidingr! med litinn ordstyr? Setr þu oss med skemd þeirri, er þu munt heim hafa ok vid lifa allann Alldr þinn.

þad er sagt, ad Sigvallder hafi kalldr ordit i Ielinu, ok vill hann lata

Sigwald tillika med sina män, drog nu bort ifrån Skeppsflottan, samt ropade åt Wagn, och bad att han skulle fly: Wagn swarade sålunda: Hwi flyr Du arga Niding! med ringa Loford? Du öfwerger Oß med den wanära, som skall följa dig hem, och dig i alla dina lifsdagar widlåda.

Historien förmäler, att Sigwald hade blifwit frusen af owädret, och som han

lata orna sier; ok sest hann til ara ok rær, enn hann setti annan mann til stiornar a skipinu. Vagn skiotr þa spioti iptir honum, ok kemr þat i milli herda þeim er stiornadi, ok fikk sa þegar bana af þui, ad Vagn hugdi þad Sigvallder.

han wille blifwa warm, satte han sig till en Åra att ro, samt förordnade en annan till styrman på Fartyget. Wagn skjöt då ett spjut efter honom, hwilket träffade emellan hårdarne på den som styrde, och fick han deraf straxt sin bane, ty Wagn mente att det warit Sigwald.

þad kuad Vagn Visu:

Sigvalldi hefr suo setta
Sialfa Oss und kylfu,
Ok fra Rodigr flotti.
For heim til Danmerkr.
Higst i Fadm ad falla
Fliott a konu sinni:
Enn, firir Bordid breida,
Bue gikk med Hugrekki.

Då söng Wagn denna wisan:

Sigwalder hafwer skjutit
Oß sjelfwom under klubban,
Och drog ur Drabbningshullret.
Till Danmark han sig wände,
Med långtan snart att falla
Uti sin Hustrus armar.
Men öfwer Skeppsbord breda
Med mannamod gick Bue.

þorkill hinn Hæfi for þegar er Sigvalldr Brodur hans hafdi frasnuit skipi sinn: ok þar iptir far Sigurder Kappa Brodr Bua; þuiad Bue var þa fyrir Bord geingin, ok var ekki hans ad bida. Ok þikist huerntueggi þeirra þorkill ok Sigurdr hafa endt Heitstreinging sina, ok fara þeir allir samt Sudr til Danmerkr ok hofdu titugur skipa. Enn þeir er iptir voru, ok eigi villdu a flot ganga, hlupu a skeidinna til Vagns, ok bordust med honum.

Thorkel hinn Håfwe gaf sig också bort, så snart hans broder Sigwald hade afrest med sina Skepp. Och derefter for Sigurd Kappe, Bucs broder; ty Bue war då gången öfwer bord, och war icke möjligt att förmå honom (Sigurd) att wänta. Således tyckte både Thorkel och Sigurd att de fullgjort sina löften, och begåfwo sig allesamman söder ut till Danmark med trettio skepp. Men de som qware woro, och ej wille fly, lupo opp på långskeppet till Wagn, och stridde jemte honom.

XXXIX. Kapitule.

Fra Hardfeingium Vagns ok Koppum hans.

Iptir þat er Bue var fyrir bord geinginn, enn Sigvalldr a Flota gangin þa snyr Hakon Jall ollu lidin þar ad sem Vagn er: enn þeir Vagn ok menn hans snuast vel vid; þui hraustir menn voru innann bords, enn skipid var traust ok oll bordhatt, ok var gott vigi, enn morg smaskip hofdu nest lagt skeidinni.

þa kallar Hakon Jall a menn sina, ok bád ad þeir skilldu fra leggia skipum sinum sma, ok leggia ad stæri skip, ok þau er a stiornborda vær. Ok suo giordu þeir, leggia þeir þa ollum hinum sterkum skipum ad skeidinni Vagns umhuerfis, sua er þeir meiga fleslum vidkoma. Enn þar utifra kringdi allir herinn, suo ad badi mattu þeir skiota a skeidinu Oruum spjotum, palstofnum ok fletti skeptum. Enn hinir agiætustu kappar Vagns, ok sialfr hann, beriast med sua mikillri breisti ok hardfeingi, ad þeir drapu alla þa menn, er leitudu til ad hlaupa up a skeidina, ok nadu þar onguar upgaungu. þessi orustu vard oll hord af akafri adsokn Hersins, enn þo mest af vorn dreingiligri, er Vagn veitti, ok allir menn hans. þeir bordust

39. Capitlet.

Om Wagns och hans Kämpars tappra förhållande.

Sedan Bue hade kastat sig öfwer bord, och Sigwald begifwit sig på flygten, drog Håkan Jarl hela Krigshären dit der Wagn wistades. Men Wagn och hans manskap gjorde tappert motstånd; ty raske karlar woro inom bords, dessutom war skeppet starkt och mycket högt på sidborden, samt ett godt wärn, ehuru många små fartyg hade lagt sig näst intill långskeppet.

Då ropade Håkan Jarl på sina män, och befallte att de skulle draga undan med de små farkostarne, och lägga till med stora skepp, som funnos på styrbords-sidan. Så gjorde de, läggandes alla starkaste fartygen rundt omkring Wagns däckade Skepp, så många som de någonsin kunde åtkomma. Der utanföre låg hela den öfriga hären kringspridd, så att alla på en gång måtte skjuta på långskeppet med pilar, lantsar, tråbötter och kastspjut. Men Wagns oförfärade Kämpar, åfwen som han sjelf, stridde med så stor tapperhet och hårdt tilltag, att de dräpo alla dem som försökte att komma upp på skeppet, hwilket icke war möjligt för någon. Denna drabbning war ganska skarp, förmedelst härens häftigaste anfall, men aldra mest af det oförskräckta wärn som Wagn och alle hans män

dust þar til mirkt var ordit af nottu, ok fa þeir ekki unid skeidina Vagns.

Þetta kuolld orti Vigfus Vigaglumson visu þessa:

Vardar hægt þar er hurdir
Hior klofnar sa eg hrorna.
Hatt saungu Hiorua geitis,
Hers-til Vagns ad leggia.
Þar geingum vier þronguar,
Þun isar Baud grimnar.
Straung var Danskra dreingia,
Er daurinn flaug til knarar.

Ok þa lietta þeir Bardaganum; ok standa þa ekki margir menn iptir a skeidinni Vagns.

Nu lætr Hakon Jall taka reidan allan fra skeidini. Ok er þetta var giort, roa þeir Hakon Jall ok menn hans til lands, firir þui, ad þa ma eigi kanna skipin firr nottmirkri, huad lifvænt væri af monnum. Skiota þeir nu yfir sier tiolldum a londi, ok þikiast nu eiga sigri ad hrosa. Hakon Jall lætr þa taka haglid ok liet vega þad, ok stod huert eyrir. Ok þotti Hakoni Jalli mikills umuert matt þeirra Sistra. Siþann binda þeir sar manna, ok voru þeir nær onguer ad ekki væri sarir nokkut. Þeir vaka nu um nottina Hakon Jall ok Gudbrandr, Frændi hans ur Dolum.

XL. Ka-

mån ådagalnde. De slogos intill mörka natten utan att Wagns långskepp kunde öfwerwinnas.

Samma afton digtade Wigfus Wiganglumson denna wisa:

Snällt skyddar den som bjuder.
Swärd klufna såg jag falla.
Högt skreko Swärdens Wärdmän,
Att skicka Hårn mot Wagn.
Der gingo wi med möda.
Männens pantsar blodas:
Och tung för Danska Drängar
Slög sömnen öfwer skeppen.

Nu gjordes uppehåll med striden, och stodo då icke många män qwar på Wagns skepp.

Håkan Jarl lät nu taga bort alla skeppstillhörigheter, från långskeppet. När detta war beställdt, rodde Håkan Jarl och hans män till lands, emedan de då, för nattmörkrets skull, ej kunde weta huru många män ännu wore wid lif på skeppet. De tältade alltså öfwer sig på landet, tyckandes sig nu ega att rosa sig af segren. Håkan Jarl lät sedan hämta haglet och wäga det, och befans hwart ett, hålla ett öres wigt. Håkan Jarl tyckte också att systrarnes magt war af stort wärde. Sedan förbundo de sina sår och fans knappt någon enda, som icke war sårad. Öfwer natten wakade Håkan Jarl och hans frände Gudbrand från Dal.

40. Ca-

XL. Kapitule

Fra Starfum Vagns ok Birni, ok Menn þeirra.

Nu er ad seigia fra Vagni Akasyni ok Birni hinum Bretska, ad þeir tala med sier, huad till raþa skal taka. Vagn mællti ok sagdi: þat er annat huert, ad vara hier a skipinu þar til ad dagsbrunnrinn kemr, ok verjast þadan medan ver meigum. Hinn er annar, ad fara inn til lands, ok giora slikt illt a monnum Hakonar, sem vier meigum. Ok þetta raþ hafa þeir, ad þeir taka siglutried ok vana, ok flytiast þeir med, ok eru samann fiordatig manna. Þeir villdu leitast til lands, ok komust i sker eitt, ok þottust þa vera komnir til megin lands. Ok voru þa margir miog farnir, ok letu þar lif sitt tiu menn bædi af kullda ok sarum, enn halfum fiordatig lifdu iptir, ok voru þa margir þrekadir, af sarum miog, enn þo mest af kullda. Verdr þa ekki komist leingra ad sinni.

Nu er sagt, ad þegar Bue var fyrir bord geingin, enn Sigvallder fluinn med skipunum, þa lietti af reidarþrumum ok elldingum, sua ok ollum ieljum, ok er þa iptir gott vedr ok kyrt, ok heidskirt, enn þo kallt miog.

Voru

40. Capitlet.

Om Wagns och Björns, samt deras Mäns mödosamma arbete.

Nu är att berätta om Wagn Akeson och Björn den Brittiske, att de talade med hwarannan om hwad råd widtagas skulle. Wagn sade: Ett förslag är det, att blifwa här qwar på skeppet till dess att det dagas, och sedan derifrån wärja oss så mycket wi kunna förmå. Det andra wilkoret är att wi begifwa oss till lands, och göra Håkans män all den skada, som wi möjligen kunna åstadkomma. De fattade det rådet, att de affapade masten, hwarmed de sig framflyttade, åttatio män tillsammans. De wille leta sig till lands, men kommo uti ett skär, då de mente sig hafwa träffat fasta landet. Woro då en del mycket wanmägtige, så att derstädes tio män lemnade sitt lif, både af köld och sår, men sjuttio återstodo, dock likwäl de fleste mycket utmattade, mycket af sår men allramest af köld. Således hunno de icke längre för den gången.

Det säges, att så snart Bue hade kastat sig utom skeppsbord, och Sigwald gifwit sig på flykten med sina skepp, då afstannade åskedunderet och ljungelden, samt all hagelstormen, hwarefter det blef stilla, lugnt och ganska klart wäder, fastän mycket kallt.

Wagn

sending vist; Eþr huert heft þu þui valldit? Ekki er þess ad dylia, ad eg sendi Iþr skellit: Eþr vard nokkur fyrir þui, er mein var ad? Bana fiek sa er fyrir vard. Huer vard fyrir? seigir hann. Gudbrander Huiti, seigia þeir. Ja, seigir Havarder, þess var nu ej audit sem eg vilda hellst. Þuiad Jalli hafda eg ætlad skiotid. Enn vel skal nu yfir lata, er fyrir vard nokkr, er Iþr þotti grandi ad. Ekki er ad lita a þat, seigir Þorkill Leira, ok drepit þennan mann sem skiotast. Ok jafnsnart hoggr Þorkill til hans, ok margir aþeir hlupu þa til, ok saksa hann þar til hann var daudr.

Nu fara þeir til lands, er þeir hafa þetta giort, ok sogdu Hakoni Jalli huern þeir helldi drepid, ok þat sogdust þeir hafa heyrt a ordlægi hans, ad hann mundi ekki hafa skort hardfeingi.

XLIII. Kapitule.

Handtækin Vagns, Ok sa er iptir lifdu: ok leidar til Hoggs.

Nu sia þeir, huar miog margir menn eru i skerinu, ok bidr Hakun Jall fara iptir þeim, ok fara sier. giorvala

i natt? De swarade: Jo wisserligen kom en sändning; och hafwer ni densamma wållat? — Icke är det att dölja, att jag sände eder en pil: men war någon före, som fick mehn deraf? — Bane fick den som före war. — Hwem war det? frågade han. De swarade, Gudbrand Hwite. — Ja så, sade Haward, det fogade sig nu icke efter det som jag åstundat; ty åt Jarlen hade jag ärnat skottet; dock må jag gifwa mig tillfreds efter som någon likwäl träffades, den eder tycktes skada wara att möta. Icke är åt att widare tala härom, sade Thorkel Leira, utan låtom oss dräpa denne man som snarast. Och i det samma högg Thorkel till honom, då ock många lupo till, och höggo honom med swärden tills han dog.

Sedan detta war beställdt, foro de till land, och berättade för Håkan Jarl hwem de hade dräpit, sägande sig det hafwa hört på hans ordalag, att honom månde icke hafwa felat tapperhet och hårdt tilltag.

43. Capitlet.

Wagn med de flere, som efterlefde, tagas till fånga. Och framföras till Halshuggning.

De blefwo nu warse, att ganska många män woro på skäret, och gaf Håkan Jarl befallning om deras afhämtande,

giorvalla, ok lletst hann vilia raþa firir liflati þeirra.

Þeir fara nu þar til er þeir koma ad skerinu. Enn þat var bædi ad fair menn voru færir til ad veria sier, firir kulda sakir, ok þar med er saru voru, enda vordust ok onguer.

Nu var Vagn hertekin, ok allir menn hans af Jallsmonnum, ok voru þeir fluttir a fun Hakonar Jalls. Jallin lætr nu leida Vagn upa lond, ok alla menn hans, ok voru reknar hendr þeirra a bak aptr, ok bundinn huer þeirra hia oþrum; ok i einum streing oþyrmilika. Enn Skapti Karkr ok aþrir þrælir vardueittu þa, ok hallda streinginum: en Jall ok lid hans fara til matar, enn ætludu i tómi um daginn, ad heggua skilldi Jomsvikinga þa, er a streinginum voru. Enn aþr þeir Jall foru til drykkiar, voru ad londi flutt skip þeirra Jomsvikinga, ok suo fiar-hlutir. Var þat fie til skiptis borit, ok skipti Hakon Jall ok lid hans ollu fie þessu med sier, ok suo vopnum þeirra, ok þikiast þa hafa feingit mikit fie, ok med storum sigri unnid hafa, ok handlad Jomvikinga, enn fioldi voru drepin, enn allir aþrir burtu flunir.

Enn er þeir voru mettir, ganga þeir ut ur budum sinum, ok þangat at sem Jomsvikingar satu i streinginum,

tande med manlig försigtighet; men sjelf wille han ombestyra deras aflifwande.

De begåfwo sig alltså till skäret: men de funno få män i stånd att wärja sig, dels för det de woro genomfrusne, dels sårade, hwarföre och ingendera sig förswarade.

Wagn med alle hans män blefwo alltså af Jarlens folk gjorde till krigsfångar, samt framförde till Håkan Jarl. Jarlen lät Wagn med allt hans manskap föras i land med bakbundna händer, och med en sträng, den ena wid den andra, utan skonsmål, ihopfästade. Skapta Kark, jemte andre trälar, hade uppsigten öfwer dem, och höllo i strängen. Men Jarlen och hans krigsfolk gingo att få sig mat, sättjande sig före, att samma dag skulle de Jomswikingar, som i strängen fastbundne woro, med all beqwämlighet aflifwas. Dock likwäl, innan Jarlen med de sina satte sig till dryckjom, flyttades Jomswikingarnes skepp och egendom till lands. Blef detta rof sammanburit till delnings, och gingo alla egodelar och wapen till skiftes mellan Håkan Jarl och hans krigsmän; och tyckte de sig icke allenast hafwa wunnit ett stort byte, utan åfwen en härlig seger, emedan de kunnat twinga Jomswikingars händer i band, ehuru ganska många woro dräpne och alla de öfrige bortflydde.

När de hade ätit sig mätte, gingo de utur sina tält till det stället, hwarest Jomswikingarne höllos sammanbundne,

och

num; ok er þorkill Leira tilætlader ad hoggua þa alla. þeir hafa þa ord aþr vid Jomsvikingar, ok vilia þeir vita, huert þeir eru suo hraustir menn, er fra hefr verit sagt.

Nu er þat sagt, ad þar voru léistir menn ur streinginum, þeir voru miog sarir, þad vinna þrælarnir vid, ad þeir snara vondu i har þeim er til hoggs voru leiddir. þa voru þessir menn þrir hoggnir, er miog voru sarir, ok hoggr þorkill Leira haufud af þeim ollum. Siþann mællti þorkill lil fielaga sinna: Huort hefr mier nokkud brugdit vid þetta, þui þat er mællt, ef maþr hoggr þrim menn i samt af lifi, ad flestum muni verda ok a nokkurn hatt bregda. þa mællti Hakon Jall: Ekki siaum vier þier felmtrud hafa, enn þo siunist okkar þier allmiog brugdit hafa.

Nu var leistr hinn fiordi maþr ur streinginum, miog sar, ok var snuin vondr i har honum. þorkill spir nu, huern veg han hygdi til dauda? Hann suarar: þat mun mier verda sem faudur minum, ad eg mun deya. þorkill hoggr þennan mann, ok lauk sua æfi hans.

þa var leider til hoggs hinn fimti maþr ur streinginum. þorkill spir, Huernveg hann hygdi til dauda sinns? Hann seigir: Eigi man eg glogt log vor Jomsvikinga, ef eg mællti mikid vor

och war Thorkel Leira utsedd att aflifwa dem alla. Förut talade de med Jomswikingarne, att få utröna, hurnwida de woro så behjertade mån, som om dem sagt blifwit.

Sådan är berättelsen, att de mån, som woro mycket såre, löstes utur strängen. Trålarne hade tagit sig sådant göromål före, att de lindade en kåpp i håret på dem, som till halshuggning framleddes. Derefter blefwo trenne sådane mån aflifwade, som mycket såre woro, och högg Thorkel Leira hufwudet af dem alla. Sedan sade Thorkel till sina stallbröder: Någon sinnesförändring har mig wid detta tillfälle wederfarit, emedan det så säges, att derest någon på en gång hugger trenne mån till döds, skall gemenligen något besynnerligt hända. Då sade Håkan Jarl: Ej kunna wi märka, att du darrar, dock synes du oß (i ansigtet) mycket förändrad.

Sedan lösades den fjerde utur strängen. Han war mycket sår och en språta insnodd uti hans hår. Thorkel sporde honom, huru han befunne sig wid att dö? Han swarade: Det händer mig icke annat, än det som wederfarits min fader, nemligen att jag skall dö. Thorkel högg nu till denne mannen, att han sålunda slutade sina dagar.

Framleddes utur strången den femte mannen att halshuggas. Thorkel frågade med hwad sinnesställning han toge emot döden? Han swarade: Litet skulle jag minnas wåre Jomswikingars lag, om jag

ædrú, ef eg kuidi vid dauda minum; þuiad eigi skal þat Iþar hrosun, ok eitt sinn skal huer maþr deya. Þorkill hio nu þennan man, ok liet hann suo lif sitt.

Nu mællti Hakon Jall, ad Þorkill skilldi spiria huem mann aþr enn dræpin væri, huern veg hverium brigdi vid dauda sinn? Ok þikist þeim þa eigi aukid fra hraustleik þeirra, ef þeir mæla ekki ædru-ord, er þeir sia dauda sinn. Enn i oþrulagi þottist þeim gaman, ad heyra ord þeirra huad upkiæmi, ad þeir hrædist bana sinn, eþr ej.

Þa var leiddr ur streinginum hinn siatti maþr, ok snuinn vondr i har honum. Þorkill spir þa: Huern veg hyggr þu til ad deya? Gott hygg eg til þess, ok þiki mier gott ad deya vid godan ordstyr. Enn þier mun skaum ad lifi þinn, firir þui ad þu munt vid klæki eina lifa meþan þu lifir.

Eigi hugnudust Þorkeli ord þessa manns, ok lætr hann skamt bida, ok hoggr hann mann þennan bana-hogg, ok villdi ekki leingr bida tals hans.

Iptir þetta var leistr ur streinginum hinn siaumdi maþr, ok leiddr till hoggs. Þorkill spir, huesu veg hann higdi til daudans? Eg higg allgott til ad deya, seigir hann, ok þikir mier nu vel adbera. Enn þat villda eg, ad þu hoggr sem skiotast af

jag fälade något af förtwiflan, eller qwidde wid min död; ty då hwar man en gång skall dö, må icke något sådant öka ert beröm. Thorkel högg sedan denne mannen, och lemnade han så sitt lif.

Wid detta tillfälle sade Håkan Jarl, att Thorkel skulle spörja hwar och en förrän han aflifwades, huru hwar och en wore till mods wid sin död? Och tyckes deras frimodighet icke hafwa förwergifwit dem, om de icke fälla något ord af räddhåga eller förtwiflan, när de se döden för ögonen. I öfrigt skulle det blifwa dem ett nöje, att få höra hwad de hade att säga, antingen de wiste sig rädda för döden eller ej.

Derefter framfördes utur tåget den sjette mannen, med en i hans hår linbad käpp. Thorkel sporde då: Hwad tycker du om till att dö? Det tycker jag wäl om, (swarade han) och är jag glad att få dö med godt beröm. Men du må skämmas att lefwa; ty med wanheder månde du dwäljas i all din lifstid.

Icke hugnades Thorkel af denna mannens ord, derföre wäntade han icke länge förrän han gaf honom banehugg, utan att längre wilja afbida hans tal.

Efter detta löstes utur strängen den sjunde mannen, och leddes fram till halshuggning. Thorkel frågade, hwad mod han hade att dö? Jag håller före det wara ganska godt att dö, swarade han, och tyckes mig det nu komma wäl till pass: men det wille jag gerna, att du med

af mier haufudit; þui þat hofum vier sædt Jomsvikinga, huert maþurinn mundi vita, ef sem skiotast væri hogguit haufudit af honum? Enn eg helld hier a tygilknifi, ok skal þat til marks vera, ad eg mun visa fram ad þier knifnum, ef eg veit nokkud fra mier, ella mun hann falla ur hendi mier: Enda latþu ekki þetta ad skorta ad þu hugg sem skiotast af mier haufudit, suo ad þetta meiga reint verda, þeir þa sækir ok hafir þetta til marks. Nu hoggr þorkill þennan mann, suo ad haufudit fauk af bolnum. Ok er suo frasagt, ad þegar fiell knifurinn ur hendi honum, sem von var ad.

med snaraste hugger af mig hufwudet; ty hos oß Jomswikingar är den frågan wäckt, om man kan weta något till sig, strax efter sedan hufwudet blifwit afhugget. Jag håller derföre i min hand denna bältes-knif, och skall det tjena till tecken, att jag månde wisa fram knifwen åt dig, om jag då ännu har någon sansning, i annor händelse faller han utur min hand. Låt det derföre icke dröja, med mindre du i största hast hugger af mig hufwudet, så att detta må rönt warda, då, för den som åstundar, detta kan tjena till bewis. Nu högg Thorkel till denna, så att hufwudet skildes ifrån kroppen; och har man kunskap derom, att knifwen föll honom genast utur handen, som man sig wäl kunde föreställa.

Siþan var leistr hinn attunda maþr ur streinginum. þorkill spir þennan mann, hue gott hann hugdi til daudans? Hann seigir: Gott hygg eg til dauda minni. þa var snaradr vondr i har hans, ok er sua var giort, sagdi hann: Hrut! Hrut! þorkill spir: þui verdr þier þetta ad munni? Hann suarar: þuiad þier munud ej þikiast hafa ofskipad til anna þeirra i giær, er þier nefndut Jallsmennerir, þa er þier feingud sarinn. þageingr Eyrekkr Jallson ad, ok mællti: Villþu grid? Godr Dreingr! Hann suarar: Ræþr þu þui, er þu bydr, eþr huer ert þu? Sa bidr, er valld hefir til, sagdi Eyrekkr Jallsson. Vill eg þa grid, sei-

Sedan wardt den åttonde mannen löswad utur strången. Thorkel frågade denna mannen, huru han befunne sig wid att dö? Han swarade: Jag är ganska förnöjd med min död. Då blef hans hår med sprätan inweckladt, och när sådant war beställdt, ropade han: Gumse! gumse! Thorkel frågade: Af hwad orsak kommer dig sådant ord utur munnen? Han swarade: Ty I lären icke i går tillräckeligen hafwa skött lamben, dem I, Jarlsmänner, ropade efter, när I fingen edra sår. Då framträdde Erik Jarlensson, och frågade: Will du hafwa frid, tappre man? Dertill swarade han: Förmår du det som du bjuder, eller hwem är du? Den bjuder, som magt dertill hafwer,

seigir hann. Eyrekkr tok þennan Mann til sin, ok seigir, hann mundi vera goden Dreing.

Nu er leistr ur Streinginum hinn niundi maþr, ok leider till hoggs. Þorkill spir: Huad er sannast i þui, huersu gott higgr þu til dauda þins? — Gott hygg eg til Dauda mins, sagdi hann, enn þat villda eg, ad þu veitir mier, ad eg sie eigi suo til Hoggs leidr sem Saudr. Vil eg sitia fyrir kyrr, enn þu hogg framan i Andlit mer, ok hygg at vandliga, huort eg blundskacka augum eþr bloskra nokkud vid; þui ver Jomsvikingar hofum opt þar umrædt, ad ver skylldum eigi bregda oss vid þat.

Þorkill veitti honum þat, ok gikk framan at honum, ok sat hann fyrir, ok hoggr i Andlit honum, ok sau menn honum ekki bloskra, ok bra hann ser a aunguan vegvid, nema þa er Daudi for a Andlit honum, sem opt kan verda, þa er menn andast.

Þa er leistr ur Streinginum hinn tiunde maþr. Þorkill spir enn þennan mann, huern veg han hyggdi til dauda sins? Hann sagdist: Gott til hyggia, ok mælti siþan: Giordi eg Jarli a ad vori, þat var mier þa tidt, enn þetta nu, ok hlo vid. Siþan sagdi hann, hogg nu! hogg nu i stad! Eyrekkr tok þennan Man i flokk

wer swarade Erik Jarlensson. Så will jag då taga mot frid, sade den andre. Erik tog dennne mannen till sig, sägandes, att han månde wara en tapper man.

Nu lösades utur Strängen den nionde mannen och framleddes att mottaga hugget; Thorkel sporde: Kan du i sanning säga huru ditt sinne är beskaffadt när du skall dö? — Med nöje mottager jag döden, sade han, men det beder jag, att jag icke må framföras till slagtnings såsom en oxe. Jag will sitta helt stilla, men hugg du mig frammantill i ansigtet, och märk granneliga om jag blundar eller blinkar med ögonen det aldraringaste; ty wi Jomswikingar hafwa ofta derom öfwerlagt, att wi wid sådan händelse, ej skola röra oß.

Thorkel lofwade honom det, och steg frammanför honom der han satt, och högg honom i ansigtet, hwarwid ingen kunde märka att han blinkade, eller rörde sig på minsta wis, då likwäl döden swäfwade honom för ögonen, ehuru sådant ofta händer när någon ger upp anden.

Sedan löstes utur strängen den tionde personen. Thorkel sporde äfwen denne mannen, huru döden månde honom bekomma? Han swarade: godt mod hafwer jag dertill, och sade ytterligare: det jag gjorde Jarlen i wåras, war mig mycket angenämare än detta nu: hwarwid han log. Sedan sade han: hugg nu! hugg nu friskt till! Erik antog

flokk til sin; siþann han hafdi spurt: Villþu, gødr Dreingr! Grid? Ok hann sagdi, Ja Herra.

Þa var leiddr hin Elfti maþr ur streinginum, ok spir Þorkill, huern veg hann hyggdi ad lata lifid. Hann sagdist gott till hyggia: Enn þat vil eg, þu gefir tomstund til at ansa Bat minn. Þessi Maþr var væn ad andliti ok mikill veksti. Ok er hann hafdi þetta giort, ok hafdi hann ekki kipit up Linbrokunum, ok hielt hann i laksmanni sinum, seigiandi: þat er þo satt ad seigia, ad margt verdr a annan veg enn ætlat er; þuiad þat hafdi eg ætlat, ad þessi min laksmaþr skilldi nær koma þoru Skaga Dottur, Konu Jalls, ok villdi hun hann hafa ok reina i rekkiu. Siþann kipir hann up um sier Linbrokunum.

Þa mælti Hakonn Jall: Drepid þennan mann sem skiotast; þuiad leingi hefr hannillt hugad, ef hann mætti þui framkoma. Þorkill haugr nu haufud af manni þessum, ok lauk suo æfi hans.

Þa var leist hin Tolfti maþr ur streinginum. Þessi maþr var fullkomlika fridr ok ungr ad sia. Hann hafdi mikit Har gullt, ok sua sem silki, ok lau lokkarnir a herdum honum nidri. Þorkill spir, huersu hann hyggdi til dauda? Hann sagdist: gott tilhugsa, ok hefi eg lifat hid fægrsta, ok

antog denne mannen uti sin flock, sedan han blifwit tillspord: will du hafwa frid gode dräng? hwarpå han swarade; Ja Herre

Derefter framfördes utur strängen den elfte mannen, som tillspordes af Thorkel, hwad han tyckte om att mista lifwet? Han swarade: godt tyckes det mig wara: Men det will jag, at du gifwer mig ledighet att få ansa mina strumpor. Denne mannen hade wackert ansigte och stor kropp. När detta war gjort drog han icke upp linnebyxorna om sig, men höll sin manslem i handen, sägande: Det må jag i sanning bekänna, att mycket annorlunda afløper, än tillärnadt är; ty det hade jag föresatt mig, att denna min manslem skulle komma nära wid Thora, Skagges dotter, Jarlens hustru, så att hon den skulle witja hafwa och röna i sängen. Sedan kipade han opp om sig linnebyxorna.

Då ropade Håkan Jarl: Dräpen denne man som hastigast; ty länge har han haft arga anslag i sinnet, om han allenast kunnat bringa dem i werkställighet. Thorkel högg nu hufwudet af honom, och slutade han så sina dagar.

Sedermera losades den tolfte ur strängen. Denne man war ung och högst behaglig att åskåda. Han hade tjockt hår, gult och lent som silke, och föllo lockarne neder på hans skuldror. Thorkel frågade, på hwad sätt han toge emot döden? Med godt mod, swarade han, ty den angenämaste delen af min lefnad

ok hafa þeir nu latit lifid fyrir skiemtun, er mier þikir eigi betra ad lifa enn deya, ok eiga ekki meira kosti enn nu a eg; enn þo vil eg ad þu veitir mer þat, ad eigi leidi þrælar mik till hoggs, ok eigi se þat verri Dreingr enn þu, ok er hann þo eigi vandfeinginn, ok halldi hann harinu, ok knykki Haufdinu af bolnum, suo ad eigi verdi blodugt harit, þuiad eg hefi leingi vandlatr verit um þat. Enn þu hogg sem skiotast af mer hofudit.

þad er sagt, ad einn hirdmaþr Jalls verdr þil þess ad leida þenna unga mann till hoggs, ok þikist eigi þurfa ad snua vond i har hans, ok tekr hann i harit ok vefr þui um hond vier, ok helldr honum suo undir hoggit. Enn þorkill reidir at suerdit hatt, ok ætlar ad veita honum skiotæn dauda. þessi ungi maþr kippist vid skiott, er hann heyrir huininn af Hogginu, ok vikr undann, enn hnykkir Hirdmanninum undir hoggit þeim er helt harinu, ok hoggr þorkill af honum badar hendernar i aslboga botum. þessi ungi maþr rettir sik upp ok hrystir hofudit ok bregdr a gaman, ok mællti: Huer Sveina a hendr i hari minu? Ok halldi þer leingi a riskingonum Jarls Mennirnir.

Haken Jall mællti: þetta eru storar ofarir, seigir hann, ok takid þennan mann sem skiotast ok drepid, ok hefir,

är nu förbi; ty för en liten stund sedan äro de af daga tagne, med hwilka mig tycktes bättre wara att dö, än efter dem lefwa i det tillstånd som nu är mitt. Dock will jag att du förunnar, det träkar icke må föra fram mig till halshuggning, samt att ingen sämre Krigsman än du, som wäl här mätte finnas, håller upp mitt hår, och att du med sådan skyndsamhet rycker hufwudet från kroppen, att håret icke må warda blodadt, emedan jag alltid warit män om dess granlaga skötsel. Men hugg du snarligen af mig hufwudet.

Det förmäles att en af Jarlens Hofmän åtog sig att leda den unge mannen till halshuggning, tyckande sig icke behöfwa, att linda hans hår omkring något spö, utan tog honom i håret och wäfwade det omkring sin hand, och höll honom på sådant sätt under hugget. Thorkel lyfte swärdet i höjden, ämnandes att påskynda honom en snar död. Ynglingen wek dock hastigt undan, så snart han hörde hwinandet af swärdet, och ryckte så till, att den Hofmannen som höll i håret, kom under hugget, hwaraf hände att Thorkel högg af honom begge armarna i armlederna. Den unge mannen reste sig upp, sägande: Hwilken Swen eger de händer som fastnat i mina lockar? Jarlsmän! I hållen nog länge i en annans hår.

Håkan Jarl sade: Detta äro swåra händelser, tagen derföre denna mannen straxt, och dräpen honom, som hafwer till-

hefir hann þo miklum slysum a Oss komit, ok þat vil eg, seigir Jall, ad nu se þeir allir sem skiotast drepnir þeir ed iptir lifa; ok eru þeir Menn miklu hardfeingiari ok verr vidreignar, enn adrir menn, ok eigi faum Ver vid þeim sied, ok er eigi ofsogum sagt af þeim, bædi Garpskap ok hreisti.

Eyrekker tok þa til orda: Huersu heitir þu hinn ungi maþr? Seigir hann ok mælti: Vita vilium vier Faudur huerier mennirnir eru, aþr enn þeir eru drepnir. Sven heiti eg, seigir hann. Eyrekker spir: huers Son erþu; eþr huert er kyn þitt? Svein seigir: Bue hiet Faudur min, ok var Veseta son ur Burgundarholmi, ok em eg Danskr ad kyni ok ætt. Eyrekkr sagdi: Meiri er von ad eigi sie logit til Fadernis þier: eþr villþu tiggia grid? Svein seigir: huer munn annar vænni. Eyrekkr seigir: huersu gammall maþr erþu? þessi er mier hinn atiandi vetr, ef eg lifi þennan allan. Eyrekkr seigr þu skallt lifa, ef eg ma þui raþa, ok tekr hann nu i sueit manna sina.

Þa mælti Þorkill Leira: Skulu þessir Menn allir Grid hafa, er drepid hafa Frændr ok vini vora, firir augum okkar, ekki Nyt giorum ver ad þui hier. Þa mællti Eyrekkr Vissir þu þat ekki fyrr enn nu, ad eg er rikari enn þu?

Þa mælti Hakon Jall: Huernng ætlar þu um grid vid þa menn, Eyrekkr

tillskyndat oss så mycken olycka, och nu will jag, sade Jarlen, att alla de som ännu efterlefwa, skola skyndesammast aflifwas, ty deße män äro mycket wåldsammare och swårare än annat folk, och ej få wi wara i fred för dem, warandes ej för mycket berättadt, så wäl om deras djerfhet, som tapperhet.

Erik tog då till orda frågandes: Huru heter du, unge man? och sade sedan: Wi wilja weta hwars och ens Fäderne af deße män, innan de warda dräpne. Swen heter jag, swarade han. Erik frågade widare: hwilkens son och af hwad härkomst är du? Swen gaf sådant swar: Bue hette min Fader, som war Vesetes Son på Bornholm, och är jag Dansk till ätt och härkomst. Erik sade ganska sannolikt är, att du icke hafwer ljugit om ditt fäderne: Men will du taga emot lifsförskoning? Swen swarade: Den ena må tjena den andra. Erik frågade: Huru gammal är du? Swaret war sådant: detta är mitt adertonde år, om jag lefwer det till slut. Erik sade: du skall lefwa, om jag må derföre råda och tog så honom i sin flock.

Då yttrade sig Thorkel Leira: skola alla deße män blifwa wid lif, som likwäl hafwa dräpit wåra wänner och fränder för wåra ögon? Då göra wi intet gagn här. Häruppå swarade Erik: wißte du icke förr, att jag är mägtigare än du?

Wid detta tillfälle utlät sig Håkan Jarl: Hwad menar du Erik! med deße mäns

Eyreckkr ef þu lætr þennan mann undanganga, er Oss hefr slikan skom gjort, ok Ver hofum vest af hliutit. Enn eigi mun eg beriast þier til mans þessa, ok munþu verda ad raþa at sinni.

Nu mællti Hakon Jall vid þorkill Leiru, ad hann skilldi skiott hogga mennina. Eigi skal þat, seigir Eyrekkr, fyrr enn eg hefi hapt ord vid þa; þuiad eg vil vita, huerir þeir eru er iptir lifa.

A þessari stundu er leistr ur streinginum hinn þriutindi maþr, ok hefer streingrimm brugdist um fot honum, súo ad hann var nokkud fast. þessi maþr var ungr ok allmikill veksti, ok allramanna vænastr ok afburdar frækmannligr. þorkill spir þennan mann: Huern veg hyggr þu til ad deija? Gott hygg ek til ad deija? suarar hann, ef eg gæti aþr efnt heitstreingning mina. þa mællti Eyrekkr: Huert er nafn þitt? — Hann suarar: Vagn heiti eg ad nafn, ok em eg Aka Son Palnatoka Sonar. Huers streingdir þu heit Vagn? seigir Eyrekkr. þess streingdi eg heit seigir Vagn, ad ef eg kiæmi i Noreg, ad eg skilldi koma i rekkiu Ingibiargar dottur þorkills Leiru, an hans viliu ok raþs, ok allra frænda hennar, enn drepa þorkill sialfann; ok þikl mierþat hellst ad, ef eg æt fyrr lifit, enn ok

måns förskoning och att du låter denna man blifwa fri, ehuru han tillfogat oß slikan skam, och wi af honom det wersta njutit? dock will jag icke strida med dig om honom, utan må du få råda denna gången.

Derefter gaf Håkan Jarl Thorkel Leira befallning, att han skyndsamligen skulle aflifwa männerna. Icke skall detta skje, sade Erik, förr än jag fått tala wid dem; ty jag will weta hwilka de äro som af dem ännu lefwa.

På samma stund loßades, utur strängen, den trettonde fången, och hade tågremmen loßnat wid hans ben, så att han war blifwen något stadigare på foten. Denne mannen war ung, mycket stor till wäxten, af ett ganska behagligt utseende och öfwer alla motto modig. Thorkel frågade honom: Huru finner du dig wid att dö? — Mycket wäl är jag dermed nöjd, swarade han, allenast jag dessförinnan hade fullkomnat mitt löfte. Då frågade Erik: hurudant är ditt namn? Han swarade: Jag heter Vagn, och är son af Ake, Pallnetokes son. Hwad löfte har du då ingått Vagn? frågade Erik. Det löfte har jag gjort, swarade Vagn, att derest jag komme till Norrige, så skulle jag ega ena säng med Ingeborg, Thorkel Leiras dotter, fastän emot både hans och alla hennes fränders råd och wilja, samt dräpa Thorkel, och tycker jag det skola göra mig mest ondt, om jag lemnade lifwet, förr än jag detta hade fullbordat. Men jag skall så laga, sade

hef þui framkomit. Eg skall ad þui giora, seigir Þorkill, ad þu skallt þui alldreigi framkoma, er þu hefir heitstreingt þar um. Ok for framann ad honum æsiliga, ok hogger tueimhondum til Vagns, ok vill drepa hann. Vagn fellir ser fram firir fætr Þorkeli, enn blodugt var allt firir streinginum, ok var miog halt, enn Þorkill hoggr yfir Vagn framm, ok kemer suerdit a streinginn ok bitr i sundur streinginn, ok vard Vagn laus, Þorkill steiptist vid hoggit, er hann missi mansins, ok fellr hann, ok hritr nu suerdit ur hendi honum. Enn Vagn liggr ekki leingi fra þui hann var laus ordinn, sprettr up skiott, ok greipr suerdit þat, er Þorkill hafdi ahalldit. Þa hefr Vagn up suerdit, ok reidir ad hart med miklu afli, ok hoggr Þorkill Leira um þuerrar herdar, ok sneid hann sundr i tuo hluti, ok nam suerdit stadar i moldinni, ok liet Þorkill Leira sua Lif sitt. Þa mællti Vagn: Nu hef eg efnt halfa heitstreinging mina, ok hefnt nokkra mina manna, ok er nu þegar betri ad deya enn aþr.

Þa mællti Hakon Jall: Lati þier þennan mann eigi leingi lausann leika: taki þier hann, ok drepid sem skiotast, fyrir þui hann hefr oss mikin mannskada giort. Þa sagdi Eyrekkr: Eigi skal hann fyrr drepinn,

sade Thorkel, att du aldrig skall få werkställdt hwad du i så måtto lofwat. I det samma rusade han fram emot honom med ifwer, och högg twåhändes åt Vagn, i tanka att dräpa honom. Vagn kastade sig framstupa för Thorkels fötter, och som framföre strängen war öfwer allt blodigt och mycket slipprigt, och Thorkel högg öfwer Vagn, så att swärdet träffade och afskar strängen, hwarmedelst Vagn blef alldeles ledig; Så stupade Thorkel wid det han förlorade hugget, samt föll omkull, och i det samma for swärdet honom ur händerna. Men Vagn blef icke länge liggande sedan han war lös worden, utan spratt hastigt upp och grep till det swärdet, som Thorkel hade haft, hwarefter Vagn lyfte det upp i höjden, samt tryckte hårdt till med mycken styrka, och högg Thorkel Leira twers öfwer skuldrorna, så att han skar honom midt i tu, och swärdet stadnade i jorden. Lyktade Thorkel sålunda sitt lif. Då sade Vagn: Nu hafwer jag fullkomnat hälften af mitt löfte, samt tillika hämnat några af mina män, och är jag nu strax nöjdare att dö än tillförne.

Härwid, ropade Håkan: låter icke denne leka, så lös och ledig som han nu är: tagen och dräpen honom i största hast; ty han hafwer oss mycken manskada tillfogat. Då sade Erik: Icke skall han denna gången förr bliswa dräpen än jag,

drepinn, enn ek ad þessu sinni, ok vil eg hann undan þiggia, ok skal ekki drepa suo agiætan haufþingia sem Vagn er. Þa mællti Hakon Jall: Eigi þurfum Vier nu til ad hlutast; þuiad ein vilþu nu raþa, Frændi! seigir Jall. Þa seigir Eyrekkr: Vagn er maþr agiæter, ok mun valla finnast jafningi hanns, enn þessa var Þorkelli von sem nu hlaut hann, ok Spa er Spaks geta, ok sasþu sialfr a honum feigdina i dag þegar. Nu tekr hann Vagn i sueit med sier, ok er nu vid onguu hraft.

Þa mællti Vagn: Ekki vil eg þiggia lif af þier Eyrekkr, nema þeim sie ollum Grid gefinn monnum minum, sem iptir lifa, eþa munnum vier ella eina for fara. Eyrekkr suarar: Ek vil enn ord vid þa menn hafa, er iptir lifa, enn þo tek eg ekki fyrr þat er þu bidr.

Eyrekkr gekk þar ad, er sat Biorn hin Brennski. Eyrekkr spir hann ad nafni? Enn hann kuadst Biorn heita. Eyrekkr mællti: Er þu sa Biorn, er best soktir iptir manni þinum i holl Sveins Kongs? Eigi veit eg, hvert eg sotti best iptir honum, seigir Biorn, enn burt kom eg þadan manninum. Eyrekkr mællti: Huer skyldadi þier til slikrar ferdar, gamlan mann ok skallotan ok huitan sem snio-skara? Ok er þat sannast ad seigia, ad all

jag, och will jag taga honom undan, ty icke skall en så berömmelig höfdinge, som Wagn är, dräpas. Häruppå yttrade sig Håkan Jarl: Icke göres oß nu behof kasta lott (twista); ty ensam will du frände! nu råda. Då utlät sig Erik: Wagn är en förträffelig man, och neppeligen månde hans jemnlike finnas, men det som Thorkel nu händt, hade han bordt sig förställa, men att Spå är wis mans gåfwa. Du kunde wäl också straxt i dag märka fegheten på honom. Sedan tog Wagn honom i sitt sällskap, och war han nu mera icke orödd af något.

Då sade Wagn: Icke will jag mottaga lifsförskoning af dig Erik, derest icke frid gifwes åt alla mina män, som ännu qwar äro, i annor händelse månde wi fara enahanda färd allesammans. Erik gaf till swar: Jag will ännu tala några ord med de män som efterlefwa, emedan jag icke får bewilja det du åstundar.

Erik gick sedan till det stället, hwarest Biörn den Engelske satt. Erik frågade efter hans namn? Han sade sig heta Biörn. Erik frågade: är du den Biörn, som så manhaftigt uppsökte din man uti Konung Swens Hofstat? Icke wet jag om jag med någon särdeles dristighet sökte efter honom, swarade Biörn, men nog tog jag bort mannen derifrån. Erik frågade: hwilken förmådde dig gamle och skallöte man, hwit som en snödrifwa, att företaga slikan färd som denna? Men det är med Sanningen

oll stra vilia oss stanga Nordmennina. Eþr. villþu þiggia grid af mier, þott þier sie eigi vegligt ad lifa; þuiad mier þikist ekki vegandi ad so gomlum manni. Biorn suarar: þiggia vil eg lif ef Vagn fostri min þiggr lif. Hann skal þiggia lif, ef eg ma raþa, enn eg skal þui raþa (seigir Eyrekkr).

ningen enligast, att alla skån wilja af Nordmän stinga. Dock will du af mig mottaga frid efter som du icke synes hädanefter kunna lefwa med wärdighet; ty mig tyckes så gamlan man icke wara skicklig till strid. Biörn swarade: Mottaga will jag lifssäkerhet, så wida Wagn min fosterson, får behålla lifwet. Derom skall han wara säker, om jag må råda och skall derföre answara (sade Erik).

Þa geingr Eyrekkr fyrir faudur sinn ok seigir, ad hann vil ad allir Jomsvikingar, er þa eru a lifi, hafi grid. Ok þa seigir Hakon Jall, ad Eyrekkr skulu raþa.

Efter detta gick Erik för sin fader, sägandes; det han wille alle Jomswikingar, som ännu woro wid lif, måtte hafwa fred och förskoning. Håkan Jarl swarade, att Erik skulle härutinnan få råda.

XLIV. Kapitule.

Grid ok Sættargerd med þeim Hakonar Jall ok Jomsvikingum.

44. Capitlet.

Frid och förening emellan Håkan Jarl och Jomswikingarne.

Nu þiggr Vagn grid ok lif med ollum monnum sinum. Ok voru þa grid sett a milli Hakonar Jall ok Jomsvikinga, ok þeim veitar trygdir.

Nu er sagt, ad Hakon Jall skipar sua til, ad Biorn hin Brenski skal fara til Buss þess, er att hafdi Hallstein Kellingabani. Þat er ok sagt, ad triu Lendirmenn hafdi fallid i bardaga þessum af Hakoni Jalls, enn tuar iptir bardagan, Gudbrandr Huiti ok Þorkill Leira.

Wagn och alle hans män mottogo nu frid och lifssäkerhet. Blef då förening stiftad emellan Håkan Jarl och Jomswikingarne, samt dem all tro och säkerhet betedd.

Nu blef så beslutit af Håkan Jarl, att Björn den Brittiske skulle resa till den gård Hallsten Kellingabane hade egt. Det är och bekant, att trenne Håkan Jarls Landshöfdingar hade fallit i detta krig, samt efter striden twänne, hwilka woro Gudbrander Hwite och Thorkel Leira.

XLV. Kapitule.

Kuonfaung Vagns Akasyne ok Ingibiargar, Dottur þorkelli Leiri Jarls: ok heimleifi Iomsvikinga Manna.

Þat er sagt, ad Vagn fer med Eyrekki Julli i Vik austur, ok duelst med honum um hrid. Ok er Vagn kom i Vikina, giek hann þann sama aptan i rækkiu Ingibiargar, Dottur þorkili Leiru. þar er Vagn um Veturinn; enn er voradi, byr Vagn skip sin.

Þat er sagt, ad Eyrekkr Jall giæfi Vagn þriu langskip alluel buinn, ok skiliast þeir godir Vinir. Vagn læter i haf ok siglar þar til er hann keme i Danmork ok heim a Fion til bua sinna, ok rieþ þar leingi siþann. Hann flutti Ingibiorgu burt ur Vikinni, ok fiek henna siþann.

Vagn var hinn mesti Haufþingi um alla hluti, ok agiætr afburda maþr um alla stormensku. Var hann ok umframm aþra menn um alla hrausn, ok er margt stormenni fra honum komit.

Vagn rieþ fyrir a Fioni medan hann lifdi, ok hefr eingin hans jafningi

45. Capitlet.

Wagn Åkesons och Ingeborgs, Thorkel Leira Jarls Dotters Giftermål: samt Jomswikinga. Måns Hemlof.

Historien förmäler, att Wagn begaf sig med Erik Jarl, öster i Wiken och förblef hos honom en tid bortåt. Så snart Wagn kom i Wiken, gick han samma afton i säng med Ingeborg, Thorkel Leiras dotter. Der wistades Wagn öfwer wintern, men så snart wåren inföll, lagade Wagn sina skepp i ordning.

Det berättas ock att Erik Jarl begåfwade Wagn med trenne wäl utrustade Långskepp, och skildes de från hwarannan med god Wänskap.

Wagn gaf sig till sjös, seglandes till dess han kom i Danmark och hem på Fyen till sina gårdar, dem han sedan länge förestod. Han hämtade Ingeborg ifrån Wiken och feck henne sedan till hustru.

Wagn war i allan måtto den fullkomligaste höfding, samt en berömwärd och förträffelig man uti gifmildhet och prakt. Han war och för mer än alla andra i allsköns tapperhet och äro många ypperliga män från honom härstammade.

Wagn regerade så länge han lefde, och hafwer ingen uti hela Danmark warit

ningi verit i aflri Danmork ad ollum iþrottum ok atgiorfi.

Biorn hinn Brenski for heim til Bretlands, ok rieþ þar fyrir medan hann lifdi, ok þotti mikill frægdarmaþr ok hinn hraustasti.

Ekki er hier frasagt, huad Svein Buason lagdi fyrir sier, er hann kom heim aptr i Danmork.

warit hans jämlike i alla ridderliga konster och mannamod.

Biörn den Brittiske for hem till England, det han styrde i all sin lifstid, och ansågs han af alla att wara en ganska berömlig och tapper man.

Icke är här omtaladt, hwad Swen Bueson tog sig före när han återigen kom till Danmark.

XLIV. Kapitule.

Heimkomu Sigvalldar Jarl, ok Glensyrde Astridar, Konu hans.

Þat er ad seigia fra Sigvallda, er hann flotti ur Bardaganum, adi hann nam ekki fyrr stadar, enn hann kom til Danmerkr, ok for hann a Sioland iil fodurleifdar sinnar, ok var þar firir Astridr kona hans. Enn þegar hun spurdi komu Sigvallds, Bonda sins giordi hun veitslu a moti honum. Þat var hapt til skemtunar ad veitslunnar, ad þeir Sigvalldr ok menn hans sogdu fra orustunni a Hiorungavoge, ok sagdi þat huer er sied ok heyrt hafdi.

Þesser vidgetit, ad Astridr, kona Sigvallda, var kat er hann var heimkominn, ok lætr hun giora laug, ok mællti siþan: ad Sigvalldr skilldi fara ok lauga sier; ok veit eg, seigir Astrider, ad so

46. Capitlet.

Sigwalder Jarls Hemkomst, och hans hustrus, Astrids, bitande skämt.

Det är att beråtta om Sigwald, som rymde ifrån striden, att han icke stadnade förr än han kom till Danmark; och begaf sig sedan till Seland, till sina fädernes arfwegods, hwarest hans hustru, Astrid war honom till mötes. Ty så snart hon sporde sin mans, Sigwalds ankomst, anställde hon gästabud emot honom. Det war wedertagit till skämtan, under gästabudet, att Sigwald och hans män talade om striden uti Hiorungawog, då hwar och en berättade det han sett och hört hade.

Det är upptecknadt, att Astrid, Sigwalds hustru, gjorde sig lustig när han war hemkommen, och lät tillreda Bad, sägandes sedan, att Sigwald skulle bada sig: Ty jag föreställer mig nogsamt, sade Astrid, att då så lång wäg

so er longleid ur Noregi ok hingat, ad nu mun mal ad fæia sar þinn þau, er þu fekst i bardaganum.

Sigvalldr fer nu i laugina, ok þionar Astridr honum sialf, ok strauk hun hann, ok er hann satt i Laugini, þa mælati hun: att munu nokrir Jomsvikingar hafa barkotari baukur enn þu, ok þikist mier þessi Belgr tilfellder best ad hirda i hueiti. Sigvalldr suarar: Þat mætti enn þa verda minnar æfi ad þu ættir eigi þessum sigri ad hrosa, ok hygg þu þa at þui huert þier likar þa betri. Nu er eigi fleira sagt fra vidtali þeirra.

Sigvalldi rieþ þar firir nokkra hrid. Hann var mikill Haufþingi, ok þottist vera mikill maþr, ok ej þar allr, sem hann var sien. Ok er hans vida vidgetit i oþrum frasognum: Sonur hans hiet Girdr, ok var mikill Vikingr.

Sigurdur Kappa for til Danmerkr, ok tok vid fodurleifd sinni iptir Veseta, faudur sin i Burgundarholmi. Rieþ hann þa firir langa æfi, ok þotti vera hroskr Dreingr, ok er margt manna fra honum komid. Godar voru samfaur hans ok Tofu.

Þorkill hinn Hæfi þotti bædi vitr maþr ok hardfeingr, ok reindist þat i morgum hlutum.

XLVII Kapi.

wäg är ifrån Norrige och hit, så måste det nu wara tid på, att twätta och och ansa dina sår, som du fått i striden.

Sigwald gick nu i badet, hwarwid Astrid sjelf gick honom tillhanda, samt strök, och twådde honom, och när han satt i badet, sade hon: Nog månde några Jomswikingar hafwa egt mera lytte kroppar än Du, och tyckes mig denna huden lämpligast att wärda i hwete. Sigwald swarade: Det skall ej förglömmas så länge jag lefwer, att Du icke gitter rosa denna Segren; befatta Dig då med sådant som Dig bättre anstår. Mera är ej berättat om deras samtal.

Sigwald regerade derstädes någon tid. Han war en wäldig Höfding, och hölls för att wara en stor man, dock ej uti allt sådan som han syntes. Om honom är ganska mycket berättadt i andra Fornsagor. Hans son hette Girder och blef en stor Wiking.

Sigurd Kåppe reste till Danmark och tog emot sina arfwegods efter sin fader, Wesete, på Bornholm. Der regerade han långlig tid, och ansågs för att wara en tapper man, ifrån hwilken stora slägter leda deras upprinnelse. Förtrolig war hans och Tofas sammanlefnad.

Thorkel Häfi ansågs för att wara både en wis man och swår att nappas med, hwilket wid många tillfällen röntes.

47. Cap.

XLVII Kapitule.

Fra Hardrædi Hakonar Jalls ok myrding Hans. Ok um Einare Skalaglam, þordr Aurfhond ok Vigfus Vigaglum-syne.

Þat er sagt, ad Hakon Jall uggir nu ekki ad sier. Tekr hann nu ad hardna miog vid lidin, bædi fyrir metnadar sakir og fiegirni, og veitir margar þreingingar lands-folkinu, bædi rikum og orikum. Giordust nu ord a um ouinsælldir Jallsins, ok var hann litt þokkasæll allþydinu, suo margir kolludu han þa Hakon Ille. Hakon rieþ ein vetr firir Noregi, siþann hann bardist vid Jomsvikinga a Hiorungavogi. Var hann drepinn iptir þessi tidindi, med þeim atburd, ad Karkr, þræll hans, skar hann a barkan, og lauk suo æfi hans.

Þat er sagt, ad Einar Skalaglam færi til Islands ok druknadi a Breidafirdi siþar, ok urdu þat hans æfilok, ok heita þar siþann Skaleyar, þuiat þar rak skalir hans, ok flutti fyrt a lond.

þordr

47 Kapitlet.

Om Håkan Jarls Stränghet och Hans Mördande. Samt om Einar Skalaglam, Thord Aurfhond och Wigfus Wigaglum son.

Det är kunnigt, att Håkan Jarl sedermera icke drog någon råddhåga åt sig. Han tog sig för att blifwa myc-ket sträng emot krigsfolket, dels af hög-mod, dels af penninge-girighet, tillfo-gande landets Innebyggare, så wäl rike som fattige, mycket tunga och beswär-lighet. Således började man snart att tala om Jarlens förhateliga uppföran-de, och wardt han af menigheten så illa omtyckt, att många kallade honom Håkan Elake. Håkan regerade i Nori-ge allenast ett år, efter striden med Jomswikingarne i Hiorungawog. Efter denna händelse, blef han på det sättet dräpen, att hans träl, Karker, skar stru-pen af honom, hwarmedelst hans lef-nad tog sitt slut.

Om Einar Skalaglam berättas, att han for till Island, men drunknade se-dermera, i Breidafirdi, hwilket blef hans lefnads ändalykt; sedan fingo Skälöarne deras namn, emedan hans wägskålar wräkte dit och flöto der först i land.

Thor

Þordr Aurfhond hafdi latit hægri hond sina i Bardaganum, hann for ut til Islands til faudur sins, og bio Þordr i Alvidru iptir Faudur sin. Og er margt manna fra honum komit.

Vigfus Vigalumsøn for ut til Islands og sagdi þar fyrstr manna þessi Tidindi.

Ok lukr hier Jomsvikinga Saugu.

Thor Aurfhond, som hade förlorat sin högra arm i striden, reste ut till Island, till sin Fader, och blef Thord boende i Alwidru efter fadrens död. Af honom är en talrik slägt uppkommen.

Wigfus Wigaglumson afreste till Island, och war den förste af alla, som berättade denna Historia.

Här Slutas Jomswikinga Sagan.

Till-

Tillflutningar
vid
JOMSVIKINGA-SAUGAU.

Tillökning
wid
JOMSWIKINGA-SAGAN,
af
Några Urgamla Qwäden
kallade
Jomsvikinga-Drapu
och
Bua-Drapu.

I.

Fra Ganr þorgerdar Holgabruds. Hid mikla Vedratta. Hir snarpasti Orustu. Flotta Sigvalldi Ialls.

þa fra ek El hit illa
Ædatst Holgabrudar.
Glumdi hagl a hialmun,
Harda grimt or nordri,
þars i ormfran Augu
Ytum skyia grioti
þi nadi ben blasa
Bardi hreggi keyrdu.

Hagl

I.

Om Thorgerda Holgabruds Trolldom. Det Grufliga Owädret. Stridens Häftighet. Sigwald Jarls flygt.

Holgabruds storm hwina
Hörde jag från nordan;
På Hjelmar härda
Slog grufligt haget.
Af stormen molnens stenar,
Med slagrång, drefwos
Uti de skarpa ögon
Af sårbetäckte männen.

Hwart

Hagl va huärt Eyri
Hraut a logh dreyri,
Blod þuo bens arum
Or bragna sarum.
þar fell Valr vida.
Vee sa Gylld rida.
Bardist sveit snarla
A snekkium Jarla.

Aurum red ser snorpum
Slikt er raun Gorpum.
Flagd hit forliota
Af fingrum skiota.
Giordist grimt fikium
At Gumnum rikium
Gnyrr var harr hlifa
Hregg og Lopt drifa.

þar var þorfum meiri
þrekforludum Jarli,
Braut fra eg hann at helldi
Hugraun Flota einum.
Snara bad Segl vid huna
Sigvalldi byrkolldu
Glumdi hrann a hufum
Hrid fell i hug vada.

Hwart hagel wog ett öre
Till Hafs rann blod utföre,
Blod utur såren swäller,
På spjuten droppar fäller.
Mod sågs med Sweket rida
Och Stridsmän föllo wida.
På Jarlens snabba snäckor
Än kämpa raska Sträckor.

Från Trollet Mixtrar fråsa
För att de tappre qwäsa.
Ur fingrarne Pilar fara,
Nu få de stälte erfara
Den starke stormens wäldе.
I strömmar regnet hällde.
I ömse håll man fägtar
Hwad mod och wrede mägtar.

Af häfwan då betagen
Bröt Jarlen nog förswagad,
Från hären, som jag hörde
Och bort med flottan flydde.
Straxt utspändes tägen;
Mot Skepsbord slog wägen,
Och windarnes wälde
Widgade Seglen rönte.

2.

Fra Liftion Bua Digri, kuaddi af Tungu fram Bardar Gislason, i Kuedlingu, sa Bua Drapu.

Steig fyrir huf hesti

Hroþena

2

Om Bue Digres Andalykt, har uti den korte wisan Bua Drapa, Barder Gisleson sålunda i hastighet sungit.

Tappre Hjelten hastar

Sig

Hross enn þrekmesti
Giædir gunn skara
Gladdist Nadr Sara.
Nidr kom Byrs bara
Bui nam ser huara,
Frid hyk Firdar mistu
Frekn i Hond kistu.

Sig i hafwet kastar
Från skaran, glad åt spjuten,
Strömtals blod blef gjuten;
Sig hastigt Bue wänder,
Gullkistor tar med händer.
När tiden så war liden
Förlorade Kämparne friden.

3.

Um Framaverkum Vagns Akasyne, hins Jomsvikinga-Kappu. Andlat þorkills Leira. Stormensku Eyrekr Jalls Hakonarsyne. Kuonfaung Vagns ok Ingibiargar. Dottur Thorkill Leira Jalls.

3

Om Jomswikinga-Hjelten. Wagn Åkesons frimodighet. Thorkel Leiras Död. Erik Håkanson Jarls ädelmod. Wagns Giftermål med Jarlen Thorkel Leiras Dotter Ingeborg.

þar let Hakonar undo
Atian þeggar tyna:
Helldr fraum þa þuerra
þegna Lidg fyrir Vagni.
Mælltu hraustar hetiur
Hauklikt var þat fikium:
þau hafa þiodir uppi
þro,tar ord med fyrdum.

Ok med Fiornis falu
For þorketill Leira;
þa er Menbrioti mællti
Mansaugn um gna Hringa.
Giordist hann ad hoggua
Hail-

Argsindt lått Håkan
Aderton lifwet mista.
Då minskades mycket
Wagns dristiga manskap.
Behjertade bussar
Berömliga ord,
Frimodigt då talte;
Dem folket bör minnas.

Och Bödels Bilan
Bar Thorkel Leira.
Då Smyckets slitare
Om Jomfrun spådde.
Wred for han att hugga
Den

Hauklyndann Son Aka
Vagn gat hellort at hanom
Heipt orr vegia fyrri.

Den hugstore Wagn.
Men Akeson den snälle
Förut honom dräpte.

Villþu. kuad Hringa-hreytir
Hyggiu gegn at Vagni,
El suellandi yduart.
Yggiar lif of þiggia?
Eigi mun eg nema efna.
Ungr þat er heit nam streingia,
Sua kuad Ullr at Jarli,
Egghridar-fior þiggia.

Den Ring-ryktbare
Till Wagn nu ropar:
Säg önskar du stridsman;
Att lifwet dig skänkes?
Swarar Jarlens Stridsman;
Ej sköter jag att lefwa
Om ungdoms-löftet
Jag ej får uppfylla.

Grid let orr ok aura
Eyrekr gefit storum
Miok leysa þat þiodir
þegnum tolf med Vagni.
þa gekk Ullr ad eiga
Orlyndr þrymu randa
Menn fystu þess mæta
Margir Ingibiorgu.

Frid, gods och lifwet
Gaf Erik gifmilde,
Till Wagn med tolf andra,
Det många berömma.
Den stridsamme hjelten
Geck sedan att äga,
Med mågas tillstyrkan
Till hustru Stolts Ingeborg.

Ord-

Ordstafa-Rad

på de

i

Denna Saga

förekommande Namn.

ADALRATH. Stor myndighet och Seger. A. Namnet kommer af orden Adall Ädel, och rath, råd. Adall betyder äfwen Målsegare, också natur, art, upprinnelse. Utg.

ADALSTEIN. Har flere bemärkelser, såsom hög och skön färg: adel och dyrbar sten: Präktigt Slott. A. kommer af Adall och Stein sten. Således torde blott ädel sten wara dess egentliga och Präktigt Slott dess afledda bemärkelse. Utg.

ÆSA, af ås, som betyder kant, bord, garnering på kläder, således Æsa, den som nyttjar en sådan granlåt på sina kläder; ett Fruntimmer. Utg. Deraf Saumæsa Sy-æsa, en qwinna, som förtjenar födan, med Synålen. A.

AKE. Åkande, förande, häftig. A.

ALVIDRU. Ällonskogen. A. Wäl betyder vidr skog, men att al betyder ällon, har jag ingenstädes funnit. Deremot öfwersätter Björn Haldorsson och Olassen detta ord med remm, tåg, men Alen betyder, enligt Verelius, gödd. -- Hwad nu sjelfwa namnet Alwidru angår, utmärker det en tragt, af den så kallade Westfirdinga Fiordungi på Island, som egentligen warit bekant genom Kämpen Thorkel, Alwidru Kappi kallad, som ansågs wara K. Harald Harfagers Soneson. — Se Landnama Sagar. 27 Cap. Skalh. 1688. p. 71. — Utg.

ARMODER. Förfärlig i armstyrka A. Egenteligen en som har mycket förstånd i armen, ty odr betyder förstånd, wett, snille. Utg.

ARNE. En snäll och skicklig Beställningsman: äfwen Mäklare eller Förebedjare. A.

ARNFINNUR. Bönen wärkar, winner och finner. A. Denne Arnfinnur säges hafwa warit Carl den stores Jarl i Saxen. Nu eröfrade Carl den store Saxen 773 och dog 814; således är det emellan deße årtal som tidepuncten för de här berättade händelser bör sökas. Utg.

ARNODDUR. Begnagande Spits eller Swärds-Udd A. Af ar. som betyder ärll, spisel. Utg.

ASLAKER. En som häftigt slår och utdelar kraftiga slängar. A.

ASRID

ASTRID. Kärlekslid. Äfwen Kärlekastrid. Bestormning. A.

AUDULF, äfwen ATAULF och ATULF. Förödande Warg, frätande Ulf. A.

AUNUNDARFIRDI. En fjärd eller Sjö, så kallad af gamle Aunes färande. A.

Jag har icke warit i stånd att få rätt på denna sjö. Men wäl ser man, på den charta öfwer det gamla Norrige som Schöning utgifwit, på en ö Aumbd benämd, belägen i Westerfjorden, nedom den nu så kallade ön Hinden, en udde som kallas Aunundarnes. Ej heller känner jag någon Aune som förtjent tillnamnet den gamle mera än den som Sturleson i 29 Cap. af Ynglinga-Sagan omtalar. Men denne war Konung i Upsala der han sotdog, och icke omtalas att han haft några ströftåg för sig åt Norrige. På Islands östra kant, i det nu så kallade Isafiords Syßel, emellan Dyrafiord och Isafiord, finnes en wik som ännu kallas Aunundarfiordur. Se Olassens Charta öfwer Island. Utg.

AURFHOND. Frikostig, gifmild hand. A. — Af Aurar, penningar, Rikedom. Den kämpe, Trord, som i sista Capitlet kallas Aurfhond, kallas i 3? Capitlet af denna saga Aurwond. Han war son af Thorkel Alwidru Kappi, och kallas i Landnama-Sagan (Cap. 27) Thordr Örvöndur. Utg.

BARDAR. Slags-Kämpe. Den som slår och sårar. A. Af bardast, strida. Utg.

BORGUNDAHOLM. En fästning hwarest sår wid Strid utdelas och på en Ö belägen. Kallas nu Bornholm, det är Nafwareholmen. A — Denna mellan Skånska och Pommerska wallen belägne ö, tillhör nu mera Konungariket Danemark. Utg.

BREIDÆFIRDI. Breda eller stora fjärden. A. Denna fjärd ligger emellan Färrbarne och Island, enligt Landnama-Sagan. Cap. 1. s. 4.

BUE. Utrustad. Härklädd. Jämwäl Kämpe. A. En sådan bemärkelse på detta ord, känner hwarken Werelius eller Biörn Haldorson. Bu, betyder enligt den sednare (se Lexicon Islandico-Latino-Danicum. Hafn. 1814. Vol. I. p. 120), Boning och allt hwad till bohag hörer, samt Bua grannqwinna. — Till de underrättelser som i 37:de Cap. meddelas om den tappre kämpen Bue Digres lifsslut, må anföras ur Codex. 17, följande ord. Enn thad er margra manna sögn, ad Bue hafe ordid ad orme og lagst a gull sitt; er thad til thess haft ad menn hafa séd orm a Hjorungawogi. Kann thad og wera, ad nockur wond owætti (?) hafe lagst a thad fe og synest thar sidan. D. ä. "Men det är många "menniskors sägen, att Bue hafwer blifwit en orm (Drake) och legat på sitt gull; "och har deraf kommit att man ser ormar i Hiorungawog. Den kan och hända, att "något spöke (?) kommit att ligga på gullet och sedermera der blifwit sett." — Ordet owætte betyder spöke; men månne det ej är ett skriffel för owænte, oförwäntadt? då meningen blef: att någon (orm) händelsewis kommit att ligga på gullet. Hwad som ger styrka åt denna min gißning är, att den yngsta af de i Företalet beskrifne codices har wanndwættre i st. Owætte.

BURI-

BURISLEIF eller BURISLAV, är sammansatt af BU, fastighet och Lavardur, Herre: Således utmärker Burislaw, en bofast man eller Egendoms Herre A. Denne war Borislew, son af Miseco, Kung i Pohlen. Enligt Suhms Danska Historia. 3:dje Del. sid. 303. Det är märkwärdigt att de Isländska Sagorne gifwa nästan alla Wendiska eller Slawiska regenter namnet Burislaw, liksom de kalla nästan alla Engelska regenter Adalstein. Utg.

DANMORK. Har fått namn, efter sin Konung DAN, som betyder gifmild. MORK, är skog eller Mark. A. I äldre tider inbegrep Danmark, en del af Jutland, Danska öarne och Skåne. Utg.

DRAPU. Skaldwisa, Poema. A. -- Denna förklaring är för widsträckt. Drapa är den förnämsta äredigt i hwilken Skalden besöng Konungars, Furstars och utmärkta kämpars dels alla bedrifter, dels den händelse som ändat deras hjelte-lif. Den är wanligen digtad:

DROTTMÆLT, en af Isländarnes wanligaste wersformer, från det 9:de -- 12:te århundradet. Den består af åtta radiga strofer, med sex långa stafwelser i hwar wers, samt rimljud inuti wersen som t. ex. den i 33:dje Cap. sid. 103, förekommande wers. En sådan enkel strof, dels i Fornyrdalag, dels i Drottmælt, söngo de gamle ofta wid wissa wigtiga tillfällen, och sådana kallas Wisur. Se Rasks Wejledn. till det Islandske Sprog. sid. 231, och J. Olafssen om Nordens gamle Digtekonst. 3 Cap. §. 16. s. 57. Utg.

DYRAFIRDI. Djur-Fjärden. A. War belägen i Westfirdinga Fiordungi, i norr från Keldodal. Landnama-Sagan 27. Cap. s. 70. Utg.

EINGLAND, af Einange: med rätta förswaradt land. Åfwen af Einagn: rättmätig egendom. Utur Corn Tacitus, har Rudbeck i Atlant. T. 1. s. 622. sökt bewisa, att Engelsmännen fått deras namn af Angelstad Socken i Småland och Sunnerbo Härad, hwarifrån desse Göthers första utflyttning skett. A.

EINAR. Ordhällig. A.

ELLA. Äldrig. A. Af Elli, ålderdom. — Ella, kallas äfwen den Engelske Konung som kastade Ragnar Lodbrok i Ormagården, hwarom se Ragnar Lodbroks Saga.

ERLIND. Ärlig källa eller springande watten. Af Lind källa. Således betyder det i wåra gamla wisor ofta förekommande ordet Lindorm, en wattenorm; en orm som wistas i kallor. Utg.

ERLIND. Fruktbärande. Deriweras af AR eller ERT. Fruktsamt år. A. Denne Håkan Jarls son må icke förblandas med den förrnämnde, hwilken offrades på ön Primsingd, enl. 35 Cap. Utg.

EYARLAND. Öland A.

EYGOTALAND. War den delen af Götha rike, som inbegrep Öland, Gottland och flere öar. A. Enligt Suhm, (se Hist. om de fra Nord. utwandr. Folk

1:e

1:e Bind. s. 17.) förmodar att med Eygotaland menas egenteligen de danska öarne, hwilket äfwen bäst med sammanhanget öfwerensstämmer. Jfr. Upphaf. Sögunar, Cap. 2, s. 7. Utg.

EYREKKR. Öarnes Herre. Men om ordet härstammade af Eyrd, då betydde det en Herre öfwer frid och roligh.t. Egendomsherre. A. Denne ädle Herre war Håkan Jarls son, med en frilla af ringa börd, från Oplanden i Norrige. Erik uppfostrades af Thorleif Wise i Medeldalen. Af Konung Harald i Dannemark, utnämndes Erik till Jarl öfwer Romerige och östra delen af Wiken i Norrige. Heimskringla. Saga af Har. Gråf. Cap. 8. jfr. Schönings Norges Historie. 3:e Del. s. 133. Utg.

EYRI. Ett öre har fordom swarat emot 3 örtiger, eller 48 pg:r. Dikman obs. VI om Penninge Räkning. A.

EYRPU. eller YRPU. Grannhörd. Den som hör all ting. A.

EYRUM. Öbygge. A. Schöning kallar detta stålle Yrjom eller Örelandet, och säger att Järnskegg bodde på Upphaug. l. c. s. 260. Utg.

FIOLLUM. Bergsbygden. A. Härmed menas det så kallade Fialafylke, i Sundmœre, eller Sunnanfells, beläget i granskapet af Sunnfiord, enligt Schönings Charta öfwer Norrige. Utg.

FIOLNER. Befallande öfwer mycket folk. A. Af Fiol, myckenhet. Utg.

FION. och FEN, Bemärker lågländ och sumpig ort. A. Fion war gamla namnet på ön Fyen wid lilla Bellt. Utg.

FORNYRDALAG. Det äldsta Norræna wersslaget, bestående, oberäknadt förökningar med korta stafwelser, af tre eller fyra långa stafwelser, och hwarje werspar genom allitterationer sammanbundna. Hattalykill, eller Clavis Metrica, gör twänne afdelningar af detta wersslag. Egentlig Fornyrdalag, der blott ett ord i hwarje wers, och Balkarlag, der twenne ord i wersen allitterera. Se Olassen om Nordens gamle Digtekonst. 3:e Cap. §§. 2, 3. Utg.

FRAKLAND. Franken, så blef och Frankrike kalladt. A. — Enligt Edda regegerade Odens son Sigge i Frakland, och denne war Wolsungarnes Stamfader. Deraf är troligt att med Frakland egentligen förstås det så kallade Francia Teutonica, egentligen Ober-Pfaltz och Franken. Se Suhm, om de Nordiske Folkes ældste Oprindelse, s. 229, jfr. Om de fra Norden utwandrede Folk, 2:det B. s. 124. Utg.

GARTA. Skämtsam. Äfwen Perla, kallas nu Greta eller Margareta. A. Denna Kong Bolislaws dotter eller rättare Syster som blef gift med Kon. Olof Tryggwason i Norrige, kallas af Sturleson, Geira. Saga af Olof Tryggwasyni, Cap. 22. Utg.

GAUTLAND. Tages i gamle Sagorne, ibland för det större Göthaland i Swerige och understundom för det mindre Göthaland eller Gottland. Se Wallins Goth. Saml. 2:a del. 5 Saml. A.

GAU-

GAUTLAND. HUORUTUEGGIA. Woro Östergöthland (hwartill räknades Småland) och Westergötyland. A. Jfr. Suhm Om de fra Nord. Udwandr. Folk. 1. Bind. s. 22. Utg.

GEIRMUNDER. Spjut-wårdare. A. Denne, Befälhafware på Jadern, gaf sin Herre, Håkan Jarl, första underrättelsen om Jomswikingarnes infall. Schöning, tror dock att man bör läsa Ögmund, Befälhafware i Tunsberg. Norges Historie, 3:e Deel. s. 250 -- Man bör hågkomma, att detta Jomswikingarnes infall i Norrige skedde i början af 994, men att det är anledning, det deße Sjökämpar ett par år förut härjat på Håkan Jarls länder, och att händelser utur deßa både olika tåg blifwit förblandade. Utg.

GIMSUM. Djerfwas Hemwist. A.

GIRDER eller GIRDUR Omgjordad med Swärd. A.

GORM. Mogen. Fulwuxen. Äfwen en som slår tillhopa och sammanblandar. A.

J Dannemark hafwa twenne, om icke trenne Konungar regerat, med namnet Gorm. Den som i början af uppvaf Sogunar omtalas, och som der kallas den Barnlöse, kallas af Saxo, den Engelske. Här säges han wara son af en Audulf, hos Saxo åter kallas hans fader Frotho. Den andra war Gorm den gamle; hwilken så wäl wår Saga som Adam från Bremen angifwer wara son af en Konung Knut. Sigurd Ormöga, lemnade honom Dannemark i förläning, och blef han gift med en Thyra, enligt wår Saga, dotter af Klakk-Harald, Jarl i Holstein, men enligt Saxo, dotter af Konung Ettelred i England. J berättelsen om hennes stora klokhet komma båda öfwerens. J att förlika de olikheter som råda hos Saxo med Jsländarnes berättelser har sjelfwa Suhm icke warit lycklig. Utg.

GRAFELLDR. Gråskin. Detta tillnamn blef Konung Harald derföre gifwit, att sedan han af en Jsländsk Skeppare fått ett gråwerks-foder, fick Skepparen i en hast sälja alla sina skinnwaror, dem ingen förut hade welat köpa. Se Harald Gråfellds och Håkan Jarls Saga. Cap. 7. A. Konung Harald Gråfelld af Norige, war Son af Kon. Erik Blodöxe och hans gemål Gunhilld, och efterträdde i Regeringen Kon. Håkan Adelstein. Se Norske Kongers Krönicke. Kiobenh. 1594. s. 34. Utg.

GUDBRANDER. Guds Swärd, Guds Eldslåga. A. J wår Saga omtalas twänne Personer af namnet Gudbrand. Den ena Gudbrand Hwite, war Håkan Jarls förtrogne wän. Den andra, Håkans Frände, kallades Gudbrand af Dal, Höfding i den delen af Norrige som nu kallas Gullbrandsdalen eller rättare Gudbrandsdalen, efter denne Gudbrands stamfader Gudbrand Herse. Se Schöning. Norriges Historie 3:e Del. s. 36 Utg.

GULLHARALLDR, hade, medelst lyckosamma Wikinds-färder, blifwit ganska rik på gull och andra dyrbara egodelar, så att han derföre kallades Gullharald. Heims Kringla. Harald Gråfellds Saga. Cap. 15. A. Denne Gullharald war son af Knut DanaAst, äldre broder till Kon. Harald Blåtand i Danmark. Han dräp-

dräpte Kon. Harald Gråfelld af Norrige, och blef sedan sielf gripen och upphängd i en galge af Håkan Jarl, år 977. Se Suhms Historia af Danmark. 3:e Tome. s. 129 Utg.

GUNHILDR. Konunga Strid. Manna Strid. A. Jag känner ej skälen för denna Etymologi. Wäl betyder Hilldingr Konung, men Hilldur strid, kamp. lik som Gunn, fältslag. -- Twänne personer med namnet Gunhild förekomma i wår Saga. Den ena Kon. Erik Blodöxes gemål, och Kon. Harald Gråfellds mor, wanligen Konga Moder kallad, war i högsta grad grym, hård, opålitlig, illfundig, girig och lösagtig; Efter åtskilliga af henne spelade ränker lockade Kon. Harald Blåtand, med ett giftermåls förslag, henne till Dannemark, der hon enligt, Theodorus Monachus blef gripen och dränkt i ett morass, sedan hon hunnit till en ålder af omtrent 70 år. -- Den andra är dotter af Wendiske försten Boleslaw, och blef hon år 993, förmäld med Konung Swend Tweskiegg i Dannemark, men af honom försluten och återsänd till Wenden, år 998. Se Suhms Hist. af Danmark, 3:e Tome, s. 305. Utg.

HÆE. Hög. Lång. Reslig. A. Detta war binamnet på en af Jomswikingarne, nemligen på Sigwald Jarls broder Thorkel, son af Strutharald Jarl öfwer Seland, eller enligt Sturleson, Olof Trygwesons Saga, Cap. 38. öfwer Skåne. Utg.

HAKON. Järnbeslagen Pik. A. -- Håkan Jarl i Norrige, wanligen Hlade Jarl kallad, har genom Öhlenschlegers sköna Tragedi ådragit sig en allmännare uppmärksamhet, och då han dertill med i wår Saga spelar en så utmärkt roll, har jag ansett det wara min skyldighet att om honom wara något widlöftigare. Han war son af Hlade Jarlen Sigurd eller Siward, som blef mördad af Kon. Harald Gråfelld och hans moder Gunhild. Hakon war då omkring 25 år gammal, full af mod och raskhet. Den kärlek som folket haft för hans fader, kom honom till nytta; beväpnade reste sig från hela Throndelagen hwilka, med Hakon i spetsen, dref wo Kon. Harald Gråfelld nedåt Romsdalen, hwarefter Hakon gjorde sig till sielfständig Herrre af hela Throndhiems län. Wäl blef sedermera twisten förlikt emellan Hakon och Konungen, men åtskilliga omständigheter upptände snart åter Krigslågan, och sedan Hakon dräpt sin farbror, Griotgard Jarl, såg han sig nödsakad att flygta undan till Dannemark, der han snart förstod att skaffa sig Konung Harald Blåtands eller Gormsons ynnest. Han war honom också till mycken tienst under sina Sjöröfwerier mot Swerige och Gottland; och förnämligast i Krigen mot de Tyska Keisarne, Otho II och Otho III, under hwilket sednare han nödgades att låta döpa sig. Kort före detta sista krig utbröt, hade han genom list och intriger förmått den danske Prinsen Gullharald att mörda Kon. Harald Gråfelld, hwarefter han sielf afhögg Gullharalds hufwud och uppstickade det på en galge. Derefter mottog han hela Norrige i förläning af Kon. Harald Blåtand, och betalade på en gång skatten på trenne år. Men efter sedan han med twång, blifwit döpt, wände han förargad tillbaka till Norrige och upphörde icke allenast med utbetalning af all skatt, utan återwände äfwen till hedendom; införde åter den gamla Odinska gudstjensten; uppbyggde templen å nyo och inrättade ett serskildt afgudahus på Borgund åt sitt eget skyddshelgon, Thorgerdr Horgabrud. Så mägtig war han äfwen, helst sedan han beslägtat sig med Kon. Erik Segersäll af Swerige, derigenom att han gaf denne Konung sin dotter Audur till ägta, att Kon. Harald Blåtand icke kunde störa honom i besittningen af riket. Han war också ogement skicklig att styra ett land, i anseende till hans fasthet i be-

Kut, hans Skarpblick att utwälja sina tjenare och hans utmärkta fältherretalent och tapperhet, som han ådagalade genom sina segrar öfwer Konung Eriks Söner, öfwer Kon. Rangfred m. fl. och hans eröfringar af Suduröarne och Färöarne. Men jemte deßa utmärkta Regente-dygder lemnade han rum öppet för rättwisa förebråelser, ty han war i högsta måtto opålitelig, girig, hård, tyrannisk, widskepplig och liderlig. Det hat som deßa fel ådrogo honom, förmildrades något genom den lysande seger han erhöll öfwer Jomswikingarne. Likwäl då denna händelse gjorde honom i sin hårdhet och nyckfullhet ännu mera förhärdad, förenade sig en stor del af Norriges inbyggare med den landstigne Olof Tryggwason och nu blef han slagen, nödgad att fly och slutligen mördad af sin träl Skarpa Kark omkring 996. Utg.

HALLGERDA HOLLABRUD. Ett binamn till trollet Thorgerd Haurgabrud, och betyder Gudarnes Sals eller Bonings-Wakterska, trogna wän och prästinna. A.

HALLKIEL. Slottsköl: eller Konglig Skeppsbyggmästare. A. Fader till Skalden Tindr från Alwidru, på Island, hwilken deltog i slaget i Hiorungawag. Utg.

HALLSTEIRN. Kongligt Slott. A.

HALLVARDER. Kongliga Slotswärdare. A.

HALOGALAND. Längst upp, i Norrige. Har fått sitt namn af Loge, som der warit Konung, och emedan han war större och starkare än andre män, blef han kallad Haloge, eller höge lågan. Se Thorst. Wik. Saga. Cap. 2. Werel. Not. ad Herw. Saga. p. 28. -- A. Halogaland, som nu kallas Nordlande, beläget mellan Throndhiems län och Finnmarken, war ett af Hakon Jarls arfländer. Utg.

HAMARSUND. Ett med berg och klippor omgifwit sund. A. Upp i Naumdalen der sjön Lyngen utföll i hafwet, låg emellan on Nauma och fasta landet, en liten ö kallad Hamarsey, från hwilken ett långt men smalt sund gick in upp till Wetterhuus. Förmodeligen är det detta sund som blifwit kallat Hamarsund. Se Schönings charta öfwer Norrige. Utg.

HARALLD. Hög ålder A. Om twänne i denna Saga förekommande personer med namnet Harald; hafwe wi redan talat, neml. om Prins Gullharald och om Harald Gråfelld, Konung i Norrige. Harald Gormson åter, eller Harald Blåtand, war Konung i Dannemark och anses hafwa regerat fr. 942 till 991. Enligt Saxo (Hist. Dan. Lib. X. p. 285) war han förmäld med Gyritha, Swenska Prinsen Styrbiörn Starkes syster, med hwilken han hade twänne söner Håkan och Swen. Efter ett förloradt fältslag mot sin yngsta son, Swen, blef Harald i en skog genomskuten af en pil från Pallnatokes båga, såsom händelsen i wår Saga, Cap. 7. berättas. Se Saxo. l. c. p. 289. Utg.

HARDALAND eller HORDALAND. De hårdes och starkes hemwist Hårdt och bergigtland. A. War beläget i medlersta delen af Norrige och omgifwit på södra sidan af Rogaland, på östra af Hardangur och på norra, af Signafylke. Se Schönings charta. Utg.

HAVARDER. Hög wårdare, Trogen Wäktare. A.

HAULD

HAULD. Besutne Bönders hemwist. A. Denna ö äfwen kallad Haud, Härund och Harey ligger midt i Breidasund i Sundmärisylke, och emellan denne ö och fasta landet flyter det näs som fått namn af Hiorungawog. Se Schönings charta. Utg.

HAURGABRUD. Afgudahusets Gudinna eller Prestinna. A. War trollpackan Thorgerdrs tillnamn. Hon war dotter af Kon. Haloge i Hallogaland (Schöning Nor. Hist. 1. Del. Cap. 1. § 17.), och dyrkades af Hakon Jarl i ett tempel på hans gård Borgund. Äfwen hade hon ett tempel på Gudbrand Hwites gård, der hon dyrkades gemensamt af Hakon Jarl och Gudbrand. Från detta tempel stal skälmen Wiga-Hrapp en dyrbar guldring och en fin duk, hwarmed afgudabilden war prydd. Se Schöning. l. c. 3:e Del. s. 548. Utg.

HELENA. Lycklig. Fruktbärande. A. Dotter af den Engelske Konung Ella, och gift med Ragnar Lodbroks son, Sigurd Ormöga. I Olof Tryggwasons Saga. kallas hon Bleja, men i codice Flateyense, Helena, som i wår saga. Se Suhms Crit. Hist. af Danmark. III. Tom. s. 733. Utg.

HEMINGR eller HAMINGR. Lyckosam, A. War Sigwald Jarls yngste broder. Utg.

HEREYAR. Krigsbår eller Stridsön A. Denna ö ligger i Sundmör, norr 1° från Stat. Se Schöning. Norges Hist. 3:je Del. s. 256 Utg.

HIALTTLAND. Hialt eller Hiolt är Swärdsfäste: således utmärkte Hialtland, ett Swärdsland och bewäpnadt folk, alltid färdigt att gripa till Swärd. A.

HILLDIGUDER. Strids-Gud, äfwen käck i strid. A.

HIORUND. Swärdsfär, eller färande genom swärd. A. Denna ö får man i Hiorungawog icke rätt på, om man ej får antaga, att den är förwäxlad med ön Harund, Harey eller Hauld. Utg.

HIORUNGAVOG. Swärds- eller Stridsmannafjärd. A. Kallas nu Liewog. Den hade sitt namn af 3:ne stenar, som blifwit upprest wid fjärdens mynning -- i wester från Hallkellswik -- och kallade Hiorungar. De kunna dock, nu mera i Liewog icke uppsökas. Se Schöning. Nor. Hist. 3:e Del. s. 259. Utg.

HLADA. Öka, samla. A. Ett gammalt norrskt Konungasäte Nordanfjell i Norrige, i Throndheims län. Der war fordom ett namnkunnigt tempel, egnadt åt guden Thor. Se Schöning, l. c. 1:a Del. s. 24. Utg.

HLUT, har flere Bemärkelser. Såsom 1:o Lott eller afskild del 2:o Ett ting eller en sak. 3:o Röst. Votering. Slutfall, rösternas beräknande. 4:o Lott i ett Lotteri, som utmärker en gissning, Spådom och det som är owisst. I anledning häraf; betecknas med Hlut, i wår Saga, så mycket som spåman. A.

HOGGUANDI. Huggande Dräpande. A.

HOLMSKALLI. Krigsrop. Stridsskri. Äfwen Kämpahufwud. A.

HOLDSETULAND. Boskaps- och Köttland. A Dess gränser sträckte sig i Norr, till Danawirke och Sliaswik (Sleswig) och i Söder till Elfur (Elbe); swarar således ungefär mot det nu warande Holstein. Jfr Schönings charta. Utg.

HORDA TROLL. Hård och elakt Troll. A.

HVITE

HVITE. Betecknar hwit som ägg eller mjölk. A.

HVITSERK, hade fått detta tillnamnet af sin hwitpolerade pansartröja. A. Hwitserk war Ragnar Lodbroks tredje son med Aslauga (se Ragnar Lodbroks saga. 6. Cap.) och det omtalas alldeles icke, att han någonsin hade något annat namn än Hwitserk. Utg.

JADRI, JADUR. Kant eller brädd hwilket ger tillkänna, att Jadren i Norrige war wid sjökanten belägit. A. Så kallades ocksä ett Härad, wid Sjökanten belägit emellan Rygafylke och Rogaland. Utg.

JARNSIDA. Så kallad af sitt Järnpansar. A. Björn Jernsida war Ragnar Lodbroks andre son med Aslauga. Isländska Handlingar angifwa honom såsom Konung i Swerige, men hwarken hos Johannes Magnus eller i Rimkrönikan finner man igen honom, ehuru Johannes Magnus uppräknar fem konungar af namnet Björn. Suhm (Crit. Hist. af Danmark, III Bind. s. 637) anser den hos wåra författare och af Rimbertus i Vita Ansgarii, omtalade Björn på Häga, för Ragnars son, Björn Järnsida. Chronologien har ingen ting deremot. Utg.

JNGJBIARG, JNGIBIORG eller JNGEBORG. Innesluten och wäl bewarad. Gudarnes Borg. Wärn. Förswar. A.

JNGIGERD. Instängd. Wäl bewarad Gudarnes wärd. A.

JOME. Har fått sitt namn af Jomali, eller Jomala, fordom en Afgud hos de Nationer som bodde wid östersjön, och wille betyda Jowur eller Thor. Hos Finnarne har sedermera Jomali blifwit den stora Gudens namn. Jome har derefter blifwit kalladt Julin, af Jola, det är wara lustig och glad. A. Staden Julin, af Skandinawerne och de nordiska folken, kallad Jome, Jomne, Jumeta och af Krantzius, till följe af misläsning, Wineta, låg på den nu så kallade Wollin Werder, wid Swinefloden nordliga, eller nordwestliga utlopp. (Se Wedel Simonsens Unders. om Jomsborg. s. 28, 29, 47). Sedan denna rika handelsstad, till följe af inwånarnes oenighet, af den Danske Konung Hemming och den Östgötiske Konung Herauд från Swerige, blifwit bekrigad och förstörd, uppbyggdes den af de qwarblifwande innewånare på ett annat ställe, troligen der nu byn Wolmerstedt är belägen (Wedel Simonsen. l. c. s. 53). Tätt inwid denna stad, såsom dess både styrande och förswarande fasta plats, uppbyggdes i 10:de århundradet, Wikingasätet Jomsborg (Wedel Simonsen. l. c. s. 61), och torde böra sökas der nu Dannenberg är beläget. Will man antaga de underrättelser som wår Saga meddela, så hade denna borg af Palnatoke, såsom en fri och sjelfständig ort, blifwit bebyggd, till följe af en öfwerenskommelse med Wendiske Konungen Boleslaw eller Miseco. Men till följe af andra historiska källor måste man föreställa sig sakens sammanhang på följande sätt. -- Den danske konungen, Harald Gormson, eller Harald Blaatand, gjorde ett tåg åt Wenden, eröfrade provinsen Jome, eller Wollin, och förlade en del af sina troppar, under Palnatokes befäl i staden Jomne eller Julin. Men då Palnatoke (år 972) besökte sin swärfader i England, rewolterade innewånarne och dödade den danske besättningen. Då efter krigets slut med tyska Kejsaren Otto I, Konung Harald fick tid att tänka på inre affairer, sände han swenske Prinsen Styrbjörn den starke såsom anförare för sin här, som åter skulle bringa Jomenserne till lydnad; Expeditionen lyckades, men då Styrbjörn, jemte det han insåg, att en besättning war nödig

nödig till landets förswar, war öfwertygad om att, till säkerhet för öfwerfall af upproriske borgare, denna besättning ej borde förläggas i sjelfwa staden, uppbyggde han, tätt bredwid densamma, en borg kallad Jomsborg och sedan Jomsborg i hwilken han förde befälet, ända till deß att han, år 984, slutade sina dagar i batalien på Fyriswall. Efter Styrbjörns fall återeröfrade Wenderne landet, af hwilkas Regent ändteligen Palnatoke, efter år 995, köpte landet, utwidgade och starkare befästade Jomsborg och gjorde den till säte för en hjeltekoloni, känd under namnet Jomswikingar. (Wedel Simonsen. l. c. s. 72, 73, 143). Enligt de Isländska underrättelserne att sluta, styrde Palnatoke Jomsborg blott i fem år, hwarefter han afled, och lemnade öfwerbefället i händerne på Sigwald Jarl, hwilken förde sina Wapenbröder till det olyckliga slaget i Hiorungawog. Efter detta olyckliga slag förföll Jomswikingarnes magt allt mer och mer, helst som inga hjeltar wille strida under den brännmärkte Sigwald, hwadan han, till besättning på sin borg, måst måste använda Julinske Borgare. Sedan Sigwald afled, intogs borgen endast af Julinska Borgare, hwilkas enda bedrifter woro lömska Sjöröfwerier mot obewäpnade handelsfartyg. Detta retade sluteligen först danske Konungen, Knut den Store att år 1019 tugta dem, och sedan Kon. Magnus den Gode att, år 1043, alldeles ödelägga borgen, hwarefter deß innewånare flyttade öfwer från Wollin, till Wisby på den Swenska ön Gottland. Se Wedel Simonsen, l. c. s. 166—172. Jfr. A. O. Lindfors. Dissertatio de Civitatė Jomensi p. 58 Utg.

JORVIK. Häst-wik. Nu York. A. Jor betyder neml. enligt Werelius, Häst. Utg.

JOTLAND. Jättars land. Kallas nu Jutland. A. Enligt Suhm (om de Nord. Folk. Oprind. s. 16) bör egentligen med Jotland förstås Finland, emedan dit drogo sig Skandinawiens äldsta innewånare, som warit Joter. Men åfwen till den Cimbriske halfön drogo sig de från Skandinawien undanträngde Jotar eller Jotner, gåfwo halfön namn efter sig: Jotland, hwilket sedermera blifwit corrumperadt till Jutland, och ännu mera till Jylland. Suhm. Hist. om de fra Nord. udwandr. Folk. s. 17 34. Utg.

KARK, eller KAURK. Behäftad med twinsot. A.

KLAKK. Bergskulle. Äfwen qwittrande, sjungande. A. Wår Saga omtalar en Harald, Hertig af Holstein, med tillnamet Klakk eller Klakk-Harald. Langebek förmodar honom wara den samme som de äldre Tyska chrönikeskrifwares Herioldus, hwilken flydde undan, år 852, för den danske Konungen Horuc. I Tyskland skall han hafwa stått i stort anseende till deß han blef misstänkt för stämplingar med Danskarne af de nordliga Markgrefwarne, och af dem dräpt. Suhm anmärker dock, att denna supposition har Chronologien emot sig. Se Crit. Hist. af Danmark III B. s. 696. Utg.

KELLINGABANE. Käringedräpare: så kallad, emedan han (Hallstein) kämpat med en trollkona, och denne öfwerwunnit. A.

KLIFLAND. Ett land, hwarest man måste klifwa bland bergsskrefworna. Äfwen der man klöfjar, eller förer waror på hästryggen. Kallas nu för tiden Klifford. A.

KOLBEIN. Swartben. A.

LANGELAND. Lång landssträcka. A. En af danska öarne. Utg.

LEIRU. Lerklimp. A. Thorkel Leiru eller Leira, war en af Hakon Jarls norske kämpar, från Wiken, eller Bohus län. Utg.

LIMA-

LIMAFIORD. En fjärd eller sjö omgifwen med skuggrika trän. A. Enligt Schönings charta war Limafjord eller Eylimafjord en lång wik på uddcn af Jutland der Alborg, nu är belägen. Den hade sitt namn af en Konung Eylimi. Utg.

LODBROK. Ludna byxor eller ludna kläder dem Ragnar betjente sig af, då han befriade, från en stor orm, Thora Borgarhjort; Konungens i Götaland Herods och Drottning Ledurs Dotter. Se Ragnar Lodbroks Saga i Nord. Kämpedat. äfwen Herrauds och Böses Saga, Cap. 14. s. 68. A.

LANGBARDI. Långa kämpar. A. Enligt Pauli Diaconi Historia Longobardorum (Lib. 1. c. 8) har Odin sjelf gifwit dem namn och af den anledning till det namn som å citerade ställe anföres, lärer man böra öfwersätta namnet med Långskäggige. Detta wandrande folks egentliga säte anser Suhm (Om Odin. s. 245) hafwa warit i de Lüneburgska och Braunschweigska länder långs Elbströmen, NB som Långobarder; annars bodde de först under namn af Winilier, i Wendsyssel i Jutland (Suhm om de fra Nord. utw. Folk. 1. B. s. 558). De hafwa dock ofta ömsat boningsort, ty ifrån den tid, under Cesar Octavi Augusti regering (enligt Suhms mening. l. c. s. 560) de från Jutland utwandrade, hade de elfwa boningsplatser, innan deras rike i Italien förstördes. Utg.

MANNHAUGE. Mannahögen. A. Detta ställe från hwilket kämpen Järnskeggi skulle wara kommen, kallar Schöning, efter Torfeus, "Upphaug på Yrjom eller Ørelandet." Nor. Hist. 3:dje Del s. 260 Utg.

MAUN. MÖIN. A.

MIDLUNGER Medlare. Delningsman. A.

MYRKVIDUR. Mörk och tjock skog. A. Hwar denna skog legat — dock förmodeligen i Jutland — är nu icke möjeligt att bestämma. Utg.

NORDMERI. Det Norra wåta eller sumpiga landet. Nor. Morraud Morud swartbrun jord swartmylla. A. Ligger wid Nordsjöstranden, och utgör den öfra eller Norra del af det så kallade Mörafylket i Norige Utg.

NORDRIMBRULAND. Nordiska Jättars land. Kallas nu Northumberland A. Är belägen på norra stranden af floden Humber. Utg.

OLAFR. Fördärfware. Stark som ett läderrep. A. Radix Ol, en skinnrem. Den Olof som i wår Saga omtalas war Olof Tryggwason, son af Konung Tryggwe i Wiken (eller Bohuslän) som dräptes af Harald Gråfeld. Denne Olof Tryggwarson, återkom, efter många öden, såsom Christen till Norrige, besegrade Håkan Jarl, intog hela landet och lät döpa det. Sluteligen fälldes han wid ön Swolder år 1000 i ett sjöslag mot den Danske Konung Swen Tiugufkegg, den Swenske Konung Olof Skötkonung och Håkan Jarls båda söner, Jarlarne Erik och Swen. Utg.

OLOF eller OLAFR. Mycket fruktbärande. A. Oluf eller Alof war ett mycket wanligt, besynnerligen Sachsiskt, qwinnonamn i äldre tider. Utg.

ORM I ÖGA, Sigurd, Ragnar Lodbroks yngste son, hade en brun ring i ögat, som gaf anledning till detta hans binamn. Utg.

OTTA. och OTTAR. Förskräcklig. Skrämmande. Äfwen tidig, waksam. A. Med Otta Keisara af Saksland, menas, enligt Schöning, Kejsar Otto III. Utg.

PALL-

PALLNAR. Sammanfogadt af Pallur och Nare. En som sitter rak på Höfdingasätet. A.

PRIMSIGND. Helgad. wälsignad. Primsigna kallades när, med en Pryl eller annan hwaß udd, ett Korß-Strek ristades i huden. A. Om Primsignd, skulle hafwa legat i Liewog, men enligt Schöning (Nor. Hist. 3 Del. s. 259. Not. b.) finnes nu mera intet spår hwarken till ett sådant namn, eller till någon ö som skulle kunna hafwa burit det. Utg.

RAGNAR. Gudomlig kraft. A. Se Lodbrok. Utg.

RAUMDAL. Store Jättars dal: så kallad af Konung Raum i Rauma-rike. A. Så hette den inre delen af det så kallade Mörafylket i Norrige. Raums-dalen begränsades af Sundmæri, Nordmæri och Gudbrandsdalen. Utg.

REIDGOTALAND. Utmärker ett i Skogen upprödjat och med små kojor bebygt land. Saxo Grammaticus, bifaller deras mening, som förmena härmed böra förstås Cimbrien eller Jutland. Men tillhör rätteligen Småland. Vid Verelii not. ad Herw. S. Cap. X. 115. se. A. Egenteligen är Ridgotaland, ett af de länder som plägade att wandra med sina innewånare, då de wandrade ut. Derföre är det så wanskeligt, att bestämma hwilket land egenteligen menas under namn af Ridgotaland. Utg.

SÆMUNDR. Rådande öfwer hafwet A. Med den Sæmundr hin Frodi som omtalas i 22 Cap. menas troligt den förtjente samlaren af poetiska Eddan. Utg.

SAKSLAND. Så kalladt af ett slags korta swärd eller enbakar, som Götherna gifwa namn af Saxar. A. den folkstam som gifwit landet sitt namn, ned-satte sig först i 6:te Seklet i de orter som nu mera heta Sachsen. Förut wankade denna krigiska stam öfwer nästan hela Tyskland, der denna omständighet, sammanlagd dermed att det egenteligen war Sachsarne som med de Nordiska folken hade att skaffa, lärer hafwa bidragit dertill, att man så ofta i Isländska Häfderna, får se, under namn af Saksland, hela tyskland inbegripet. Utg.

SAUMÆSA är Syæsa eller en qwinna, som förtjenar födan med synålen. A.

SIALAND. Seland. Ett wid Sjön belägit eller af sjön omgifwit land. A.

SIGURD. Segrare. Äfwen dem som suga på Napp. A. För denna sednare förklaring har hwarken Verelius eller Bjorn Haldorson någon auctoritet. Men Sigarr, ett af Odens tillnamn, betyder Segerwinnare, och Sigur, Seger. Af samma radix är äfwen Sigrekker, en stor och stark öfwerwinnare, enligt Adlerstam, Utg.

SIGVALLD. Segerns Styrare. A. Denne Jomswikingarnes förste Höfding war son af Selandske Jarlen Strutharald. Efter Palnatokes död, fick Sigwald, enligt Palnatokes eget förslag, öfwerbefälet i Jomsborg. Der utmärkte han sig egenteligen dermed att icke hålla hand öfwer de antagne lagarnes efterlefnad och för de åtskilliga swek han utförde, så mot den ena som den andra, och hwilka i denna saga omtalas. Sedan han så skamligen öfwergifwit sina strids-kamrater, under slaget i Hiorungawog, drog han hem på sitt Seland, mottog det Jarlsdöme hans

47

hans fader innehaft och genom sitt kryperi skaffade sig åter gunst hos Konungen Swen Tiugeskägg i Danmark. Denna Konung war han ochså behjelpelig i att swika den Norske Konungen Olof Tryggwason, i den märkliga drabbningen wid ön Swolder. Alla deßa nidingsdater ådrog honom ockå en skamwisa som, digtad af Isländaren Stefner, än till wåra dagar bibehållit sig. Sigwald, sin carakter alltid trogen, lät för denna orsaks skull, hemligen öfwerfalla och dräpa Skalden. Troligen har han sielf snart derefter afslidit ty, enligt Schönings ord, har man efter den tiden icke af honom hört några skamgerningar berättas. Utg.

SKAGR, Sand-refwet. Utgrund. N. Skagge Skoftes son, en mägtig man i Norige, enligt Sturleson, war fader till Thora, Håkan Jarls hustru. Utg.

SKALAGLAM. Skålasflammer N. Einar Skalaglam, Dotterson af den Skottske Konungen Biolan, genom dennes Dotter, Nidborg (enl. Torf. p. 312.) war en Isländsk Skald, hwars dödsfätt här i wår Sagas sista Capitel förtäljes. Stuleson har bewarat några strofer af hans äredigt öfwer Håkan Jarl, kallad: Wellekla, för hwilken honom skänktes en dyrbar Sköld, med gamla Sagor öfwerskrifwen. Se Eigla. c. 59. Utg.

SKAPTA eller SKAUPTA. Käf: falsk. Denne Håkan Jarls träl, Skapta Kark giorde skäl för namnet, såsom Drottins swikari, i det att han swek sin egen Herre och skar hufwudet af honom, då han hade dölgt sig för Konung Olof Tryggweson. Se Cap. 47 s. 180 Och Olof Tryggersons Saga C. 18 s. 91. N.

SKARDABORG. En Bergfästning, äfwen en Borg, der man utdelar sår och skrämmor. Nu är deß namn Scharboroug. N.

SKOTLAND. Bågeskyttarnes äfwen Säkerhets och tillflygtsland. Kallas och i gamla Sagor Skrottan, som bemärker prydnad, af skryd eller skrud. N. Att Skottlands äldste innebyggare, Picterna woro af Skandinawiskt stam har, bland andra, Pinkerton i synnerhet sennfärdigen bewisat. Utg.

SKUGGA. Erlings egendom i Sundmör, belägen, enligt Schönings Charta, på ön Bergund midt för inloppet till Hiorundarfiorden. Utg.

SKUMA. Skymning. N. Thorleifr Skuma, hwilken föll kort efter slaget, sårad af Wagn, war en Isländare, från Dyrafärdi, och lika utmärkt skald som Soldat. Hans Sånger äro ibland hufwuddocumenterne för de gamles berättelser om Jomswikingarnas tåg till Norrige. Utg.

STADAR. Ett fast och säkert hwiloställe. Der man stadnar. N. Enligt Schönings Charta, är detta ett i hafwet, från Sundmör, utskjutande näs, emellan Ulfawag (Ulfasund) och Trekeparsund. Utg.

STEFNIR. En som sätter sig någon ting wißt före. Stefnir är Elfest det samma, som nu för tiden, Stephan eller Staffan. N Denna Stefnir war Jarl i Wales, omkr. år 978. Utg.

STEIGLINGER. Den som bestiger murar och Klepp. N. Kämpen Sigurd Steiglinger, eller Steiklingur, som war anordnad att strida mot Thorkel Hæe, war från Stigen i Halogaland. Se Schöning. Nor. Hist. 3 Del s. 260. Utg.

STRUT-

STRUTHARALLDR. Harald med wirkade hatten. A. Eller, enligt Suhm: med en gullfjeder, af tio markers wigt på sin hatt. Han war Dansk under-Konung i Skåne och Jarl på Seland, omkring år 993. Se Suhm. Hist. af Danm. 3 Tom s. 248 Utg.

SVEIN. Ung och hurtig Dreng. A. Swen, son af Konung Harald Blåtand, regerade Danmark, under tillnamnet Twesjegg, fr. år 992—1014 då han afled i sitt 51 ålders år. Utg.

SUDRMÆRI eller SUNDMÆRI Sumpigt land söder ut. A. Södra delen af det såkallade Mörafylke, emellan Nordfjord och Raumsdala, enligt Schönings Charta. Utg.

SUDRVISE. Wis, som en Söderländning. A.

SVI-THIOD. Swenskt Folk. A. Skulle Etymologien ej snarare wara, Sueit, hemwärnad tropp, och jod (Pers. iao), jord land? Utg.

THORA Djerf, Dristig. A. Dotter af Skage Skoftesson, och Håkan Jarls hustru. Utg.

THORD. THORIR. THOR. Så kallades Åske-Dunderets Gud, Jupiter. Bemärker eljest djerf, dristig, den som törs. A. Egentligen är den skandinawiske Thor, äfwen kallad Auku-Thor, den samma som Phrygiernes Thurus, Egyptiernes Horus och Hindostanernes Har eller Hara: den personifierade Solen. Derföre firades i gamla tider, Julen till Thors ära, i Januari eller Thors månaden, då Solen återwänder sitt lopp. Utg.

THORGERDA. Thors Wårdarinna. Äfwen den som smider Thors-wiggar. A. Se Haurgabrud.

THORGUNN. Thors eller Jupiters strid: hwarmed förstås blixt och dunder. A.

THORKETILL. THORKEL. Thors-Hjelm. — Thorswigg hammare eller klubba. A.

THORLEIF. Thors medhållare. A. Se Skuma.

THORVOR. Waksam och försigtig, som Guden Thor. A. War Palnatokes farmor. Utg.

THRANDHEIM, THRONDHEIM. Thröndheim. Halstarrigas och oförwägnas hämwist. A. Hufwudstaden i Thrandelagen, Nordanfjells i Norrige, hade från urminnes tider regerats af egne Furstar, hwilka räknade sin slägt från Oden sjelf. Af denna stam war Hakon Jarl. Utg.

THYRI. Ägde namnet efter Krigsguden Thyr eller Mars. Dess förnämsta egenskaper troddes, fordom, wara mandom och wishet: hwarföre ock för största äretitelar, ansågs, att kallas Thyrhraustr, tapper som Thyr, eller Thyrspakur, wis och klok som Thyr. Ordet Thyr eller Thyri betecknar äfwen harnesk. A. Wår Saga omtalar twänne Fruntimmer af namnet Thyri. Den ena, Kon. Gorm den gamles Gemål, säges wara dotter af Klakk-Harald, hwilken Suhm förmodar (Crit. Hist. af Danmark. III Bind. s. 914) wara son af den äldre Guthrum, som öfwerflyttade från Danmark till Engeland, och att Klakk-Harald fått ett Hertigdöme i Holstein

stein. Thyra ägtade Konung Gorm omkring år 888, och berättas i Sagan wara mor till Knut Dana-Ast och till Harald Blåtand. -- Den andra Thyri war syster till Kon. Swen Tweskegg i Danmark och blef förmäld med Wendiske Konungen Boleslaw. Från honom röfwade henne Olof Tryggwason af Norrige. Efter hans fall, i slaget wid Swolder, swälte Drottning Thyri sig sjelf af sorg till döds. Utg.

TINDR. Högste berg eller Torn-spets. A.

TOFA. Räf. Slug Troll-qwinna. A.

TOKE. Utwidgare, Inkräktare: af Toka, utwidga. Men derest namnet skrifwes Thoke, så betydde det behaglig. af Thoknast, täckjas och behaga. A. En af denna Sagas förnämsta hjeltar, Toke, Palneson eller Palnatoke, född omkring 936, är genom Oehlenschlägers Tragedi under detta namn, i Norden allmännare bekant. Dock berättar detta sorgespel wissa bedrifter efter Palnatoke, som Isländrarna icke weta att omtala, neml. om äppleskutningen och skidlöpningen. Oehlenschlägers Sagesman är Saxo Gramematicus, och hwem känner icke hans warma patriotiska nit, att genom anförande af halftunderbara händelser episera sitt fäderneslands historia? och troligtwis har han warit så mycket ifrigare för detta ändamål då fråga war om att hedra en af sin wälgörare, Biskop Absalons förfäder, som Palnatoke war. Det är således sannolikt att han bildat denna berättelse efter de äldre Nordiska Sagorna, t. ex. den om Eigil (se Wilkinna S. s. 64), den om Olof Tryggwason, med Endrid Pansasson: den om Harald Hårdråde och Hemming från Halland, m. fl. Det är åtminstone alldeles obegripligt, hwi Isländarne om händelsen skulle wara sann — som annars just con amore tyckas omtala Palnatoke och hans datter, skulle förtiga dessa märkliga händelser, ja, till och med icke angifwa honom såsom någon just för alla andra utmärkt bågskytt. — -- Sedan Palnatoke fullkomligen inrättat hjelte-colonien, Jomsborg, och tre år efter sedan Wagn i förbundet blifwit upptagen, berättar wår Saga att Palnatoke, i Jomsborg aflidit omkring år 999 i sitt 63 ålders år. Men Suhm (Hist. af Danmark. Tom. III. s. 247) och efter honom Wedel Simonsen, tror att han då blott nedlagt styrelsen af Jomsborg, öfwerflyttat till Fyen och der dödt år 1002 eller 1010. Wisst är åtminstone att man ännu derstädes straxt wid Odensee wisar hans grafhög, och att Palnatokes minne i åtskilliga underbara folksägner, bland Fyenske bönderna, intill wåra dagar bewarat sig. Se Wedel Simonson. Om Jomsborg. s. 160—165. Utg.

TRYGGUE. Trygghet, Trohet. A. Tryggwe Olofsson war en af Norriges små-Konungar, och styrde den delen af wiken som ligger östan för Fiollofiorden. Han blef dräpen af Gudraud Biornsson, och war fader till den sedermera så utmärkte Konung Olof Tryggwason. Schöning. Norriges Hist. 3. Del s. 441. Utg.

TUNSBERG. Befästadt Berg. A. Denna, enligt berättelse, äldsta handelsstad i Norrige och sedan Kon. Gudraud Björnsons Residens, war belägen, enligt Schönings Charta, i Westfold (en del af Wiken), bredwid Sunden Foldin. Utg.

WALKYRIUR. I Hedentimma höls före, att desse woro sådane Gudinnor som styrde de Krigandes öde, och beredde åt deras själar rum i Walhall, eller de sällas Boningar. A.

WALLAND.

WALLAND. De slagnas land. Så kallades fordom en del af Frankrike. Nu Walois, derifrån Walonerne härstamma. A.

WEBORG. Helig Wigd eller Fredsborg. A. Denna Jutländska Stad kallas på Schönings Charta öfwer Skandinawien, Wibiarg och nu för tid Wiborg. Utg.

WESETI. Fridsam boning. Helig, wälsignad fridstad. A.

WIGAGLUM. Buller i striden. Hurtig i brottande. A. -- War en utmärkt kämpe, i fordna dagar, härstammande från Island, son af Eyjolf, hwilken härstammade från Helge Mayre hwilken först införde tapeters=bruk på Island. Af Wigaglums Saga utkom på Suhms bekostnad och redigerad af G. Petersen, en edition i Köpenhamn år 1786 4:o. Utg.

WIGFUS. Hastig färdig till strid. A. Son af den föregående och uppkallad efter sin fars morfar, Wigfus Herse, på Upplanden i Norrige. Se Schöning. Nor. Hist. 3:dje Del s. 435. Utg.

WIKEN. Kallas nu Bohuslän. A. Delades i gamla tider, i Nordwiken och Söndrewiken. Den sednare som äfwen kallades Ranarike, är egentligen det nuwarande Bohuslän. Utg.

VINDLAND. Wäderland. Kallades Windland, wänskaps eller wänners land. Detta Windland bör ej förblandas med Winland Thad goda. Så kallades Norra Amerika. A. Med Windland förstodo de gamla, enligt Suhm, Pomern och Mechlenburg. Se Hist. om de fra Nord. utwd. Folk i Wind. s. 17. Utg.

WOGUM. Fjärden eller Hafwet. A.

ULFASUND. Ett sund öfwer hwilket Wargarne simma. A. Kallas äfwen Ulfawog. Utg.

UPSA. Uppseende, Uppmärksam. A. Så kallades ena hälften af Westfold. Utg.

YRPU. eller EYRPU. Grannhörd. Som hör allting noga. A.

Un-

Anmärkningar.

Sid. 4. En stor knut (mitt före ånnet) imellan armarne. Peringskiöld har gifwit de Isländska orden, sålunda: "Thes linda war fastgiord med en stor knut framför bröstet." — Men enligt Biörn Haldorson, betyder det Isländska ordet Enni Pannan. —

Sid. 30. Det 3:dje Cap. börjas i Msct. 17. sålunda: Sigurdur hiet mathur, han var fostbroder theirra. Vitur mathur og audigur. Falner leitade räda vid hann huern ueg hann skyllde med fara. Sigurdur quedst villdà bidja konu handa honum. &c. Wid med fara är denna randglosa: fara med, tractare.

Sid. 31 Til Ingebiorg, dottur Ottars ꝛc. Jag har upptagit denna läseart efter Msct. 17. Den Adlerstamska codex har: Til Dottur Ottars Jarls er Ingibiorg heitir. — S. S. Una. Under detta ord, har Adlerstams codex, i en not, warianten, hïggia.

Sid. 34. Ok er han var af hinum mesta Barnsaldri komin. Adlerst. cod. har: Ok er han var litt af Barnsaldri komin. Msct 17. Ok er hann er af hinum mesta barns aldre. Af deßa wariérande läsarter, har jag sammansatt den antagna.

Sid. 35. Cap. 4. Ok er thetta spyrst, tha tekur ꝛc. Denna lection har uppkommit genom jemförelse mellan de olika läsarter i Adl. cod. och Msct. 17. Den förra har: ok er that spurdi Steffner Jarl ok Dattur hans, tha giordu thau that Rath med sier ok rathi Biarnar, Fostra hennar, er kalladur var hinn Brettski, ad Steffnir sendi Biorn &c. Det sednare åter: og er thetta spyrst, tha tekur Olaf thetta raad og than Biorn hinn Bretski, hann var rathgiafe hennar, than bjoda &c. Jag har welat undwika den skåpande widlöftigheten i den ena, och den otydliga kortheten i den andra läsarten. — — S. S. Ok thar med gefur Stefner &c. Här har jag följt Msct. 17. Adl. codex har: Ok var Pallnatoke thar med gefit Jarls Nasu &c.

Sid. 43. Cap. 4. Austurveg. — Öster ut. — Adlerstam har tolkat ordet med Österfjön; men det origtiga i denna tolkning, är med starka skäl bewisadt i Iduna 4:de Häft. s. 85.

Sid. 45. Vinir Kongs. I äldre tider gafs denna hedersstittel åt Konungens Hasætis och Ondveigismenn, eller de som, wid gästabuden, såto midt emot Konungen, i öster. Ty Konungens Högsäte, wid bordet, war i wester, åswen blefwo Spekingar och Skalldrer, wise män och Poeter, kallade Kongsviner, såsom warande bland Radgiafar ok Raduneiti Kongs: Konungens Rådgifware. Se Verelii noter till 9 Cap. af Rolf Götrikssons Saga.

Sid. 68. Cap. 10. 11:te Lag-Momentet. Skiptis Stang Delningsstång. Hos de gamle Skandinawer war stadgat, att allt Krigsrof skulle församlas på ett ställe, der Anförarens Merki eller fana war uppsatt, och bytet sedan jemt skiftas emellan de segrande. Deraf kom ett sådant ordspråk: Huat ber thu till Stangar? Hwad godt har du att gifwa? — Se Hirdskra. Cap. 24.

Sid. 80. 14. Cap. fer Konongr sialfr till thingsins ꝛc. På detta ställe wariera alla de codices jag haft tillfälle att se. Adl. cod. har: fer Konongr sjalffer til thingsins med miklu fiolmenni, thui ad hann vil nu ein ratha milli theirra, ok hefr hann tatugu skipa. Vesete fer a thingit ok hefr hann thriu skip. Harallder fer ok a thingit. — Msct. 17. har: fer Konongr — — — med mykla fiolmenne, thui ad

ad hann vill nu eirn ræda milli theirra. Haralldr Jarl atte skamt ad fara, og hefuer hann tutuga skip vel fær. Vesete fer og till thyngs og hefur fim einskip. Enn Syner hans voro eige thar. &c. Och både Membranan, och Mfctet i Skåp. 34 hafwa. fer -- -- -- -- med mickla fiolmenni, thui at han vill nu einn rade milli theirra, han hafdi L. skipe. Haralldr Jarl atti skamt at fara ok hafdi han XX skip. Veseti fer ok till things ok hefer V einskip, enn syner hans voro eigi thar. Efter jemförelse med desza varianter har jag bildat den låsart som här ofwanföre är antagen. -- Wid ordet fiolmenni, har Mfctet. 17. denna randglosza: Fiol, in compositione multitudinis particula.

Sid. 81. Hautt Jarls -- -- -- gulls. Denna tirad saknas hos Adlerstam, men är hämtad ur Mfctet. 17.

Sid. 92. Ok er Vagn -- -- -- sem hann. Den här antagna låsarten är uppkommen genom jemförelse mellan alla de fyra codices.

Sid. 93. Cap. 17. fiora vetra. Detta capitel börjas i de andra codices sålunda: thessa for nu framm triu sumur. Nu er Vagn fimton Vetra. &c.

S. S. Enn thad er mitt rath &c. Enligt de treanne andra codices, är det icke Pallnatoke, utan Konung Burisleif som gifwer detta råd. --

Sid. 97. Hann skall komma skottum -- -- -- DanaKönongr. Denna tirad hade Adlerstam, på detta sätt tolkat: "Han skall föra Skottarne bort ifrån Wenden, så att de sedermera aldrig gälda skatt åt DanaKonungen." Ett uppenbart misstag. -- Jag har rättat tolkningen efter den auctoritet som lemnas af danska paralellwersionen till Mfctet 17, till följe af den något olika texten, så lydande: og skall hand det derfor arbeyde att komma aff alle skatter i landet de somm vi hafuer för gifvidt Danske Kong.

Sid. 106. Cap. 21. thad er sagt, ad hid fyrsta kuolld -- -- -- velbunar. Denna tirad läses i Mfct. 17. sålunda: Enn fyrsta aptan hafa brudernar sydfalldad, enn um morguninn eptur en thaer kittar og skupla ekke. &c. Wid ordet sydfalldad läses denna randglosza: Falldur, vestimenti capitalis multebris. Linum circa caput obvolventium, qvo adhacc fæminæ Islandicæ utuntur. Idem est skupla.

Sid. 111. Cap. 23. Heistreingin. Wid detta ord har Mfct. 7. följande randglossa: Heitstreinging, nomen compositum ex primitivo heit, votum, et verbali streinging, quod separatum 'οισεμον est. Ad streingia heit, votum vovere. I gamla tider woro twånne slags Heitstreiningar öfliga. Det ena slaget, brukades då en konung inför sina undersåtare, förbandt sig att styra dem efter lag och sedwänjor. Det andra slaget öfwades alltid under bryllopsgillen, af så ringare som förnämare kämpar. Wid kommandet af Bragebägaren lofwade de då, wanligen, att företaga någon swår och ärofull idrott.

Sid. 115. Cap. 24. Thuiad thu hefdet -- -- -- -- nu ekki. Denna tirad saknas hos Adlerstam, men finnes i Mfct. 17.

Sid. 129. Cap. 30. Siaks Viks sjafar. En Wikswåg, säger Adlerstam, war inemot en swensk mil. -- Ihre anför: Wikasjö notat certam itineris maritimi mensuram milliari fere æqvivalentem, qvantum seilæit spatii emetiebantur, anteqvam recentes remigio subibant. -- Äfwen i Rimechrönikan, s. 61. läsa wi: som trettio vika sjö lang år.

Sid. 131 Cap. 31. Saud. Detta ord förklarar Adlerstam med: Allehanda småboskap. Får, Getter, Kalfwar, m. m.

Sid.

Sid. 136 Cap. 33. Biarni Bpp. Med detta sammandragna ord i Isländska texten, torde menas antingen den här i Sagan nämnde Biörn Brenske, eller ock Biarne Skalld, eller Biarne Gullbrar Skalld, hwilka lefde under Olof Tryggwasons och Hakon Jarls tid, wid år 996. Adlerstams Anm. -- Dessa ord förekomma alldeles icke i de öfriga codices.

Sid. sam. Nu er tilskipan ------ Hauarder brodr hans. Mscr. 17. har åtskilliga olikheter i angifwelsen om stridsordningen. Der heter det: their ættla Svein Jarl Hakonarson mote Sigvallda og Gudbrand af Dölum, Styrkar af Gymsum. I möte thorkattle brodur hans, Yrjar Skeggje, annar Sigurdur Steiklingar af Halogalandi, Thorer Hjörttur. I möte Bua Thorkell Midlangur, Hallstein Kjerlingur, Thorkell Leira. I möte Segrarde Käpu, their fedgar Armodur og Ame af Fidur. Mote Vagne, Erekur, Jarl Hakonarson, Erlingur af Skugga, Geirmundur Huite. Mote Birne Bretska, Einar litle, Hauaudur af Hydrunese.

Sid. 137 Skialdmeidar. Detta är Adlerstams conjectur, hwilken jag antagit, emedan ordet wäl passar såsom en äretittel, betydande Skalders utskämmare. De andra codices hafwa skalldmeijar eller skaldmö, hwilket här betyder ingen ting.

Sid. 36. Härkläder; kallades alla de wapen, dem en Krigsman behöfde, såsom Harnesk, Pantsarskiorta, Swärd, Båga, Spiut, Stridsyxa och Stålhatt. Adl. Anm.

Sid. Hermannum, Krigsman. Adlerstams conjectur i st. f. Mscr er Hermaurum, Krigsmyror, och som är uppenbart skriffel.

Sid. 170 Cap. 43. Laksmathr. Detta ord öfwersätter Adlerstam med tillstycke, men utan att jag dertill kunnat uppspana någon giltig auctoritet, eller att denna tolkning gifwer någon tillfredsställande mening. Jag har derföre ändrat öfwersättningen, hwarunder Suhm (Hist. af Danmark, III. Tom. s. 274) tjent mig till förebild. Han berättar neml. "Den tiende, som war höi og wel skabt, gav "till swar, at Döden mishagde ham ikke, men att han utbad sig nogen Frist "paa Naturens Vegne. Da den blev ham givet, saade han, forend han bandt "sine Benklåder op, og rörende med sin rem: O det skuffelige Haab, denne "havde jeg tillänkt Thora Stags Dotter, Jarlens Hustru." -- I de andra Mscter, har detta ställe en annan tournure. T. ex. Mscr. 17. sålunda: eg hugda ad koma i rekju hia Thoru Skaga Dottur, Kouu Jarls og briste selagann.

Sid. 177 Cap. 45. Thar er Vagn ------ Leiru. Här har jag upptagit den lection som är anwänd i Mscr 17.

Sid. Cap. 46. Hann kom til Danmerkr ok for hann a Sioland. I gamla tider war Jutland det egenteliga Danmark, hwadan en Dansk wanligast kallades Jute. Det war således till, det gent öfwer liggande, Jutland, som Sigwald först från Hiorungawog begaf sig, och derifrån reste han öfwer till sitt fädernesgods på Seland.

Emellan det 46:te Capitlet, Heimkomu Sigvalldar Jarl &c. och det, här ofwanföre tryckta 47:de Capitlet: Fra Hardrædi Hakonar Jarls &c. har den Adlerstamska codex. sid. 540--544. ett annat Capitel: Frasogu um sa hardla Romu i Hiorungavogar. Men som detta icke innehåller annat än en mager recapitulation af hwad redan förut är berättadt, och då det alldeles saknas i de trenne andra codices, har jag detsamma ur min upplaga alldeles uteslutet.

Rättelser:

I Isländska Texten.

Sid.	Rad.	Står.	Läs.
1.	2.	Koppun	Koppum.
4.	8.	hiel.	hiet.
6.	21.	nnn.	enn.
8.	19.	hann	hana.
14.	19.	ovinn-sælaste.	ovinn-sællaste.
18.	19.	I þur.	Iþur.
18.	20.	mællti.	mælti.
20.	2.	a þur.	aþur.
20.	32.	Lodbrokar, Synir.	Lodbrokar Synir
20.	16.	Drepim.	'Drepinn.
21.	3.	Nokrusiþar	Nokru siþar.
21.	26.	hejt streingt.	hejtstreingt
22.	11.	ættar.	ætlar.
22.	29.	saker.	sakir.
57.	24.	un	ùm
38.	14.	þrivetur.	þri vetur
40.	4.	Fosterbrædur	Fostbrædur
40.	32.	s nn.	sina.
41.	19.	huorttuegia.	huonitueggia
48.	6 nerifr.	þadmit.	þad mit.
66.	10.	Kunnugt.	kunnugt.
58.	16.	vid.	ad.
64.	3.	þuo.	þu.

Sid.	Rad.	Står.	Läs.
64.	19.	viti.	vita.
67.	10.	Smid snilli.	Smid snille.
68.	1.	iasnbunum.	iafnbunum
s.	10.	Och	ok
69.	5.	Ingin..	Eingin.
86.	14.	uk.	ok.
99.	30.	brigiu.	briggiu.
100.	5.	allmælt	allmætt
s.	14.	ligger a spurda.	ligger a, spurdi.
101.	4.	þo.	þa.
s.	23.	meiga.	meigum.
102.	33.	Fuud.	Fund.
131.	7.	biarnin.	biarninn.
134.	30.	Saiolldr.	skioldr.
Signaturen af sid. 152 är feltryckt till 145.			
170.	22.	Hakonn	Hakon.
177.	7.	Julli	Jalli.
178.	16.	iil	til
s.	28.	þesser.	þess er.
180.	34.	fyrt.	fyrst.
184.	18.	þegger.	þegar.
s.	19.	fraum.	fragum.
s.	20.	Lidg.	Lid.
64. 185.	2.	helart.	helldr

Rättelser.

I Swenska Öfwersättningen.

Sid.	Rad.	Står.	Läs.
3.	12.	Am,	Am:
4.	5.	Ek-stucko.	Ek, stucko.
21.	sist.	och	ock.
24.	16.	Limagård.	Limafiord.

Sid.	Rad.	Står.	Läs.	Sid.	Rad.	Står.	Läs.
24.	30.	Christe.	Christne.	86.	2.	ån.	än.
s.	33.	gan.	han.	100.	5.	maglöst.	magtlösa.
25.	16.	Atat.	Aetat.	s.	28.	Lute.	Luta.
37.	21.	hon.	han.	131.	21.	emellen	emellan.
57.	11.	tredje dag Jul.	tredje Jul.	180.	13.	landes.	landets.
64.	20.	han, huru.	han weta, huru	185.	18.	mångas	månges.
69.	21.	nn	nu	186.		öfwerst, 168.	186.
73.	26.	Haggwandl.	Hoggwandl.	186.	10.	åsledbas.	asledda.
77.	15.	i	å	188.	30.	Lodbrak.	Lodbrok.

